

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

10'uncu Birleşim
21 Ekim 2021 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	707
II.- GELEN KÂĞITLAR	710
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	729
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>729:732</i>
1.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Ahilik Haftası'na ilişkin gündem dışı konuşması	729:730
2.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, Çin'in başkenti Pekin'de yapılacak olan 2022 Kış Olimpiyatları'na ilişkin gündem dışı konuşması	730:731
3.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, döviz kuru ve artan hayat pahalılığına ilişkin gündem dışı konuşması	731:732

IV.- AÇIKLAMALAR

732,748,756,766,

773,803,806,813,823

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Amiral Cem Gürdeniz'in Fransa'da 3-4 Aralıkta düzenlenecek olan "Doğu Akdeniz" konulu panele katılabilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması	732:733
2.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, taşeron işçilerin ve mevsimlik orman işçilerinin kadro sorununa ilişkin açıklaması	733
3.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, sağlık çalışanlarının ağır çalışma koşullarına ve özlük haklarına ilişkin açıklaması	733
4.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, yaz aylarında yaşanan orman yangınlarına ilişkin açıklaması	733
5.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Prof. Dr. Ahmet Taner Kışlalı'yı saygı, sevgi ve minnetle andığına, Merkez Bankasının faiz indirimi kararına ve Mali Eylem Görev Gücü'nün bugün Paris'te yapacağı toplantıda Türkiye'yi grı listeye almak için bir karar vereceğine ilişkin açıklaması	734
6.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü'ne ilişkin açıklaması	734
7.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, gündemde bulunan 283 sıra sayılı Kooperatifler Kanunu Teklifi'ne ilişkin açıklaması	734
8.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, EYT sorununa ilişkin açıklaması	735
9.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, akademik başarısı Covid-19 salgınından olumsuz etkilenen öğrencilere sınav hakkı veya ilave dönem verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması	735
10.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Mersinli ihracatçıların başarılarına ilişkin açıklaması	735
11.- Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü'ne ve Antalya'daki arazi yağmacılığına ilişkin açıklaması	736
12.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, ekonomideki olumsuz tablonun sorumlusunun AKP iktidarı olduğuna ilişkin açıklaması	736
13.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü'ne ilişkin açıklaması	736
14.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, tarımsal destekler konusunda bütçenin revize edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması	737
15.- İstanbul Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Adıyamanlı tütün ve badem üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması	737
16.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu'nun, asgari ücret üzerindeki vergi yükünün kaldırılması gerektiğine ilişkin açıklaması	737

- 17.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, akaryakıt fiyatlarındaki artışa ilişkin açıklaması 738
- 18.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, gazilerin engelli araçlarına ve 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü'ne ilişkin açıklaması 738
- 19.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, hastane randevuları konusundaki şikâyetlere ilişkin açıklaması 738
- 20.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü'ne, Gürcistan giriş kapısında bekleyen nakliyecilerin sorunlarına ve döviz kurundaki artışa ilişkin açıklaması 739
- 21.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İstanbul Başakşehir'deki Kanuni Sultan Süleyman KYK Yurdu'nda kalan öğrencilerin sorunlarına, milletin fakirleşmesinin tek sebebinin Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olduğuna, dış politikada keyfi ve tutulması mümkün olmayan sözler verildiğine ve Hükûmeti ortak akılla strateji oluşturmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması 739:740
- 22.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, 21 Ekim 2007 tarihinde PKK tarafından Dağlıca Komanda Taburuna gerçekleştirilen saldırıda şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine, Avrupa Birliği Komisyonunun Türkiye raporuna ve Türkiye'nin insan merkezli dış politikasıyla insanlık adına yüz akı olacağına ilişkin açıklaması 740:741
- 23.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü'ne, Merkez Bankasının faiz indirimi kararının kimlere sızdırıldığını öğrenmek istediklerine, Şanlıurfa Viranşehir'de 5 yaşındaki bir çocuğun zırhlı araç çarpması sonucu yaralandığına, zırhlı araçların çarpmasıyla ölen çocukların sorumlusunun faillere ceza vermeyenler olduğuna, 24 Ekimde Kartal'da gerçekleşecek olan mitinge tüm emekçileri davet ettiklerine, Suruç davasını takip edeceklerine, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin kayıt süresinin uzatılmasını talep ettiklerine ve Çilem Doğan'ın Yargıtaydaki duruşmasına ilişkin açıklaması 741:743
- 24.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Prof. Dr. Ahmet Taner Kışlalı'yı rahmet ve minnetle andıklarına, 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü'ne, Merkez Bankasının emir komutayla faiz indirmesi sonucu dövizdeki tırmanışla devletin borç yükünün arttığına ve milletin Erdoğan'ı ve ekibini ilk fırsatta sandıkla indireceğine ilişkin açıklaması 743:744
- 25.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili İsmet Uçma'ya Allah'tan rahmet dilediğine, Gürcistan giriş kapısında bekleyen tırların ülkemize girişini sağlayacaklarına, 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü'ne, Merkez Bankasının faiz indirimi kararına, Türkiye'deki döviz dalgalanmalarından dolayı ortaya çıkan fiyat farklılıklarından belli grupların ya da kişilerin nemalandığını iddia etmenin mümkün olmadığına ve döviz kurunun siyasi söylemlere malzeme edilmesinden endişe duyduğuna ilişkin açıklaması 744:746

- 26.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 748:749
- 27.- Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 749
- 28.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 756
- 29.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 757
- 30.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 766
- 31.- Denizli Milletvekili Haşim Teoman Sancar'ın, Denizli'de olması beklenen depreme karşı önlem alınması gerektiğine ilişkin açıklaması 773
- 32.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Leyla Güven ve Hülya Alökmen Uyanık'a cezaevinde "yasa dışı" halay çektikleri ve şarkı söyledikleri gerekçesiyle verilen disiplin ve iletişim cezasına ilişkin açıklaması 803
- 33.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Eren-7 Operasyonunda şehit olan Burak Tortumlu'ya Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 804
- 34.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 806
- 35.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 806
- 36.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'da Atatürk İlkokulunda görev yapan Öğretmen Cesur Hasırcı'ya yapılan saldırıyı kınadığına ilişkin açıklaması 813
- 37.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, kantincilerin sorunlarına ilişkin açıklaması 813
- 38.- Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın, Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 823

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR**746,763**

1.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 746:747

2.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 747:748

3.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Antalya Milletvekili Kemal Çelik'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 763:764

4.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 764:765

VI.- ÖNERİLER**750,757,766***A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ*750:756,757:762,
766:772

1.- İYİ Parti Grubunun, 8/10/2021 tarihinde İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu ve arkadaşları tarafından, yerel basın başta olmak üzere Türk basınında yaşanan sorunların araştırılarak çözüm yollarının tespit edilmesi, basın-yayın organlarının bağımsız ve tarafsızlığının sağlanması için yapılması gereken düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ekim 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 750:756,757

2.- HDP Grubunun, 21/10/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, başta SADAT olmak üzere benzeri kurum ve kuruluşların faaliyetlerinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ekim 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 757:762,766

3.- CHP Grubunun, 19/10/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay, Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Grup Başkan Vekili Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, kamu hizmetlerinin sunumunda “tarafsızlık ve kamu yararını gözetme” ilkelerinin kanunsuz emirlerle yok edilmesinin yol açtığı zararların boyutunun araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ekim 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 767:772

TBMM	B: 10	21 . 10 . 2021
		<u>Sayfa</u>
VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER		774,804,806,814,824,854
<i>A) KANUN TEKLİFLERİ</i>		<i>774:803,804:806,806:813,814:823,824:853,854:866</i>
1.- Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 76 Milletvekilinin Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3863) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 283)		774:803,804:806,806:813,814:823,824:850
2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-Interpol Arasında 2021 Yılında İstanbul'da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3606) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 271)		850:852,854:866
3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'nın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 141)		853
VIII.- OYLAMALAR		854
1.- (S. Sayısı: 271) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-Interpol Arasında 2021 Yılında İstanbul'da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması		854:866
IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI		867
1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Hakkârî ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,		
Kilis ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,		
Ağrı ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,		
Aksaray ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,		

Ardahan ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Bayburt ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Bingöl ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Bitlis ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Çankırı ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Yalova ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Diyarbakır ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Düzce ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Şanlıurfa ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Erzincan ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Batman ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Erzurum ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Mardin ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Gümüşhane ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Isparta ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Siirt ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Karabük ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Şırnak ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Kars ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Muş ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

İstanbul ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Rize ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Van ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

İlişkin soruları ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/52187), (7/52188), (7/52189), (7/52190), (7/52192), (7/52193), (7/52194), (7/52195), (7/52196), (7/52197), (7/52198), (7/52199), (7/52200), (7/52201), (7/52202), (7/52203), (7/52204), (7/52205), (7/52206), (7/52207), (7/52208), (7/52209), (7/52210), (7/52211), (7/52212), (7/52213), (7/52214)

867:882

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.03'te açılarak dört oturum yaptı.

Van Milletvekili Murat Sarısaç, Van depremi ve süregelen sorunlara,

Burdur Milletvekili Mehmet Göker, Burdur'un sorunlarına,

Ardahan Milletvekili Orhan Atalay, Mevlid-i Nebi Haftası'na,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy, emeklilerin beklediği intibak yasası düzenlemesinin bir an önce yapılması gerektiğine,

Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıçoğlu, Bursa'daki okullarla ilgili yaşanan sorunlara,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, hayvancılıkla uğraşan vatandaşların sorunlarına,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, rahim ağzı kanserini önlemek için HPV aşılarının ücretsiz olması gerektiğine,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, Mevlid-i Nebi Haftası'na,

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, illegal güçlerin akıllarınca Türk yargısına ayar vermeye çalıştıklarına,

Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, dadaşların, Cumhurbaşkanı'nın Afrika temaslarından memnuniyet duyduğuna ve iki muhalefet liderinin iç işlerimize karışan büyükelçilere destek vermesini telin ettiklerine,

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, Mersin'in sorunlarına hassasiyetle eğilen Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'ye teşekkür ettiğine,

Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal, Kırıkkale'nin sorunlarına,

Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman, kamuda çalışan sözleşmeli personelin özlük haklarıyla ilgili sorunlarına,

Sivas Milletvekili Semiha Ekinci, Gençlik ve Spor Bakanlığının Sivas'a yaptığı yatırımlara,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Afyonkarahisar'ın merkez Erenler Mahallesi'nin sorunlarına,

Ağrı Milletvekili Abdullah Koç, Ağrı'daki doğal gaz ve kömür fiyatlarına,

Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, yabancıların iç işlerimize karışmaması ve ülkemizde hukukun üstünlüğünün hâkim kılınması gerektiğine,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, 19 Ekim Muhtarlar Günü'ne ve nakliyeciler ile çiftçilerin sorunlarına,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, 19 Ekim Muhtarlar Günü'ne,

İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu, Türk lirasındaki değer kaybının sorumlusunun partili Cumhurbaşkanlığı sistemi olduğuna,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, Pamukluk Barajı'na,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, engelliler için kadro açılması gerektiğine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, TÜGVA'nın devlet içinde yapılandığına ve yeni bir paralel devlet oluşumuna iktidar eliyle izin verildiğine,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, hazine arazilerinin ihale yoluyla satışının durdurulması gerektiğine,

İzmir Milletvekili Murat Çepni, Suruç katliamı davasına,

Mersin Milletvekili Alpay Antmen, çiftçilere destek veren Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Vahap Seçer'e teşekkür ettiğine,

Şanlıurfa Milletvekili Zenzem Gülender Açıanal, Şanlıurfa'da yapılan tarihî kazı çalışmalarına,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, yüksek kredi faizlerine, ekonominin kötüye gidişinin Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmesinden itibaren ekonomik göstergelerden anlaşıldığına ve TÜGVA'nın kamu kurumlarına yüzlerce kişiyi yerleştirdiği iddialarıyla ilgili Hükümetten açıklama beklediklerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, 20 Ekim 1992 tarihinde Bingöl Solhan'da PKK saldırısı sonrasında şehit olan vatandaşlara bir kez daha rahmet dilediğine ve hain terör örgütünü lanetlediğine, Yunanistan, Mısır ve Güney Kıbrıs üçlü zirvesinin ardından yayınlanan ortak bildirinin Türkiye Cumhuriyeti devletine karşı yürütülen hasmane tavrın tezahürü olduğuna ve bu bildiriye gerekli cevabın Dışişleri Bakanlığı tarafından verildiğine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Nusaybin Belediyesi eski Eş Başkanı Ayşe Gökkan'a verilen cezayı kabul etmediklerine, Sinop'ta 11 Ağustos 2021 tarihindeki selde kaybolan kişilerin aranmasına neden devam edilmediğini öğrenmek istediğine, Avrupa Birliği Komisyonunun Türkiye raporuna ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Cumhurbaşkanına hakaret davalarına verdiği ihlal kararına,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Türkiye'nin G20'den G40'a düştüğüne, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın bütçe sunumunda milletten özür dilemesi gerekirken dilemediğine, bütçede hakkaniyetsizlik olduğuna, millet ezilirken Cumhurbaşkanının enflasyona ezdirilmemesi gerektiğine, PTT tebligat ücretlerine ve gençlerin yüzde 70'inin Türkiye'de yaşamak istemediğine,

Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal, yurt dışından 370 bin vatandaşımızın bulundukları ülkelerin sağlık sistemine güvenmedikleri için ülkemize geldiklerine, Türkiye'nin salgın sürecini en iyi yöneten ülkelerden biri olduğuna, 20 Ekim 1992 tarihinde Bingöl Solhan'da PKK saldırısı sonrasında şehit olan vatandaşlara bir kez daha rahmet dilediğine ve PKK terör örgütünü lanetlediğine, Mevlid-i Nebi Haftası'na ve Avrupa Birliği Komisyonunun Türkiye raporuna,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İYİ Parti Grubunun, 15/7/2021 tarihinde Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve arkadaşları tarafından, elektrik, doğal gaz, LPG ve öğrenci harçlarına temmuz ayından yapılan yeni zamların piyasaya etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 19/10/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, TÜGVA faaliyetlerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (14919 sıra no.lu), diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 19/10/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay, Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Grup Başkan Vekili Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, kamu kuruluşlarının kamu kaynağı aktardığı vakıfların hangilerinin olduğunun, aktarılan kaynağın tutarının ve bu kaynakların hangi amaçlarla kullanıldığının belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (2875 sıra no.lu), diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Ekim 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına, yine bu kısımda bulunan 141 sıra sayılı Kanun Teklifi ile 264 sıra sayılı Karma Komisyon Raporu'nun yine bu kısmın sırasıyla 3'üncü ve 4'üncü sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma saatlerine ve 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk'ün HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

İstanbul Milletvekili Abdullah Güler, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, hayatını kaybeden Gazeteci Sami Kohen ile Millî Eğitim eski Bakanı Orhan Öğüz'a Allah'tan rahmet dilediğine,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, iklim değişiminin su kaynaklarına etkisine,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, cezaevlerindeki usulsüz aramalara,

Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil, vefat eden Baykar AŞ Yönetim Kurulu Başkanı Özdemir Bayraktar'a Allah'tan rahmet dilediğine,

Adana Milletvekili Burhanettin Bulut, Merkezi Hekim Randevu Sistemi'ne ve sağlık çalışanlarının sorunlarına,

İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi, Ulaştırma Bakanlığının yol yapım stratejisine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasına alınan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 76 Milletvekilinin Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3863) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 283), görüşmelerine başlanarak 4'üncü maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Gündemde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince, 21 Ekim 2021 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 22.06'da son verildi.

Nimetullah ERDOĞMUŞ

Başkan Vekili

Abdurrahman TUTDERE

Adıyaman

Kâtip Üye

Şeyhmus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 15

21 Ekim 2021 Perşembe

Milletvekili Teklifleri

1.-Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın; Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3889) (Tarım, Orman ve Köyişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.10.2021)

2.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Belediye Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3890) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.10.2021)

3.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın; Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3891) (Milli Savunma ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.10.2021)

4.-Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3892) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.10.2021)

5.-Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3893) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.10.2021)

Yazılı Soru Önergeleri

1.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Staj Seferberliği Projesi kapsamında çalışan öğrencilerin ücretlerini alamadıkları yönündeki iddialara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/52671) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

2.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, Erasmus programından yararlanan öğrencilere sağlanan hibe miktarının düşürülmesine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/52672) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

3.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Murgul ilçesine bağlı Damar köyünün tüzel kişiliğine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/52673) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

4.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, bir madencilik firmasının Türkiye Taşkömürü Kurumu ile imzaladığı anlaşmanın koşullarını yerine getirmemesine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/52674) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

5.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Kemalpaşa ilçesine adliye sarayı açılması talebine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/52675) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

6.-Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, Cumhurbaşkanlığı ve bağlı kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatlarında kullanılan araçlara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/52676) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

7.-İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, e-nabız ve ÖSYM'nin sitelerine yapılan siber saldırı sonucu kimlik bilgilerinin çalındığı iddialarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/52677) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

8.-Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Denizli T Tipi Cezaevinde bulunan hasta bir tutuklunun iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52678) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

9.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, İzmir Şakran T Tipi ve Kadın Kapalı Cezaevleri ile ilgili iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52679) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

10.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2015-2021 yılları arasında meslekten çıkarılan hakim ve savcılara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52680) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

11.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Aydın'da Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52681) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

12.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Murgul ilçesine noter açılması talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52682) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

13.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 14 Haziran 2018'de gerçekleşen silahlı saldırıyla ilgili yürütülen soruşturmaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52683) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

14.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2009 yılından itibaren rüşvet suçundan yargılanan kişilerle ilgili verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52684) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

15.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yıllarında erişim engeli getirilen haberlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52685) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

16.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Aydın'da Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52686) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

17.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık tarafından düzenli olarak sosyal yardım yapılan hane sayısına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52687) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

18.-İzmir Milletvekili Sevdâ Erda Kılıç'ın, yoksulluk ve açlık sınırının altında gelire sahip olan kişilere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52688) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

19.-Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, Sayıştay'ın 2020 yılı raporunda Sağlık Bakanlığı Engelli Sağlık Kurulu Raporu Veri Tabanına dair yaptığı tespitlere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52689) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

20.-Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, Sayıştay'ın 2020 yılı raporunda Sağlık Bakanlığı Engelli Sağlık Kurulu Raporu Veri Tabanına dair yaptığı tespitlere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52690) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

21.-Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, Bakanlıkça motokuryelerin çalışma koşullarının düzenlenmesi istemine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52691) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

22.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Aydın'da Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52692) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

23.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52693) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

24.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, yoksulluk ve açlık sınırının altında gelire sahip olan kişilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52694) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

25.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, bazı kamu görevlilerine 3600 ek gösterge verilmesine yönelik çalışmaların akıbetine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52695) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

26.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, kamu kurumlarında sözleşmeli olarak çalışanların kadroya geçirilmesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52696) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

27.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2020 yılında İLKSAN'dan doğum yardımı ve sosyal yardım alan kişilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52697) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

28.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, koronavirüse yakalanan veya yakın temaslı sayılan kamu personeli verilerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52698) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

29.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından satışı yapılan bir taşınmazın değerlemesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52699) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

30.-İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Bartın'ın Kozcağz beldesinde yapılan ana yola ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52700) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

31.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Aliğa ilçesine bağlı Samurlu Mahallesi'nde 2B vasıflı arazilerde gerçekleştirilen kadastro çalışmalarında yanlışlık olduğu iddiasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52701) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

32.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Aliğa ilçesine bağlı Kültür Mahallesi'nde yer alan 2B arazileriyle ilgili kadastro çalışmalarının tamamlanamamasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52702) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

33.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Dikili ilçesine bağlı Denizköy Mahallesi'ndeki kıyı şeridinin kullanımıyla ilgili sorunlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52703) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

34.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Aliğa ilçesine bağlı Şehitkema Mahallesi'nde yer alan 2B arazileriyle ilgili kadastro çalışmalarının tamamlanamamasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52704) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

35.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Milli Emlak Otomasyon Projesi uygulamasındaki eksikliklere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52705) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

36.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Antalya'nın Manavgat ilçesinde bulunan Tazi Kanyonuna zipline tesisi kurulmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52706) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

37.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Aydın'da Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52707) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

38.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın ilinin hava kalitesi ölçüm sonuçlarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52708) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

39.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'de yer alan Necatibey Ortaokulunun yıkılmaması için alınan önlemlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52709) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

40.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, vatandaşların TOKİ'ye olan borçlarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52710) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

41.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2002-2021 yılları arasında İller Bankasının yerel yönetimlere aktardığı ödenek miktarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52711) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

42.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Sorgun Belediyesi tarafından yapılan emsal artışlarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52712) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

43.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Kıyı Düzenlemesi ve Sosyal Donatılar İnşaatları ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İşine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52713) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

44.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Hazine arazi kayıtlarında yer alan farklılıklara ve sorunların çözümüne ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52714) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

45.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında geri dönüşüm tesislerinde çıkan yangınlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52715) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

46.-Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, konut kira artışlarının önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52716) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

47.-Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Antalya ve Muğla'da çıkan orman yangınlarından olumsuz etkilenen kişilere yapılan yardımlara ve binaların yeniden yapımı için ortaya çıkan maliyete ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52717) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

48.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Sayıştayın 2020 yılı Denetim Raporunda yer alan bir tespiti ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52718) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

49.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Aydın'da Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52719) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

50.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52720) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

51.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2015-2021 yılları arasında Erasmus programı ile yurtdışına giden öğrencilere verilen hibe desteklerine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52721) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

52.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2002'den günümüze kadar yabancı ülkelere yardım amaçlı gönderilen yangın söndürme uçaklarına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52722) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

53.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, yeni tip ehliyetlerin İtalya'da tanınmamasına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52723) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

54.-Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, kömür fiyatlarındaki artışa ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52724) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

55.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Aliağa ilçesine bağlı Güzelhisar Mahallesi'ndeki aydınlatma direği eksikliğinin giderilmesi talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52725) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

56.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Dikili ilçesine bağlı Göktepe Mahallesi ile Manisa karayolu arasındaki güzergahın aydınlatılması talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52726) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

57.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Kemalpaşa ilçesine bağlı Yukarıkızılca Mahallesi'nin doğal gaz hizmetinden faydalanamamasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52727) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

58.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Kemalpaşa ilçesine bağlı Örnekköy Mahallesi'nde doğal gaz boru hattı döşeme çalışmalarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52728) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

59.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Aliağa ilçesine bağlı Samurlu Mahallesinde yer alan ahşap elektrik direklerinin yenilenmesi talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52729) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

60.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Aydın'da Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52730) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

61.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52731) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

62.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, elektrik ve doğalgaza yapılan zamlara ve borcunu ödeyemeyen abonelere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52732) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

63.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, bir madencilik firmasının Türkiye Taşkömürü Kurumu ile imzaladığı anlaşmanın koşullarını yerine getirmemesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52733) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

64.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardanuç ilçesine bağlı Beratlı Köyünde faaliyet gösteren taş ocağının yarattığı çevre sorunlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52734) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

65.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardanuç ilçesine bağlı Beratlı Köyünün altyapı sorunlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52735) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

66.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, elektrik faturalarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52736) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

67.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, EPDK'nın bir toplantısına ait tutanakların kamuoyuyla paylaşılması ile dördüncü dönem elektrik tarifesinin yayımlanmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52737) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

68.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Gerger ilçesine bağlı köylerde yaşanan elektrik sorununa ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52738) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

69.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Aliağa ilçesine bağlı Güzelhisar Mahallesi'nde bir gençlik merkezi açılması talebine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52739) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

70.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, KYK yurtlarına dair istatistiki verilere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52740) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

71.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak'ta öğrenci yurdu önünde bulunan üst geçidin bakım ve onarımına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52741) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

72.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Aydın'da Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52742) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

73.-Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, KYK yurtlarına dair istatistiki verilere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52743) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

74.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52744) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

75.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak'ın Merkez ilçesinde yer alan bazı kaya kaldırımalarının bir kısmının çökmesine ve oluşturduğu tehlikeye ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52745) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

76.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Yalova ilinde yurda dönüştürülen bina sayısına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52746) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

77.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Van ilinde yurda dönüştürülen bina sayısına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52747) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

78.-Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, 2016-2021 yılları arasında kredi kartı kullanan kişilere dair verilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52748) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

79.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Aydın'da Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52749) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

80.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52750) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

81.-Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, 2006 yılından bu yana vergi cenneti olarak anılan ülkelerde yapılan işlemler sebebiyle kaybolan vergi gelirine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52751) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

82.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, bazı holdinglerden tahakkuk ve tahsil edilen vergi miktarlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52752) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

83.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda kullanılan kredi kartı sayısı ve kredi kartı borcu verilerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52753) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

84.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, öğretmenlerin gelir vergisi matrah tutarının ve vergi dilimlerinin yeniden düzenlenmesine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52754) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

85.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, defterdarlık uzmanlarının kadro değişikliğine yönelik karara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52755) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

86.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Aliaga ilçesine bağlı Yenişakran Mahallesi'nde yer alan Ceza İnfaz Kurumunun olduğu bölgede mahalle bekçilerinin görevlendirilmesi önerisine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52756) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

87.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Menemen ilçesine bağlı İncilipınar Mahallesi'nde gerçekleşen hırsızlık vakalarının önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52757) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

88.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Aydın'da Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52758) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

89.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardanuç ilçesine bağlı Sakarya köyünün yol ve su sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52759) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

90.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardanuç ilçesine bağlı Ustalar köyünün yol ve örülü duvar sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52760) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

91.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardanuç ilçesine bağlı Tepedüzü köyünün yol sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52761) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

92.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardanuç ilçesine bağlı bazı köylerde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52762) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

93.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardanuç ilçesine bağlı Yolağazı köyünün yol ve örülü duvar sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52763) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

94.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardahan ilçesine bağlı Ovacık köyünün yol ve örölü duvar ve su sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52764) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

95.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardahan ilçesine bağlı Kaşıkçı köyünün yol ve sulama suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52765) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

96.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardahan ilçesine bağlı Peynirli köyünün yol ve su sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52766) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

97.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52767) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

98.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Yalova ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52768) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

99.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Van ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52769) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

100.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Rize ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52770) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

101.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52771) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

102.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Muş ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52772) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

103.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kars ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52773) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

104.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Karabük ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52774) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

105.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Isparta ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52775) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

106.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Gümüşhane ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52776) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

107.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Erzincan ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52777) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

108.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Erzurum ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52778) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

109.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Düzce ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52779) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

110.-Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, oturma iznini uzatma harçlarının ülke vatandaşlıklarına göre farklılık göstermesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52780) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

111.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Çankırı ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52781) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

112.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Murgul ilçesinde yaşanan içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52782) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

113.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bitlis ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52783) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

114.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Murgul ilçesine bağlı Damar köyünün tüzel kişiliğine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52784) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

115.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bingöl ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52785) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

116.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bayburt ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52786) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

117.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Ardahan ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52787) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

118.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Aksaray ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52788) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

119.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Ağrı ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52789) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

120.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kilis ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52790) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

121.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Hakkari ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52791) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

122.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Şırnak ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52792) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

123.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Siirt ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52793) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

124.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Mardin ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52794) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

125.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Batman ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52795) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

126.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Şanlıurfa ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52796) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

127.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır ilinde 2015-2021 yılları arasında kolluk güçleri tarafından işlendiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52797) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

128.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, İzmir'in Menemen Belediye Meclisinin aldığı bir karara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52798) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

129.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardanuç ilçesine bağlı Gümüşhane köyünün ve çevre köylerin yol sorunlarının çözümüne ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52799) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

130.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardanuç ilçesine bağlı Gökçe köyünün yol ve su sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52800) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

131.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardanuç ilçesine bağlı Aşağı Irmaklar köyünün yol ve su sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52801) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

132.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardanuç ilçesine bağlı Geçitli köyünün yol ve aydınlatma sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52802) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

133.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardanuç ilçesine bağlı bazı köylerde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52803) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

134.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardanuç ilçesine bağlı bazı köylerde yaşanan sulama suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52804) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

135.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Aydın'da Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52805) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

136.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52806) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

137.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'nın Dalaman ilçesinde bulunan tarım arazilerinin turizm amaçlı kullanımına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52807) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

138.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Bakanlığın yaptığı bazı ihalelere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52808) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

139.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Kemalpaşa ilçesine bağlı Yiğitler Mahallesi'nde bulunan Özcan Katrancı İlköğretim Okulunun karşısında yer alan boş alanın çocuk parkı olarak düzenlenmesi önerisine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52809) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

140.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Menemen ilçesine bağlı İsmet İnönü Mahallesi'nde yer alan Cumhuriyet İlköğretim Okulunun binasının yenilenmesi talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52810) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

141.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, fen liseleri ve devlet paralı yatılı öğrenci yurt ücretlerindeki artışa ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52811) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

142.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi ile Devlet Konservatuvarı binalarının depereme dayanıksız olduğu gerekçesiyle tahliye edilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52812) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

143.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak'ta öğrenci yurdu önünde bulunan üst geçidin bakım ve onarımına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52813) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

144.-Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, depreme dayanıklılık raporuna göre yıkılıp yeniden yapılacak okul binalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52814) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

145.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Aydın'da Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52815) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

146.-İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, engelli öğretmen atamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52816) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

147.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52817) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

148.-Tunceli Milletvekili Polat Şaroğlu'nun, öğrenci yurdu olarak kullanılmak üzere ayrılan ve bir sivil toplum kuruluşuna ait olan binaya ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52818) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

149.-İzmir Milletvekili Sevdâ Erdan Kılıç'ın, 2002-2021 yılları arasında eğitim kurumlarında meydana gelen kazalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52819) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

150.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 6.5.2010 tarihinden sonra atanan kadrolu öğretmenlere yönelik zorunlu hizmet muafiyetinin getirilmesi istemine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52820) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

151.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'da görev yapan öğretmenlerle ilgili çeşitli verilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52821) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

152.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'de yaşanan depremde hasar gören okullarda eğitim gören öğrencilerin sorunlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52822) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

153.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'de yer alan Necatibey Ortaokulunun yıkılmaması için alınan önlemlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52823) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

154.-Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Covid-19 vakaları sebebiyle yüz yüze eğitimde ortaya çıkan sorunlara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52824) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

155.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Kemalpaşa ilçesinde bulunan bir okulun fiziki yetersizliğine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52825) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

156.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, hizmetli, memur, teknisyen gibi çalışanların görev tanımlarının yeniden yapılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52826) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

157.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlığa bağlı olarak çalışan ve genel idari ve teknik hizmetler sınıfında görev yapan kişilerin görevde yükselmeleri için yapılan sınav sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52827) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

158.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, giyim yardımının genel idari ve teknik hizmetler sınıfında görev yapan kişilerin tamamına verilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52828) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

159.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ilköğretim müfettişlerinin özlük ve mali haklarının iyileştirilmesine yönelik çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52829) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

160.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yüz yüze eğitim sürecinde karantinaya alınan sınıf sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52830) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

161.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2021-2022 eğitim ve öğretim yılında birleştirilmiş sınıf olan okul sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52831) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

162.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, eğitim-öğretim hizmetleri sınıfında yer alan müfettişlerin genel idare hizmetleri sınıfına alınması talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52832) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

163.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yüksek lisans ve doktora yapan öğretmenlerin ek ders ücretlerinin artırılması talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52833) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

164.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, öğretmenler arasındaki farklı kademe ilerlemesi uygulamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52834) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

165.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Haziran 2018 ve Ekim 2021 tarihleri arasında Bakanlığın dernek ve vakıflarla yaptığı protokollere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52835) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

166.-Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, ülkemizde ve Hatay'daki okullarda bulunan hizmetli sayısına ve bu sayının artırılmasına yönelik çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52836) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

167.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, okullarda yapılan PCR testlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52837) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

168.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, İzmir Şehir Hastanesi'nde bazı bölümlerden randevu alınamadığına dair iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52838) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

169.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Kemalpaşa ilçesine bağlı İstiklal Mahallesi'ndeki aile sağlık merkezinin yenilenmesi ve buraya aile hekimi atanması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52839) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

170.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Kemalpaşa ilçesine bağlı Sütçüler Mahallesi'ndeki aile sağlık merkezinin yenilenmesi ve 24 saat hizmete açılması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52840) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

171.-Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, sağlık personeli atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52841) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

172.-Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, bazı ilaçların SGK geri ödeme listesinden çıkarılmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52842) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

173.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Aydın'da Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52843) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

174.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, grip aşısı uygulamasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52844) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

175.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52845) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

176.-İzmir Milletvekili Sevdâ Erdan Kılıç'ın, 1 Temmuz 2021 tarihinden bu yana istifa eden sağlık çalışanlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52846) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

177.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de koroner anjiyografi ünitesi kurulması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52847) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

178.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak Atatürk Devlet Hastanesinde gerçekleştirilen hatalı aşılamaya ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52848) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

179.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Kemalpaşa ilçesine hastane yapılması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52849) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

180.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Covid-19 nedeniyle yaşamını yitiren ambulans şoförlerinin çeşitli haklardan yararlandırılması istemine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52850) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

181.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Karadeniz Bölgesine bir onkoloji hastanesi açılması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52851) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

182.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, son 3 yılda Artvin'deki hastanelerden diğer illerdeki hastanelere sevk edilen hasta sayılarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52852) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

183.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin ve ilçelerinin hastane, sağlık çalışanı ve sağlık ekipmanı ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52853) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

184.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, sağlık çalışanlarına salgınla mücadele kapsamında prim verilmesi talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52854) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

185.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, ambulans sürücülerinin çalışma koşullarının iyileştirilmesi önerisine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52855) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

186.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, paramedik uzmanı istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52856) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

187.-Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, Gaziantep Şehir Hastanesi inşaatının akıbetine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52857) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

188.-Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, Şahinbey Araştırma Hastanesi Kemik İliği Nakil Merkezinin kapanma nedenine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52858) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

189.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Aydın'da Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52859) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

190.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52860) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

191.-Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, balıkçıların desteklenmelerine yönelik çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52861) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

192.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Tuz Gölü ve çevresinin korunması için alınan tedbirlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52862) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

193.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Tarım Kredi Kooperatifine olan borçlarından dolayı araçları haczedilen çiftçilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52863) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

194.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Bergama ilçesinde bulunan Azmak Deresinin ıslah edilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52864) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

195.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Aliağa ilçesine bağlı Çıtak Mahallesi'nde yer alan derelerin ıslah edilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52865) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

196.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Menemen ilçesine bağlı Kızılcukur Mahallesi'nde bulunan içme suyu boru hatlarının yenilenmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52866) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

197.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Aliağa ilçesine bağlı Kültür Mahallesi'nde yer alan evlerin kadastro sorununa ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52867) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

198.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Aliağa ilçesine bağlı Kalabak Mahallesi'nde yer alan sulama göleti inşaatına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52868) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

199.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Bergama ilçesinde bulunan İlyâ Çayının temizlenmesi ve çevresindeki ağaçlık alanın yeniden düzenlenmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52869) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

200.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Aliağa ilçesine bağlı Samurlu Mahallesi'nde yer alan derelerin ıslah edilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52870) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

201.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Aliağa ilçesine bağlı Şehitkema Mahallesi'nde yer alan Arapdere Deresinin ıslah edilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52871) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

202.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'de yer alan Yiğitler Barajı şantiyesi ile Yiğitler Mahallesi arasındaki toprak yolun asfaltlanması talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52872) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

203.-İğdır Milletvekili Habip Eksik'in, İğdır ilindeki çiftçilerin desteklenmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52873) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

204.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Kaş Kasaba Projesi Kıbrıs Barajı inşaatının akıbetine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52874) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

205.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Aydın'da Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52875) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

206.-Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, Muğla'da yaşanan orman yangınlarının yol açtığı zararlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52876) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

207.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Suloğlu Barajının sulamada kullanılmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52877) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

208.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne'nin Enez ilçesine bağlı Çavuşköy'de yapılan taşkın koruma ve dere ıslahı çalışmalarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52878) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

209.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Mahmutköy Barajı Projesinin akıbetine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52879) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

210.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Hasırcıarnavut Göletinin sulama sistemlerinin yapılıp yapılmayacağına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52880) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

211.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne'de bulunan Tatarlar Köyüne yapılması öngörülen göletin akıbetine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52881) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

212.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52882) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

213.-Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, Toprak Mahsulleri Ofisinin çeltik için belirlediği fiyata ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52883) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

214.-İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, kuraklık desteğinden yararlanan Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı üretici sayısına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52884) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

215.-Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık'ın, Şanlıurfa'nın Hilvan ilçesindeki arazi toplulaştırma ve sulama işlemlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52885) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

216.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, suni tohumlama kursuna katılmak isteyen açık öğretim fakültesi mezunlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52886) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

217.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de 2021 yılında yaşanan kuraklık sorununa ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52887) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

218.-Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, fındık bahçelerinin yenilenmesi ve gençleştirilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52888) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

219.-Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, 2015-2021 yılları arasında Doğu Karadeniz Bölgesinde lisanslı depo kurmak için yapılan müracaatlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52889) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

220.-Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, 2020 yılında Giresun'da fındıkta dekar başına verilen alan bazlı destek miktarı ile çeşitli destek önerilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52890) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

221.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, devlet ormanı niteliği olan yerlerde inşa edilen tesislerin yangın olasılığına karşı aldıkları önlemlere ve bu tesislerin denetimlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52891) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

222.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son beş yılda meydana gelen orman yangınları sebebiyle yargılanan kişi sayısına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52892) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

223.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Bor ilçesinin Karatepe mevkiinde yapılması planlanan tarıma dayalı organize hayvancılık ihtisas bölgesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52893) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

224.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarihi geçen ve üretim izni kaldırılan tarım ilaçlarına yönelik yapılan denetimlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52894) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

225.-Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı'nın, fındık üretiminde alınması gereken tedbirlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52895) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

226.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarımsal kuraklığın zeytin rekoltesine etkisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52896) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

227.-İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, ülkemizin toplam orman alanına ve orman alanlarının parçalanmasının önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52897) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

228.-Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı'nın, fındık üretiminde kalite bazlı destekleme modeline geçilmesi önerisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52898) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

229.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Tarım Kredi Kooperatiflerinin çeşitli işlemleri ile ilgili iddialara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52899) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

230.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'nın Dalaman ilçesinde bulunan bir taşınmazın kıymet takdir komisyonlarınca belirlenen kamulaştırma bedeline ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52900) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

231.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardınoç ilçesinde çekirge istilasından zarar gören köylere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52901) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

232.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2015-2021 yılları arasındaki gübre üretimi ile gübre fiyatlarında beklenen artışa ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52902) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

233.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, 2003 yılından önerge tarihine kadar geçen sürede kiraya verilen orman arazilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52903) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

234.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, 2020 yılı Sayıştay Raporunda yer alan sertifikalı tohum üretim desteği verilmesi sürecine dair bazı tespitlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52904) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

235.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Aydın'da Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52905) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

236.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52906) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

237.-İzmir Milletvekili Sevdâ Erdan Kılıç'ın, 2002-2021 yılları arasında vergi muafiyeti tanınan firmalara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52907) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

238.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanoğlu'nun, İzmir'in Aliğa ilçesine bağlı Aşağışakran Mahallesi'ndeki internet altyapısı eksikliklerinin ve teknik sorunların giderilmesi talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52908) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

239.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Aliağa ilçesine bağlı Çaltıdidere Mahallesi'ndeki internet altyapısı eksikliklerinin ve teknik sorunların giderilmesi talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52909) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

240.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Aliağa ilçesine bağlı Şehitkema Mahallesi Cami Yanı Mevkindeki menfezin genişletilmesi ile trapez kanal yapılması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52910) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

241.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Bergama ilçesindeki bazı mahallelerin Bakırçay Havzasına ulaşımını sağlayan karayolunun tamamlanmamasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52911) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

242.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Aliağa ilçesine bağlı Kapukaya Mahallesi'ndeki internet altyapısı eksikliklerinin ve teknik sorunların giderilmesi talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52912) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

243.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Aliağa ilçesine bağlı Kalabak Mahallesi'ndeki internet altyapısı eksikliklerinin ve teknik sorunların giderilmesi talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52913) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

244.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Manisa - Menemen karayolu üzerindeki Menemen bağlantı yolunun tamamlanmamasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52914) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

245.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Aliağa ilçesine bağlı Kültür Mahallesi'ndeki internet altyapısı eksikliklerinin ve teknik sorunların giderilmesi talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52915) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

246.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Aliağa ilçesine bağlı Uzunhasanlar Mahallesi'ndeki internet altyapısı eksikliklerinin ve teknik sorunların giderilmesi talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52916) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

247.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Bergama ilçesindeki bazı mahallelerin Bakırçay Havzasına ulaşımını sağlayan karayolunun tamamlanmamasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52917) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

248.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Kemalpaşa ilçesine bağlı Beşpınar Mahallesi ile Spil Dağı Milli Parkı arasındaki yolun genişletilmesi ve onarılması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52918) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

249.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Kemalpaşa ilçesine bağlı Yukarıkızılc Mahallesi'nde PTT'ye ait bir ATM kurulması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52919) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

250.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Kemalpaşa ilçesine bağlı Örnekköy Mahallesi'nde doğal gaz boru hattı döşeme çalışmalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52920) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

251.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Menemen ilçesine bağlı İnönü Mahallesi'ne PTT şubesi açılması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52921) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

252.-İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Menemen ilçesine bağlı Uğur Mumcu Mahallesi ile Manisa Karayolu arasındaki kavşağın kapatılmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52922) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

253.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Ağrı-Hamur-Tutak-Patnos karayolunun ne zaman bitirileceğine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52923) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

254.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Aydın'da Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52924) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

255.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda Bakanlığa ait taşınır ve taşınmazların satışına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52925) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

256.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Murgul ilçesindeki bazı yerlerde GSM operatörlerinin hizmet vermemesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52926) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

257.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Trabzon Havalimanı'nda devam eden pist onarımına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52927) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

258.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Alaplı Köprüsünün bakım ve onarımına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52928) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

259.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Eski Zonguldak Köprüsünün bakım ve onarımına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52929) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

260.-Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, Kırıkkale-Ankara arasında hizmet veren Kırıkkale Ekspresinin yeniden seferlere başlaması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52930) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

261.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, 12'nci Ulaştırma Şurası'na ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52931) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

262.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardanuç ilçesi girişindeki karayolunun yapılmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52932) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

263.-Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, Karayolları Genel Müdürlüğü'nün mülkiyetindeki bazı taşınmazların ihalesinin pazarlık usulü ile gerçekleştirilmesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/52933) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2021)

21 Ekim 2021 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10’uncu Birleşimini açıyorum.(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Ahilik Haftası münasebetiyle söz isteyen Mersin Milletvekili Hacı Özkan’a aittir.

Buyurun Sayın Özkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan ’ın, Ahilik Haftası ’na ilişkin gündem dışı konuşması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şahsım adına gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Ekranları başında bizleri izleyen Mersinli hemşehrilerim başta olmak üzere aziz milletimizi, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Zamana yenik düşmeyen, rengi solmayan, değerlerinden bir şey kaybetmeyen Ahilik, bugünün ihtiyaçlarına da derman olacak düsturlarıyla en kıymetli hazinelerimizden biridir. Ekonominin, ticaretin, sosyal hayatın, maddi boyutuyla yaşamının ötesine geçen bir hareket olarak Ahiliğin unsurlarını her çağda ve şartta gerekli kılan, onun özü ve fitratıyla insanı merkeze almasıdır.

Ülkemizin gelişmesinin, büyümesinin, hedeflerine ulaşmasının yolu esnaf ve sanatkârlardan geçer. Esnaf sadece alan, satan, ticaret yapan, varlığı icra ettiği meslekten ibaret değildir. Esnaf, aynı zamanda o muhitin gözü, kulağı, sesi, vicdanı, hamisi ve yol göstericisidir. Bu nedenle esnafımızı milletimizin emaneti, bugünümüzün ve yarınımızın manevi teminatı olarak görüyoruz. Kapısı 72 millete açık esnafın olduğu yerde din, dil, ırk ayrımı olmaz. “Rızık Allah’tandır.” diyerek ekmek teknesini açan esnaf ve sanatkâr, rızıkının kimin eliyle geleceğini seçmez.

Usta-çırak ilişkisiyle kazanılan kabiliyetler gençleri sadece meslek sahibi yapmakla kalmaz, aynı zamanda onlara vatan ve millet sevgisini, edebi, adabı, saygıyı, dürüstlüğü, tevazuyu, kanaati de öğretir. Nitekim, bugün de küçükten büyüğe her işletme sahibinin elde ettiği hasılatı çoğaltmanın değil, sağladığı istihdamı artırmanın vesilesi olarak görmesiyle iftihar ediyoruz.

Aziz milletimizin hamurunda kardeşlik, dayanışma, birlik ve beraberlik vardır; devirler geçse, dünya değişse de bu değişmeyecektir. Devletimiz ve Hükûmetimiz, her zaman olduğu gibi, içinden geçtiğimiz bu olağanüstü süreçte de esnaf ve sanatkârlarımızın yanında oldu, olmaya da devam edecektir.

(x) 7/4/2020 tarihli 78 ’inci Birleşimden itibaren coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu ’ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Daha bir hafta önce, esnafımızın yüzünü güldürecek, küçük esnafa vergi muafiyeti getiren Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'miz Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda kabul edildi. Yasaya göre, basit usulde vergilendirilen yaklaşık 850 bin esnafımız vergiden muaf kalacak. Günümüzün Ahileri olarak gördüğümüz kıymetli esnaf ve sanatkârlarımızla el ele vererek Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde Türkiye ekonomisini güçlendirmeye, ülkemizi her alanda geliştirmeye devam edeceğiz.

Bir toplumda birlik ve dayanışmayı sağlayan en önemli unsur müşterek değerlerin korunmasıyla mümkündür. Ondan dolayıdır ki esnaf, güvenin kapısıdır; esnaf, kardeşliğin teminatıdır; esnaf, birliğin sigortasıdır; esnaf, ekonomimizin temel taşıdır; esnaf, toplumumuzun omurgasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlamak için buyurun efendim.

HACİ ÖZKAN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bu vesileyle, Ahi Evran Veli başta olmak üzere ahirete irtihal eden ahileri, esnaf ve sanatkârları rahmetle yâd ediyor; tüm esnaf ve sanatkârlarımızın Ahilik Haftası'nı yürekten kutluyor, bereketli kazançlar diliyor; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Çin'in başkenti Pekin'de yapılacak olan 2022 Kış Olimpiyatları'yla ilgili söz isteyen Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'a aittir.

Buyurun Sayın Yokuş. (İYİ Parti sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

2.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, Çin'in başkenti Pekin'de yapılacak olan 2022 Kış Olimpiyatları'na ilişkin gündem dışı konuşması

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği üzere, Uluslararası Kış Olimpiyat Oyunları 4-22 Şubat 2022 tarihleri arasında Çin Halk Cumhuriyeti'nin başkenti Pekin'de yapılacaktır.

Çin, dünyada insan hakları ihlallerinin en yoğun şekilde yaşandığı ülkelerin başında gelmektedir. Çin'in, özellikle Doğu Türkistan bölgesinde yaşayan Müslüman Türk toplumuna yönelik insanlık dışı uygulamaları bir soykırıma dönüşmüştür. Nitekim, Çin'in Doğu Türkistan'da Müslüman Türk halkına uygulamış olduğu asimilasyonun soykırım noktasına geldiğini ve başta Kanada olmak üzere birçok ülke parlamentosunun bu hususta parlamentolarında karar aldığını hepimiz biliyoruz.

Değerli milletvekilleri, 2022 yılı Kış Olimpiyatları'nın yapılacağı Çin Halk Cumhuriyeti'ndeki organizasyonun iptal edilerek başka bir ülkede yapılması için bugüne kadar 180'i aşkın insan hakları örgütü bildiri yayınlamış, girişimlerde bulunmuştur. Demokratik ülkeler başta olmak üzere, Uluslararası Olimpiyat Komitesine, yine insan hakları örgütleri başvurmuşlardır. Ayrıca, Kanada Parlamentosunda 5 siyasi partiye mensup 13 milletvekili Uluslararası Olimpiyat Komitesine başvurarak olimpiyatların başka bir ülkede yapılmasını talep etmiştir. Bütün bu taleplerin altında yatan, hepinizin malumu olduğu üzere, Çin'in insan hakları ihlalleri, uyguladığı soykırım ve sadece Doğu Türkistan'da değil, başta Tibet olmak üzere İç Moğolistan'da, Hong Kong'da uyguladığı zulümdür.

Bu konuda, dün, olimpiyatların protesto edilmesini arzu eden Dünya Uygur Kurultayı Vakfı, Doğu Türkistan Araştırmaları Vakfı, Uygur Akademisi Vakfı bir bildiri yayınladı. Bu bildirinin bir bölümünde aynen şöyle deniliyor: “2022 Kış Olimpiyatları'nın, komşularını sürekli tehdit eden, Hong Kong'da insan haklarını ve demokrasiyi ağır derecede ihlal eden, işgali altında bulunan İç Moğolistan ve Tibet'te çok ağır, baskıcı asimilasyon politikası yürüten, özellikle 2017'den beri yıllardır sinsice

sürdürdüğü asimile politikasını hiç çekinmeden Doğu Türkistan'da 3 milyondan fazla Uygur, Kazak gibi Türk yazarlar, profesörler, bilim insanları, ulema, sanatçılar, araştırmacılar, iş adamları ve tüccarlar başta olmak üzere, kadın-erkek, genç-yaşlı ayırmaksızın halkı toplama kamplarına kapatarak işkence, tecavüz, beyin yıkama, zorla çalıştırma, kısırlaştırma, organlarını çalma, ailelerini ayırma, çocuk toplama kampları kurarak çocukları Çinileştirme, Müslüman Türk halkının dilini, dinini, kültürünü ve tarihini yok etmeye ve silmeye yönelik politikalarıyla olimpiyat sloganını 'Daha hızlı asimilasyon, daha yüksek kontrol ve daha güçlü baskı.' olarak kullanıp alenen dünya kamuoyunun gözü önünde soykırım ve insanlığa karşı suç işlemekte ve insanlık adına en utanç verici vahşiliği gerçekleştirmekte olan bir ülkede yani Çin Halk Cumhuriyeti'nin başkentinde olimpiyatların yapılacak olmasını esefle kınıyoruz.”

Şimdi, değerli milletvekilleri, biz de buradan çağrıda bulunuyoruz: Türkiye, bu olimpiyatlara katılmamalıdır. Türkiye, bu olimpiyatların başka bir ülkede yapılması için çaba sarf etmelidir, yine Uluslararası Olimpiyat Komitesine başvurmalıdır. Uluslararası insan hakları komitelerinin olduğu gibi, Türkiye'deki insan hakları örgütlerine çağrıda bulunuyorum, zalim Çin'de olimpiyatlar yapılmamalıdır diyorum.

Hepinize saygı sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, döviz kuru ve artan hayat pahalılığı hakkında söz isteyen Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'a aittir.

Buyurun Sayın Karaduman. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, döviz kuru ve artan hayat pahalılığına ilişkin gündem dışı konuşması

ABDULKADİR KARADUMAN (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan evvel, geçtiğimiz günlerde vefat eden, millî savunma sanayimizin öncü ismi, Erbakan Hocamızın yakın dostu Özdemir Bayraktar Beyefendi'ye bir kez daha Allah'tan rahmet, Bayraktar ailesine, yakınlarına ve ülkemize başsağlığı diliyorum. Temennimiz odur ki onun başlattığı ve hepimizin gururla sahiplendiği savunma sanayisi alanındaki çalışmalar evlatlarınca en güçlü şekilde devam ettirilecektir. Zira, ülkemizin hayati öneme sahip bu gelişmelere her zamankinden daha fazla ihtiyacı olduğu açık bir şekilde ortadadır.

Kıymetli milletvekilleri, konumuza dönecek olursak; bugün bir kriz var mıdır, yoksa bugün bir kriz yok mudur? Bakınız, bugün, çocuğuna okul elbisesi alamayan bir baba için elbette ki bir kriz vardır ancak yap-işlet-devret modeliyle ihale üzerine ihale alan şirketler için elbette ki bir kriz yoktur. Artıkları toplayabilmek için mahalle pazarlarının dağılmasını bekleyen anneler için elbette ki bir kriz vardır ancak milyarlık vergi borçları silinen holdingler için bir kriz yoktur. İş bulamadığı için başka ülke vatandaşı olma hayali kuran gençler için elbette ki bir kriz vardır ancak üç beş yerden maaş alan tuzu kurular için bir kriz yoktur. Evinin kirasını, doğal gaz, su ve elektrik faturasını ödeyemeyen asgari ücretli için bir kriz vardır ancak salgın, deprem ve sel demeden “kredi” adı altında insanımızın geleceğini ipotek altına alan bankalar için bir kriz yoktur. Artan girdi maliyetlerinden dolayı toprağını ekemeyen, hayvancılık yapamayan köylü için bir kriz vardır ancak ülkede ne olursa olsun “Padişahım, çok yaşa!” diyen için bir kriz yoktur.

İşte, tam da burada -sözüm meclisten dışarı- bir misali sizlerle paylaşmak istiyorum. Padişahın birisi bir gün patlıcan yemeğini çok sevdiğini söyleyince dalkavuğu gelir, der ki: “Efendim, patlıcan şöyle faydalıdır; patlıcan şöyle lezzetlidir.” Patlıcanın hikmetlerinden bahseder. İki gün sonra,

padişah patlıcan yemeğinden usanınca bu defa patlıcanın zararlarından bahsettiğini gören dalkavuğa padişah “Ya, iki gün önce patlıcanı öve öve bitiremiyordun ama bugün yerin dibine soktun, bunun hikmeti nedir?” deyince dalkavuk şu meşhur cevabı verir, der ki: “Efendim, ben patlıcanın değil, sizin dalkavuğunuzum.” Dolayısıyla, bu dalkavuklar için elbette ki bir kriz yoktur. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, ülkemiz, bugün bir krizle karşı karşıyadır. Bu yaşanan kriz, yirmi yıllık olağanüstü sürecin olağan sonuçlarıdır. Bu krizi ortaya çıkaran zihniyette devam edildiği müddetçe ülkemizin düzlüğe çıkarılması mümkün olmayacaktır. Bu krizin asıl sebebi, yıllar yılı devam eden faizci, kapitalist politikaların ta kendisidir.

Bakınız, ağır sanayi hamleleriyle ülkenin dört bir tarafına inşa edilen fabrikaları “özelleştirme” adı altında yok pahasına sattınız. İnsanımızın alın terini, insanımızın emeğini faiz lobilerine teslim ettiniz. Bugüne kadar, bütçeden tefecilere 511 milyar dolar para verdiniz. 511 milyar dolar, tefecilere verilen bu para ne demek? Ülkemizde her saat başı 3 milyon doların tefecilere peşkeş çekilmesi demektir. Buna karşılık, üretime dayalı bir politika yürütmediğiniz için paramız günden güne değer kaybetti, döviz kuru arttı, enflasyon arttı, faiz arttı, dış borcumuz arttı ve nihayetinde, insanlarımızın bankalara olan borcu arttı. Bunun sonucunda insanlarımız fakirleşti, artan vergi ve zamlar altında ezildi ve ezilmeye devam etmektedir.

Bakınız, yer altı ve yer üstü kaynakları bakımından, genç nüfus potansiyeli açısından oldukça zengin olan ülkemizi bu yoksulluğa mahkûm eden, faizci kapitalizmin bizatihi kendisidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Karaduman.

ABDULKADİR KARADUMAN (Devamla) – Milletimizin âdeta can çekişirken ülkemizin kayıkçı kavgası ve horoz dövüşü gibi kısır çekişmelere harcayacak vakti kalmamıştır. Bütün bu sorunları pandemiye bağlamak, emin olun, sorunu örtbas etmektir. Zira, ülkemiz yıllar yılı bir pandemi yaşamaktadır. Ekonomide, eğitimde, sağlıkta, ahlak ve maneviyatta, her alanda pandemi yaşıyoruz ve bu pandemiden kurtulmak için ihtiyacımız olan tek aşı, açıkça söylüyorum ki millî görüştür ve Saadet Partisinden başkası değildir. “Adil düzen” düsturuyula, önce ahlak ve maneviyatla, hakça paylaşım, şahsiyetli dış politikayla tüketim değil, üretim ekonomisine döneceğiz ve ülkemizi bu karanlık günlerden aydınlık yarınlara hep birlikte taşıyacağız diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Çelebi...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Amiral Cem Gürdeniz'in Fransa'da 3-4 Aralıkta düzenlenecek olan “Doğu Akdeniz” konulu panele katılabilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Kumpaslarda dört yıl cezaevinde beraber yattığım, mavi vatanın isim babası olan, bu konuda 7 kitap, 500 makale, yüzlerce konferans veren Amiral Cem Gürdeniz Fransa'da 3-4 Aralıkta düzenlenecek olan, Yunanistan ve Mısır dışişleri bakanlarının da katılacağı “Doğu Akdeniz” konulu panele katılmak istiyor, mahkeme kabul etmiyor. Sebep? Montrö ve sarıklı amiral konusunda tavır koyduğu için hakkında soruşturma var.

Değerli milletvekilleri, bu bir vatan görevidir. Türkiye'nin haklı tezlerini savunmak için Amiral Cem Gürdeniz o konferansta olmalıdır, gereği acilen yapılmalıdır diyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Köksal...

2.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, taşeron işçilerin ve mevsimlik orman işçilerinin kadro sorununa ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, KİT'lerde esas işi yapan taşeron işçiler, yaklaşık 400 bine yakın taşeron işçi, AKP'nin 2018 seçimlerinden önce verdiği kadro sözünü tutmasını bekliyor. Örneğin, hastanelerde çalışan bilgi işlem çalışanları, yemekhane personelleri, hastalara bire bir hizmet eden, ağır işlerde çalışan taşeron işçiler kadro dışı kaldı. Şimdi, tüm taşeron işçiler zor günlerini sevince boğacak müjde bekliyorlar. Lütfen, artık bu ülkede tek bir taşeron işçi kalmasın, tüm taşeron işçiler kadro alsın, AKP seçim öncesi verdiği sözü tutsun.

Ayrıca, 5620 sayılı... Mevsimlik orman işçileri canlarını hiçe sayarak çalışıyorlar. Yangınların ve doğal afetlerin yaşandığı ülkemizde onların değeri bir kez daha anlaşıldı. Bu yasama döneminde gelin, onların da kadro almasını hep birlikte sağlayalım.

BAŞKAN – Sayın Arık...

3.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, sağlık çalışanlarının ağır çalışma koşullarına ve özlük haklarına ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Coronadan hayatını kaybeden sağlık çalışanları şehit sayılsın kanun teklifimizin reddedilmesi, corona meslek hastalığı olarak kabul edilsin kanun teklifimizin reddedilmesi, sağlıkta uygulanan şiddetin her geçen gün artması, ekonomik kayıplar, ağır çalışma koşulları... Kısacası, insan yerine konulmadıkları için binlerce doktor kamudan istifa etti. Her bir istifa, kalan doktorun üzerindeki yükü daha da artırıyor ve kısır bir döngüye giriliyor. Buradan iktidarı uyarıyorum: Bu vurdumduymazlığınız devam ederse, doktorların ekonomik, özlük hakları ve çalışma koşulları düzeltilmezse emin olun ki yakında hastalandığınızda sizi tedavi edebilecek doktor bulamayacaksınız.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çakır...

4.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, yaz aylarında yaşanan orman yangınlarına ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, bu yaz yaşadığımız orman yangınlarının insanlık dışı yanıyla yarınlar adına hep gündemimizde tutmamız gereken olağan dışı bir durum olduğunu kabul etmeliyiz. Sabotaj, kundaklama, terör örgütü girişi, kaza, ihmal, hepsini aynı hassasiyetle değerlendirmek durumundayız. Yanan, yakılan sadece ağaç, bitki, canlı, börtü böcek değil; elbette canımız, ciğerlerimiz, tüm tabiatımız ve insani yanımız yanıyor. Vahşiliğin her türlüünü sadece filmlerde zannederdik, gördük ki en küçük ihmalin bedeli silinmez yara izi gibi en derine işleyecek, üzüntü ve acıyla beraber dökülecek gözyaşı içimizin yangınına söndürmeye yetmeyecek. Bu millet her türlü yangını el birliğiyle söndürmeyi başarmış, en zor zamanlarda sahiliselayete çıkmasını bilmiştir. Yeter ki acılardan beslenen vampirlerin dolduruluşuna gelinmesin, yeter ki yangınlardan medet uman habis düşünceler zihnimizi bulandırmasın.

Ülkeme geçmiş olsun dileklerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aydın...

5.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Prof. Dr. Ahmet Taner Kışlalı'yı saygı, sevgi ve minnetle andığına, Merkez Bankasının faiz indirimi kararına ve Mali Eylem Görev Gücü'nün bugün Paris'te yapacağı toplantıda Türkiye'yi gri listeye almak için bir karar vereceğine ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yirmi iki yıl önce hain bir suikastla katledilen, Atatürk devrimlerinin yılmaz savunucusu Profesör Doktor Ahmet Taner Kışlalı'yı saygı, sevgi ve minnetle anıyorum. Umarım ülkemiz bir daha böyle faili meçhul cinayetlerle karşılaşmaz.

Biraz önce Merkez Bankası faiz kararını açıkladı; 200 baz puan indirim yaptı, 16'ya düşürdü ve euro tarihi rekorunu kırarak 11'i geçti, dolar da 9,5'lara kadar fırladı.

Bugün yine önemli bir toplantı var Paris'te, Mali Eylem Görev Gücü Türkiye'yi gri listeye almak için bir karar verecek. Hangi ülkelerle birlikte alınacak? Türkiye; Fas, Suriye, Güney Sudan, Yemen gibi kara para cenneti olan, kara para aklamakla adı geçen ülkelerle aynı kefeye konulma ihtimaliyle karşılaşmış bulunmakta. Umarım buradan bu karar çıkmaz. Tek adam rejiminin geldiği sonuç...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şeker...

6.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü'ne ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, şartlar ne olursa olsun fedakârlıkla görevlerini en iyi şekilde yapan, doğru bilgi ve haber akışı için demokratik ve ahlaki sorumluluk bilinciyle ilkeli şekilde çalışan gazeteciler, toplum için önemli bir görevi yerine getirmektedir. Demokrasilerin kesintiye uğratıldığı dönemlerde bir vesayet aygıtı olarak kullanılmak istenen gazetelerimiz ve gazeteciler, 15 Temmuz 2016'da ülkemizin maruz kaldığı kalles işgal girişiminde milletimizin yanında yer aldılar. Pandemi süreciyle birlikte zorlaşan şartlara rağmen vatandaşlarımıza hızlı ve doğru haber iletmeyi ilke edinerek çalışmalarını sürdüren yerel ve ulusal basın mensuplarımızın 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü'nü en içten dileklerle kutluyor, vefat edenlere Allah'tan rahmet diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

7.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, gündemde bulunan 283 sıra sayılı Kooperatifler Kanunu Teklifi'ne ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bugünlerde kooperatifler kanun teklifini çalışıyoruz. Kooperatifler sorumluluk, eşitlik, yardımlaşma, adalet gibi değerlerin kılavuzluk ettiği girişimlerdir; etkinliklerinin merkezine insanı alırlar, ekonomik ve sosyal kalkınmanın etkenlerindendirler, rekabet ile kamu yararı arasındaki dengeyi sağlarlar. Kooperatifler Kanunu günün ihtiyaçlarına göre güncellenerek günümüze kadar gelmiş ve günümüzün şartlarına uygun daha kapsamlı ve işlevsel düzenlemeler yapılması ihtiyacı hasıl olmuştur.

Kooperatiflerin ortak sorunları devlet-kooperatif ilişkileri, mevzuat sorunları, idari sorunlar, finansman ve sermaye yetersizliği, üst örgütlenme, kooperatiflerin iş birliği ve teknik sorunları, eğitim ve araştırma sorunları, ortaklık ilişkileri ve güven olarak sıralanmıştır.

BAŞKAN – Sayın Bulut...

8.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, EYT sorununa ilişkin açıklaması

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Senelerdir haklı taleplerini dile getiren, her seçim alanında seçim zamanlarında söz verilmesine rağmen karşılık bulamayan EYT mağdurları beklemekten yoruldu. Mevzuat üzerinde yapılacak bir değişiklikle EYT'li vatandaşlarımızın hakları verilebilecekken maalesef, bugüne kadar iktidar bunu görmezden geldi. Şimdi de seçim yaklaşınca kamuoyuna yansıyan “Finlandiya modeli olacak.” “2023'ten önce mutlaka çözülecek.” söylemleri EYT mağduru vatandaşlarımızı mutlu etmiyor. İşçiyi, çiftçiyi, esnafı yani toplumun orta direği diyebileceğimiz büyük bir kesimini kapsayan yüz binlerce vatandaşımızın emeklilik sorunu hiç vakit kaybetmeden çözülmelidir. Üzerine düşeni fazlasıyla yapıp primlerini ödeyen ancak emekli olamayan vatandaşlarımızın tek bir gün bile bekleyecek hâli kalmamıştır. AKP iktidarı bari bir işe yaramak istiyorsa giderayak EYT sorununu derhâl çözmelidir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aycan...

9.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, akademik başarısı Covid-19 salgınından olumsuz etkilenen öğrencilere sınav hakkı veya ilave dönem verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, Covid-19 salgını her şeyi etkilemiş ve etkilemeye devam etmektedir. Salgın, eğitimi ve yükseköğretimi de etkilemiştir. İki yıllık dönemde sınav başarısı düşmüş, ödevler ve tezler zamanında teslim edilememiştir. Hastalık yükü, hastalık korkusu gençlerin akademik başarısını olumsuz etkilemiştir. Birçok öğrenci eğitimlerini tamamlayamadığından üniversiteyle ilişkisi kesilmiştir. Bu durum ciddi bir mağduriyete sebep olmuştur. Gençlere bir fırsat vermek gerekir. Terör örgütlerine üyelik veya terör eylemi dışındaki nedenlerle eğitimini tamamlayamayan gençlere fırsat verilerek sınav hakkı veya ilave dönem verilerek eğitimlerini tamamlamaları sağlanmalıdır. Bu durumda bu kişilerin eğitimlerini tamamlamaları hâlinde hem gençlerimiz hem de ülkemiz kazanacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

10.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Mersinli ihracatçıların başarılarına ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Akdeniz'in parlayan yıldızı seçim bölgem Mersin, limanı ve serbest bölgesiyle ülkemizin en önemli dış ticaret merkezlerinden biridir. Bu yılın ilk yedi ayında Mersin'den yapılan ihracat 2,2 milyar doları geçerken serbest bölgede faaliyet gösteren firmalarımız 10 bin kişilik istihdamları ve ocak-ağustos döneminde 2,2 milyar dolara yaklaşan ticaret hacimleriyle ekonomimize çok ciddi katkılar sağlamaktadır. Kanuni merkezleri Mersin'de olan firmalarımızca eylül ayında toplam 233 milyon 491 bin dolar ihracat yapılmıştır, dokuz aylık toplam ihracatımız da 1 milyar 728 milyon 635 bin dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu başarıda emeği geçen tüm ihracatçılarımızı tebrik ediyorum.

AK PARTİ olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde Mersin'deki bu güzel tablonun gelişerek sürmesi için her türlü desteği sağlıyoruz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bahşi...

11.- Antalya Milletvekili Feridun Bahşı'nın, 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü'ne ve Antalya'daki arazi yağmacılığına ilişkin açıklaması

FERİDUN BAHSİ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gerçeklerin çekinmeden yazılabildiği ve söylenebildiği bir Türkiye umuduyla gerçekten gazetecilik yapan tüm gazetecilerin 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü'nü kutluyorum.

Antalya'da son günlerde arazi yağmacılığı vahim bir hâl almış, özellikle Konyaaltı ilçemize bağlı Hisarçandır ve Yarbaşıçandır Mahallelerinde silahlı bir grup köylülerin ekili arazilerine tabiri caizse çökmüştür.

Yine, aynı bölgede ormanların ağaçlarını da söküp arazi açmaya başlamışlardır. Köylülerin Jandarmaya, Orman Bölge Müdürlüğüne ve mülki idare amirliklerine yaptıkları müracaatlar sonuçsuz kalmış, üstelik bu eşkıyalar şikâyet edildikleri gerekçesiyle silahlarla köylülere saldırmış ve birçok köylü yaralanmıştır. Ayrıca, bu eşkıyalar köylüyü tehdit ederken bir bakanın yakını olduğunu söylemektedirler. Konunun bir an önce incelenmesini ve olayla ilgili tedbir alınmasını istiyoruz.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Barut...

12.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, ekonomideki olumsuz tablonun sorumlusunun AKP iktidarı olduğuna ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, sabah akşam, her dakika dalgalanan döviz kurları, sağanak gibi yağın zamlarla karşılaşılıyor. Her geçen gün halkımız daha da yoksullaşılıyor; açlık, yoksulluk ve işsizlik büyüyor. Dolar kuru 9,5 liralara göredir rekorları kırarken akaryakıt zamlarından fahiş oranda artan elektrik faturalarına kadar her alanda ekonomik çöküşü yaşıyoruz. Mutfaklarda tencere kaynamıyor, çiftçiden esnafa, işçiden emekliye herkes perişan hâlde. Maliyetler artıyor, üreten kazanamıyor. Esnaf siftatsız dükkânını kapatırken bir avuç yandaş dışında kimsenin de yüzü gülmüyor.

Bu tablonun sorumlusu, 3 Kasım 2002'den bu yana memleketi yöneten AKP iktidarı ve onların destekçileridir. Bu yangını söndüreceğiz, açılan bu yaraları saracağız. Türkiye sahipsiz, yaşanan bu sorunlar çözümsüz değildir. Merak etmeyin her şeyi telafi edeceğiz, halkımızın refahını mutlaka sağlayacağız, güzel ülkemiz kalkınacak.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Erel...

13.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü'ne ilişkin açıklaması

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün, 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü. Mustafa Kemal Atatürk tarafsız basın öneminde şu sözlerle dikkat çekmiştir: “Gazeteciler gördüklerini, düşündüklerini, bildiklerini samimiyetle yazmalıdır.” Tarafsız basının önemi, yaşanan büyük felaketler ardından daha da anlaşılır vaziyete gelmiş durumdadır. Gazetecilerimiz gördüklerini, düşündüklerini, bildiklerini samimiyetle yazmakta zorlanmaktadır çünkü bir korku iklimi hâkim. Ülkemizde tarafsız gazetecilik yapmak ne kadar zor olursa olsun, mesleğini namusu bilen, onurlu çok sayıda kıymetli gazetecimiz bulunuyor.

Vatandaşlarımıza haberleri taraf tutmaksızın aktaran, gecesi gündüzü olmadan canını dişine takarak helal lokmasının peşinde koşan tüm gazetecilerimizin Gazeteciler Günü'nü kutluyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Başevirgen...

14.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, tarımsal destekler konusunda bütçenin revize edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Sayın Başkan, bu yıl tarıma ayrılan 57,6 milyarlık bütçe ne yazık ki çiftçi ve üreticiyi yine tatmin etmeyecek. Tarımsal destekler 25,8 milyar liraya çıkarılmış yani tüm bitkisel ve hayvansal üretim için verilen destek sadece 3,8 milyar lira artırılmış. Ne yazık ki bu yıl da tarıma yeterince destek verilmeyecek. Bu bütçe, çiftçiye “2022 yılında bize güvenerek ekim yapma, bize güvenerek hayvancılık yapma.” demektir. Bu bütçe, çaresizliğin, tarımdaki çöküşün ve “Ne halin varsa gör.” demenin sayısallaştırılmış hâlidir. En büyük artış KİT’ler için ayrılan ödenektir ki bu da daha fazla ithalat anlamına gelir. TMO ve Süt Kurumu yabancı çiftçiye yine sevindirmeye devam edecektir. Dövizle endeksli maliyetler nedeniyle çiftçiye ödenecek desteklerin çoğu daha Meclisten onay almadan eriyip gidecek. Bu nedenle bu bütçe kesinlikle revize edilmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Karaduman...

15.- İstanbul Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Adıyamanlı tütün ve badem üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

ABDULKADİR KARADUMAN (İstanbul) – Sayın Başkan, Adıyaman’da en önemli iki geçim kaynağından biri tütün, diğeri bademdir. Tütün üreticisi nasıl ki mağdur ediliyorsa badem üreticisi de bu süreçte mağdur edilmektedir. 3 bin üreticisi olan, 10 bin doğrudan etkileşimde olan on binlerce ailenin tek geçim kaynağı bademdir. Ülke olarak geçen yıl 30 bin ton badem ithal etmişken bu yıl 18 bin ton badem üreten Adıyaman’ı göz ardı edemeyiz. Girdi maliyetleriyle ilgili hiçbir destek verilmeyen badem üreticisi kabuklu badem için 16,5 lira, iç badem için 55 lira talep etmektedir. Talep ettikleri bu fiyat kâr etmek için değil, zarar etmemek için talep edilen fiyattır ve bu fiyat bir lütuf değil, analarının ak sütü gibi helal olan bir haktır. Tarım Kredi Kooperatifi bir an önce taban fiyatı açıklamadığı takdirde üretici hem tüccarların hem bankaların insafına terk edilecek, işçilerin ücreti dahi ödenemeyecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Nuhoğlu...

16.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, asgari ücret üzerindeki vergi yükünün kaldırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Türkiye, Avrupa Birliği ülkeleri arasında en çok asgari ücretlinin çalıştığı ülke konumunda olup yılbaşında brüt asgari ücret 392 avroya karşılık geliyordu. Bu ücretle Türkiye, Avrupa Birliği ülkeleri arasında brüt asgari ücret sıralamasında son 2’nci olmuştu. Son günlerde yaşanan Türk lirasındaki değer kayıplarıyla asgari ücret 329 avroya kadar geriledi. Avrupa Birliği’ne üye ülkelerin çoğunluğu ile Türkiye arasındaki fark 7 katına çıktı. Zam yağmurundan sonra asgari ücretlinin alım gücünde ciddi gerileme olduğu görülmektedir. Yaşanan bu mağduriyetin giderilmesi için asgari ücret üzerindeki vergi yükü kaldırılmalıdır, çalışanlarımıza brüt kazancı net olarak ödenmelidir. Bu sayede, işveren maliyeti ve kayıt dışı istihdam azalırken vatandaşımız daha fazla kazanır ve yük kısmen azalmış olur.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

17.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, akaryakıt fiyatlarındaki artışa ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bıçağın kemiğe dayandığı günlerden geçiyoruz. Benzin, motorin ve LPG'ye art arda gelen zamlar hem ülke ekonomisine hem de aile bütçesine ağır darbe vuruyor. EPGİS'in verilerine göre, 1 Ekimden bu yana toplamda benzin fiyatlarına 63, motorine 99, LPG'ye 92 kuruş zam geldi. Akaryakıtta yapılan zammın tüm sektörlerde fiyat artışına neden olduğu gerçek. Vatandaşlarımız da -başta toplu taşıma olmak üzere- esnafımız da çok dertli. Akaryakıt fiyatlarındaki artış evine ekmek götürmeye çalışan nüfusumuzun mutsuz çoğunluğunu oluşturan yurttaşlarımızın belini büküyor. Eşel mobil uygulamasından vazgeçileceği ve akaryakıt fiyatlarında yüzde 50'ye varan oranda artış yaşanacağı iddiası da gündemde. Yönetemediğiniz için batma noktasına gelen ekonominin yükünü yoksul halkımızın sırtına yüklemekten artık vazgeçin. Vatandaşlarımızın önümüzdeki kış aylarını evinde titreyerek, sokakta donarak geçirmesini istemiyorsanız yüzünüzü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – ... artık tek adama değil, sizleri o makama taşıyan aziz millete dönün.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

18.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, gazilerin engelli araçlarına ve 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü'ne ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum.

Türk vatanını namus ve şerefi uğruna, büyük Türk milletinin hür, bağımsız, huzurlu ve mutlu bir şekilde yaşaması adına kallesiz teröristlere karşı verdikleri mücadelelerde “gazilik” mertebesine ulaşan ve bu unvanı göğüslerinde bir şeref madalyası gibi taşıyan, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren gazilerimiz, ÖTV muafiyeti kapsamında almış oldukları engelli araçlarındaki 330 bin TL'lik sınırlandırmanın kaldırılmasını beklemektedirler. Gazilerimizin yüzlerini güldürelim. Gazilerimizi hürmetle selamlıyorum.

İnsanlarımızı her şart altında doğru bilgiye ulaştırmak adına gece gündüz demeden büyük fedakârlıklarla ve özveriyle çalışan, ilkeli, dürüst namuslu ve ahlaklı bir anlayışla vatanımıza, milletimize ve Türk basınına hizmet eden saygıdeğer gazetecilerimizin Dünya Gazeteciler Günü'nü kutluyor, gazetecilerimizi muhabbetle selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Gaytancıoğlu...

19.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, hastane randevuları konusundaki şikâyetlere ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Son günlerde vatandaşlarımızdan hastane randevuları konusunda oldukça fazla şikâyetler alıyorum. Vatandaşlarımız periyodik kontrolleri için bile randevu alamamaktadır. Artık, rutin kontrollerini bile olamayan vatandaşlarımız ciddi risklerle karşı karşıyadır. Acaba hastanelerdeki poliklinik randevularının sayısı mı azaltılmıştır; yoksa bu, devlet hastanelerinden, üniversite hastanelerinden randevu alamayan hastaları özel hastanelere yönlendirmek için bir uygulama mıdır? Uzun süredir sağlık hizmetlerine ulaşmakta zorluk çeken vatandaşlarımızın hastanelere gidememekten dolayı yaşayacağı tehlikelere nasıl bir çözüm bulacaksınız? Yandaş müteahhitlerinize çok yataklı, bol mekânlı hastane yaptırıyorsunuz ama içinde doktor yok, yardımcı sağlık personeli yok.

BAŞKAN – Sayın Yalım...

20.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü'ne, Gürcistan giriş kapısında bekleyen nakliyecilerin sorunlarına ve döviz kurundaki artışa ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün, 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü. Gerçek anlamda emek veren dürüst gazetecilerin 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü'nü kutluyorum.

Sayın Başkan, özellikle Sayın Ulaştırma Bakanına ve de Ticaret Bakanına sesleniyorum: Nakliyecilerimiz, Rusya'dan yükledikleri yükü ülkemize getirmek için Gürcistan giriş kapısında kırk iki gündür beklemektedirler. 8 Eylül'den bu yana aç ve susuz bekleyen bazı şoförlerimizin çığlığını sizinle paylaşmak istiyorum. Volkan Bozkurt: “Yiyeceğimiz bitti.” Şahin Gün: “Yetkililer duymuyor mu, ilgilenen yok mu?” Kadir Ateş: “Devletimiz bizi bir an önce kurtarsın.” Bu konudaki çağrılarını acil duymanız gerektiğinin altını çiziyorum.

Sayın Elitaş, bu konuda sizden destek bekliyorum.

Aynı şekilde, bugün dövizdeki patlamayı da sizlerle paylaşmak istiyorum. Bugün, dolar 10 TL'ye gidiyor, aynı şekilde euro 11 TL'yi geçti. Akaryakıtta gelecek olan zamlarla hem çiftçimizin hem de ulaştırma sektörünün ne duruma geldiğini sizin aracılığınızla paylaşmak istiyorum.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu.

Buyurunuz Sayın Başkan.

21.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İstanbul Başakşehir'deki Kanuni Sultan Süleyman KYK Yurdu'nda kalan öğrencilerin sorunlarına, milletin fakirleşmesinin tek sebebinin Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi olduğuna, dış politikada keyfi ve tutulması mümkün olmayan sözler verildiğine ve Hükûmeti ortak akılla strateji oluşturmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

İstanbul Başakşehir'de Kanuni Sultan Süleyman Kredi Yurtlar Kurumu Yurdu'nda bir hafta içerisinde 3 kez bıçaklı gasp olayının yaşandığını söyleyen öğrenciler, barınma koşullarının iyileştirilmesi için bir protesto gösterisi düzenlediler. Metro ile yurt arasındaki yolda üniversitelilerin bıçaklı saldırılara uğraması, yemek fiyatları ve internet imkânları öğrenciler tarafından protesto edildi. Üniversiteliler gasp olaylarına karşı yurt yönetiminin yeterli önlemleri almadığını, metro ile yurt arasındaki yolda güvenliğin sağlanamadığını, yemek fiyatlarının düşürülmesi gerektiğini, ulaşım imkânlarının da realize edilmesini, internette kotanın kaldırılmasını temenni ettiler.

İYİ Parti olarak öğrencilerin bu sorunlarının çözümüne katkı sağlamak ve hız kazandırmak amacıyla konuyu Meclisin gündemine taşımaya karar verdik. Hükûmeti de zaman kaybetmeden konuya el atmaya ve çözüm üretmeye davet ediyoruz.

Sayın Erdoğan üç yıl önce “Ver yetkiyi, gör etkiyi.” diyerek aziz milletimize bir söz vermişti; faizle, enflasyonla, dolarla nasıl mücadele edilir gösterecekti. Üç yıl sonra bugün Türkiye'de devletin bankaları Sayın Cumhurbaşkanının yetkisinde, medyanın büyük çoğunluğu, Hazine, Maliye hatta bağımsız olması gereken Merkez Bankası bile Sayın Cumhurbaşkanımızın yetki alanında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yani millet Sayın Cumhurbaşkanımıza, Recep Tayyip Erdoğan'a yetkiyi verdi. Peki, ya etki ne oldu? Onu da ifade edeyim: Faizler yükseldi, enflasyon yükseldi, dolar 9,45 seviyesine yükseldi. Dolardaki her 10 kuruşluk artış borç stokumuza 45 milyarlık bir artı yük getirmektedir.

İşsizlik rekor seviyelere yükselmiştir. Çiftçinin, işçinin, memurun, esnafın, emeklinin yani toplumun her kesiminin alım gücü azalmıştır. İşte, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle uçan Türkiye de budur. İşte, tam yetkili Sayın Erdoğan'ın üç yılda ülkemize olan etkisi de budur. Esnaf kepenk kapatıyor, firmalarımız yabancılara satılıyor, milletimiz günden güne fakirleşiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Maliye Bakanı ortada yok, Merkez Bankası Başkanı ise palyatif tedbirler getiriyor ve her müdahalesi döviz kurunda olumsuz etkilere neden oluyor. Hükûmet, doların artışını sadece seyrediyor, milletimizin yoksullaşmasına kayıtsız kalıyor. Doların yükselmesi ve milletimizin fakirleşmesinin tek sebebi olarak gördüğümüz Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin yarattığı bu etkinin tartışılması gerektiğine inanıyoruz.

Sayın Erdoğan dış politikayı da tıpkı ekonomiyi yönettiği gibi yönetmektedir. Tutarsız ekonomi politikaları ve alınan keyfi kararlar nasıl ki milletimize bedel ödetiyorsa benzer bir durumu da dış politika yaşıyoruz. Türkiye olarak Suriye’de Sayın Erdoğan’ın Amerika Birleşik Devletleri ve Rusya’ya verdiği keyfi ve tutulması mümkün olmayan sözlerinin bedelini ödemeye devam ediyoruz. Bu bedeli milletimiz cebiyle, Mehmetçik’imiz de canıyla ödüyor maalesef.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Suriye’de iç savaş ilk başladığında Sayın Erdoğan Şam’da cuma namazı kılacağını düşünüyordu, bu hayalini Amerika Birleşik Devletleri’nin desteğiyle gerçekleştirebileceğine inanıyordu. Rusya Suriye’ye asker çıkarınca, bu sefer, Sayın Erdoğan Rusya’nın yanında yer aldı, Rusya’yla iyi ilişkiler kurmak için taviz verdi, S-400’ler 2,5 milyar dolara satın alındı, Türkiye bunun karşılığında F-35 projesinden çıkarıldı ve yaklaşık 11 milyar dolarlık bir zarara uğradı. Harcanan para bu fakir milletin alın teridir, böyle keyfi uygulama ve kararlarla heba edilemez. Millî meselelerde, özellikle dış politikada ve güvenlik konularında eleştirilerimizi serdediyor ancak millî bir duyarlılıkla üzerimize düşen desteği Hükûmete vermekten de geri durmuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Hükûmeti aynı duyarlılıkla hareket etmeye, temel konularda keyfi kararlar almamaya, toptancı bir tarih şuuru ve ortak akılla strateji oluşturmaya davet ediyor, müsamahanız için teşekkür edip Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkürler efendim.

Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Muhammed Levent Bülbul.

Buyurunuz Sayın Başkan.

22.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul’ün, 21 Ekim 2007 tarihinde PKK tarafından Dağlıca Komando Taburuna gerçekleştirilen saldırıda şehit olan askerlere Allah’tan rahmet dilediğine, Avrupa Birliği Komisyonunun Türkiye raporuna ve Türkiye’nin insan merkezli dış politikasıyla insanlık adına yüz akı olacağına ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 21 Ekim tarihinde gece 23.30’da Yeşiltaş Komando Taburu ve Dağlıca Komando Taburu arasındaki Avaşın Çayı’nın üzerinden geçen Şehri Köprüsü’nü 15 kilo C-4 ve A-4 tipi patlayıcılarla havaya uçurarak iki tabur arasındaki ulaşım engellenmiştir. Saat iki sıralarında da Dağlıca Komando Taburuna uzun namlulu silahlar ve roketatarlarla saldırılmıştır. Yaklaşık 250

kişilik PKK'lı teröristin saldırısında 12 askerimiz şehit olmuş, 16 askerimiz de yaralanmıştır. Çıkan çatışmada 34 terörist etkisiz hâle getirilmiştir. 21 Ekim 2007 tarihinde gerçekleşmiş olan bu hain saldırıda şehit olan askerlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize hayırlı ve uzun ömürler diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avrupa Komisyonu tarafından 19 Ekim 2021 tarihinde yayınlanmış olan “Genişleme Strateji Belgesi” veya aday olabilecek ülkeler için hazırlanan ülke raporlarında, Türkiye'ye karşı çifte standartlı, şaşkınlık bakışın hâlen devam ettiği görülmüştür. Raporda AB'nin ülkemize karşı sorumluluklarına dair tek bir cümle yer almazken aday ülke statüsünde olmamıza rağmen mezkûr raporda Türkiye bir defa dahi aday ülke statüsünde ifade edilmemiştir.

Düzensiz göç konusunda tampon veya bir bariyer olarak görüldüğü anlaşılan Türkiye'nin son dönemde karşılaştığı risk, tehdit ve saldırıların açıkça görmezden gelindiği anlaşılmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yapılan değerlendirmelerde terör odaklarının ve destekçilerinin masum ve mağdur kabul edilerek gerçek mağdur ve mazlum olan halkımızın, insanımızın hukukunun yok sayılması vicdanları kanatan kahredici bir durumdur. Özellikle Adalar Denizi, Doğu Akdeniz ve Kıbrıs'ta yaşanan gelişmelerde yetkili ve sorumlu olmamasına rağmen Rum, Yunan politikalarına ve tezlerine müzahir tutum takınan Avrupa Birliği ve Avrupa Komisyonu bu yaptığıyla bölgede istikrarsızlığa ve huzursuzluğa negatif yönde büyük katkı sağlamaktadır. Avrupa Birliğinin bu bakış açısıyla yoluna devam etmesinin ne bölgemize ne dünya siyasetine ne de AB-Türkiye ilişkilerine fayda sağlaması mümkündür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bitiriyorum efendim.

Bilinmelidir ki Türkiye, gelişen ve büyüyen ekonomisi, dinamik nüfusu, güçlü ordusu ve insan merkezli dış politikasıyla dünyanın başına dert değil, insanlık adına yüz akı olacak bir yönde ilerlemektedir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Meral Daniş Beştaş.

Buyurun Sayın Daniş Beştaş.

23.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü'ne, Merkez Bankasının faiz indirimi kararının kimlere sızdırıldığını öğrenmek istediklerine, Şanlıurfa Viranşehir'de 5 yaşındaki bir çocuğun zırhlı araç çarpması sonucu yaralandığına, zırhlı araçların çarpmasıyla ölen çocukların sorumlusunun faillere ceza vermeyenler olduğuna, 24 Ekimde Kartal'da gerçekleşecek olan mitinge tüm emekçileri davet ettiklerine, Suruç davasını takip edeceklerine, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin kayıt süresinin uzatılmasını talep ettiklerine ve Çilem Doğan'ın Yargıtaydaki duruşmasına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün Dünya Gazeteciler Günü. George Orwell, döneminde şöyle bir söz kullanmıştı, ne kadar da isabetli: “Gazetecilik birilerinin yazılmasını istemediği şeyleri yazmaktır, geri kalan her şey halkla ilişkilidir.” Hakikaten bugün Türkiye'de gazetecilik büyük bir baskı altında, basın özgür değil, ağır bir sansür ortamı var ve ben, bugün vesilesiyle hakikatlerin peşinde koşan gerçek gazetecilerin günlerini kutluyorum ve özgür günlerde işlerini güvenle yapacakları demokratik bir ortamı hep birlikte yaratacağımızın sözünü de veriyorum.

Sayın Başkan, dışarıda kıyamet kopuyor, dolar 9,50'ye dayandı. Sabah saatlerinde 9,2'nin altına indirildi ve şimdi bu saatlerde Merkez Bankasının faiz kararı öncesinde düşürülüyor, sonrasında dolar fırlıyor. Bu çok tanıdık bir manzara ve Merkez Bankasının faiz kararı öncesi satışların artması çok çarpıcı tabii ki. Faiz kararları kimlere sızdırıldı? Kimler kur zengini yapıyor? Bunu 84 milyon adına soruyorum buradan. Bu konuda geçmişte de çok tartışma yaşandı fakat iktidar hiçbir açıklama yapmadığı gibi her faiz kararı öncesinde bu durum tekrar tekrar yaşanmaya devam ediyor. Bu konuda derhâl topluma bir açıklama yapılmasını bekliyoruz ve kimlerin bu yöntemle zenginleştirildiğinin açıklanmasını da tabii ki istiyoruz. Merkez Bankasının 2 puan faiz indirimini kimler önceden biliyordu? Sorumuz çok net: Hangi dolar milyonerleri tekrar zenginleştirildi? Doları 9,27'ye indiren dolar milyonerleri kim, yine 9,47'yi görünce satış yapanlar kim?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – AKP, Merkez Bankasını, yandaşlarının dolar hesaplarının aracısı yapmış durumda, bu çok açık. Toplumun yüzde 99'u döviz şokunda yoksullaşırken yüzde 1, saraydaki koltuklarından yaptıkları işlemlerle paralarına para katmıştır. Yoksulun para birimi “pul” iken “TL” iken AKP'lilerin ve yandaşlarının para birimi “dolar” olmuştur. Halk adına bunları soruyoruz ve yanıtlarını bir an önce istiyoruz.

Sayın Başkan, dün Urfa'nın Viranşehir ilçesinde yeni bir zırhlı araç çarpması oldu ve 5 yaşındaki N.D. ağır yaralı, yoğun bakımda. Evet, bu kürsüden zırhlı araç çarpmalarını çok ifade ediyoruz. Zırhlı aracın bedelini, 5 kişilik bir ölüm yaşayan aileden isteyen İçişleri Bakanlığı bunun sorumlusudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Zırhlı araçların çarpmasıyla ölen çocukların faillerine ceza vermeyenler bunun sorumlusudur. Zırhlı araçlar ölüm saçmaya devam ediyor. Yaşama da insana da çocuğa da çocuk haklarına da saygı duymayan bu zihniyeti reddediyoruz, kabul etmiyoruz, kınıyoruz. “Zırhlı araçlarınızı çocukların oynadığı sokaklardan çekin.” demek istiyorum.

Sayın Başkan, Kartal emek mitingi var 24 Ekimde. Sarayın bütçesinin Meclise geldiği dünü biliyoruz. İşçiler, emekçiler en temel hakları için direniyorlar. KHK'lerle sürgünlere, işsizliğe, sendikal örgütlenmede engellere, kod 29'a karşı işçi sınıfı, emekçiler, emeğin dostları bu buluşmada bir araya gelecek. Bizler de saraya değil halka bütçe; savaşa, talana, ranta değil halka bütçe diyerek emeğin sesini yükseltmek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayanız efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - 24 Ekimde Kartal'da düzenlenecek işçi mitingine biz de tüm emekçileri davet ediyoruz ve bütçenin adil dağıtılacağı bir dönemi diliyoruz.

Yarın çok önemli bir dava var, Suruç davası, Suruç katliamının karar duruşması gerçekleşecek. Koskoca katliamın tek tutuklu sanığı Yakup Şahin. Yakup Şahin aynı zamanda Ankara katliamının da sanığı. Suruç katliamına dair yürütülen yargılama altı yıl sürdü ve 20 duruşma yapıldı, yarın 21'inci. Bu 20 duruşma boyunca ailelerin tek bir talebi dahi yerine getirilmedi, etkin ve sağlıklı bir yargılama işletilmedi. 20 duruşma boyunca avukat, aile ve tanıkların çabasıyla katliamla bağlantılı isimler ortaya çıkarılsa da mahkeme dosyaya eklenmesini kabul etmedi. Biz, bu katliamların göz göre göre geldiğini, emniyetin katilleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Suruç katliamının failleri ve katillerinin bulunduğu hâlde yakalanmadıkları da ispatlandı. İçişleri Bakanlığı tarafından 12 Ocak 2021 tarihinde “Sultanahmet ve Suruç saldırılarının patlayıcılarını temin eden DEAŞ’lılar yakalandı” başlığıyla bu açıklama servisi edildi. Azzo Halaf Süleyman el Aggal ile saldırıyla bağlantısı olan Mahir el Aggal’in yakalandığı söylendi ancak dosyaya eklenmediler, dinlenilme talepleri reddedildi.

Biz, Suruç için adalet talep ediyoruz. Yarın HDP olarak Hilvan’da olacağız, davayı takip edeceğiz ve herkesi bu davayı takibe ve sahiplenmeye davet ediyoruz.

Sayın Başkan, hoşgörünüze sığınarak sadece bir iki çağrıdan bahsedeyim: Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin “Kayıt süresi uzatılsın.” diye bir talepleri var çünkü ekonomik güçlük sebebiyle harçlarını yatıramayanlar kayıt yenileme sürelerinin dolduğunu ve kayıtlarını yapamama tehlikesini ifade ettiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Onlar adına ek süre verilmesini bizde çok önemli buluyoruz, kayıt sürelerinin uzatılmasını istiyoruz.

Son olarak, Çilem Doğan’ın bugün Yargıtay da duruşması görüldü. Çilem Doğan, meşru müdafaa yapan, ölmek için öldürmek zorunda kalan bir kadın ve mahkemeler İstanbul Sözleşmesi’nin kaldırılmasından sonra maalesef, artık kadınlar lehine karar vermiyor. Biz, Yargıtay tarafından Çilem Doğan hakkında verilecek kararın bir cesaret fişegi olabileceğini düşünüyor ve kadına yönelik şiddet davalarında etkin yargılama yapılmasının önünün açılmasını tüm kadınlar adına talep ediyoruz. Bu gidişatta kadına yönelik şiddeti teşvik edecek tutumlardan kaçınılmasını talep ediyoruz.

Tamam, teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Engin Altay.

Buyurunuz Sayın Başkan.

24.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Prof. Dr. Ahmet Taner Kışlalı’yı rahmet ve minnetle andıklarına, 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü’ne, Merkez Bankasının emir komutayla faiz indirmesi sonucu dövizdeki tırmanışla devletin borç yükünün arttığına ve milletin Erdoğan’ı ve ekibini ilk fırsatta sandıkla indireceğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Profesör Doktor Ahmet Taner Kışlalı’yı 21 Ekim 1999 tarihinde Ankara’daki evinin önünde uğradığı bombalı hain bir saldırı sonucunda kaybettik. Demokrasi şehidi ve akademisyen olarak da binlerce öğrenci yetiştiren Kışlalı’yı saygı, rahmet ve minnetle anıyoruz.

Sayın Başkan, bugün 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü. Ayrım yapmadan tüm gazetecilere -yandaş medya dâhil, havuz medyası dâhil- patronundan muhabirine, editöründen köşe yazarına kadar özgürce yazabildikleri, özgürce konuşabildikleri bir çalışma yaşamını da temenni ediyoruz.

Merkez Bankası kararıyla birlikte dövizde hızlı bir tırmanış var. Merkez Bankası 23 Eylül gününde de politika faizinde yüzde 19’dan 18’e bir düşürme gerçekleştirmişti. Yalnız, hazine 21 Eylül günü yüzde 19,69 faiz oranıyla borçlandı, aynı tahvile 19 Ekimde yüzde 20,27 faizle borçlandı. Ağustos sonunda yüzde 19,9 olan bankaların ticari kredi faizi, ekim ayı başında yüzde 20’ye çıktı. Yani Merkez Bankasının bu kararlarının bir yansımaları, hayatın gerçeğinde zaten insanlar, tüketiciler göremiyor. Merkez Bankası emir komutayla faiz indirmesine rağmen hazinenin borçlanması, bankaların kredi

faizlerinin yükselmesinin gerçek nedeni devletin içinde bulunduğu hâldir, borç sarmalıdır; yükümüz ağır, işimiz zor. Sayın Fuat Oktay da borçluluk oranı düşükken yüksek faizle borçlanmak noktasında diyor ki: “Bizim, dünyanın diğer ülkelerine göre borçlanma kapasitemizin gayrisafi yurt içi hasılaya oranı gelişmiş ülkelerden daha düşük.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yani diyor ki: “Türkiye için yüzde 40, gelişmiş ülkeler için 65.” Ama bu aslında övünülecek bir durum değil, şöyle değil: Sayın Başkan, Amerika Birleşik Devletleri’nin de borcu var, Amerika on yıllık borç aldığı zaman yıllık yüzde 1,65 faiz ödüyor. Mesela, Almanya on yıllık borç alırsa yüzde 1,48’le alıyor bu borcu. Türkiye on yıllık vadeyle borç alırsa yüzde 20 civarında faizle alıyor. Buna kerizlik derler, kusura bakmayın. Bununla övünmek de ucube ve garip bir tablodur. İşin gerçeği şudur: Bütçenin Meclise geldiği bugünlerde Türkiye’nin içinde bulunduğu hâlde 240 milyar faiz ödeyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Devletin 2 trilyon 181 milyar borcu var, bu borcun yüzde 56’sı da döviz cinsinden yani bu 137 milyar demek. Bugünkü karardan sonra dövizdeki tırmanışla sadece bu son iki saatte, son iki saatte -hesap yaptım- devletin borcu 45 milyar TL arttı. Borcun yüzde 56’sı dövizle olduğu için Sayın Elitaş, siz bunları çok daha iyi bilirsiniz, bu dolardaki 30 kuruşluk artış hepimize 46 milyar TL yük getirdi, hayırlı olsun(!)

Şunu da söylemek lazım: Bu bütçede 104 milyar TL sosyal yardım ayırmış yürütme, 6 milyon 630 bin aileye 104 milyar TL sosyal yardım koymuş ama 5 müteahhide 42,5 milyar TL koymuş. 6 milyona 104; 5 kişiye 40 milyar TL ve bir avuç tefeciye de 240 milyar faiz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu kabul edilebilir değil, bu sürdürülebilir değil. Dün de söyledim, G20’den düştük; 1970’li yıllarda Türkiye G20’deydi ve 17’nci sıradaydı, şimdi 20’nin altına düştük, küme düştük. Takımını küme düşüren teknik direktörü kimse takımın başında tutmaz, millet de Sayın Erdoğan’ı ve ekibini takımın başından ilk fırsatta, tabii ki sandıkla indirecektir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Mustafa Elitaş.

Buyurunuz Sayın Grup Başkan Vekili.

25.- *Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın, İstanbul Milletvekili İsmet Uçma’ya Allah’tan rahmet dilediğine, Gürcistan giriş kapısında bekleyen tırların ülkemize girişini sağlayacaklarına, 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü’ne, Merkez Bankasının faiz indirimi kararına, Türkiye’deki döviz dalgalanmalarından dolayı ortaya çıkan fiyat farklılıklarından belli grupların ya da kişilerin nemalandığını iddia etmenin mümkün olmadığına ve döviz kurunun siyasi söylemlere malzeme edilmesinden endişe duyduğuna ilişkin açıklaması*

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Başkanlık makamını ve değerli milletvekillerini saygıyla selamlıyorum.

Geçen hafta kaybettiğimiz İstanbul Milletvekilimiz, değerli dostumuz, partimizin kurucusu, iyi insan İsmet Uçma Beyefendi’ye Allah’tan rahmet diliyorum. Hem sevenlerinin -ki bildiğim kadarıyla tüm milletvekili arkadaşlarımızın, parti ayırmaksızın- saygı duyduğu, değer verdiği bir milletvekiliydi hem de Türkiye Büyük Millet Meclisinin başı sağ olsun diye ifade etmek istiyorum.

Biraz önce şahsı adına yapılan konuşmalarda, bir dakikalık konuşmalarda Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili bir arkadaşımız yurt dışından, Gürcistan'dan gelen kamyonlarla ilgili Türkiye'ye girişte problemler olduğunu ifade ettiler. Bundan önce Azerbaycan ve Türkmenistan'a, Türk Cumhuriyetleri'ne yapılan ihracatlardan, kotalardan dolayı bazı sıkıntılar vardı, onu ilgili bakanlıklarla görüşüp halletmiştik; inşallah bunu da -gümrük kapımızın dışında olmasına rağmen ülkeler arası ilişkiler çerçevesinde bunu da- değerlendirerek uzun bir zamandır gümrük kapısında bekleyen tırların ülkemize girişini değerli milletvekillerimizin uyarısıyla hayata geçireceğiz diye ümit ediyorum.

Bugün Dünya Gazeteciler Günü. Emeğiyle, alın teriyle çalışan tüm gazetecilerin Gazeteciler Günü'nü tebrik ediyorum.

Bugün, biraz önce Merkez Bankası politika faizi açıklamasını gerçekleştirdi. Sayın Altay da eğer ekonomi haberlerini takip etmiş olsaydı beklentinin ne kadar olduğunu... Piyasa beklentisinin ne kadar olduğula ilgili bir kanaat ortaya çıkmıştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AYDIN (Bursa) – Yarım puandı beklenti ya, 2 puan değildi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, 30 kuruş arttı iki saatte.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Önceki gün itibarıyla “50 baz puan gerçekleşecek.” diye ifade edilen piyasa beklentisi bugün sabah itibarıyla 100 baz puana çıktı. Önceki gün “50 baz puan faiz düşecek.” diye ifade edilirken döviz fiyatları 9,45-9,50 civarındaydı.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne alakası var ya? Doğru söylemiyorsun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Altay şimdi bir hesap yaptı ya biraz önce; 50 baz puan düşecekken buydu, 100 baz puan beklentisi olurken gece yarısı bankaların internet sitesine girdiğinizde 9,25 ile 9,30 civarında döviz fiyatları vardı.

ERKAN AYDIN (Bursa) – 9,20'ye kadar düştü.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bugün 200 baz puanlık bir düşmeyle birlikte önce 9,45 oldu, şimdi gördüğüm kadarıyla da 9,40 civarında çıkıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) – Şu anda 9,45.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Nasıl, güzel mi fiyat(!)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Elitaş.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Değerli arkadaşlar, bakın, bu sistemde, yapılan işlemlerde politika faiziyle birlikte ortaya çıkacak...

Az önce Sayın Danış Beştaş bir şey ifade ettiler “Bunlardan kim faydalandı, kim aldı?” diye. İnternet sitelerinde sabaha kadar bankalardan elektronik sistemle döviz alıp satabilmeniz mümkün.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sabah 9,20'ydi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Miktarı, ne kadar alınıp satılıyor, tam bilmiyorum ama bir elektronik bankacılık sisteminiz varsa belki bin dolar, belki 10 bin dolar veya 1 milyon dolar –onun ölçüsü de nedir, onu bilmiyorum– sabaha kadar alınıp satılabilmesi mümkün ama şunun altını iyi çizmemiz lazım: Yani Türkiye'deki döviz dalgalanmalarından dolayı ortaya çıkan fiyat farklılıklarından şu grubun, şu kişinin şu kadar miktar nemalandığını, faydalandığını iddia etmek mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Elitaş.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Eğer böyle bir şey iddia ediliyorsa tamamen abesle iştir. Eskiden olurdu –birileri giderdi– çünkü o zaman dalgalı kur sistemi değil çıpalı kur sistemi ortaya çıkmıştı, hatta devalüe edilen bir sistem vardı. Ne zaman, nerede devalüasyon yapılacağı önceden birilerine fısıldanırdı, onlar o fısıltı çerçevesinde bir gecede zengin olurlardı. “Çıpalı kur” diye ifade ettiğimiz kur sisteminde de çıpanın ne zaman değişeceği... Ki bu, Türkiye’deki en önemli olaylardan biri; 19 Şubat 2001 tarihinde Anayasa kitapçığının fırlatılıp 21 Şubat tarihinde dalgalı kur sistemine geçilmesinde görülen hadise, 2002 yılından itibaren Türkiye’de görülmemiştir. O anlamda, arkadaşlarımız bunu konuşurken ellerini vicdanlarına koyarak ifade etsinler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Son cümlelerim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Piyasada oluşan fiyatlar çerçevesinde herkes her şeyi alıp verebilir çünkü serbest piyasa ekonomisinin hüküm sürdüğü, dalgalı kur sisteminin var olduğu yerde bir saat sonra, yarın kurun nerede olacağı hiç kimsenin bilebileceği bir durum –söz konusu– değildir.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Falcılara soralım, falcılar bilir(!)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Faizi indirdiğinizde yükseleceği belli.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Birileri girmiştir, almıştır, 3 kuruş, 10 kuruş, 5 kuruş kâr etmiştir ama birileri de daha önceki fiyatlardan, düşük fiyattan sattığından dolayı zarar etmiştir. Bu ekonomik şartlar çerçevesinde kurun bu şekilde siyasi söylemlere malzeme edilmesi... Maalesef “Birilerinin para kazanmasına belki peşkeş çekmek için yapılabilir mi?” diye de “Zihinlerde soru işareti oluşur mu?” diye de endişe ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Vallahi, dediğini AK PARTİ’liler bile anlamadı Mustafa Ağabey, arkadaşlar bile anlamadılar ne dediğini. Falcılara soralım, falcılar söylesin doları.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Sen anladıysan yeter ya! Sen anla yeter, sen anla yeter!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Cemal, sen epeydir burada olmadığın için anlayışın kıtlanmış.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, ben Meclisteki 2’nci büyük siyasi partinin Grup Başkan Vekiliyim. Benim ekonomideki gelişmeleri takip etmediğimi açıkça burada ifade etmek suretiyle bir sataşmada bulunmuştur.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bana sataşma. Bak, Meclisin zamanını çalıyorsun.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çok zaman almamaya da çalışacağım.

Yani şüphesiz, siz Ticaret Bakanlığı yaptınız, ekonomiyi benden iyi bilirsiniz, hiçbir itirazım yok. Ekonomiyi en iyi pazardaki vatandaş bilir, en iyi o bilir.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Piyasa” dediğimiz o zaten.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ama ben ekonomiyle ilgili bir şey bilirim, ekonomiyi bir şeye benzetirim: Trafik gibidir, kuralına uymazsan duvara toslarsın; bugün tosladığın gibi. Erdoğan “Verin bu yetkiyi bu kardeşinize, enflasyon neymiş, kur neymiş görün.” dediğinde -soruyorum size- dolar 4,7’ydi. Şimdi, bugün, an itibarıyla 9,45; sabah 9,25 idi.

ERKAN AYDIN (Bursa) – 9,45 şimdilik, yarın 10 lira.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Arada 30 kuruş fark var. Türkiye’nin de borçlarının -137 milyar dolar borcu var- toplam borcun yüzde 56’sı döviz borcu. Türkiye’nin borcu, 137 milyar dolar borcu bugünkü yanlışınızla 44 milyar TL arttı dedim. Bu yalansa ben yalancıyım ama bu yalan değil.

Tayyip Bey de bugün demiş ki: “Seçim 2023’te.” Vallahi de billahi de, bu gidişle bırak 2023’ü, bırak 2022’yi, Tayyip Bey yıl sonunda seçim yaparsa şaşırırmam çünkü bu ekonomik enkazı bu kamyon taşıyamaz; kamyonunda ne diferansiyel bıraktınız ne şanzıman ne motor bıraktınız. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AYDIN (Bursa) – Kamyon patladı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, Sayın Elitaş abesle iştiğal ettiğimizi söyledi, doğrudan sataştı yani.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkanım, ben de konuşabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Beştaş.

2.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, biz abesle iştiğal etmiyoruz, edemeyiz tabii ki. Biz, halk adına hakikatleri burada söylemek gibi bir sorumlulukla konuşuyoruz.

Ben şunu söyledim; evet, söylediklerimi siz de tekrar ettiniz: Biz, mesela, Cumhurbaşkanının ekonomiye dair konuşmaları ve Merkez Bankasının PPK kararları öncesi 100 bin dolar üstü alım satımları açıklayın diyoruz. Açık çağrı yapıyorum: Bu birilerinin açıklanmasını istiyoruz, vatandaşın bunları bilmeye hakkı var diyoruz.

Para politikası kararları alınmıyor aslında, ne yapılıyor? Politikalarla para hiç ediliyor ve birilerine dağıtılıyor. Buna ilişkin geçmişteki örnekleri biliyoruz. Vatandaşların bir günde, bir iki saat içinde kimlerin zengin olduğunu bilmeye tabii ki hakkı var. Mesela, şöyle bir talebimiz var: Erdoğan’ın “prompter”ına yüklenen konuşmaları yükleyenlerin ve yakınlarının hesaplarının açıklanmasını istiyoruz, kamuoyuna açıklanmasını istiyoruz. Kurun nasıl seyredeceği ekonomik istikrarla ilgili, dalgalı kur bugün ne olur, yarın ne olur diye bir şey olamaz; ekonomistler bunu açıklıyorlar. Neden dalgalı kur hep yukarıya doğru seyreliyor? Ya, 200 TL ilk çıktığında 131 dolardı, şimdi 20 dolar mesela.

Şimdi, elimde Halkbankın önceki bir açıklaması var, bu benim söylemim değil. 2018 yılında Halkbank düşük kurdan dolar satışı konusunda Genel Müdür düzeyinde açıklama yaptı. 4,6 milyon dolarlık döviz alımı yaptılar ve ayrıntıları var haberin. Buna ilişkin yüzlerce haber verebiliriz. Lütfen, bu para politikaları ve bu faiz indiriminden kimlerin haberi var, kim dolar zengini oldu, bunları açıklayınız. (HDP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Sayın Başkan, bir cümle... Sataşmadan değil, benim söylediklerime arkadaşlar eleştiri yaptı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sataşmadım zaten.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bir cümle, yanlış anlaşılmaya meydan vermemek için.

Bakın, değerli arkadaşlar, Sayın Engin Altay Bey güzel bir şey söyledi, doğru söyledi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Ben hep doğru söylüyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Şöyle ifade etti: “Pazardaki esnaf dediğimiz zaten piyasadır.” Piyasayı hepimiz oluşturuyoruz. Tüketiciler, piyasayla ilişkili olanlar, alışveriş yapanlar, herkes piyasayı oluşturuyor. Serbest piyasa dediğimiz kural da başkalarının davranış şekillerine göre oluşan piyasa demektir zaten. Yoksa birilerinin şekillendirmeye çalıştığı, zorlamaya çalıştığı piyasa değildir.

Şimdi, az önce bir telefon geldi, ben onu bilmiyordum. Gece veya gündüz internetten döviz alış sınırlı bir miktarda, yani söylediğimiz gibi bir kişi 4,5 milyon doları bir gecede alamıyor; belki bin dolar, belki 2 bin dolar alabiliyor sabaha karşı alanlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yani değerli arkadaşlar, şu anda faizle ilgili konuda beklediğiniz rakam olmadı. Beklenen; 10 lira, 11 lira gibi rakamlar ifade ediliyordu.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Euro 11 lira oldu.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yani 50 baz puan faiz artacak diye söylenirken, piyasa bunu kabullenmişken, 100 baz puan beklentileri ortaya çıktığında, 200 baz puan çıkınca “10 lira, 11 lira olacak.” gibi söylenenler maalesef muhalefeti rahatsız etti, hoşuna gitmedi. “11 lira olur, 12 lira olur.” diye ifade ediyorlardı ama şimdi 9,40 civarında gidiyor, akşam ne olur, bilmiyoruz.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Bak, damat da öyle söylüyordu, damat.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Çünkü Sayın Altay'ın söylediği gibi, pazardaki o kişiler nasıl karar verecekler, nasıl değerlendirecekler, nasıl bakacaklar, ona göre bunu değerlendirmek gerekir.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Tutanaklara geçmesi bakımından...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Engin Bey, şey yapmadım, alıngan olmuşsun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, hayır... Tutanak bakımından, müsaade ederseniz şunu bir cümleyle kayıtlara geçirmek istiyorum: Sayın Elitaş'ın söylediklerini AK PARTİ Genel Merkezindeki Sayın Genel Başkan Yardımcısı şu sözleriyle zaten çürüttü mü diyeyim, tashih etti mi diyeyim, bilmiyorum. Bir siyasi partinin milletvekilleri sokağa tebdilikıyafetle çıkıyorsa pazarda yangın vardır, müsebbibi de o siyasi partidir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 60'a göre, Sayın Enginyurt, buyurunuz.

27.- Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Elitaş ekonomik bir açıklama yaptı, gözlerim dolu dolu oldu. “Dolar 9,50 olmuş, buna şükredelim.” dercesine âdeta bizimle kafa buluyorlar. DAP gübresi 5.400 liradan 7 bin liraya çıktı, ilaç fiyatları arttı, ithal edilen bütün ürünler bugün itibarıyla yüzde 30 zamlandı, “Buna şükredelim.” diyorlar. Dolayısıyla bu şükredilecek bir durum değil, üzülecek, kahrolunacak bir durumdur.

Memlekete geçmiş olsun diyorum. Patron çıldırdı, faizi 200 puan düşürmek çıldırmaktan başka bir şey değildir. Allah bu millete yardım etsin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.14

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.29

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10’uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, 8/10/2021 tarihinde İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu ve arkadaşları tarafından, yerel basın başta olmak üzere Türk basınında yaşanan sorunların araştırılarak çözüm yollarının tespit edilmesi, basın-yayın organlarının bağımsız ve tarafsızlığının sağlanması için yapılması gereken düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ekim 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 21/10/2021 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu ve 20 milletvekili tarafından, yerel basın başta olmak üzere Türk basınında yaşanan sorunların araştırılarak çözüm yollarının tespit edilmesi, basın-yayın organlarının bağımsızlığının ve tarafsızlığının sağlanması için yapılması gereken düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla 8/10/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 21/10/2021 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Hayrettin Nuhoğlu.

Buyurunuz Sayın Nuhoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; başta yerel basın olmak üzere Türk basınında yaşanan sorunların araştırılarak çözüm yollarının tespit edilmesi ve yapılması gereken düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla İYİ Parti Grubu olarak verdiğimiz araştırma önergesi üzerine söz aldım.

Dünya Gazeteciler Gün’ü’nü kutlar, selamlarımı sunarım.

Demokrasilerin gelişip yerleşmesinde büyük öneme sahip olan basın-yayın organlarının asli görevi kamuoyunun haber almasını tarafsız bir şekilde sürdürmek, toplumun temel hak ve hürriyetlerinin korunmasına ve geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ülkemizde basın-yayın faaliyetleri kapsamında 1.722 radyo ve televizyon yayın faaliyetlerini sürdürürken yazılı basında 29’u ulusal, 9’u bölgesel, 957’si yerel olmak üzere 995 gazete ve 791’i de dergi olmak üzere toplamda 1.786 süreli yayın organı görev yapmaktadır. Buralarda binlerce insana da istihdam sağlanmaktadır.

Son yıllarda basın-yayın organları iktidar politikalarını destekleme ve algı yaratarak toplumu yönlendirme aracı olarak bir merkezden yönetme gayretiyle kullanılmak istenmektedir. Son yirmi yılda, RTÜK, Basın İlan Kurumu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu gibi görevi düzenleme, dengeleme, denetleme ve geliştirme olan kuruluşlar yaptırım gücünü siyasi iktidarın amaçları doğrultusunda, tarafsız ve muhalif tutum sergileyen basın-yayın organlarına tehdit unsuru olacak şekilde kullanmaktadır. İktidar, bu gücünün yanı sıra, büyük medya kuruluşlarına sağladığı imtiyazlar sayesinde kurduğu iktidar-medya ilişkisiyle basın-yayın ve dağıtım şirketleri ve dijital yayın platformları vasıtasıyla da iktidarın tutumuna direnen, gerçek anlamda asli görevini yapmaya çalışan, tarafsız gazete ve televizyon yayınlarına tahammül edemeyip onları baskı altında tutarak sindirmeye çalışmaktadır. Uygulanan yıldırma ve sindirme politikalarıyla, ulusal ve yerel medyada kısıtlı imkânlarla yayın yapmaya çalışan radyo ve televizyonlardan, uydu yayını, kablolu yayın ve diğer yayın platformlarından fahiş kira bedelleri talep edilerek âdeta çalışamaz hâle getirilmekte, neredeyse yaşama hakkı tanınmamaktadır. Yazılı basında ise tekel hâline gelmiş olan gazete dağıtım şirketi eliyle aynı tutum sürdürülmektedir. Yüksek dağıtım bedeli talep edilmekte, dağıtımını yapmak isteyenlere de fırsat verilmemektedir. Varlıklarını kısıtlı imkânlarla sürdürmeye çalışan tarafsız veya muhalif medya bu tekel marifetiyle tamamen sindirilmeye çalışılmakta veya yayın yapamaz hâle getirilmektedir.

Değerli arkadaşlar, daha geçen hafta burada, Genel Kurulda görüşülen 280 sıra sayılı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 15’inci maddesinde yer alan, Komisyondan aynen geçen ve büyük baskılar sonucu Genel Kurulda geri çekilerek metinden çıkarılan maddeyle yapılmak istenen de yerel basına yönelik bir kötü niyetin tezahürüydü. Şayet, kanunlaşmış olsaydı, tebligatların gazetelerde duyurulması sona erecek ve en önemli gelir kalemlerinden birinin yok edilmesiyle yerel basına “Siz, artık yaşamayın.” demek anlamına gelecekti.

Aslında, bütün zorluklara rağmen ayakta durmaya çalışarak görev yapmaya devam eden yazılı ve görsel bütün medya organlarına onları takdir ve takip ettiğimizi ve yanlarında olduğumuzu göstermek hepimizin görevi olmalıdır. Özellikle de yerel basına devlet ekonomik açıdan destek sağlamalıdır, bu şekilde onlara bir vefa borcu ödenmeye çalışılmalıdır. Bahsettiğim vefa borcu, yerel basının Kurtuluş Savaşı yıllarında, halkın Kuvayimillîye’ye desteklerini sağlamak için verdikleri üstün gayretleri için olmalıdır.

Günümüzde yayınlarıyla algı oluşturmak veya daha iyi yandaş olduklarını göstermek için yarışan gazete ve televizyonların dikkatine sunmak için Atatürk’ün bazı sözlerini sizlerle paylaşmak istiyorum. “Gazeteciler, kanunun ve umurun menfaatlerinin aksine muamelelere şahit ve vâkıf oldukları takdirde gerekli yayında bulunmalıdır.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – “Matbuat hiçbir sebeple tahakküm ve nüfuza tabi tutulamaz.” “Basın hürriyetinden doğan mahzurların giderilme vasıtası, yine basın hürriyetidir.”

Değerli milletvekilleri, anayasal bir hak olan haber alma özgürlüğünün sağlanması bakımından Türk basının temel sorunlarının çözüme kavuşturulması büyük önem arz etmektedir. Bu çerçevede, başta yerel basın olmak üzere yaşanan sorunların araştırılması, çözüm yollarının tespit edilmesi, tarafsız ve bağımsız çalışmalarının sağlanması, şartlarının iyileştirilmesi ve yapılması gereken düzenlemelerin belirlenmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir araştırma komisyonu kurulmasının yerinde olacağı kanaatindeyiz. Bu amaçla hazırladığımız önergemize destek verilmesini bekliyor, saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurunuz Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tüm basın emekçilerinin, gazetecilerin Dünya Gazeteciler Günü’nü kutluyorum ve cezaevinde, sürgünde olan tüm gazetecileri de buradan selamlıyorum.

Siyaset, algı üzerinden yürütülüyor. Gerçekler, hakikatler bir tarafa bırakılıp bütünüyle yaratılan algı siyasete şekil veriyor. Bu algıyı oluşturmada en önemli faktör de şüphesiz ki evlere kadar giren televizyonlar, gazeteler, bu medya kuruluşları. Dolayısıyla, siyasetin bir kolu sürekli, böyle, gözü, baskısı, çeperi basının üzerinde bulunuyor. Yerel basın tümüyle ya merkezî iktidarın ya da belediyelerin kontrolü altında, onların başka türlü yaşama şansı yok; en fazla, belli bir grubun desteklediği bir gazetecilik faaliyeti yürütülürse ancak öyle hayatta kalıyorlar.

Peki, ulusal basının durumu nasıl oluyor? Tabii ki, siyasi iktidarın yoğun baskısı altında yürütülen bir gazetecilik var. İktidar şöyle bir takvim izledi: Önce satın alma yani kurdurduğu şirketlere ya da işte, belirli şirketlere, belirli holdinglere -işte Demirörende olduğu gibi- kaynak aktararak, kamu bankalarından kredi verdirerek yani geri ödenmediğini de bildiğimiz, borçların da geri ödenmediği kimi kaynakları kullanarak gazeteleri, dergileri, medya kuruluşlarını satın aldırma yöntemini uyguladı. Satın almadıklarını, satın aldıramadıklarını ne yaptı? Bunları da kapattı. KHK’yle toplam 178 medya kuruluşu kapatıldı arkadaşlar; 3 haber ajansı, 45 gazete, 15 dergi, 23 radyo, 16 televizyon ve 29 yayın dağıtım şirketi. Şimdi, bunların hepsi Fetullahçı filan da değildi; çoğunluğu sol, sosyalist, muhalif gazeteler ve dergilerdi. Dolayısıyla, bu kapatma furiasıyla birlikte kendi mekanizmasını da oluşturmaya başladı.

İlginç bir kapatma vakasından bahsedeceğim. Olay TV’yi hatırlıyorsunuz, Aralık 2020’de kendisini kapatmak durumunda kaldı. Genel Yayın Yönetmeni, kanalın sahibi olan Cavit Çağlar’ın “Bana iktidardan çok büyük baskı var, devam edemeyeceğim.” dediğini söylüyor. Ne için baskı var? HDP’nin grup konuşmasını yayınladı diye. Yani TRT 3’ten ve Meclis TV’den yayınlanan grup konuşması Olay TV’de yayımlandı diye Olay TV’ye yapılan baskılar nedeniyle kapatmak zorunda kalıyor. Diğer taraftan ne oluyor? Diğer taraftan da kendi medyasını destekleyen yani “yandaş medya” “havuz medyası” dediğimiz medyayı destekleyen bir finansman ağını oluşturuyor. Kamu bankalarından aktarılan milyarlar var burada, hepsi bildiğimiz o yandaş televizyonlara, gazetelere aktarılan milyarlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Kenanoğlu.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) - Peki, bunlara milyarlar aktarırken yani kendi yandaş medyasına milyarlar aktarırken bütün bunlara rağmen muhalifliğini korumaya çalışan ya da iktidarın yandaş olmayan televizyonlar ne oluyor? Bunlar da cezaya çarptırılıyor yani hâlâ kapatılmamışsa ya da satılmak zorunda kalmamışsa cezaya çarptırılıyorlar. Yani 2021 yılında Halk TV'ye 18, Tele1'e 15, Fox TV'ye 9, KRT'ye 8 tane kapatma cezası ve benzeri cezalar yağdırılmış. Şimdi, bunun karşısında, yandaş medyadan hiçbirine ceza yok, hiçbir tanesine yani A Haber, TV 24, TVNET, TGRT ve benzeri hiçbir kanala bir ceza yok. Şimdi, sonra, RTÜK Başkanı diyor ki: "Ya, bu kanallar bu cezaları kendi lehlerinde kullanıyorlar." Nasıl kullanıyorlar? Mağduriyet oluşturmuyorlarmış. Ya, böyle bir saçmalığı ve bu kadar saçma bir düşünceyi hâlâ barındırıp bunu da bir fikir olarak söyleyebiliyorlar.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Eskişehir Milletvekili Sayın Utku Çakırözer konuşacak.

Buyurunuz Sayın Çakırözer.

CHP GRUBU ADINA UTKU ÇAKIROZER (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün saygın bir gazeteciyi, cumhuriyet değerlerinin, Atatürk ilke ve devrimlerinin yılmaz savunucusu Ahmet Taner Kışlalı'yı katledilişinin 22'nci yılında saygıyla, özlemle anıyoruz.

Cumhuriyet Halk Partimiz basın özgürlüğünü, halkın haber alma hakkının korunmasını demokrasimizin olmazsa olmazı sayar. İşte, bu nedenle, İYİ Parti Grubunun verdiği önerge hem zaruri hem de zamanlıdır; "kabul" oyu vereceğimizi baştan ifade etmek isterim.

Hafta sonu Marmaris Belediyemizin ev sahipliğinde "Anadolu Buluşması" adı altında Türkiye'nin 81 ilinden 300 yerel gazeteci bir araya geldi, 10'a yakın basın meslek örgütü bu zengin tartışma ortamına katkı sağladı. Tam iki gün yerel ve yaygın basının, basın emekçilerimizin sorunlarını onlarla birlikte tek tek saptadık. Çalıştayın son gününe, Türkiye'de hak, hukuk, adalet mücadelesinin asli unsurlarından biri olarak basın özgürlüğünü gören Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu da katıldı.

Özet olarak manzara şöyle: Son yıllarda 12 bin gazeteci yargılandı, özgürlükleri çalındı, yüzlerce hakkında soruşturmalar sürmekte. RTÜK ve Basın İlan Kurumu, gerçekleri yazan gazete ve televizyonları susturma organına dönüştü. Basın kartlarımız dahi sarayın şantaj aletine dönüştürüldü. Anadolu basını bitme noktasında, 1.800'lerde olan yerel gazete sayısı 900'lere indi, 100 olan yerel televizyon sayısı 50'ye indi. Bakın, dolar 9,50'yi gördü. Bu ne demek? Matbaa, kâğıt, boya, uyu gideri demek, Anadolu'da birçok gazete ve televizyon kapanacak demek. Yine, bu kurumlardan işini, aşını sağlayan basın emekçilerimiz işsiz kalacak. Son iki yılda 1.500 gazeteci işsiz kaldı, basın sektöründe işsizlik oranı yüzde 30. Hâl böyleyken yerel basın şimdi bir de sarayın tasarruf genelgesinin mağduru. Merkezî kamu kurumları ve belediyeler bu genelgeye dayanarak aboneliklerini, ilanlarını kestiler. Bir yanda toplam 100 bin olan araç sayısına bu yıl 3 bin lüks araç daha eklenecek, diğer tarafta "tasarruf" diye 1 liralık, 2 liralık Anadolu gazetelerine el atılacak.

Bugün sizinle bazı veriler paylaşacağım, Türkiye'de tasarruf genelgesinin yürürlükte olduğu bu yılın ilk dokuz ayında 83 milyonun vergilerinden kamu kaynakları nasıl harcanmış onu göstereceğim. Aralarında Turkcell, TELEKOM, ÇAYKUR, THY, Emlak Konut, TOKİ ve kamu bankalarının olduğu onlarca kamu kurumu bu yıl televizyonlara dört milyon üç yüz bin saniye reklam vermişler. Aslan payı 3 kuruluşa gitmiş, yüzde 15 almış her biri; Akit TV beş yüz seksen bin saniye, 24 TV altı yüz elli bin saniye, A Haber altı yüz yetmiş bin saniye. TGRT yüz yetmiş bin, TVNET üç yüz elli bin, Ülke TV üç

yüz elli bin, yine, A Haber’e bağlı A Para üç yüz bin, İngilizce A News ise yüz kırk bin saniye reklam satmış kamu kurumlarına. En az alanlar: CNN Türk, NTV, Habertürk. Peki ya Halk TV? Sıfır. FOX? Sıfır. KRT? Sıfır. Tele1? Sıfır. TV5? Sıfır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın Çakırözer.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, işte bu tabloyu sorgulamalıyız. Bir yanda iktidar yanlısı basına kamu kaynakları adaletsizce pompalanırken diğer yanda Anadolu’da gazeteler, televizyonlar yaşam savaşı vermekte. Tabii ki, gazetelerin yaşaması için kamu kaynağına ihtiyaç var ama halkın vergilerinden toplanan bu kaynakların hem ulusal hem de yerel bazda adaletli dağıtılması devletin temel sorumluluğudur.

Çalıştay sonuç bildirgesinde 300 gazeteci bize ödevimizi sıraladı: Bir an önce internet medyasını da içerecek bir yerel medya destek yasası çıkarılmalıdır. Basın İlan Kurumu yeniden yapılandırılmalı, yerel basına destek artırılmalıdır. RTÜK ekran komiserliğinden çıkarılmalı, gelirlerinden artarak hazineye gelir kaydedilen bölümü yerel televizyonlara, radyolara aktarılmalıdır. Ulusal ve yerel yayıncıların lisans bedelinin aynı olması uygulaması terk edilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Son cümlemi bitireyim efendim. Son paragrafım izninizle Sayın Başkanım. Selamlamak için...

BAŞKAN – Selamlamak için söz veriyorum.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Türkiye’de yanlış gidişe “Dur!” demenin ilk durağı basınımızı özgürleştirmekten geçer. Basın özgürlüğü 83 milyonun özgürlüğü demektir ve Türkiye’de gazeteciler kamu yararını korumak için her türlü baskıya, sansüre, yasağa karşı görevlerini bundan sonra da yapmaya devam edecektir.

Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Balıkesir Milletvekili Sayın Mustafa Canbey.

Buyurunuz Sayın Canbey. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Gazetecilikten gelen bir milletvekili olarak, 21 Ekim Dünya Gazeteciler Günü münasebetiyle tüm gazeteci meslektaşlarımı saygıyla selamlıyor, Gazeteciler Günü’nü tebrik ediyorum.

Gazeteciliğin en önemli ilkesi, toplumu doğru ve tarafsız bir şekilde bilgilendirmektir. Bu asli ve kutsal görev tabii ki sadece gazetecilere özgü değildir; bu görev yani toplumu doğru bilgilendirme görevi, en başta milletimiz tarafından bizzat görevlendirilen biz milletvekillerine düşmektedir. Fakat son dönemde, özellikle, bilinçli bir şekilde dezenformasyon yapıldığına, yalan haberlerin bilinçli bir şekilde yayıldığına şahitlik ediyoruz.

Bugün İYİ Parti grup önerisi aleyhinde söz almış bulunmaktayım. Öneriyi veren arkadaşımız şu anda Mecliste yok, sadece kendi önerisini verdi ve gitti, arkadaşımızı göremiyoruz; ona da özellikle dikkat çekmek istiyorum.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Mazereti nedeniyle acilen ayrılmak zorunda kaldı.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – Yani belki söyleyeceği şeyler olur, onun için söylüyorum.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yerine biz konuşuruz.

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Ayda yılda bir gördük sizi de burada.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – “Son yıllarda, basın organları bir merkezden yönetilme gayretiyle iktidar politikalarını destekleme ve toplumu yönlendirme aracı olarak kullanılmaktadır.” deniliyor önergede. Yine aynı şekilde, RTÜK, Basın İlan Kurumu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu gibi kurumların isimleri yan yana verilerek, bunların basını sindirmeye çalıştığını, basını tehdit ettiğini söylüyorlar. Siz bunlara inanıyor musunuz Allah aşkına? Arkadaşlar, olmaz, bunlar doğru değil, bu kurumlar devletin kurumları.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Devlet parti devleti oldu, parti devleti.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – Devletin kurumlarının isimlerini yan yana yazarak sanki tehdit ediyormuş gibi, baskı yapıyormuş gibi, sindirme yapıyormuş gibi, sansür yapıyormuş gibi yazamazsınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Devletin kurumlarını, devletin itibarını herkesten fazla bizim korumamız gerekiyor.

Bir kere, burada bir yanlış var. “RTÜK de RTÜK...” diyorsunuz; RTÜK’te sizin üyeleriniz de var Kendi üyelerinizi de bir tarafta karalıyorsunuz tabii ki. Yok, neymiş, basın baskı altında tutuluyormuş, sindiriliyormuş. Basının baskılandığı bir ülkede devlet başkanına böyle başlıklar atılabilir mi arkadaşlar, böyle başlıklar atılabilir mi? Sansürden bahsediyorsunuz.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) - Hakaret var mı orada?

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – “Tek adam dönemi, tek adam devleti” yani yazdıkça yazmışsınız, padişah bile yapmışsınız Cumhurbaşkanımızı, yazdıkça yazmışsınız. Bunları yazabilir misiniz böyle bir yerde? Yok. Öyle “Sansür var.” deyip de yapamazsınız. Şimdi, bizim genel merkezimizde...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bunlar hakaret mi? Bunlar siyasi eleştiri. Bunları da mı yazmasınlar?

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – O kadar çok yalan söylüyorsunuz ki, o kadar çok yalan yaymaya çalışıyorsunuz ki “haftanın yalanları” diye “hashtag”ler oluşturmaya başladık. Bakın, sayılarının hesabı yok, çıktı o kadar çok ki hepsini almadım, sadece birkaç tanesini çıktı alıp buraya geldim. Yalan üstüne yalan yalanla; bu işler olmaz arkadaşlar, yalanla bu işler olmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın efendim.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – Arkadaşlar, Türkiye’de basın özgürdür ve sizin “Özgür değil.” demenizle de bir şey kaybedecek değildir, bunun örneklerini her yerde görüyoruz. “Sindirilen, sansürlen basında her gün yalan haber var.” demeye devam ediyorsunuz.

ORHAN SÜMER (Adana) – Ziraat Bankasından kullandığınız krediler ne oldu, Ziraat Bankasından kullandığınız krediler?

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – Arkadaşlar, Basın İlan Kurumu aracılığıyla yaptığımız bir sürü yardım var. Muhtaçlara, zor durumda olan gazetecilere yapılan yardım 25 milyon lira. Yine, Ermeni, Rum ve Yahudi azınlık cemiyetlerince çıkarılan gazetelere yapılan 1 milyon 750 bin lira yardım var. Pandemi döneminde gazetelerin çıkma koşullarıyla ilgili bazı zorluklar yaşadılar. Bununla ilgili de biz her türlü yardımı yaptık, bugün 1 tane gazetenin kapanmasına devlet müsaade etmemektedir, her türlü yardımı yapmaktadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Helal olsun!

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – Yani, yok, gazeteler kapanıyormuş, gazetelerin sayısı düşmüş. Gazetelerin sayısının düşüp düşmediğine Basın İlan Kurumunun sitesine girerek bakabilirsiniz. Böyle bir şey yok arkadaşlar. Bakın burada, Basın İlan Kurumunun sitesinde hepsi yazıyor, girip bakabilirsiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Canbey.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – Ben de selamlamak istiyorum bir cümleyle sadece.

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – Evet, ben de tekrar, gazeteci arkadaşlarımızın bu özel gününü kutluyorum, günlerini tebrik ediyorum.

Yüce Meclisi ve milletimizi de saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo! Ağzına sağlık.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, buyurunuz efendim

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Hatibin alınganlığını, doğrusunu isterseniz anlayabilmiş değilim. Türkiye’de yaşanan gerçeklerden bahsediyoruz. Doğru, sizin zamanınızda gazeteler kapatılmadı ama sayenizde gazeteler satın alındı, Türkiye’de medya kuruluşlarıyla alakalı olarak yandaşlık fikri sizin zamanınızda gelişti. Bu, trolleme işlerini... Önergede verince algı üzerinden konuşuyorsunuz, bizi algılamaya çalışmaktan vazgeçin, lütfen anlamaya çalışın. Biz Türkiye’nin temel meselelerini Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine taşıyoruz, bununla alakalı olarak da konuşulacak, tartışılacak bir şey sayet var ise araştırma önergesi veriyoruz. Eğer daha derine inmek istiyorsanız bu araştırma önergemize “evet” oyu verirsiniz ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – ...bir araştırma komisyonu kurarız, bu meseleleri enine boyuna tartışırız.

“Haftanın yalanları”ndan bahsettiniz. Gerçekten, ondan biz de muzdaribiz; yalanlardan, riyadan, iftiradan İYİ Parti olarak en fazla muzdarip olan ve üzülen biziz.

Eleştiriyi birazcık kabullenmeye başlamanızı temenni ediyorum. İşte, bu trol teşkilatlarınıza biraz çekidüzen vermenizi tavsiye ediyorum. İçinizde milletvekilleriniz var müstear isimle “tweet” atan ve ifşa olan. Bu konuda da kendinizi biraz toparlamanızı tavsiye ediyorum.

Çok teşekkür ediyorum efendim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Betaş...

29.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Valla, neyin yalan, neyin gerçek olduğunu öğrenmek istiyorlarsa araştırma önergesini kabul etsinler ama benim söyleyeceğim rakamlara varsa cevapları, cevap versinler. Kanun hükmünde kararnameyle 178 medya kuruluşu kapatıldı. Bunun neresi yalan, çıkıp açıklayın. 3 tane haber ajansı, 45 gazete, 15 dergi, 23 radyo, 16 TV ve 29 da yayın dağıtım şirketi... Elimde bir liste var lütfen yalanları ve gerçekleri konuşalım burada, yandaş kanallara giden, kamu bankalarından aktarılan milyonlar var. Bir tane örnek vereyim: A Haber 317.481 lira, A Spor 171.115. A Para, Akit TV; saniyesi bile var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu listeyi, o “Yalan, yalan!” diye bağırın vekile hediye ediyorum; çıksın, özür dilesin, derhâl özür dilesin.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- İYİ Parti Grubunun, 8/10/2021 tarihinde İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu ve arkadaşları tarafından, yerel basın başta olmak üzere Türk basınında yaşanan sorunların araştırılarak çözüm yollarının tespit edilmesi, basın-yayın organlarının bağımsız ve tarafsızlığının sağlanması için yapılması gereken düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ekim 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Hadi evet, evet!

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir... [İYİ Parti sıralarından alkışlar(!)]

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, 21/10/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, başta SADAT olmak üzere benzeri kurum ve kuruluşların faaliyetlerinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ekim 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 21/10/2021 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

21 Ekim 2021 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, başta SADAT olmak üzere benzeri kurum ve kuruluşların faaliyetlerinin araştırması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan (14941) grup numaralı meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 21/10/2021 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut Toğrul.

Buyurunuz Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, Türkiye’de son dönemlerde televizyonlarda paramiliter yapıların neler yaptığıyla ilgili çarşaf çarşaf tartışmalar yürütülüyor fakat iktidar kılını kıpırdatmıyor. Bununla ilgili verdiğimiz öneri üzerine söz aldım. Bu vesileyle Genel Kurulu, Genel Kurulun sevgili emekçilerini ve ekranları başında bizleri izleyen sevgili yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’nin yakın tarihinde yarı gayriresmî paramiliter grupların işlediği cinayetler hafızamızda canlıdır. Resmî kayıtlara göre bu ülkede 17 bin faili meçhul cinayet işlenmiştir. Bu hafıza, katliamlarla, sürgünlerle, saldırılarla devam ediyor ve hâlâ canlıdır. İşte tam böylesi bir dönemde, Suriye iç savaşının başladığı 2011 yılından hemen sonra, 28 Şubatta yine paramiliter bir örgüt, SADAT kuruluşu.

Bakın, SADAT’ın yaptığı çalışmalardan birkaç tanesini söyleyeyim. El Nusra gibi bir terörist örgüte silah gönderdiği suçlaması var. Yine, sayın vekiller, bu örgütlerin Sedat Peker’le birlikte, özellikle 2015 yılından hemen o seçime giden süreçte topluma korku salmak üzere saldırılar düzenledikleri gerçekliği orta yerde duruyor, açıklamalar var bununla ilgili. Bakın, SADAT kuruluşunda ne iş yapacağını söylemiş, size okuyayım: “Bomba imalatının da öğretildiği belirtilen ve bir tahrip eğitim paketinin yer aldığı programda ayrıca gayrinizami harp eğitimi paketi de bulunuyor.” diyor. Bu paket özellikle istihbarat, mukavemet harekâtı, gerilla harekâtı, kurtarma-kaçırma harekâtı, özel kuvvetler harekâtı, psikolojik harp harekâtı, gayrinizami harp liderliği gibi eğitimler veriyormuş. Kimlere veriyor, niçin veriyor? Bakın, bu eğitimler sonucunda, katılanlar hangi yetenekleri kazanacakmış sayın vekiller? Sabotaj, baskın, pusu, tahrip, suikast, kurtarma, kaçırma, tedhiş -terörün eski kelime anlamıdır- yani terör, sokak hareketleri türü eylemlerde ve gizli etkinliklerde oluşan harekât tekniklerini yetenek olarak kazandırıcakmış. Şimdi, bakın, aynı SADAT bir konuşmasında, daha doğrusu kuruluş felsefesinde diyor ki: Müslüman ülkelerin hassasiyetlerine uygun kontrgerilla eğitimi vereceklermiş. “Müslüman ülke hassasiyeti” ve “Müslüman harp” terimleri nedir?

Bakın, yine SADAT’ın kurucusu İstanbul’da bir kongrede diyor ki: “Mehdi gelecek, ortamı ona göre hazırlamalıyız.” İktidara soruyoruz: Bu ortam nasıl bir ortamdır, bu ortamdan ne medet umuyorsunuz? Ve daha da ötesini söyleyelim değerli arkadaşlar: Bakın, Konya’da ve Tokat’ta kampları olduğu söyleniyor bu örgütün. Kimleri eğitiyor, ne vadediyor, siz ona ne görev verdiniz? Bunu burada açıklayın.

Yine, sayın vekiller, bakın, tam böyle bir süreçte muhalefet, ana muhalefet lideri ve yine İYİ Parti Genel Başkanı siyasal suikastların yaşanacağı iddiasını ortaya attı. Peki, bu siyasal suikastlarda SADAT türevi, benzeri bu paramiliter örgütler nasıl bir rol almıştır veya siz bunlardan ne medet umuyorsunuz? Bakın, bu örgütün yetiştirdiği üyelerin bir kısmının Libya’ya taşındığı çarşaf çarşaf medyada tartışıldı. İşte, onun için, bakın, geçmişin hafızası hepimizde taze. Nasıl karanlıklar yapıldığı, nasıl suikastlar işlendiği, 17 bin faili meçhulün nasıl işlendiği ve “Bin operasyon yaptık.” diyenlerden siyaseten ve hukuken hesap sorulmadığı bugün ortada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) - Eğer siz bugün bu örgütle ilgili işlem yapmıyorsanız, gereği gibi araştırıp bunun amaçlarını... Bakın, çok açık amaçlar ortaya koymuşlar, ne yapacaklarını söylemişler. Bunu eğer ortaya koymazsanız bunun ortağı olduğunuz apaçık ortaya çıkar. AKP karanlıklardan ne bekliyor? Neyin gerçekleşmesini bekliyor ve bu karanlıkta ne gibi sonuçlara ulaşmaya çalışıyor? “Bugün 2015 yılına gidersek Gar katliamını, Suroç katliamını, Ankara katliamını gerçekleştirenler acaba SADAT’ın eğitiminden mi geçmiştir?” diye soruyor, Genel Kurulu bu önergemizi araştırmaya davet ediyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, bu konuyla ilgili bir düzeltme yapacağım müsaade ederseniz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Pardon, Genel Başkan değil, karıştırdım, evet, onu yanlış söyledim.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Zatinaliniz düzelttiniz ama ben kayıtlara geçmesi bakımından söyleyeyim.

Sayın Genel Başkanımızın siyasi suikastlarla alakalı ya da iddialarıyla alakalı verdiği beyanat, eski bir İçişleri Bakanı kimliğiyle oldukça seviyeli bir beyanattı, bir iddiada bulunmadı ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin böyle süreçlere özenle yaklaşması gerektiğine ve bu tür tartışmaları gündemde tutmanın faydalı olmadığına işaret etti. O hususu düzeltiyorum, öyle bir iddiası yok kendisinin.

Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sayın Başkan, dilim sürçtü, doğrudur, Genel Başkan değildi, Koray Aydın yani örgütlenmeden sorumlu Genel Başkan Yardımcısıydı, düzeltiyorum.

Teşekkür ederim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Evet, teşkilatlardan sorumlu Genel Başkan Yardımcımızın da bu konuyla alakalı olarak “Bize de böyle duyumlar geliyor.” türünde bir açıklaması var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – O da bu tarz iddiaları teyit eder nitelikte değil efendim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Ali Mahir Başarır.

Buyurunuz Sayın Başarır. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bir hukuk devletinde SADAT, TÜGVA, FETÖ ya da adını daha bilmediğimiz paralel yapıların olması bizi gerçekten üzüyor. Bir hukuk devletinde vatandaşlar nasıl ki yasaya uyuyorsa devlet de aynı şekilde Anayasa’ya, kanun, tüzük ve yönetmeliğe uymalıdır.

Bakın, SADAT diye bir örgüt çıkmış. Kim bu? Ordudan atılan subayların kurmuş olduğu bir örgüt. Adnan Tanrıverdi “Askeri öğrencilerin mülakatına ben girdim. Silahlı Kuvvetlerin yapısını biz değiştirdik.” diyor ve şu ana kadar bir tek savcı çıkıp “Ya, bir dakika... Sen kimsin? Anayasa’da, kanunlarda senin tanımlaman ne?” demedi. AKP’den bir arkadaşımız çıkıp “Bu adam kim?” demedi. Ordudan bahsediyoruz. Eğer ki orduya -yani albay, general, yüzbaşı, binbaşı adayları bu öğrenciler-

bu öğrencileri SADAT seçiyorsa vay hayalimize. Böyle bir şey olabilir mi? Bakın, analar babalar çocuklarını doğurup, okutup, büyütüp size teslim ediyor. Ama TÜGVA, SADAT elesin diye değil; hâkim olsun, savcı olsun, asker olsun diye. Ne yapıyorsunuz? Bu çocukların kaderini ne olduğu belirsiz bu yapılara teslim ediyorsunuz. Ben merak ediyorum “Tek devlet, tek millet, tek bayrak, tek vatan.” diyen Cumhurbaşkanının bu dört söyleminin neresinde SADAT, neresinde TÜGVA? Olabilir mi böyle bir şey? Utanç duyuyorum. Bunların tehlikesini, bunların yanlışlarını anlamanız için bu Meclisin bombalanması mı gerekiyor, 3 bin hâkimin terörist sıfatıyla yargılanması mı gerekiyor? Böyle bir şey olabilir mi? Tabii ki herkes soruyor: Neden bu durumdayız? Ben merak ediyorum, bu ülkenin Millî Savunma Bakanı “Ya, bir dakika... Sen orduyu nasıl şekillendiriyorsun?” demiyor. Akıllara şu soru geliyor: Adnan Tanrıverdi gölge Millî Savunma Bakanı mı?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Paralel.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Paralel Millî Savunma Bakanı mı? Bu ülkenin Millî Savunma Bakanı utanç duymuyor mu bunlardan? Hukuk devletinden bahsediyoruz, hukuk. Adam çıkmış “Ben asker seçiyorum, askerî öğrencileri ben alıyorum.” diyor, çıt yok, yargıda yok...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayınız Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Evet.

Bir an önce, bakın ne FETÖ ne TÜGVA ne SADAT, bu ülkenin çocuklarına, gençlerine güvenin, onlara devleti teslim edin. Ne olduğu belirsiz bu yapılara bu güzel ülkeyi teslim etmeyin. SADAT karanlık bir örgüttür, araştırılması gerekiyor. Maalesef, yargı artık soruşturma açacak hâlde değil, sarayın sözlerini iddianameye çeviriyor, soruşturmaya çeviriyor ancak. Bunu bu Meclis yapabilir. Eğer, bugün, bu Mecliste bir komisyon kurulup bu SADAT’ı, TÜGVA’yı paralel yapıları araştırmazsak beş yıl sonra aynı şeyleri konuşacağız; olmaz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Onlara da “hain” der geçerler, bir şey olmaz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – FETÖ’ye siz bu devleti teslim ettiniz, Cumhurbaşkanının vermiş olduğu makam arabasının arkasında Ergenekon iddianamesi hazırlandı, utanç verici bir şey.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım, çok az...

BAŞKAN – Selamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bakın, bir kez daha söylüyorum: Cumhurbaşkanının, Başbakanın vermiş olduğu arabanın arka sağ tarafında iddianameler yazıldı, aynı şey SADAT’ta oluyor, TÜGVA’da oluyor. Bu kirli ilişkileri gelin, ayıklayalım, bundan sorumlusunuz. Her elenen çocuktan, onların geleceğinden sorumlusunuz.

Son olarak şunu söylüyorum: Bakın, bu ülkede sınavlarda birinci olan mülakatlarda sonuncu oluyor; burada çocukların vebali var sizde, her gencin vebali var sizde, buna son verelim. Türkiye Cumhuriyeti gerçek anlamda hukukla yönetilsin, paralel yapılarla değil.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ihtiyaca binaen bir dakikalık süre konusunda bir mutabakat var, yüce gönüllülüğünüze sığınıyoruz efendim, riayet edelim.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Kemal Çelik.

Buyurunuz efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP Grubunun terörle mücadelede sağladığımız huzur ve güven ortamından rahatsızlığını dile getirmeye yönelik verdiği grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne alakası var?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Verdiğimiz önerge SADAT’la ilgili, SADAT’la! Paramiliter yapılarla ilgili.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Daha başında yalan söylüyorsun ya.

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Öncelikle şunu bilmeniz lazım ki Türkiye hukuk dışı kurullara, kurumlara ve oluşumlara dün de müsaade etmedi, bundan sonra da müsaade edilmeyecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – SADAT’çılarla ilgili konuş.

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Ancak gündeme getirilmesiyle ilgili gerekçeleri de dinlemesini bilerseniz size açıklamaya devam edeceğim. (HDP sıralarından gürültüler) 15 Temmuz 2016’dan bu yana, içte ve dışta girdiği tüm mücadelede başarılı olan bir Türkiye gerçeği var. Hepsinden istediğimiz sonucu aldık ve almaya dönük hamlelerimizi de yapıyoruz. Dünyada bu kadar kısa zaman aralığında, bu kadar çok cephede, bu kadar başarılı sonuçlar alabilen bir ülke yoktur.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sen SADAT’ın faaliyetlerini anlat, SADAT’ın faaliyetlerine gel.

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Suriye’de, Libya’da, Karabağ’da, Irak’ın kuzeyinde ve mavi vatanda büyük başarılarla imza attık milletimizin de bu hususlar takdirine şayandır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu mücadelelerin tamamı kalıcı, uzun vadeli, jeopolitik planlamaların sonucudur.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – SADAT’a gel.

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Bu bölgelerdeki sömürgeci ülkelerin sömürge nüfuzları zayıflarken, etki alanları daralırken, “Gücüne erişilemez Batı.” denen algı ters yüz olurken Türkiye gücüne güç katmaya devam ediyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – SADAT ne oldu? SADAT’ı ne yaptınız?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – SADAT’a gel, SADAT’a.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – SADAT’a gel, SADAT’a.

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Sayın milletvekilleri, işte, bu nedenle içte ve dıştaki tüm düşmanlar çaresizlik içerisinde Türkiye düşmanlarının kontrolü altındaki basit, organize suç liderlerinden bile medet umar hâle geldiler, çok acı bir durumdur.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – “Cevaplamayacağım.” diyorsun yani “Söyleyecek sözüm yok.” diyorsun yani.

KEMAL ÇELİK (Devamla) – O kadar çaresizler ki geçmişin hastalıklarından olan gayrinizami harp, siyasi cinayetler gibi AK PARTİ döneminde son verilen tarihin kirli sayfalarına özlem duyar hâle geldiler. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler) Bizim içte ve dıştaki tüm mücadelemiz milletimizin huzuru içindir.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Millette huzur bırakmadınız ya!

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Şükürler olsun ki iç huzuru sağladık, şimdi de iç huzuru bozabilecek dışımızdaki ve bölgemizdeki Türkiye’ye yönelik saldırıları kaynağında kurutmaya devam ediyoruz. Hiç kimse heveslenmesin, güçlü ordumuz, güçlü güvenlik ve istihbarat teşkilatlarımız, millî ve yerli savunmamız sayesinde masada da sahada da tüm oyunları bozuyoruz ve bozmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Çelik.

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Türkiye, iç ve dış müdahalelere kapıyı Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde AK PARTİ hükûmetleri ve Cumhuriyet İttifakı’mızla birlikte bütünüyle kapatmıştır. Hukuk dışı oluşumlar bundan sonra bitmiştir, tüm mücadelemiz hukuk kuralları çerçevesindedir. Çünkü biz bağımsız ve egemen bir ülkeyiz, bu böyle biline. Kimseden emir almayız, kimseye boyun eğmeyiz ve Türkiye’nin haklarına ve kurumlarına güveniyoruz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – SADAT’a da güveniyor musunuz SADAT’a? FETÖ’ye güvendiğiniz gibi SADAT’a da mı güveniyorsunuz?

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Kurumlarımız tam yetkilidir, ne gerekiyorsa da kurumlarımız eliyle yapıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bir kelime etmedin, SADAT’la ilgili bir kelime etmedin yani.

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Bu özelliğimizden dolayıdır ki bugün Türkiye, bölgesinde ve dünyada küresel bir güçtür, tüm dünya bunu kabul ediyor ve sorun da işte Türkiye’nin bölgesel ve küresel bir güç olmasıdır, ülkenin içinde de dışında da teröre meydan vermemesidir.

Ben bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bu önergeye ret oyu vereceğimizi ifade ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sağ olun, var olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Tek satır söylemedi, tek söz söylemedi SADAT nedir.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bir tane “SADAT” demedin, bir tane “SADAT” demedin, bir tane.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bu kadar suçlama yaptık, bir tanesine cevap vermedin.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Cevap verecek bir şeyi yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, hatip kürsüde konuşurken partimize yönelik çok ağır sataşmalarda bulundu. Bir kere her şeyden önce “İç ve dış düşmanlar mafya liderlerinden medet umuyor.” derken doğrudan önergemizi hedefledi.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Evet.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Zaten kabul de ediyor. Sataşmadan söz istiyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu, ağır sataşmaya girer.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Antalya Milletvekili Kemal Çelik'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Vallahi bu ülkeye kimin düşman olduğunu sizin konuşmanızda gördük. “SADAT” adını, “SADAT” kavramını tek bir kere kullanmadan, tek bir kere adını anmadan dört dakikalık bir konuşma yaptınız, sizi tebrik ediyorum gerçekten. Önergeyle ilgili tek cümle etme gereği bile duymadınız.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – SADAT kim ya?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Çünkü siz yalanlarla, propagandayla, manipülasyonla Türkiye halklarını hâlâ kandırabileceğinizi sanıyorsunuz. Yazıklar olsun size ya, yazıklar olsun! (HDP sıralarından alkışlar)

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Lütfen, lütfen, lütfen! Lütfen, temiz bir dil kullanalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – SADAT'ın kendi internet sitesinde “gayrinizami harp” diyor, biliyor musunuz? Bunun neresi yalan ve iftira?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Lütfen, temiz bir dil kullanınız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – “Yazıklar olsun.” temiz bir dildir yani, en basitinden temizdir.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sana yazıklar olsun!

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Böyle bir ifade olmaz, böyle bir ifadeyi kabul etmiyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Burada gelip yok “Türkiye bölgesel bir güçtür.” yok “Küresel bir güçtür.”

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Tabii ki bir güçtür, tabii ki, kabul et.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ya, biz, Türkiye’de gayrinizami harp yönetimleriyle sokakta kullanılan, eğitim verilen, kampları olan, cemaatten boşaltılan yerleri devrettiğiniz bir oluşumu tartışmak istiyoruz.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Böyle bir şey yok. O senin çaresizliğin, o sizin çaresizliğiniz.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Böyle bir şey yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – SADAT’a ne yaptırıldı?

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Ne SADAT’ı, SADAT kim ya? Ya, bir dernek, bir şirket mi bu?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – 10 Ekim katliamında -arkadaşımız sordu- SADAT’ın rolü neydi? Ben size 6-8 Ekimi sorayım: 6-8 Ekim Kobani protestolarında cinayetleri işleyenleri SADAT mı eğitti?

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Siz yaptınız, siz! Utan biraz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – O militer güçleri kim eğitti? Bunu soruyoruz, bunu soruyoruz ve lütfen, önerelerde...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Saygısız! 6-8 Ekimdeki şehitlere biraz saygı duy!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Oya Ersoy susmazsa ona ceza isteyeceğim.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Eronat... İşte, iste!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Çünkü geçenlerde özür dilediler grup adına, burada sadece bağırarak için geliyor ama insicamımı bozamayacak.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Saygısızlık yapıyorsun, o şehitlere saygı duyacaksın!

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Kişiselleştirmeyin lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Şurada, siz, saklamak istediğiniz bir mesele olduğunda, örtmek istediğiniz bir suç olduğunda propaganda yapıyorsunuz; biz, bunu yemiyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – 6-8 Ekime bile konuşuyor ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sen bir sus ya, bir sus ya! O pis sesinle konuşma ya!

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Oya Hanım, buyur sen konuş.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz sayın milletvekilleri.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – O el hareketini kendine yönelt, kendine!

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Bu Mecliste düzgün davranmayı öğren. Sokakta gezer gibi Meclis koltuğunda oturma!

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, grubumuza dönük kullanılan ifadelerden dolayı...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Ünal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

4.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Değerli Başkan, saygıdeğer üyeler; dezenformasyon yalan değildir, yalan söylemek değildir dezenformasyon; dezenformasyon, yalanla gerçeğin birbirinden ayırt edilemez hâle gelmesidir. Yani öyle bir şey söylersiniz ki, ortaya öyle bir iddia atarsınız ki o iddia yalan mı, gerçek mi, bunu ayırt etmek mümkün değildir. Yani TUGVA'yla ilgili bir iddia ortaya atarsınız, hâlbuki iddia sahibi müddei iddiasını ispatla mükelleftir, siz hiçbir şekilde iddianızı ispat yönünde hiçbir şey söylemez, iddia sahibine değil, karşı tarafa bu yükümlülüğü yüklersiniz ve geriye çekilirsiniz...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Aynı sizin gibi.

MAHİR ÜNAL (Devamla) – Lütfen...

...ya da ortaya “SADAT” diye bir şey atarsınız, sonra SADAT'ın etrafına “gayrinizami” harp kavramını koyarsınız, cinayetleri koyarsınız...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ya, biz koymamışız ki bakın, kendi sayfalarında var Mahir Bey, sayfalarında var; amaçlarına bakın, kuruluş gerekçelerine bakın.

MAHİR ÜNAL (Devamla) – ...siyasi cinayet iddialarını ortaya koyarsınız ve sonra bu âdeta bir... Lütfen, SADAT gibi özel bir şirketin bizimle ilgisinin ne olduğunu açıklar mısınız?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Cumhurbaşkanı başkanışmanı.

MAHİR ÜNAL (Devamla) – Şimdi, o hâlde ben sizinle ilgili bu kürsüden öyle iddialar ortaya atarım ki...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – At.

MAHİR ÜNAL (Devamla) – Siz o zaman buraya gelip bu iddialarla ilgili ne yapacaksınız? Üstelik bu iddiaları temellendirebilirim de ama mesele bu değil.

Bakın, arkadaşlar, “dezenformasyon” dediğimiz şey, bütün toplumu tahrip eden... Ve Türkiye dezenformasyona maruz kalan ülkeler sıralamasında şu anda 1'inci sırada yüzde 49'la.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayenizde.

MAHİR ÜNAL (Devamla) – Sayın Başkan, tamamlıyorum.

Lütfen, bu aziz Meclise...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Trol ordusu...

MAHİR ÜNAL (Devamla) – Biz trollerin kimler olduğunu biliyoruz.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Tabii canım!

MAHİR ÜNAL (Devamla) – Trollerin kimler olduğunu biliyoruz.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Çok çok...

MAHİR ÜNAL (Devamla) – Kimlerin trol... Ben, dört yıl Tanıtım Medya Başkanlığı yaptım; kimlerin hangi trolleri kullandığını, bot hesaplarla neler yapıldığını burada en iyi bilenlerden birisi benim fakat ben, size bir akliselim çağrı yapıyorum. Lütfen, mesnetsiz iddialarla, oluşturulan dezenformasyonla Türkiye’me yazık etmeyelim; buraya koyduğumuz iddiaları temelli, mesnetli bir zemine taşıyalım.

Bir hatip burada konuşurken Sayın Cumhurbaşkanımızın Afrika seyahatiyle ilgili Fransa’nın duyduğu rahatsızlığı, Le Figaro’nun, Le Monde’un yaptığı haberleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHİR ÜNAL (Devamla) – ...burada bir sözcü gibi kullanıyorsa, Doğu Akdeniz’le ilgili Yunanistan’ın duyduğu rahatsızlıkları Türkiye Büyük Millet Meclisinin çatısı altında bir sözcü gibi kullanıyorsa, biz bundan rahatsızlık duyarız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo!

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Ünal.

MAHİR ÜNAL (Devamla) – Ben kimseye sataşmadım Sayın Başkanım, ben bir akliselim çağrısı yaptım. Burada bir kayıkçı kavgası taraftarı da değilim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Ünal.

MAHİR ÜNAL (Devamla) – Çünkü burada kullandığımız zaman bu aziz milletin zamanıdır. Dolayısıyla, bu zamanı gereksiz kavgalarla çalmaya hakkımızın olmadığını düşünüyorum. Lütfen dezenformasyona dikkat edelim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Ünal “Sataşma yapmadım.” dedi, ben not aldım, sataşma olarak değerlendirilebilecek çok mesele var ama ben yerimden bir iki noktayı işaret etmek istiyorum.

BAŞKAN – Herhangi bir sataşma yok ama buyurunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yerimden...

BAŞKAN – Buyurunuz, yerinizden bir açıklama yapınız.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, SADAT'ı konuşuyoruz, SADAT bir kontrgerilla yapılanması mı? Evet, bizce öyle.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Hayır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bizce öyle.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Ya, elinizde bu konuda bir delil var mı? Ben SADAT'ın savunucusu değilim fakat bu doğru bir şey değil.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kontrgerilla eğitimi veriyor, eğitim verdiğini kabul ediyor. İktidara ideolojik olarak da mali olarak da bağlı mı? Bağlı. Kendileri dedi ki: “Suikast, sabotaj eğitimi veriyoruz.” Yetkilileri çıkıp kamuoyuna açıkladılar.

Şimdi şunu söylüyorum: Şirketin Başkanı Cumhurbaşkanı Başdanışmanıydı. İlişki organik yani biz bunu iddia etmiyoruz, bunu somut olarak söylüyoruz. Şimdi, şöyle bir tarih var elimizde, 9 Ekim 2018’de Erdoğan Cumhurbaşkanlığı Politika Kurullarına yeni atamalar yaptı, atamalar Resmî Gazete’de yayınlandı. Atananlar arasında Erdoğan’ın suç şebekesi olarak öne çıkan SADAT’ın adı da yer alıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız lütfen Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Uluslararası Savunma Danışmanlık Şirketinin kurucusu Adnan Tanrıverdi, Erdoğan tarafından Güvenlik ve Dış Politikalar Kuruluna görevlendirildi. SADAT Başkanının MGK toplantısında ne işi var? Biz bunları iddia etmiyoruz, bunlar resmî, kamuya yansıyan, ikrar edilen bilgiler. Eğer reddediyorlarsa buyursunlar, araştıralım. Tam da bunu söylüyoruz. SADAT ne yapar, ne yer, ne içer; bunu çıkıp açıklasınlar. Dezenformasyonla bizi suçluyorlar ama asıl dezenformasyon önerge üzerine konuşup tek kelime “SADAT” dememektir ve gerçekleri gizlemektir. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sayfalarına bakın Mahir Bey, sayfalarına bakın, ne amaçla kurulmuşlar, ne yapacaklarını söylüyorlar.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sizin iddianıza cevap vermekle yükümlü değiliz ki.

VI.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

2.- HDP Grubunun, 21/10/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, başta SADAT olmak üzere benzeri kurum ve kuruluşların faaliyetlerinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ekim 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Oylamaya geçiyoruz efendim.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, 19/10/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay, Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Grup Başkan Vekili Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, kamu hizmetlerinin sunumunda “tarafsızlık ve kamu yararını gözetme” ilkelerinin kanunsuz emirlerle yok edilmesinin yol açtığı zararların boyutunun araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ekim 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

21/10/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 21/10/2021 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Grup Başkan Vekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Özkoç tarafından kamu hizmetlerinin sunumunda tarafsızlık ve kamu yararını gözetme ilkelerinin kanunsuz emirlerle yok edilmesinin yol açtığı zararların boyutunun araştırılması amacıyla 19/10/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (2874 sıra no.lu), diğer önergelerin önüne alınarak, görüşmelerinin 21/10/2021 Perşembe günlü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Murat Bakan.

Buyurunuz Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Az önce okuduk Meclis araştırması önergemizi. Temel itibarıyla, kamu hizmetlerinin sunulmasında tarafsızlık ve kamu yararını gözetme ilkelerinin kanunsuz emirle yok edilmesinin yol açtığı zararların boyutunun araştırılması diyelim yani kısaca.

Biz bu araştırma önergesini verdiğimizde değerli arkadaşlar, Merkez Bankası faizleri 200 baz puan indirmemişti, arkasından Merkez Bankası 200 baz puan faizleri indirdi. Merkez Bankası nasıl bir kurum? Kamu bankası mı Merkez Bankası? Değil. KİT mi, kamu iktisadi teşebbüsü mü? Değil. Bağımsız idari otorite mi Merkez Bankası? Değil. Merkez Bankası aslında tam bağımsız bir kurum. Öyle mi? Öyle de değil, talimatla hareket eden... Cumhurbaşkanının “Faiz sebeptir, enflasyon sonuç.” talimatıyla 200 baz puan faizleri düşürmesiyle bugün Türkiye’nin uğradığı zararın araştırılmasını istiyoruz değerli arkadaşlar. Borsadaki Türk şirketleri, Türkiye’nin en büyük şirketleri ne kadar değer kaybetti mesela? Kamu borçları ne kadar arttı mesela bu kararla beraber? Vatandaşın cebindeki para ne kadar eridi mesela? Bunun için veriyoruz biz bu araştırma önergesini.

Ben bir örnek hazırlamıştım bu kamudaki şeyle ilgili... İşte, TÜGVA mesela, TÜGVA konusu bugünlerde çok gündemde biliyorsunuz. TÜGVA’da nasıl örgütlenildiğini, kamuda nasıl örgütlenildiğini TÜGVA eliyle, FETÖ benzeri bir yapılanmanın oluşturulduğunu başka tarikatlar, cemaatler, vakıflar eliyle, bunu söyleyecektim ama şunu ifade etmek istiyorum: Bugün cumhuriyetin en önemli

erdemlerinden birini yok ettiniz değerli arkadaşlar, nedir o erdem biliyor musunuz? Anadolu'nun yoksul bir köyünden çıkan kimsesizin, yetimin, öksüzün hayallerini yok ettiniz; onun polis olma, savcı olma, hâkim olma, kaymakam olma hayalini yok ettiniz değerli arkadaşlar çünkü artık oradan giden, kimsesi olmayan; bir tarikatın, cemaatin adamı olmayan; bir vakfın, TÜGVA'nın, TÜRGEV'in üyesi olmayan; bir siyasi partiden, iktidar partisinden referansı olmayan bir çocuk kamuda bir yere gelme imkânına sahip değil.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – KPSS'yle gelmiyor mu bunlar ya?

MURAT BAKAN (Devamla) - Kamuda kritik noktalara gelme imkânına sahip değil. Örnek vereyim Sayın Mahir Ünal...

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Nasıl vereceksin?

MURAT BAKAN (Devamla) - ...İzmir Gaziemir'de bir imam kardeşimiz, saygı duyuyoruz...

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Evet...

MURAT BAKAN (Devamla) - ...Valiliğin Basın Müdürü, Valiliğin Protokol Müdürü, aynı zamanda da TÜGVA İzmir İl Temsilcisi yani beş parmağında beş marifet.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) - E, tamam, bu kişi devlete KPSS'yle girmemiş mi, sınavla girmemiş mi?

MURAT BAKAN (Devamla) - Yani bu ülkede valilikte basın müdürlüğü yapacak bir gazeteci yok mu, bu ülkede kamu yönetiminden mezun bir protokol müdürü yok mu? Yani bütün bu görevleri TÜGVA'nın İzmir İl Temsilcisi mi yapmak zorunda? Biz bunları işkembeyikübradan atmıyoruz, yaşananları söylüyoruz.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Devlete girmesi başka bir şey, devletteki birisinin görev yapması başka bir şey ya.

MURAT BAKAN (Devamla) - Dolayısıyla, bakın, Dünya Bankasının altyapı yatırımlarıyla ilgili bir veri tabanı var özel sektör katılımlı. 1990-2020 yılları arasında kamudan en çok ihale alan kurumları araştırıyor. Dünyada kamudan en çok ihale alan şirketlerin ilk 5'i Türk şirketi arkadaşlar, 10 şirket içinde 5 tane Türk şirketi var. Şimdi, Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde 130 ülke arasında 117'nciyiz, Basın Özgürlüğü Endeksi'nde 180 ülke içinde 153'üncüyüz. Ancak iş ihale vermeye gelince dünya 1'incisiyiz. Şimdi hiç mi vicdanınız sızlamıyor? Bunun arkasında kanunsuz emir aramıyorsunuz? Bütün ihaleleri nasıl 5 tane firma alır?

Değerli arkadaşlar, Emniyet teşkilatında, Jandarmada, yargıda tarikat ve cemaat aidiyetinin devlet memuru olabilme, meslekte yükselme için referans olduğunu; TÜGVA, TÜRGEV, İlim Yayma Cemiyeti, KADEM, Ensar gibi dernek ve vakıfların üyesi olmayanın kamuda kritik görevlere gelemediğini biliyoruz. AK PARTİ ile devlet arasında, kamu arasında sınır kalmamıştır değerli arkadaşlar. Parti nerede biter devlet nerede başlar, artık kimse bilmiyor. “Kamu görevlisi” kavramı dünya literatüründe “kamu hizmetlisi” olarak geçer, “kamuya hizmet eden” “public servant” İngilizcedeki kaynağı yani kamuya hizmet eden vatandaşın vergisini koruyan demek ama bizde vatandaşın vergisini koruyan değil, kamu gücünü bir şahsın adına, ülkeyi yöneten şahsın ve ailesinin adına kullanan kişi olması noktasına geldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bakan.

MURAT BAKAN (Devamla) – Şimdi ben size Anayasa’yı hatırlatıyorum arkadaşlar. Genel Başkanımız kamu görevlilerine, Türkiye’deki vatanını seven kamu görevlilerine Anayasa’nın 137’nci maddesini hatırlattı. Ne diyor Anayasa’mızın 137’nci maddesi? Diyor ki: “Kamu hizmetlerinde herhangi bir sıfat ve suretle çalışmakta olan kimse, üstünden aldığı emri, yönetmelik, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, kanun veya Anayasa hükümlerine aykırı görürse, yerine getirmez ve bu aykırılığı o emri verene bildirir. Ancak, üstü emrinde ısrar eder ve bu emrini yazı ile yenilerse, emir yerine getirilir; bu halde, emri yerine getiren sorumlu olmaz.

Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir suretle yerine getirilmez; yerine getiren kimse sorumluluktan kurtulamaz.” Biz bunu hatırlatıyoruz kamu görevlilerimize, vatanını seven kamu görevlilerimize. Niye düzenledi Anayasa 137’nci maddeyi değerli arkadaşlar, niye? Anayasa 68’inci madde, Devlet Memurları Kanunu 7’nci madde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT BAKAN (Devamla) – Sayın Başkan, bitiriyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Verin Başkanım...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bir dakika daha verin Başkanım.

MURAT BAKAN (Devamla) – Diğer arkadaşlarımıza aynı süreyi verdiniz, Sayın Mahir Ünal’a da verdiniz; izninizle ben de aynı süreyi istiyorum.

BAŞKAN – Efendim, bir karar alınmış yani...

MURAT BAKAN (Devamla) – Evet ama benden önce 3 arkadaşıma uygulandı, sizden adalet bekliyorum.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

MURAT BAKAN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Anayasa 68’inci, Devlet Memurları Kanunu 7’nci madde kamu görevlisinin tarafsızlığını düzenliyor ancak geldiğimiz noktada zaten tarafsız olan kamu görevlisi olamıyor. Devlet ağır bir vesayet altında, partili devlet başkanı eliyle devleti yönetirseniz tarafsızlığı bitirirsiniz. Ama tüm bunları biz Millet İttifakı olarak iktidara geldiğimizde düzelterek değerli arkadaşlar.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Büyükşehirdeki gibi mi Sayın Bakan?

MURAT BAKAN (Devamla) – Tabii, bizde adalet var her yerde, hiç merak etmeyin; eğer söyleyecek bir sözünüz varsa gelir, söz alırsınız.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Kamunun en büyük alımını 45 bin kişiyle İstanbul Büyükşehir yaptı, partilere yüzde oranıyla da...

MURAT BAKAN (Devamla) – 2002’den itibaren kademe kademe artan devlet bürokrasisi içindeki çürüme ve yozlaşma, 2018 yılında Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildikten sonra zirve noktasını gördü. Yirmi yıllık bir enkaz var. Eğer biz bugün bu komisyonu kurmazsak, bu kanunsuz emirlerin bu ülkeye neye mal olduğunu araştırmazsak bizi buraya gönderen millete karşı vazifemizi yapmamış oluruz değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Hepsi yalan!

MURAT BAKAN (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin Örs.

Buyurunuz Sayın Örs. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu grup önerisi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, kamu görevlilerinin görevlerini yerine getirirken tarafsız olmaları ve siyasi amaçla faaliyette bulunamayacaklarına dair hüküm Anayasa'mızın 68'inci maddesi ve Devlet Memurları Kanunu'nun 7'nci maddesinde açıkça yazılmaktadır. Memurlar kamu hizmetlerinin sunulmasında eşit ve tarafsız davranmak zorundadır. Kamu hizmetinden yararlanmada eşitliğin sağlanması açısından zorunlu olan tarafsızlık ilkesi kamu görevlilerinin görevlerini yürütürken kimseye dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri nedenlerle ayırım yapmaması; hiçbir kişiye, aileye, zümreye ya da sınıfa imtiyaz tanımaması anlamına gelir. Bu, tarafsızlık üzerindeki en sık görülen ve güçlü tehlike mevcut siyasi iktidarların müdahaleleridir. Bugün Türkiye'de yaşanan durum maalesef budur arkadaşlar. AK PARTİ iktidarı kamu personeli alımında, tayin ve terfilerde, bürokrat atamalarında liyakat yerine yandaşlığı, parti üyeliğini dikkate alan bir yapı kurmuştur. Bu şekilde görev alan, görevde yükselen memur ve kamu görevlilerinin bir kısmı maalesef görevlerinin gerektirdiği tarafsızlık yerine iktidarı desteklemeyi, işlerini yapmak yerine parti elemanı gibi çalışmayı alışkanlık hâline getirmişlerdir. Bazı devlet memurlarının sosyal medya hesaplarından siyasi propaganda yapması, muhalefet liderlerine hakaret ve açık açık küfür etmesi kamuda yandaşlık ve kutuplaşmanın vardığı boyutu göstermesi açısından da kaygı vericidir. Bunun yanında devlet memurlarının yoklama alınarak mitinglere zoraki getirilmesi, gelmeyenlerin tehdit edilmesi de başka bir vakadır.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle kamu dairelerinde liyakat ortadan kalkmış, yandaşlık ve kutuplaşma kamu hizmetlerinin verilmesinde en büyük engel hâline gelmiştir. Türkiye'nin partili Cumhurbaşkanlığı sistemiyle içine düşürüldüğü sıkıntılardan tek çıkış yolu iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sistemdir. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Örs.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Hiç kimsenin kuşkusu olmasın ki iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sistemde devletin her kademesinde liyakat esas alınacaktır. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Kaç yıl denedik biz onu ya!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Şunu bir açıklayın Allah için, üç buçuk yıl oldu ya! Bir kere açıklayın ya!

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Devlette göreve siyasi otoriteye sadıklar arasından layıklar değil, layıklar arasından devletine ve milletine sadık olanlar getirilecektir. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarımız, bizim söylediklerimiz devlet işlerinin hukuka, Anayasa'ya uygun yapılmasının hatırlatılmasıdır. Buradan bir kez daha hatırlatmakta fayda görüyorum, özellikle AK PARTİ'li arkadaşlarıma hatırlatmakta fayda görüyorum: Her hükûmet gelip geçicidir, kalıcı olan Türkiye Cumhuriyeti devletidir.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah Koç.

Buyurunuz Sayın Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli halkımız; sizleri saygıyla selamlıyorum. Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi üzerine partim adına söz almış bulunmaktayım.

Değerli arkadaşlar, Anayasa'nın 68'inci maddesi ve Devlet Memurları Kanunu'nun 7'nci maddesine göre; devlet memurları tarafsız olmak durumundadır, memurlar görevlerini yaparken din, dil, ırk, siyasi düşünce gözetmeksizin herkese eşit davranmak durumundadır. Ben size bu konuyla ilgili, eşit davranıp davranmadıklarına ilişkin birkaç örnek vermek istiyorum. 2008 ile 2021 tarihleri arasında zırlı araçların neden olduğu -tırnak içerisinde kaza ve yapılan ateş sonucunda- 94 tane vaka yaşanmış Türkiye'de. Bu vakaların 55'i ne yazık ki insanların hayatlarını kaybetmeleriyle sonuçlanmış. Bu vakaların 92'siyse Şırnak, Batman, Diyarbakır, Mardin, Hakkâri, Dersim, Van, Bitlis, Siirt ve Urfa illerinde yaşanmıştır. En son 3 Eylül 2021 tarihinde İdil'de 7 yaşındaki Mihraç yaşamını yitirdi. Daha dün Viranşehir'de 5 yaşındaki bir çocuk panzerin çarpması sonucunda ağır yaralandı. Pekî, ne oluyor bunlar yaşanınca? Bu olayların tamamında -daha ilk olay inceleme tutanakları tutulurken- raporlamada görevli memurlar tarafından tek taraflı şekilde raporlar tutuluyor. Bu katliamların çoğunda olaylara neden olan kamu görevlileri ne yazık ki cezasızlık politikasıyla karşı karşıya kalıyor. Bu cezasızlık politikaları mahkemeler tarafından tescilleniyor. Bu tescillemeyle Türkiye'de gerçek anlamda devlet memurları tarafsızlık ve bağımsızlıklarını yitirmiş durumdalar. Roboski, Sur, Suruç, Cizre katliamlarında olduğu gibi, Türkiye'de 17 bin faili meçhul söz konusu fakat bunların üzerine de hiçbir şekilde gidilmiyor. Valiler, kaymakamlar, bölgedeki bütün memurlar Adalet ve Kalkınma Partisinin birer il ve ilçe başkanları şeklinde görev yapıyor. “Devlet benim.” Mantiğiyle, polis, savcı ve mahkemelerin yerine geçiyor memurlar. Cezaevlerinde binlerce işkence ve kötü muamele var, toplantı ve gösteri, yürüyüş hakkını kullanan vatandaşlarımızın üzerinde ciddi bir şekilde baskı söz konusu ve kanunsuz emirler söz konusu, hiçbir şekilde bir devlet memuru bundan kaynaklı, bundan dolayı sorgulanmıyor ve sorguya çekilmiyor. Kanunsuz emir alan kamu görevlileri tarafından yapılıyor bütün bunlar. Bunlar bu gücü nereden alıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Koç.

ABDULLAH KOÇ (Devamlı) – Değerli arkadaşlar, bu kanunsuz emri alıp da uygulayan devlet memurları bu gücü nereden alıyor?

Bütün bunların yanında, yolsuzluk ekonomisiyle, kamu kaynaklarını çarçur eden büyük bir kesimle karşı karşıyayız. Dolayısıyla biz bütün bunların araştırılması ve bütün bunlara Meclis tarafından el konulması gerektiğini düşünüyor ve Cumhuriyet Halk Partisinin bu önergesine destek vereceğimizi belirtiyor, teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Demir.

Buyurun Sayın Demir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP grup önerisi üzerine partim adına söz almış bulunuyorum.

Öncelikle, kamuda yozlaşma etik ve hukuka aykırı olan tüm uygulamalara karşı olduğumuzu, en başında açık ve net bir şekilde karşısında olduğumuzu ifade etmek istiyorum. AK PARTİ olarak da daima hakkın, hukukun ve adaletin yanında olduk, bundan sonra da olmaya devam edeceğiz. Sayın CHP Genel Başkanı geçen günlerde “Memurlara çağrı yapıyorum.” diyerek açıkça görevi başında bulunan milyonlarca devlet memurunu hukuk dışı bir düzen içinde hareket etmekle, hukuksuz emirleri yerine getirmekle suçlamış ve hızını alamayıp tehdit etmiştir. Ailesiyle birlikte milyonları bulan memurlarımızı kim, ne hakla, nasıl böyle bir töhmet altında bırakabilir? Eğer bildiğiniz, gördüğünüz hukuksuz bir uygulama, hukuka dayanmayan bir emir ve bu emri uygulayan memur varsa delilleri ortaya koymak, şikâyetle bulunmak, yargı yoluna gitmek her vatandaşın görevi olduğu gibi bizatihi bu iddia sahibinin de sorumluluğudur.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – FETÖ memurları görev mi yapıyor Başkan, FETÖ memurları? MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Ona da geleceğim, FETÖ’ye.

Herhangi bir hukuki ve somut delile dayanmaksızın meşru Hükûmetin kanun dışı emirler verdiğini iddia etmek, bunları dile getirmek, bürokrasiyi ve memurları demokratik yolla seçilmiş Hükûmete karşı çıkmaya, çalışmalarını engellemeye çalışmak tam manasıyla bir hukuksuzluk örneğidir.

Değerli milletvekilleri, milletin seçerek göreve getirdiği Hükûmetin icraatına engel olmak amacıyla hukuku gözetmeden, tehditkâr bir dille memurlara seslenmek, müdahalede bulunmak bizi bu çatının altında bir araya getiren millet iradesine direkt olarak müdahaledir ve onları yok saymaktır.

“Kamuda yozlaşma” diyerek, soyut iddiaların arkasına gizlenerek hiç düşünmeden milyonlarca memurumuzu tehdit ediyor ve şaibe altında tutuyorsunuz da ama nedense 15 Temmuzda FETÖ’yle iş tutanlara, onlara yardımcı olanlara, onları destekleyenlere, hatta asil milletimize silah doğrultanlara ve onlara ateş edenlere karşı hukuk ve devlet gereğini yaptığında, bunları masum göstermek adına, “Emir aldılar, yaptılarsa ondan yaptılar. Emire uydular.” diye aklamaya çalışırken hukukta da karşılığı olan ve uygulanmaması gereken kanunsuz emir hiç aklınıza gelmedi. Bu ne yaman bir çelişkidir, bu ne yaman bir tutarsızlıktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – FETÖ’cü hâkimleri, savcılarını eleştirirken de aynı şeyi söylüyordunuz Sayın Başkan, aynı sözleri söylüyordunuz; biz bunları eleştiriorduk.

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Kanunsuz bir iş yapan, böyle bir uygulama içerisinde bulunanlar, karşısında daima AK PARTİ’yi bulacaklardır.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – “Bunlar cemaatin memuru.” diyorduk Sayın Başkan. “Cemaatin memuru” diyorduk, siz “devlet memuru...” Demedik deyin.

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Eğer bilinen bir şey varsa, yargıya taşınmıyorsa ve şikâyetle bulunulmuyorsa bu bir vebaldir ve bu vebal, bu sorumluluk öncelikle iddia sahibine aittir.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Biz parti memurlarını eleştiriyoruz, devlet memurlarını eleştirmiyoruz.

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Bizler memurlarımıza ve bürokratlarımıza güveniyoruz.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – “Devlet memuru parti memuru değildir.” diyoruz.

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Ancak hiç kimsenin şüphesi olmasın; suçu olan, görevi kötüye kullanan varsa karşısında durduğumuzun ve duracağımızın bilinmesini istiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Sancar, 60’a göre söz talebiniz var, buyurunuz efendim.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Denizli Milletvekili Haşim Teoman Sancar'ın, Denizli'de olması beklenen depreme karşı önlem alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, 20 Mart 2019 yılında -bundan iki buçuk yıl önce- Denizli Acıpayam ilçemizde bir deprem meydana geldi. Orada 1.200'e yakın konut maalesef yıkıldı ve yerine yenileri yapılamadı. Şimdi, son zamanlarda yine, birinci derece deprem bölgesi olması itibarıyla Afyon Kocatepe Üniversitesinin, Dokuz Eylül Üniversitesinin ve Pamukkale Üniversitesinin yaptığı araştırmalarda Denizli'nin 6,8 şiddetinde bir deprem beklediğini ve buna önlem alınması gerektiğini maalesef profesörlerimiz bas bas bağırırmaktalar ama iki buçuk yıldan bu yana Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız Denizli'mizde bir konut üretilmesi ve yorgun yapı stoklarından -ki bunun 100 bine yakın olduğu söylenmektedir yetkililerce-kurtulmak adına hiçbir önlem almamışlardır. Depremle mücadele demek, bir bakanlık adına her deprem sonrası 15 metre konteyner vererek olmaz, battaniye dağıtarak olmaz, depremle mücadele deprem olmadan önce olmalıdır.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.45

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10’uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 76 Milletvekilinin Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 76 Milletvekilinin Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3863) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 283) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 283 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan 4’üncü maddesi kabul edilmişti.

5’inci madde üzerinde 4 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettir, bu önergeleri okutup birlikte İşleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hasan Özgüneş

Abdullah Koç

Kemal Peköz

Şırnak

Ağrı

Adana

Necdet İpekyüz

Murat Çepni

Habip Eksik

Batman

İzmir

Iğdır

Dilşat Canbaz Kaya

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Hayrettin Nuhoglu

Hüseyin Örs

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

İstanbul

Trabzon

Adana

Fahrettin Yokuş

Bedri Yaşar

Ayhan Erel

Konya

Samsun

Aksaray

Ayhan Barut

Adana

(x) 283 S. Sayılı Basmayazı 20/10/2021 tarihli 9’uncu Birleşim Tutanağı’na eklidir.

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Dilşat Canbaz Kaya.

Buyurunuz Sayın Canbaz Kaya. (HDP sıralarından alkışlar)

DİLŞAT CANBAZ KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler; bugün Dünya Gazeteciler Günü, ben de buna dair bir iki kelime söylemek isterim. Cezaevlerinde tutsak olan tüm gazeteci arkadaşların, sürgünde olan gazeteci arkadaşlarımızın ve mesleklerini yaparken sokakta şiddete maruz kalan gazeteci arkadaşların Dünya Gazeteciler Günü’nü kutluyorum ben de.

Sayın Başkan, kanun teklifi üzerine söz almış bulunuyorum ben de partim adına.

Ekranları başında bizleri izleyen değerli halkımız, kooperatifler, ülkenin sosyal, siyasal ve ekonomik gidişatı, yöresel ve bölgesel kalkınma ve kadın istihdamı açısından büyük önem taşımaktadır. Çoğunlukla coğrafyamızda bağımsız, sosyal, halkçı kooperatifçilik tam anlamıyla geliştirilememiştir. Çünkü devlet vesayeti kooperatifleri basit bir ekonomik kalkınma aracına dönüştürmüştür ve sosyal yönlerini yok etmiştir. Piyasanın rekabetçi koşulları kooperatifleri bir ticari şirket olarak var olmaya zorlamıştır. Kalan kooperatifler ise toplumsal dayanışma ve yardımlaşma yerine kâr odaklı kuruluşlara dönüştürülmüştür.

Değerli halkımız, sağlıklı ve ucuz gıdaya erişim bu coğrafyada yaşayan her bir bireyin en temel hakkıdır. Ekonomide geline nokta, enflasyon, zamlar, çiftçinin, emekçinin durumu ortada. Böyle bir dönemde sağlıklı ve ucuz gıdaya erişimde çare olması gereken kooperatifleri kâr odaklı şirketlere dönüştürmenin anlamı nedir? Hem büyük marketleri kısıtlamaktan bahsedeceksiniz hem kooperatifleri aynı rekabetçi ve kâr odaklı mantıkla şirketleşmeye sürükleyeceksiniz; peki, kooperatiflerin ne farkı kalacak zincir marketlerden? Son dönemde Tarım Kredi Kooperatiflerinin birçok zincir marketten yüzde 30 pahalı olması gündemdeydi. Bunun sebebi, sosyal, halkçı kooperatifçilik anlayışından uzaklaşmasıdır.

Torkunun geldiği nokta aşıkârdır, tam bir şirket mantığıyla hareket ediyor. TARİŞ’i zaten bitirdiniz, yerelde direnen küçük kooperatifleri de bitirmenize izin vermeyeceğiz. Kooperatiflerin temel amacı dayanışma, yardımlaşma ve ortaklaşmadır. Kooperatifçilik hareketi başta küçük üreticinin öz gücünü esas alır, sizse sermayeyi esas alırsınız. Kooperatifçilik hareketi sermayenin, devletin hegemonyasına girmeden her aşamada kooperatifçiliğin temel değerlerini uygular yani doğayı, çevreyi, tüketiciyi gözetir ve gözetmektedir; siz doğayı, çevreyi rant uğruna talan edersiniz.

Kooperatifçilik açısından bir diğer önemli husus ise kadın istihdamı ve kadın kooperatifleridir. Genel Kurula sunulan teklifte, 14’üncü madde hariç kadına yönelik, kadın kooperatiflerine ilişkin hiçbir düzenleme yoktur. Oysa mevcut hâliyle mevzuat, üretici ve emekçi kadınların taleplerini ve ihtiyaçlarını karşılamaktan uzaktır.

Değerli arkadaşlar, maalesef, kadın kooperatifleri genellikle kadınların kendi inisiyatifleriyle kurulmuyor. 200’e yakın kadın kooperatifi var. Bunların çoğu kendi inisiyatifleriyle kurulmuş ama çoğu sermaye yani daha çok orta sınıf, kentliler veya büyük şirketler gidip kadınlar adına kooperatif kuruyorlar. Bu kooperatiflerde kadınlar yine toplumsal cinsiyet rollerinin dışına çıkamıyorlar. Çünkü kadınlar yemek yapmak, el işleri, çocuk yapmak, çocuk bakımı yani yeniden üretim süreçleri dediğimiz alanlarda istihdam ediliyor. Bunlar her ne kadar kadın kooperatifi olarak anılsa da üretimde ve karar süreçlerinde, yönetim mekanizmalarında kadınların olmadığı bir kadın kooperatifi düşünülemez. Yani

büyük şirketler geliyor, sözüm ona, kadın kooperatifi kuruyorlar, yönetimde kadın yok, karar alma sürecinde kadın yok. Peki, kadın ne yapıyor? Sadece paketlemelerde ve benzeri bazı alanlarda yer alıyor. Peki, kadın, emeğinin karşılığını alabiliyor mu? Kadın, üretim sürecinde kendini var edebiliyor mu? Maalesef ona da bir cevabınız yok.

Gerçek bir kadın kooperatif anlayışından bahsetmek için öncelikle destekleyici bir mevzuat yapısı şarttır. Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı 5'inci Kadın Kooperatifleri Buluşması Raporu, kadınların taleplerini ortaya koyuyor. Peki, merak ediyoruz, bu kanun teklifinde o mevzuatlara dönüp, okunup kaç kere bakılmıştır? Öncelikle kadınlar, kadın kooperatifleriyle ilgili yasal düzenlemelerin yapılmasını talep ediyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DİLŞAT CANBAZ KAYA (Devamla) – Peki, nedir yapılması gerekenler? Kooperatifler Kanunu'nun 1'inci maddesinde yer alan kooperatiflerin tanımının kadın kooperatiflerinin amaç ve faaliyetlerini kapsayacak şekilde geliştirilmesi, kadın kooperatifleriyle ilgili farkındalığın artırılması, kamu kuruluşlarının satın aldıkları mal ve hizmetleri öncelikli olarak kadın kooperatiflerinden sağlaması, kadın kooperatiflerinin ekonomik girişimlerinin desteklenmesi, kadın kooperatiflerinin finansman yani sermaye ihtiyaçlarının karşılanması gerekmektedir; bütün talepleri budur. Yani kanun yapma sürecinde kadının gözletilmediği, kanunun muhatabı çiftçinin, üreticinin ve hatta tüketicinin yani halkın muhatap olmadığı çok açık. Kadınların yan yana geldiği, üretim ve karar alma süreçlerini birlikte götürdüğü kooperatifler oluşturulmalıdır. Birçok bağımsız, halkçı kadın kooperatifleri gibi hem üretimde hem yönetimde kadının görünür olduğu daha fazla kooperatifin kurulması ve desteklenmesi gerekmektedir.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Adana Milletvekili Sayın Ayhan Barut.

Buyurun Sayın Barut. (CHP sıralarından alkışlar)

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım.

Söz konusu yasal düzenlemeyle dile getirilen hükümler, kooperatiflerin taleplerini karşılamaktan ve kooperatiflerin üst kuruluşlarının var olan ekonomik ve finansmana yönelik sorunlarının çözümünden uzaktır. Üstelik de teklifin önemli bir bölümünü oluşturan düzenlemelerin esas komisyon olarak Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunda ele alınmamasını da asla kabul etmiyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin -her alanda olduğu gibi- tarımında da çok ciddi sorunları var. Ülke ekonomisi çökmüş, tarım bitirilmiş ama iş başındaki iktidar ise kılını bile kıpırdatmıyor. Kılını kıpırdatmadığı gibi bu yangını söndürmek içinse hiçbir adım atmıyor. Tabii ki nasıl olsa beyzadelerin tuzu kuru; olan gariban çiftçiye oluyor, olan pahalıya tüketen vatandaşa oluyor. Bu sorunların asıl kaynağı ise 3 Kasım 2002'den bugüne kadar ülkeyi yöneten AKP iktidarının yanlış politikaları, ithalata dayalı tarım politikalarıdır. Çiftçi âdeta kan ağlıyor ve ülke ekonomisi ise uçurumdan yuvarlanıyor.

Sözlerimize kulak tıkayanlar için söylüyorum: Daha bu pazartesi günü Adana’da Karaisalı ilçemizin Aktaş köyündeydik; burada çiftçilik yapan, üstelik de AK PARTİ üyesi olan iki kardeş Süleyman ve Niyazi Gönen’in dramına tanıklık ettik. 2020 yılında Ziraat Bankasından bu kardeşler 700 bin TL kredi kullanıyorlar, bugüne gelindiğinde 2 milyon TL’yi aşmış bulunuyor. Bir diğer kardeş de Tarım Kredi Kooperatiflerinden 50 bin liralık kredi kullanıyor, bu borç miktarı ise 180 bin TL’yi aşıyor. Çiftçilerimiz borçlarını ödeyemedikleri için icra batağına saplanıyorlar çünkü maliyet çok artıyor ve ürettiklerinden kazanamayan bu çiftçilerimiz borçlarını ödemiyor. Geçen yasama döneminde bu kürsüden, buradan Ziraat Bankasının borç yapılandırmasıyla ilgili kanun teklifi gelmişti, orada da söylemiştik, “Bu yapılandırma çiftçinin borçlarını ödemesine uygun değil, faizin faizinin faizini alan bir yapılandırma.” demiştik. Bugün geldiğimiz noktada söylediğimizin haklı olduğunu görüyoruz ve çiftçiler bu borçların altından kalkamıyor. “Ne demiştik? Dediğimiz oldu.” diyoruz.

Tefeci faizi gibi faiz uygulanması nedeniyle çiftçilerimizin hayvanlarına, 300 dönüm tarlasına, traktörlerine, arabalarına, çiftliklerine haciz geliyor. Bir kısmı satılıyor, bir kısmı da bugünlerde satılacak hatta diğer hayvan üreticileriye -onların da hayvanları olduğu gibi- hamile hayvanlarını bile kesime gönderiyor ve “Bunun vebalini, günahını kimler ödeyecek?” diye soruyorlar. Çiftçilerimiz diyor ki: “Biz bu hâle düşmek için kredi kullanmadık, faydalı işler yapmak, devlete, millete faydalı olmak için bu krediyi kullandık ama dedelerimizden kalan arazilerimizi satıyoruz.” Soruyorum size: Çiftçilerimiz bu borçları nasıl ödeyecek?

Değerli milletvekilleri, burada kooperatifler ve tarım birliklerini konuşurken bölgemizin, ülkemizin en önemli kurumu olan ÇUKOBİRLİK’ten de bahsetmek istiyorum. ÇUKOBİRLİK iş demekti, ÇUKOBİRLİK aş demekti, ÇUKOBİRLİK üretim demekti, ÇUKOBİRLİK refah demekti. Bir zamanlar Orta Doğu ve Balkanların en büyük entegre tesisiydi, Mersin’in Mut ilçesinden Hakkâri’ye kadar tesisleri vardı ve bu bölgedeki çiftçilere hizmet veriyordu, sanayiye hizmet veriyordu. Ülkemiz ve tarımımız için çok önemliydi ama ne hikmetse 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanun’la özelleştirildi hatta “özelleştirildi” bile diyebiliriz. Bu yasayla birlikte iktidarınız döneminde iyiden iyiye de ÇUKOBİRLİK işlevsiz hâle getirildi ve hızla da tasfiye ediliyor. Öyle ki atıl duruma gelen ÇUKOBİRLİK’in binaları ve boş alanları bir dönem filmlerin seti hâline geldi, boş depoları ise tüccarların ve esnafların amacı dışında kiralanan mallarına kiralık olarak verildi ve âdeta ÇUKOBİRLİK kaderine terk edildi.

Borç batağına saplanan ÇUKOBİRLİK varlıklarını satarak borcunu ödemeye çalışıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AYHAN BARUT (Devamla) – Şöyle ki: 6 Ekimde 41 dönüm arazi üzerine kurulu Mihmandar Tarım Satış Kooperatifi satıldı. Üstelik uzmanlarınca hazırlanan rayiç bedeli de 56 milyon 500 bin lira tespit edilmesine rağmen, 35 milyon 500 bin liraya yok pahasına satıldı ve diğer varlıkları da satılmaya devam ediliyor.

Bizler burada ülke tarımı ve çiftçiler için vazgeçilmez ÇUKOBİRLİK’in bu çıkmazdan kurtulmasını istiyoruz. Bunun çözümü olarak iktidarın tıpkı yandaş firmalara yaptıklarının benzerini ÇUKOBİRLİK’e de yapmasını ve özellikle de 4572 sayılı Yasa’nın değiştirilip borçlarının silinerek ÇUKOBİRLİK’e destek verilmesini istiyoruz. ÇUKOBİRLİK’i yaşatalım, ülkemizi kalkındıralım. Bu yanıştan yol yakinken dönelim.

Unutmayın, geliyor gelmekte olan, gidiyor gitmekte olan.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde geçen "en geç dokuz ay içinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "Bakanlık veya Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından verilecek" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan

Ahmet Vehbi Bakırloğlu

Müzeyyen Şevkin

Kocaeli

Manisa

Adana

Tacettin Bayır

Çetin Osman Budak

Ayhan Erel

İzmir

Antalya

Aksaray

BAŞKAN – Komisyon önergeye katıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurunuz Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerine partim İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kooperatiflerin değişen dünyanın gelişmelerine ayak uydurabilmesi ve yeni sisteme yabancılaşmaması için ortaklarının, yöneticilerinin ve kooperatif bünyesinde görev alan personelin de gelişmesi, eğitilmesi gerekmektedir. Bu da ancak iyi bir eğitim ve öğretimden geçer. Bu sayede alanında uzman, vizyon sahibi yöneticilerle, kooperatif faaliyetlerinde odaklanılan tek husus kooperatifin amacının gerçekleştirilmesi olacaktır. Yöneticilerin yanı sıra ortakların da sorumluluklarının bilincinde ve kooperatifçilik konusunda bilgi sahibi olması kooperatifin gelişimine önemli katkılar sağlayacaktır. Kooperatifçilikte eğitim gerek sorumluluklar gerekse kooperatifin işleyişi bakımından yöneldiği kesime göre farklılıklar arz etmektedir. Örneğin, ortaklara verilecek eğitimde genel amaç kooperatif ortağı olmanın bir gereği olarak karşılıklı dayanışma ve yardımlaşma bilincini aşılacaktır. Yöneticilere verilen eğitimin amacı ise ticari işletme yetisinden çok kooperatiflerle ilgili teknik ve ekonomik bilgiler verebilmektir. Sadece kooperatif ortağı ve yöneticilerine eğitim verilmesi ülke çapında kooperatifçilik hakkında farkındalık yaratılabilmesi için yeterli olmayacaktır. Bu nedenle kooperatif çalışanlarına da eğitim verilmesi gerekmektedir. Ancak, tüm bu eğitimler sadece kooperatif çatısı altında değil, ilk, orta, yükseköğretim kurumları ve kooperatiflerle ilgili çalışan kurum ve kuruluşlar tarafından da verilmelidir. Eğitim sürecinden geçen kişilerin ortağı ve yöneticisi olduğu bir kooperatifin sürdürülebilirliği daha mümkün olabilecektir.

Biz İYİ Parti olarak yukarıda belirttiğimiz ilkeler çerçevesinde eğitim verilmesinin faydalı olacağı kanaatindeyiz ancak belirttiğim gibi, bu eğitimin sadece yöneticilere değil, kooperatifin tüm üyelerine verilmesi gerekmektedir. Eğitime katılanlara sadece bir sertifika verilmesi amacının ötesinde, gerçekten amacına uygun şekilde vermek gerekmektedir. Yönetmelikle getirilecek olan sınav veya mülakat kooperatif üyelerinin kafasında çeşitli soruları da beraberinde getirecektir. Zira "sınav" ve "mülakat" deyince herkesin aklına AK PARTİ iktidarı döneminde her sınav ve mülakatta önlenemeyen bir virüs gibi devletin her kademesine bulaşan adam kayırma ve torpil akla gelmektedir. Siyasi iradeye

yakın olmayan kooperatif yöneticilerine bu sınav ve mülakatlarda geçer not verilmeyerek bu şekilde görevlerine son verilme düşüncelerine ve sınav sorularının birileri tarafından yandaşlara servis edileceği endişe ve kuşkusunun yaşanmasına sebep olacaktır. Dolayısıyla, bize göre, eğitim, amacına uygun olarak yapılmalı, eğitime devam sağlanmalı, kooperatif yöneticilerinin bu kaygılarını ortadan kaldırmak adına sınav veya mülakata gerek görülmemelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aksaray’ımızda TOKİ tarafından yapılan Küçük Sanayi Sitesi teslim aşamasına gelmiştir. Burada 1.620 kapalı alan, 180 açık alan iş yeri bulunmaktadır. Esnafımız, bir kısmı dükkân sahibi olmayan kiracılarımız kira ödemelerini yaparken bir yandan da TOKİ’ye olan taksitlerini ödemeye çalışmaktadır.

TOKİ’ye yapılan ödemelere her yıl TEFE-TÜFE oranında artış yapılmaktadır. 2022’de TEFE ve TÜFE oranının çok yüksek çıkacağı endişesi taşıyan kapalı iş yerine sahip olacak esnaflarımız, taşınmazlarını, araçlarını, eşlerinin kollarındaki ziynet eşyalarını satarak TOKİ’ye olan borçlarını peşin olarak ödemek istedikleri hâlde TOKİ bugüne kadar bu bağlamda bir tasarrufta bulunmamıştır. Buradan yetkili ve ilgililere Aksaraylı hemşehrilerim adına sesleniyorum: Hemşehrilerimin taleplerini yerine getirerek geceleri uykusuz, gündüzleri ise hayata bezgin bir şekilde yaşamalarının önüne geçin, peşin ödemelerini kabul edin diyor, hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin çerçeve 5’inci maddesiyle 1163 sayılı Kanun’un 55’inci maddesine 2’nci fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen fıkranın ikinci cümlesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahir Ünal	Muhammed Levent Bülbül	Ramazan Can
Kahramanmaraş	Sakarya	Kırıkkale
Fehmi Alpay Özalan	Mücahit Durmuşoğlu	Hasan Çilez
İzmir	Osmaniye	Amasya
İbrahim Aydın	Yaşar Kırkpınar	
Antalya	İzmir	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Önergeyle, eğitim zorunluluğunun sonucunda üyeliğin düşmesine ilişkin hükmün metinden çıkarılması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 5’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5’inci madde kabul edilmiştir.

6’ncı madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 6- 1163 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan “Aynı türde” ibaresi “Amacı ve esas faaliyet konusu aynı olan” şeklinde değiştirilmiş; altıncı fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Kooperatiflerde ve üst kuruluşlarında birden fazla organda görevli olanlar, bu görevlerine ait ücretlerden sadece yüksek olanı alırlar.”

Tahsin Tarhan	Çetin Osman Budak	Müzeyyen Şevkin
Kocaeli	Antalya	Adana
Ahmet Vehbi Bakırloğlu	Tacettin Bayır	Deniz Yavuzylmaz
Manisa	İzmir	Zonguldak

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz Yavuzylmaz.

Buyurunuz Sayın Yavuzylmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vatandaş ekonomik krizin altında ezilirken, esnaf kepenk kapatırken, gençler iş bulamazken AK PARTİ’li bürokratlar birden çok yerden TL, dolar, avro üzerinden maaş, prim, ikramiye, kâr payı, huzur hakkı almaya, zenginleşmeye devam ediyor. Örnek: Fahrettin Poyraz, Tarım Kredi Kooperatifleri Genel Müdürü; kendi beyanıyla aylık maaşı 62.500 lira, 22 asgari ücret.

Sayın AK PARTİ milletvekilleri, bakın, devlet yönetimini ne hâle getirdiniz, şimdi size 3 örnekle bunu açıklayacağım. 1’inci örnek: Alparslan Bayraktar. Kim? Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı, aynı zamanda KARDEMİR’in yani Karabük Demir Çelik Fabrikalarının Yönetim Kurulu Başkanı, aynı zamanda KARDÖKMAK’ın yani KARDEMİR’in bir alt şirketinin de Yönetim Kurulu Başkanı, aynı zamanda Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının Yönetim Kurulu Üyesi, aynı zamanda EPİAŞ’ın da Yönetim Kurulu Başkan Vekili. Aynı anda 5 üst düzey görev, Superman olsa, Batman olsa aynı anda bu üst düzey 5 görevi yapması mümkün değil. Daha da acayip olanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı olarak TPAO Genel Müdürünün üstü ve amiri durumundayken, yönetim kurulundaysa astı ve altı durumunda.

2’nci örneğe geçelim: 2’nci örnek TÜRK TELEKOM’dan, AK PARTİ’nin çöktüğü özel bir şirket, bir GSM operatörü. Yönetim Kurulunda 9 kişi var, bunlardan 3 tanesi Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı, 4’üncüsü Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı, 5’incisi Cumhurbaşkanı Başdanışmanı. Yeter mi? Yetmez, devam. TÜRK TELEKOM’un bir internet şirketi var, adı nedir? TTNET. TTNET’in Yönetim Kurulu Başkanı kim, kim bu özel şirketin Yönetim Kurulu Başkanı? Abdulkadir Uraloğlu, Karayolları Genel Müdürü. Peki, “TT Mobil” adında mobil internet şirketi var TÜRK TELEKOM’un, onun Yönetim Kurulu Başkanı kim? Sayıştay Başkanı Metin Yener. Bunların hepsi çok görevli, çok maaşlı. Hatta bu ülkede PTT Yönetim Kurulunda kim var biliyor musunuz? Emniyet Genel Müdürü var. PTT kargoyla, zarfla, mektupla ne taşıyorsa PTT Yönetim Kurulunda Emniyet Genel Müdürü var. Bu ülkede Sayıştay Başkanı, Emniyet Genel Müdürü, Karayolları Genel Müdürü ya devlette part-time olarak çalışıyor ya da özel şirketlerde part-time olarak çalışıyor.

3'üncü örneğimize gelelim: 3'üncü örnek Şakir Ercan Gül, Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı. Kendisi aynı zamanda SunExpress Hava Yollarının Yönetim Kurulu Üyesi, aynı zamanda da bir kamu bankası olan EXIMBANK'ın da Yönetim Kurulu Başkanı.

Sayın milletvekilleri, gelin sizinle bir mizansen yapalım: Bir oda hayal edelim, odanın içinde bir masa, masanın yanında karşılıklı iki koltuk olsun. SunExpress Hava Yollarının Yönetim Kurulu Üyesi Şakir Ercan Gül koltuğun birine oturuyor ve bir kamu bankası olan EXIMBANK'tan kredi talep ediyor; oturduğu koltuktan kalkıyor ve masanın karşısındaki diğer koltuğa EXIMBANK Yönetim Kurulu Başkanı olarak oturuyor ve krediyi verip vermeyeceğine karar veriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Yavuzılmaz.

DENİZ YAVUZILMAZ (Devamla) – Tam o sırada odanın kapısı açılıyor ve bu kredi ilişkisini denetlemekle görevli olan Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı içeri giriyor, o da Şakir Ercan Gül. İşte, devleti bu hâle getirdiniz.

Ayrıca, Sayın AK PARTİ milletvekilleri, biliyor musunuz aylık maaşı, geliri 61.956 lira olan daire başkanınız var; Hazine ve Maliye Bakanlığı Daire Başkanı Fatih Kılınç hem daire başkanı olarak aylık 13.556 lira alıyor, aynı zamanda da bir petrokimya holdingi olan PETKİM'den aylık olarak 48.400 lira alıyor, toplam aylık geliri 61.956 lira. Takdirinize sunuyorum, vicdanınıza sunuyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinde geçen “yer alan” ibaresinin “bulunan” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hasan Özgüneş

Kemal Peköz

Necdet İpekyüz

Şırnak

Adana

Batman

Murat Çepni

Habip Eksik

Abdullah Koç

İzmir

Iğdır

Ağrı

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah Koç.

Buyurunuz Sayın Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her alanda olduğu gibi, Kooperatifler Kanunu'nda da çok ciddi bir karmaşa söz konusu. Esasında, kooperatifçilik el birliğiyle oluşturulur, kâr ve sermayenin hâkimiyeti yerine bir dayanışmayı ifade eder.

Kooperatiflerle ilgili ve kooperatif yöneticiliğinde ciddi sorunlar var; istihdam ve üretimin geliştirilmesinde çok ciddi problemler var. Bu yasayla kartelleşme ön plana çıkıyor ve bu dayanışma ortadan kaldırılıyor. Bu anlamda ciddi sorunlar var. Gençlerin, kadınların, köylünün, emekçinin üretiminin ön plana çıkarılacağı bir alan olmaktan uzaklaştırılıyor bu kanun teklifiyle. İlgili faaliyetlerinin vergilendirilmesiyle toplumun sırtına yeni bir vergi sistemi getiriliyor. Türkiye'de

üretimde, paylaşımda ve geçimde çok ciddi bir sorun var. İnsanlar geçinemiyorlar. Bu geçinememe nedeniyle, yoksul bırakılmaları nedeniyle sokakta, mahallede, köylerde ciddi bir patlamayla karşı karşıya kalabiliriz.

Değerli milletvekilleri, son dört beş yılda sadece temel gıda maddelerinde ve ısınmada yüzde 100'lük bir artış söz konusu. Kooperatif demek geçim demektir, kooperatif demek mutfak demektir. Mevcut olan iktidar bu iki alana da gerçek anlamda göz dikmiş durumdadır. Kara kış geliyor, insanlar nasıl geçinecek? Bu kadar vergi yükü altında, bu kadar pahalılık altında bu insanlar geçimlerini ne şekilde sağlayacaklar?

AKP iktidarı her alanı ranta çevirmiş durumda ve mevcut olan ekonomik açık çok ciddi bir şekilde büyümektedir. Bir taraftan yolsuzluk ekonomisinin giderleri, diğer taraftan artan saray masrafları ve bunun yanında savaş çıkırtkanlığı. Bunlar için halk gerçek anlamda cendereye alınmış durumda ve halkın artık emilecek bir kanı da kalmamış durumda değerli arkadaşlar. Bunlara para yetmiyor.

Bakın, son olarak kooperatif alanında vergi ve rant sağlama hamlesiyle karşı karşıyayız. On dokuz yıllık iktidarı sonucunda etrafa bakıyorlar, el atacakları tek alan kooperatifçilik kaldı, bunu da vergilendirmeyle ve bu şekilde halkın önüne çıkarmaya çalışıyor bu mevcut olan iktidar.

Tarım Kredi Kooperatiflerine bir bakalım değerli arkadaşlar. Bakın, şu an itibarıyla benim seçim bölgem olan Ağrı'daki çiftçilerin hepsinin kredi borcu nedeniyle traktörü, tarlası, mevcut olan bütün birikimleri, mahsulü elinden alındı ve haciz meselesiyle karşı karşıya. Bakın, şu anda açıkta olan 30 milyon haciz dosyası var. Türkiye'de hacizle karşı karşıya kalmayan, icrayla karşı karşıya kalmayan neredeyse hiç kimse yok, neredeyse hiçbir insan bulunmuyor. Bizim Meclise sunmuş olduğumuz soru önergesine verdikleri cevaba göre, beş yıllık bir planlamayla bu mevcut olan kredi borçları yine çiftçiden talep edilmektedir. Çiftçinin mevcut olan borcunu soruyoruz "Mahremiyet." diye bize cevap gelmiyor değerli arkadaşlar.

Bakın, biz "Halk gerçek anlamda bir cendere altındadır." diyoruz. Ben size birkaç tane örnek vereceğim değerli arkadaşlar. Bakın, ayçiçeği yağı 2019 yılında 10 lira 57 kuruşken 2021 yılında 19 lira 33 kuruşa çıkmış durumda. Biraz önce baktım, dolar 9,48 liraya çıkmış durumda. Bakın, patatesin tanesi 2 liraya çıktı değerli arkadaşlar. Margarinin fiyatı 9 liradan 18 liraya çıktı, 20 liraya çıkmış durumda. Bebek maması 124 liradan 151 liraya çıkmış durumda. Bakın, Ağrı'da kömürün tonu 2019 yılında 750 lirayken 2021 yılında 3.500 ve 4 bin liraya çıkmış durumda. Kömür ısınma ihtiyacı... Bakın, 2015 tarihinde benzin fiyatı 3 lirayken 2021 yılında benzin fiyatı 8 liraya çıktı, 9 liraya ulaşmış durumda, yine, motorin 2 lirayken 8 lira 26 kuruşa çıkmış durumda.

Değerli arkadaşlar, en önemli temel besin maddesi olan yumurtaya bakalım Bakın, 2019 yılında yumurta 4,5 lirayken 2021...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Koç.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, yumurtadan bahsediyordum. Bakın, yumurta 2019 yılında 4,5 lirayken 2021 yılında fiyatı 27,9 liraya çıkmış durumda. Allah'tan korkun! Bu halk nasıl geçinecek? Bu halk bu kadar ekonomik bir cendere altında nasıl geçimini sağlayacak?

Değerli milletvekilleri, bakın, siz artık sokağa çıkamıyorsunuz -ben iktidar partisinin milletvekillerine sesleniyorum- sokağa dahi çıkamayacak durumdasınız, halkı ciddi bir şekilde ekonomik cendere altına tutmuş durumdasınız. Her alanı bitirdiniz, kooperatifler kaldı, Kooperatifler Yasası kaldı, Kooperatifler Yasası'yla da yeni bir vergi sistemi getiriyorsunuz.

Bakın, bunlardan elinizi çekin. Bu halkların ve bu halkın hayırına yapacağınız tek şey, derhâl seçime gitmektir. Halkın önüne mutlaka ve mutlaka seçim sandığını koymanız gerekiyor.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hayrettin Nuhoglu

Fahrettin Yokuş

Bedri Yaşar

İstanbul

Konya

Samsun

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hüseyin Örs

Aylin Cesur

Adana

Trabzon

Isparta

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur.

Buyurunuz Sayın Cesur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kooperatifler Kanunu'nu görüşüyoruz, görüşüyoruz da ahvalimiz nedir? Ahvalimiz hiç iyi değil.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Niye?

AYLİN CESUR (Devamla) – Hemen söyleyeyim niye. Cumhuriyet tarihinin gördüğü en kötü ekonomi yönetimlerinden biriyle karşı karşıyayız. “Hedef 2023” demiştiniz, istikamet 2021 oldu ve 2001 krizini arar hâlde Türkiye.

Türkiye ekonomisinin, ülke kurulduğu günden bu yana -büyük ülke olduğu için- hep sorunları vardı, zaman zaman krizlerle de karşılaşırды ancak krizdi, aşılrды, eğer bir iki yıl içerisinde de aşılamazsa mutlaka önlemler alınırды. Şimdi, krizleri yeni krizler kovalıyor ve müthiş bir belirsizlik piyasalarda. İstikrarlı bir kriz ortamındayız yani istikrarlı ama kontrolsüz. 1980 darbesinden sonra bile daralma ortalama dört yıl sürmüştü, şimdi sekiz yıldır bir daralmayla karşı karşıyayız ve göstergeler diyor ki: Bu devam edecek.

Şimdi, millî gelirimiz, kişi başına düşen gelirimiz 2013'ten beri düzenli olarak azalıyor ve her yıl sefaletin içine doğru gidiyor Türkiye Cumhuriyeti. Türkiye, 2002'de dünyanın 16'ncı büyük ekonomisiydi ve bugün geldiğimiz noktada 21'inci. Siz “2023'te ilk 10 ekonomi arasına gireceğiz.” demiştiniz ama maalesef 22'ncilik yolda, geliyor. Bir suçlu aranıyor uzun zamandır, kim bu suçlu diye. Bulundu, pandemi. Yalnız, bu pandemi bütün dünyada var, ben bunu, unuttuğunuzu size hatırlatmak zorundayım. Hani “Pandemiden oldu, pandemiden oldu.” falan diye konuşulup duruyor, geçen haftadan beri dinliyorum. Bütün dünya aynı şeyle karşı karşıya, sıralama niye değişiyor, onu anlamadım.

Şimdi, biz, bugünü görmüştük ve 15 Ekim 2020’de, ben, tam bu kürsüde, işte bundan dolayı demiştim ki: “Ekonomi çok kötü yönetiliyor. Bakın, sakın bunu yarın pandemiye falan bağlamaya kalkmayın.”

Şimdi, ne olmuş partili Cumhurbaşkanlığı sistemine geçildikten sonra, bir buna bakalım. 1 Temmuz 2018 ile 31 Mart 2020 arası vereceğim rakamlar, yani pandemiden önce ne olmuş bunu söylemem lazım, bu kürsüde söylediklerimi hatırlatmam lazım. Gayrisafi yurt içi hasıla 881 milyar dolardan 754 milyar dolara gerilemiş, yüzde 14 azalmış; kişi başına millî gelir 10.590 dolardan 9.127’ye gerilemiş, yüzde 13 azalmış. Dolar paritesi lira karşısında 4,62’den 6,76’ya çıkmış yani yüzde 46 artmış. Buna karşılık dış borcumuz yine lira cinsinden yüzde 40 üzerinde artmış. İşsizlik yüzde 10,2’den 13,6’ya çıkmış yani yüzde 33 artmış ve genç işsizliği yüzde 19,4’ten 24,4’e çıkmış, yüzde 26 artmış. Bakın, tekrar altını çiziyorum, bunlar pandemiden önceki iki yıla ait bozulmalar. Şimdi, pandemiden önce bunlar vardı ülkede de kötü yönetilen pandemiyle, maalesef, çok daha fazla katmerlendi ekonomideki mevcut durum.

Kim önermişse önermiş bu partili Cumhurbaşkanlığı sistemini ama yanlış oldu değerli arkadaşlar, olmadı, tutmadı. Çok önemli bir şey unutulmuş, o çimento, aslında her şeyin çimentosu cumhuriyetimizde; işte o demokrasi. Sonuç: Yoksulluk ve ötesi ve sefalet içerisinde düşmüş milyonlar. “Yetkiyi verin, uçacağız.” demiştiniz, umut arayana umut olmuştur belki öneriniz o günlerde. Peşinizden koştur halk, evet, geçirdi teklifi ama geline yol ortada, olmadı. Sözüünüzü tuttunuz “uçuyoruz” ama dibe doğru, batıyoruz maalesef.

Biraz da bugün nasıl durum, ona girmem lazım vaktim elverdiğince. 2001 yılında 113 milyar dolar dış borcumuz, 2021’de 448 milyar dolar yani 4 kat artmış. Dış borç millî gelirin yarısından fazla, iyi mi? Şimdi, 1971’den 2001’e otuz yılda 110 milyar dolar borcu var Türkiye’nin. Bu zaman içerisinde darbeler olmuş, sanayileşme olmuş, fabrikalar yapılmış, otoyollar yapılmış, köprüler yapılmış, limanlar, ne varsa yapılmış ama son yirmi yılda borç tam tersi 110 milyardan 330 milyara çıkmış dolar cinsinden. Bir damat bakanımız vardı, “Dolara bakmıyoruz.” diyordu ama ben köyleri geziyorum, köylü dolara bakıyor çünkü gübre, mazot, yem, hepsi dolarla artıyor maalesef. Mart 2021’de faizleri düşürmediği için Merkez Bankası Başkanı değişikliğinin sebep olduğu kur artışından dolayı kamunun borcu 225 milyar lira, özel sektörün borcu da 250 milyar lira arttı. Şimdi, bununla tecrübe kazanan yeni Merkez Bankası Başkanı koltuğunu korumak için Eylül 2021’de zamansız faiz düşürdü. E, bu hatanın Türkiye’ye maliyeti de 244 milyar liracık oldu. Şimdi, üzülererek söylüyorum, dolar 9,45 lirayı geçti ve sadece bir haftada 242 milyar lira daha borçlandık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AYLİN CESUR (Devamla) – Yani özetle, son altı ayda yapılan ekonomik hataların Türkiye’ye maliyeti 1 trilyon. Bu ne demek biliyor musunuz? 2020 yılı bütçesine aşağı yukarı denk, daha fazla. Yani biz bir yılı, iki yıla mal etmişiz ve siz ne yapıyorsunuz buna karşı? Rekordan rekora koşmuşsunuz; pandemiye dünyada en çok vaka bizdeydi, esnafa en az yardım eden ülke de bizdik, rekor kırmıştınız ama şimdiki rekor, yeni rekor dünyada 2021 yılı içerisinde, evet, dolar karşısında en çok değer kaybeden para birimi lira. Burada ülkeler var, en alttaki Türkiye. Şimdi, dünyada en çok değeri biz kaybettik yani en çok biz fakirleştik. Borçları faiziyle ödüyoruz maalesef, 180 milyar lira faiz ödedik. Bu ne demek biliyor musunuz? Vergilerimizin beşte 1’i faize gidiyor demek yani Türkiye her 5 günden 1’ini alacaklılara faiz ödemek için çalışıyor demek.

Ve maalesef, iktidar yaptıklarıyla anılıyor, son yaptıklarınızla hatırlanacaksınız. Siz gidiyorsunuz, uçuyorsunuz dibe doğru ve biz geleceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Nereden biliyorum? Çünkü vatandaşa gidiyorum, halka gidiyorum, orada görüyorum. Siz gitmeye hazırlanın, biz gelmeye hazırız çünkü.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 6- 1163 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan “Aynı türde” ibaresi “Amacı ve esas faaliyet konusu aynı olan” şeklinde değiştirilmiş ve altıncı fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Kamu kaynaklarından desteklenen kredilere kefil olan kooperatifler ile kamu kaynaklı tarımsal desteklemelere aracılık yapan kooperatiflerin yönetim kurulu üyeleri, bunların ortağı olduğu üst kuruluşlarda görev alsalar dahi yalnızca bir ücret veya huzur hakkı alabilirler.”

Mahir Ünal	Muhammed Levent Bülbül	Ramazan Can
Kahramanmaraş	Sakarya	Kırıkkale
Mücahit Durmuşoğlu	Hasan Çilez	İbrahim Aydın
Osmaniye	Amasya	Antalya
Yaşar Kırkpınar	Fehmi Alpay Özalan	
İzmir	İzmir	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kanunun 56'ncı maddesinin altıncı fıkrasına eklenen cümleyle, kamu kaynaklarından desteklenen kredilere kefil olan kooperatifler ile kamu kaynaklı tarımsal desteklemelere aracılık yapan kooperatiflerin Yönetim Kurulu üyelerinin ortağı oldukları kuruluşlarda da görev almaları hâlinde kooperatif, birlik veya merkez birliği görevlerinden yalnızca birinden ücret veya huzur hakkı alabilmesi öngörülmüştür.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

7'nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “üç” ibaresinin “on beş” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Örs	Fahrettin Yokuş	Bedri Yaşar
Trabzon	Konya	Samsun
Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Ayhan Erel	Hayrettin Nuhoglu
Adana	Aksaray	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurunuz Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Partim İYİ Parti adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde yüz altmış yıllık bir geçmişe sahip olan kooperatifçilikte cumhuriyetin ilk yıllarında özellikle Atatürk'ün teşvik ve öncülük etmesiyle hukuki düzenlemeler yapılmış ve örnek olacak kooperatifler kurulmuştur. Bugün değişik bakanlıkların görev ve sorumluluğu altında faaliyet göstermekte olan 60 bine yakın kooperatif olduğu bilinmektedir. “Kooperatif” denilince herkesin aklına ilk olarak Tarım Kredi Kooperatifleri, konut yapı kooperatifleri ve taşımacılık kooperatifleri gelmektedir. Bu kanun teklifinin tümüne bakıldığında, bu kooperatiflerin daha iyi hizmet üretimi sağlayacak, tabandan tavana toplumun her kesimine yüksek katkı sağlayacak, bir düzenlemeyi maalesef göremedik. Tarım Kredi ve KÖY-KOOP gibi kooperatiflerin özel sektörle ortaklaşa çalışmalarını teşvik edecek, üreticilerin üretim kabiliyetlerinin maksimum seviyede satışa dönüşmesine yönelik bir düzenleme de yok. Çiftçilerin ürünlerinin maliyetini karşılamayan fiyatlarla pazarlanmasını engelleyecek veya zararlarının telafi edilmesini sağlayacak bir iyileştirme de bulunmamaktadır. İyi tarım uygulamalarına geçiş sürecini hızlandıracak ve bu kapsamda kooperatifçiliğin geliştirilerek desteklenmesine katkı sağlayacak bir düzenlemeyi de -üzülerek belirtmek istiyorum- göremedik.

Değerli milletvekilleri, 7'nci madde 1163 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilmesinden ibaret olup Yönetim Kurulunun denetçilere teslim etmesi gereken evraklar ile görevi sona eren Yönetim Kurulu üyelerinin sorumlulukları altında bulunan para ve evrakların seçimden sonra üç iş günü içinde yeni yönetime teslim edilmesini düzenlemektedir. Yazılan işlemler doğru olmakla birlikte, üç günlük sürenin on beş güne çıkarılmasının yerinde bir değişiklik olacağını düşünüyor ve bu değişiklik önergemizin kabul edilmesini bekliyoruz. Üç günlük sürede hazırlıklar bitse bile seçimle ilgili süreç bitmemiş ve yeni yönetim tescil edilmemiş olabilir. Hele itirazlar söz konusu ise tartışmalı bir durum meydana gelecektir. O sebeple süre on beş güne çıkarılmalıdır. Bu durumu çok kıymetli Komisyonun bilgilerine arz ediyorum. Yani seçimin yapılmış olması seçimin bitmesi anlamına gelmiyor, itirazlar ilçe seçim kurulunda devam edebilir; en azından “seçim sonuçları kesinleştikten sonra üç gün veya on beş gün” denilmesi daha uygun olacaktır.

Genel hatlarıyla incelendiğinde bazı olumlu yönleri olsa da Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun görüşünün alınmadığı, eksiklik ve çelişkilerin giderilmediği, yapısal sorunlara çare olamayacağı, kanunlaşmış yürürlüğe girse bir müddet sonra yeniden değişiklik ihtiyacı oluşabileceği düşüncesiyle bu teklifime olumlu oy vermeyeceğinizi beyan ediyorsunuz. 6,5 milyona yakın vatandaşımızın üyesi olduğu kooperatiflerin gerçek anlamda temel sorunlarını giderecek bir düzenlemenin paydaşlarıyla birlikte yapılmasının gerekli olduğu kanaatindeyiz. Kooperatifçiliğin ülkemiz ve Türk halkı için önemli olduğuna ve sektör olarak geliştirilmesi için yapısal sorunların çağdaş ve bilimsel metotlarla çözüleceğine olan inancımızı belirtmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine, Tarım Kredi Kooperatifine borcu olan çiftçilerimiz yasal düzenlemeyle borçlarını yapılandırmakla birlikte maalesef gerek borçlulara gerekse kefillere ait taşınmazların ve araçların üzerindeki haciz işlemleri kalkmamaktadır. Oysa borç yapılandırıldığına göre haciz bir nevi hükümsüz hâle gelmiştir. Çiftçi diğer bir taşınmazını satarak zaten zor durumda; gübre alma, tohum alma, mazot ihtiyacını karşılama çabası içerisinde ama bu taşınmazların veya ihtiyaç fazlası traktörlerinin üzerinde haciz bulunduğu için bu işlemi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın Erel.

AYHAN EREL (Devamla) – Bu ihtiyaçlarını gidermek için ihtiyaç fazlası taşınmazını ve traktörlerini, araçlarını satamaz durumdadır; bu şekliyle de tarım için gerekli, zorunlu ihtiyaçlarını karşılayamaz durumdadır.

Bir de ben çok merak ediyorum, Tarım Kredi Kooperatifinin çalışma şartlarının esaslarına baktım. Bireysel emeklilik, hayvancılık, yem, gübre, tohum, sera sulama sistemleri, lisanslı depoculuk, gıda gibi alanlarda hizmet vermekte; bunun içerisinde marketi göremedik. Keşke, Tarım Kredi Kooperatifleri vatandaşa ucuz yağ, pirinç ve ne bileyim gıda satmanın yanında çiftçimize de ucuz gübre, ucuz yem, ucuz ilaç sağlayabilse diye düşünüyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarına sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde geçen “üç” ibaresinin “yedi” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Çetin Osman Budak	Müzeyyen Şevkin
Kocaeli	Antalya	Adana
Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	Tacettin Bayır	Orhan Sümer
Manisa	İzmir	Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana milletvekili Sayın Orhan Sümer.

Buyurunuz Sayın Sümer. (CHP sıralarından alkışlar)

ORHAN SÜMER (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teklifin 7’nci maddesi, kooperatiflerde sorumlu Yönetim Kurulu üyelerinin bilgi, belge ve mal varlıklarının devrinin süresini belirlemektedir. Devir teslim ve tescil işlemleri açısından Komisyonunda partilerin uzlaştığı süre sınırlaması, kooperatifçilik açısından olumlu bir düzenlemedir.

Değerli milletvekilleri, tarımsal faaliyetleri güçlendirecek, çiftçinin devletini yanında görebilmesini sağlayacak, tarlasını ekmekten vazgeçen üreticiye umut ışığı olacak; esnaf ve sanatkarlar, taşıma, konut, tarımsal faaliyet, sulama kooperatiflerinin derdine derman olacak bir kanun teklifi olmasını çok isterdik ama ne yazık ki yine yetersiz, üzerinde çalışılmamış, paydaşlara danışılmamış bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız.

Kooperatif, insan ihtiyaçlarının karşılıklı yardımlaşma yoluyla giderilmesini sağlamak ve ortakların çıkarlarını korumak amacıyla oluşturulan ekonomik bir kuruluştur. Maalesef, on dokuz yılın sonunda ekonomisi iyi olan, yardıma ihtiyacı olmayan, kendi çıkarlarını her şeyin üzerinde tutan tek yer AKP iktidarının sarayı olmuştur. Memleket öyle bir duruma getirildi ki 83 milyon nüfuslu ülkemizde AKP iktidarı, saray şürekâsı ve TÜGVA’yla bağlantısı olmayan herkesin ekonomisi bozuk durumdadır.

TÜİK’e göre enflasyon yüzde 20, halkın enflasyonu yani gerçek enflasyon ise yüzde 50’den fazla. Asgari ücret açlık sınırının altında, vatandaşın toplam borcu 1 trilyon sınırını aştı. İcra dairelerindeki dosya sayısı 23 milyon. 2002 yılında 1,35 olan dolar her gün yeni bir tarihî rekoru kırıyor, maalesef bugün de 9,5 sınırında. Faturasını ödeyemediği için 2 milyon kişinin elektriği kesiliyor. Seksen yıllık tüm iktidarlar döneminde, 2002 yılına gelene kadar ancak 1,50 olan benzin ve akaryakıt ürünlerini gelen zamlarla vatandaşlar artık takip edemez duruma geldi. Tarımda üretici fiyatları yüzde 25 artmış durumda; millet ucuz gıda kuyruklarında, mahalle pazarlarından kalan artık sebze meyveye muhtaç olmuş durumda. On dokuz yıl önce 3Y’yi; yolsuzluğu, yoksulluğu, yasakları bitireceğini ifade ederek iktidara gelen AKP iktidarı bugün 2002 yılını mumla arar hâle gelmiştir. Yolsuzluk, devletin her kurumunu sarmış; Sayıştay raporlarıyla, rüşvet skandallarıyla ortaya saçılmıştır. Yoksulluk, Cumhuriyet Dönemi’nin en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Milletimiz savaş dönemlerinde gördüğü yoksulluğu, 21’inci yüzyılda AKP iktidarıyla tekrar hatırlamıştır. Yasaklara geldiğimizde ise iktidarın işine gelmeyen, eleştiri yapılan her şeyin yasak olduğu; gençlerin kendilerini özgür hissetmedikleri için ülkelerini terk ettikleri bir Türkiye yaratılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2003 yılında, AKP iktidarının ilk senesinde asgari ücret 318 liraydı, çeyrek altın 22 lira; asgari ücretle 14 tane çeyrek altın alınabiliyordu. Bugün çeyrek altın 879 lira civarında, asgari ücretli ancak 3 tane çeyrek altın alabiliyor. Yine, 2002 yılında asgari ücretle, maalesef, 737 ekmek alınıyordu ama şimdi, günümüzde ise vatandaşın alım gücü olmadığı için Ankara’nın göbeğinde askıda ekmek kampanyası başlatıldı. Millet o kadar fakirleşti ki fırınlar alım gücü düşük vatandaşlarımız için bir gün önceden kalan bayat ekmeği satışa sunmaya başladılar. AKP iktidarı 2002 yılıyla kıyaslamayı sevmiyor; doğru, haklılar çünkü kıyas kabul etmez kötü bir yönetim ve ucube bir başkanlık sistemi var.

Değerli milletvekilleri, bu ucube tek adam rejiminde vatandaşın ekmek alacak parası yokken sarayın sadece bir yıllık içecek masrafı –hani bir bakanımız vardı ya, “Burayı iyi dinleyin.” diyordu- 1 milyon 319 binden 1 milyon 872 bin liraya çıkmış. Yine, çiftçimizin traktörüne haciz üzerine haciz gelirken, gübre alacak para bulamazken, tarladaki mahsulünü satamadığı için benzin döküp yakarken sarayın ziraat maddelerine harcaması 771 bin liradan 9 milyon liraya çıkmış. Kooperatifler kanunu yapmaya

çalıştığımız, çiftçinin derdine derman aradığımız bugünlerde sarayın zirai olarak ne yetiştirdiğini merak etmek lazım; masrafları tam 12 kata çıkmış. 9 milyon lira Türkiye'deki kooperatiflere dağıtılsaydı, inanın bugün konuştuğumuz kanun teklifinden daha faydalı olurdu.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; esnaf siftah yapamazken, öğrenciler yurt sorunuyla uğraşırken, emekli geçim derdiyle, asgari ücretli pahalılıkla, memurlar 3600 ek gösterge talebiyle, çiftçi maliyetlerinin artmasıyla, sade vatandaşlarımız yoksullukla mücadele ediyor; saray ve rant çeteleri haricinde Türkiye'de kimse mutlu değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Sümer.

ORHAN SÜMER (Devamlı) – Teşekkür ederim Başkanım.

Ama hiç kimse merak etmesin; bu talan düzeni ilk seçimde son bulacak, gelir dağılımı adaleti sağlanacak, vatandaşın yüzü gülecek, cebindeki delik giderilecek. İlk seçimde kurulacak Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında sarayın şakşakçılarına, iktidarın rantçılarına, 5 maaş birden alanlara, devleti soyup vatandaşın hakkını yiyenlere mutlaka hesap sorulacak.

Geliyor gelmekte olan diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde geçen “şekilde” ibaresinin “biçimde” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hasan Özgüneş

Kemal Peköz

Necdet İpekyüz

Şırnak

Adana

Batman

Murat Çepni

Habip Eksik

Abdullah Koç

İzmir

İğdır

Ağrı

Sait Dede

Hakkâri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Hakkâri Milletvekili Sayın Sait Dede.

Buyurunuz Sayın Dede. (HDP sıralarından alkışlar)

SAİT DEDE (Hakkâri) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifi, bir kez daha bize Meclisin yasama işlevinin sarayın önceliklerine göre şekillendiğini göstermektedir. Adaletten, haktan hukuktan uzak kanunlar silsilesine yeni eklemeler yapılmaktadır.

Sayın milletvekilleri, seçim bölgem olan Hakkâri, hukuksuzlukların en fazla yaşandığı illerin başında gelmektedir. Mülki amirinden güvenlik görevlisine kadar bir yasa tanımazlık söz konusu. Hakkâri'de, otoriter güvenlik devleti uygulamalarıyla temel hak ve hürriyetlerin askıya alındığı fiilî bir durum yaşanmaktadır. Bakın, size bu son zamanlarda giderek artan hukuk dışı bir uygulamadan

bahsetmek istiyorum. Yüksekova'dan bir yere gitmek istediğinizde ya da Yüksekova'ya giriş yaptığınızda, Yüksekova'nın bütün giriş çıkışlarında bulunan arama kontrol noktalarında insanların arandığını görüyorsunuz. Bu noktalara gittiğinizde yurttaşların araçlardan indirilip ellerini araçlara dayayarak ulu orta bir yerde arandığını göreceksiniz. Şöyle hayal edin: Ankara'dan Polatlı'ya gidiyorsunuz ve Eskişehir yolu üzerinde böyle bir uygulamayla karşılaşıyorsunuz. Buna karşı tepkiniz ne olurdu, bunu kabullenmek mümkün müdür? Şimdi, diyeceksiniz ki: “Şüpheli birine karşı bir arama yapılıyor ya da hareketlerinden şüphelenilen herhangi birine karşı yapılıyor.” Hayır, oradan gelip geçen bütün yurttaşlara karşı ulu orta yerde detaylı, alenen bu uygulama yapılıyor. Devletin alacağı her türlü önlemin temel hak ve özgürlüklerle orantılı olmasını sağlayan ölçülülük ilkesi var. Hani burada ölçülülük ilkesi? Burada, Kürt illerinde Anayasa ve yasaların askıya alınmasını nasıl izah edeceksiniz? Hani Türk Ceza Kanunu'nda yer alan haksız arama suçu, hani kanunda yer alan şikâyeteye tabi olmaksızın haksız arama savcılar tarafından resen soruşturulur kaidesi? Yok, soruşturulan yok, “Bu yaptığınız suçtur.” diyen yok. İcazetle, siyasi parti yetkililerinin istişareleriyle hareket eden sözde tarafsız, bağımsız yargı kör ve sağır.

Yine, bakın, 15 Ağustos 2021'de Şemdinli'de Kayalar köyünün Mağaraönü mezrasında yaşayan Rüstem Çakmak, 25 yaşında, evinin hemen ilerisinde, su deposunun yanında, kendi köyünde, Türkiye sınırları içerisinde İran askerlerinin ateş açması sonucu vurularak katledildi. Valilikten herhangi bir açıklama yapılma gereği bile duyulmadı. Dışişleri Bakanı'na sorulduğunda bu olayın Türkiye sınırları dışında yaşandığını söyleyerek inkâr yoluna gidilmiştir. Oysaki görgü tanıklarının beyanları, olay yeri tutanakları Rüstem Çakmak'ın İran askerleri tarafından Türkiye sınırları içerisinde katledildiğini apaçık ortaya koymaktadır. Ancak bu konuda yetkililerden bir açıklama, tek bir girişim yok.

Sayın milletvekilleri, Hakkâri'de yurttaşlar bahçelerinde, evlerinde, tarlalarında vurularak öldürülüyor. Bu insanlarımız neden katlediliyor? Hakkâri'de neden bu suçların failleri yargıdan muaf tutuluyor? “Cezası olmayan suç” gibi bir kavram mı var Hakkâri için?

Hakkâri'de sadece yaşam hakkı ihlalleri yaşanmıyor elbette. Hakkâri'nin doğası talan ediliyor, ormanları yakılıyor, yaylaları yasaklanıyor, aynı zamanda Hakkârilinin barınma hakkı dahi ellerinden alınıyor. Bakın, 2016 yılında, yıkılan, yakılan, kullanılamaz hâle getirilen evlerin yerine yurttaşlara TOKİ tarafından konutların yapılacağı vadedildi. O sırada bir imar yasağı getirilerek yurttaşların kendi evlerini yapmalarına da izin verilmedi. Şimdi geline nokta, 2016 yılında ihale edilerek 5 bölgeye inşa edilen 3.063 konutun bir kısmının hâlâ teslimi yapılmamıştır.

1 Eylül 2021 tarihinde teslim edileceği söylenen, kamuoyunda “TOKİ Yüksekova Pizok Konutları” olarak bilinen etapta teslim tarihi sürekli ertelenmektedir. Geline aşamada, hak sahiplerine bir belge imzalatılarak konutlar teslim edilmek isteniyor. Ulaşımın tam anlamıyla sağlanmadığı, içme suyu şebekesinin olmadığı, yine, yalıtımın ve çatıların bitirilmediği konutlar bir lütfmuş gibi hak sahiplerine verilmek isteniyor. İmzalatılmak istenen bu belgeyle Bakanlık, konutların aslında bitmediğini, oturuma hazır olmadığını ancak buna rağmen teslim edildiğini kabul etmektedir. Bu belgeyi imzalayanlara konutlar teslim ediliyor. Ancak soruyoruz: Bir konutta asgari olması gereken yaşamsal hususlar neden eksik bırakılıyor? Toplu konut mantığına aykırı bu yaklaşımın sebebi nedir? Yıllardır mağduriyet yaşayan yurttaşlar çaresiz bırakılarak konutları neden bu şekilde teslim almak zorunda bırakılıyor?

Yine, henüz birkaç yıllık olmasına rağmen daha önce teslimi yapılan konutlarda yurttaşların bize aktardıkları ve bu kapsamda elde ettikleri belgelerde; konutlarda çökme, rutubet, çatılama, sıva dökülmesi, zemin yarılması, su baskını, su ve elektrik tesisatlarında bozulmaların olduğu ve kalitesiz malzeme kullanıldığı görülmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Dede.

SAİT DEDE (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

Ayrıca altyapı yetersizliğinden yurttaşların konutlara ulaşımı da güçlükte olmaktadır. Üstüne üstlük müteahhidin eksik bıraktığı ve bu eksik hâliyle Bakanlık tarafından teslimi yapılan konutların eksiklikleri yurttaşlardan alınan yüksek aidatlarla tamamlatılmaya çalışılıyor.

Halklarımıza reva görülen tüm bu haksız, hukuksuz, adaletsiz uygulamalara karşı elbette mücadeleimizi sürdüreceğiz. Açlığın, şiddetin, çatışmanın, yozlaşmanın, talanın yaşamın bir parçası hâline getirmeye çalıştığı bu ucube rejim elbette son bulacaktır.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde 4 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hasan Güneş

Necdet İpekyüz

Murat Çepni

Şırnak

Batman

İzmir

Abdullah Koç

Habip Eksik

Kemal Peköz

Ağrı

Iğdır

Adana

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Feridun Bahşi

Hayrettin Nuhoğlu

Fahrettin Yokuş

Antalya

İstanbul

Konya

Hüseyin Örs

Bedri Yaşar

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Trabzon

Samsun

Adana

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ilk konuşmacı Şırnak Milletvekili Sayın Hasan Özgüneş.

Buyurun Sayın Özgüneş. (HDP sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Birkaç alıntıyla başlamak istiyorum: Goethe der ki “İnsan paranın sahtesini yapar, para da insanın sahtesini yapar.” Maalesef, egemenler paraya taptıkları için her türlü sahtekârlığı esas alabiliyorlar. Demirel “Camiye siyaset girerse ibadet kalmaz, mahkemeye siyaset girerse adalet kalmaz.” diyor. Bizim bugünün gerçekliği tam böyle bir şey. Yine AKP’ye yakın siyasetin eski bir başkanı güzel bir belirleme yapmış “Türkiye son on beş yılda en büyük büyümeyi ahlaksızlıkta yaşadı.” diyor. Şimdi, bazen deniliyor ya “Hiç ilerlediğimiz bir şey yok mu?” Bu şeylerde çok ilerledik arkadaşlar yani öylesine ilerleme oldu ki herkesin burnuna artık kokusu dayandı, dayanılmaz bir hâl almış.

Irak Duhok Zaho’daki bir vatandaşımızın sorununu dile getirmek istiyorum; defalarca telefon etti, yalvarıyor, diyor ki: “Devletimiz bana sahip çıksın.” Nedir? Bir müteahhitten -sahibi Cemal Muhammed Garani- şey almış, taşeron olarak çalışmış, 2019. “Üç ayda para ödenecek.” diye vatandaşa mukavele yapmışlar, 48 daireyi kaba bitirmiş, 463 bin dolarlık iş yapmış sonuç itibarıyla ancak kendisine bir kuruş para ödenmemiş. Mahkemeye gidiyor, sonuç alamıyor; valiye gidiyor, sonuç alamıyor; “Ne olur Vekilim, şu AKP Hükûmetine söyleyin de belki birisi imdadımıza koşar.” diye yalvarıyor, onu söyleyelim. Umarım ve dilerim ki en azından sizlerin içinden birisi bunu duymuştur ve gereğini yapar.

Şimdi değerli arkadaşlar, geçen gün Ağrı’da Patnos’taydım. Yine bir vatandaş aradı, dedi ki: “Fen lisesine bir yurt yapmışlar, o yurttan 150 öğrenci kalıyor ve o eski cezaevi. Tamam koydular da ama ranzalar ve yataklar üzerine yatılır durumda değil.” İnanın fotoğraflarını da attılar yani propaganda yapmıyorum. Kapılara ve pencerelere battaniye koymuşlar, battaniyeyle örtüyorlar, düşünabiliyor musunuz? Sayın Başkan, dikkatinizi çekiyorum, battaniyeyle kapıyı örtüyorlar, kış geldi.

Şimdi, İdil’de hazine arazisi var 6.200 dönüm. AKP’nin Şırnak İl Başkanının kardeşi Antalyalı bir müteahhitle anlaşmış vatandaştan gizli ki bu vatandaşlar bu toprakları yıllardır ekiyorlar ve bazıları dedi ki: “Hatta biz vergisini bile vermişiz.” Bunun tapusunu Antalyalı vatandaşa... 6.200 dönümden bahsediyoruz, İdil’in hemen kenarları. Şimdi, burada korkunç bir rant var. Açık söyleyeyim, bunun peşini bırakmayacağız ve vatandaş ricada bulunuyor “Bunu ciddi ciddi dile getirin, ciddi ciddi üzerinde dursunlar. Aksi takdirde, kesimler arasında kavgalar, çatışmalar kan davasına kadar gidebilir.”

Şimdi, değerli arkadaşlar, geçen gün de söyledim, Güçlükönak’ın 14 köyü ve Fındık beldesi susuz. 6 kilometre uzakta su alınabilecek bir nehir var. Lütfen, bakın, 90’dan beri bu vatandaşlar sondaj yoluyla su içiyorlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özgüneş, buyurunuz.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – ...ve dolayısıyla büyük meblağlar ödüyorlar. Yakında su varken buna bir çare bulalım.

Şırnak’ın 280 köyü var mezralarla birlikte. Birçoğunu gezdim, hepsini gezdim diyemem ama arkadaşlar, gerçekten birkaç köyün dışında asfalt yok, altyapı oluşturulmamış. Her gittiğimiz köyde “Aman, dile getirin.” “Aman, birileri sesimizi duysun.” diyorlar. E biz de diyoruz: Vallahi dile getiriyoruz ama maalesef duyan yok.

Şimdi, Beytüşşebap’ın Beşağaç ve Gökçe köylerinin muhtarları yüz yüze görüştüğümüzde şu ricada bulundular, dediler ki: “Köyümüzde internet yok, telefon çekmiyor; sesimizi duyurun.” Duyuruyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Antalya Milletvekili Sayın Feridun Bahşi.

Buyurunuz Sayın Bahşi. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 283 sıra sayılı Yasa Teklifi’nin 8’inci maddesi üzerinde söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir süredir sosyal medyalarımızda çok yoğun bir şekilde Vergi Usul Kanunu’nun 359’uncu maddesinde düzenleme yapılması talebiyle karşı karşıyayız. Bu kürsüden defalarca dile getirdiğimiz hâlde bugüne kadar bu husus çözüme kavuşturulmadı. Daha geçen hafta Vergi Usul Kanunu’nda değişiklik yapıldı ancak bu konu yine es geçildi. Bu sebeple, bir kez daha konuyu gündeme getiriyoruz ve en kısa sürede çözüme kavuşturulmasını diliyoruz.

Peki, nedir bu 359’uncu madde? Ceza öngörülen yasalarda hükümlülük kararı verilebilmesi için fiilin kasten işlenmesi şarttır. Daha önceki uygulamalarda ve yasa metninde “bilerek kullanma” ibaresi varken 1/1/1999 tarihinde yapılan değişiklikle metindeki “bilerek” ibaresi kaldırılmış ve belge sahte veya yanıltıcı olduğu bilinmeden dahi kullanılsa on sekiz aydan üç yıla kadar hapis cezası öngörülmüştür. Mufettişlerce yapılan denetimlerde her belge ayrı suç olarak kabul edilmekte, bir yıl içinde bilmeden dahi olsa birden fazla belge kullanıldığı takdirde kişi hakkında onlarca yıla varan hapis cezaları verilebilmektedir. Ağır ceza mahkemesi başkanı olduğum zamanlarda da bu sıkıntıyı bizzat yaşamış, yakından görmüş, uygulamalarla mağduriyet yaratmasını önlemeye çalışmıştım. Böyle bir düzenleme evrensel ceza hukuku ilkelerine de aykırıdır. Vergi Usul Kanunu’na aykırılık teşkil eden suçlar cürüm niteliğindedir ve ancak kasten işlenebilir. Kasıt yoksa suç da yoktur, suç yoksa da ceza verilemez. Vergi Usul Kanunu’nun 359’uncu maddesinin bu şekilde uygulamada kalmasından dolayı son bir yılda yaklaşık 70 bin kişi -esnaf, tüccar, iş adamı- hem hapis hem de asliye ceza mahkemesiyle birlikte vergi mahkemeleriyle boğuşmak zorunda kalmaktadır. 250 bin kişiyi de önümüzdeki günlerde aynı akıbet beklemektedir. Sonuç olarak, maddeye “bilerek” ibaresi eklenmeli ve birden fazla belge aynı yıl içinde kullanılmışsa Türk Ceza Kanunu’nun 43’üncü maddesi kapsamında zincirleme suç kabul edilmelidir.

Değerli milletvekilleri, yine bize ulaşan taleplerden bir tanesi de uzun süredir dile getirilen çıraklık ya da staj eğitim sürelerinin sigorta başlangıcı olarak kabul edilmesi talebidir. Bilindiği gibi, çocuklarımızın staj yaptıkları veya çırak olarak çalıştıkları dönemler sigortalı olarak geçirilemiyor ve saydıramıyorlar. Bu konuda, yüz binlerce mağdur vardır, her gün Twitter’da “tag” açıp bizlere ulaşmaya çalışıyorlar, birçok konuda olduğu gibi bu konuda da mağduriyetin giderilmesi gerekmektedir. Yapılacak iş gayet basittir, üstelik hazinenin tamtakır olduğu bu dönemde böyle bir düzenlemenin yapılması kısmi de olsa rahatlatma yaratacaktır. Bu insanların çıraklık veya staj dönemlerini borçlanmasına imkân tanıyan bir düzenleme bir an önce yapılmalıdır.

Yasa teklifine gelince, yasa teklifinin 8’inci maddesine göre, kooperatiflerin denetleme organı içerisinde görev yapan üyelere seçimlerden itibaren dokuz ay içinde kooperatifçilik eğitim programına katılma şartı getirilmektedir. Bu süre içinde eğitim programına katılamayanların üyeliklerinin düşürüleceği hüküm altına alınmaktadır. Eğitim programının usul ve esasları da yönetmelikle belirlenecektir.

Değerli arkadaşlar, 8’inci maddeyle getirilen kooperatiflerin yönetim veya denetim kurulu üyelerinin kooperatifçilik konusunda bilgilerinin artırılması amacıyla eğitim programını tamamlama zorunluluğu çok yerinde bir düzenleme ve biz bu düzenlemeyi destekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) - Ancak kanunun yürürlüğe girmesinden sonra bile yapılacak seçimlerde, eğitim sertifikası almamış kişilerin kooperatif kongrelerine aday olmalarına izin verip, ardından da dokuz ay içinde eğitim programlarına katılmadıkları takdirde üyeliklerinin düşürülmesi hem yasa tekniği açısından hem de kazanılmış hak açısından doğru değildir. Doğrusu, eğitim programına katılmamış kişilerin kooperatif organlarına aday olmalarının önlenmesidir; seçildikten sonra denetleme kurulu üyeliklerinin düşürülmesi kazanılmış hak kaybına sebep olacaktır.

Yasanın milletimize hayırlı olmasını diler, Gazi Meclisi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Denetleme organının üye ve yedekleri, kooperatif ortakları arasından seçilebileceği gibi, ortaklar dışından da seçilebilir.”

Tahsin Tarhan

Çetin Osman Budak

Tacetin Bayır

Kocaeli

Antalya

İzmir

Müzeyyen Şevkin

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Özkan Yalım

Adana

Manisa

Uşak

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Uşak Milletvekili Sayın Özkan Yalım.

Buyurunuz Sayın Yalım. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZKAN YALIM (UŞAK) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yüce Divana, değerli milletvekili arkadaşlarıma ve de bizi izleyen tüm vatandaşlarıma saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

283 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım, kooperatiflerimizle alakalı. Tabii, “kooperatiflerimiz” deyince birçok esnafımız, birçok vatandaşımız, çiftçimiz bu konuyla alakalı mağduriyetlerini de bana bildirdiler, özellikle kooperatiflerin seçimiyle alakalı. Bu konuyla alakalı birçok vatandaşımız, esnafımız ve de üyemiz kendi sorunlarını bir şekilde dile getirmemi istediler, kısaca oraya da değinmek istiyorum.

İlk önce, kredi notu yüksek olan, ipotek ve kefil veren kişiler, yönetim olur vermediğinde kredi alamadıklarını beyan ediyorlar.

Bunun yanında da en önemli sorunları ise biliyorsunuz, seçimlerdeki sistem. Hâlâ birçok kooperatifte ilkel yöntemle seçim yapıldığını beyan ediyorlar. Çünkü neden? Mevcuttaki yönetim, divan başkanını, divan üyelerini ve de bunun yanında da yapılan sistemde... Açık oylama yapıldığından -el kaldırma sistemiyle- ilkel bir yöntemle yapıldığından dolayı gerçekten adaletli bir seçim olmadığı; kapalı, gizli seçim yapıldığı takdirde şaibenin ortadan kalkacağı, hak edenin seçimi kazanacağıyla alakalı bildirelerini özellikle sizlerle paylaşmak istedim.

Diğer bir taraftan, Tarım Kredi Kooperatifleriyle alakalı, birçok çiftçimiz... Biliyorsunuz, özellikle bugün ve de geçtiğimiz hafta yaklaşık 87 kuruşluk 3 bölümde gelen akaryakıt zammıyla 8,25 TL'ye varan bir akaryakıt fiyatı -mazot- oluştu. Peki, bugünkü döviz artışlarıyla birlikte, önümüzdeki günlerde 10 TL'ye kadar gidecek olan akaryakıtı görebiliyoruz. Hatta, bazı akaryakıt istasyonlarında pompaların üçlü hanelere hazırlık içerisinde olduğunu gözlemliyorum.

Peki, Tarım Kredi Kooperatifi çiftçinin yanında mı, çiftçiye destek veriyor mu? Maalesef. Tarım Kredi Kooperatifleri kesinlikle çiftçiye destek vermiyor. Verdiği kredide inanın, öyle bir temerrüt faizi uyguluyor ki bugün hiçbir çiftçimiz bu faizin altından kalkamıyor; komple düzenini, traktörünü, pulluğunu, patozunu hatta bütün alet edevatını gidip ikinci elci -ne diyeyim- simsarlara devredip çiftçiliği bırakıyor.

Bunun yanında, gübre. Ne oldu gübre? Bugün vatandaşımız, çiftçimiz gübre alabiliyor mu? 20.20'nin fiyatı 225 TL oldu, gübre alamıyor. Peki, Tarım Kredi neden görevini yapmıyor? Neden daha uygun fiyatlarda gübreyi temin etmiyor? Aynı şekilde, yem. Yem 160-165 TL. Ham maddeler bu dövizin yükselmesinden dolayı daha da yükselecektir. Ancak çiftçiye verilmeyen destekten dolayı... Kendimiz üretmiş olsak, hububatı da başka ülkelerden ithal etmesek yemi de daha uygun fiyatlara mal edebileceğiz ama burada yine, aynı şekilde Tarım Kredi görevini yapmıyor.

Bakın, burada ben özellikle, tatil döneminde, bu iki buçuk aylık tatil döneminde ilçelerimizdeki pazar yerlerini gezdim. Yerli esnafımız, yerli çiftçimiz kendi ürününü sergilerken pazar yerinde sordum "Gübre alabildiniz mi, bu sene alabilecek misiniz?" diye. Nerede? Birçok vatandaşımız dedi ki: "Hayır, gübre alamıyoruz." Peki, bu ne olacak? Üretimde gerçekten düşüşlere, kalitesiz ürünlerin meydana gelmesine ve de birçok çiftçinin batmasına sebep olacak. Onun için çiftçimiz bu sene gübre alamıyor. Kendiliğinden şöyle bir slogan oluştu maalesef: "Allah bu sene çiftçimize gübre almak nasip eylesin." Gerçekten bunu bir daha söyleyeceğim. Allah bu sene çiftçimize gübre almak nasip eylesin ama çok zor, alamıyor, alamayacak da.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Nasıl alacak?

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Böylelikle verim oldukça da düşüyor.

Tabii ki çiftçilerimiz, aynı şekilde tohum... Bu sene biliyorsunuz, gübre... Pardon, gübreden sonra en kötüsü kuraklık meydana geldi. Peki, Tarım Kredi Kooperatifleri, bu kuraklıkla alakalı destek veriyor mu? Verdi, açıklamalarına göre, 40 TL ile 100 TL arasında bir destek açıklandı. Peki, 40 TL ve 100 TL destekle inanın, tohumu bile alamayacak. Bu sebepten dolayı da bu kuraklık sebebiyle en azından bu yıl çiftçilerimizin ÇKS kayıtlarına göre tohumlarını ücretsiz bir şekilde temin etmeleri lazım çünkü yoksa, inanın, çiftçimiz bu yıl atılacak olan tohumun parasını bulamayacağından dolayı tohum bile alamayacak yani seneye inanın, daha az rekolteyle hububat, buğday ve arpa üretimi gerçekleşecek diyorum. Onun için vatandaşımızın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Yalım.

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Sonuç itibarıyla, Tarım Kredi Kooperatifleri çiftçinin yanında değil, çiftçiye destek olmadığını özellikle paylaşmak istiyorum.

Son bir konuyla da kapatmak istiyorum, PTT'yle alakalı, ben burada özellikle Sayın iktidar Grup Başkan Vekillerine seslenmek istiyorum ve de iktidar vekillerine: Devlet kurumu böyle yaparsa millet ne yapsın, özel sektör ne yapsın? TÜİK eylül ayında yıllık tüketici enflasyonunu yüzde 19,58 olarak açıkladı ancak PTT, yurt içi gönderim ücretlerinde yüzde 40, yurt dışı gönderim ücretlerinde yüzde

300'e yaklaşan zamlar yaptı. Peki, bir vatandaş ne dedi, biliyor musunuz? "Dört gün önce 36 TL'ye gönderdiğim paketi bugün 103 TL'ye gönderiyorum." İşte, bakın, PTT'nin bugünkü ekranlarındaki sembolü, aynen şöyle yazıyor: "Kargo, her yere zamanında."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Aynen, doğru olmuş, "Her yere zam anında." İşte, bu şekilde PTT yaptığını açıkladı hepimize. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin çerçeve 8'inci maddesiyle 1163 sayılı Kanun'un değiştirilen 65'inci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinin madde metninden çıkarılmasını ve yedinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"56 ncı maddenin birinci fıkrasının (1) ve (3) numaralı bentleri ile üçüncü ve altıncı fıkralarında yer alan hükümler denetçiler hakkında da uygulanır."

Mahir Ünal	Muhammed Levent Bülbül	Ramazan Can
Kahramanmaraş	Sakarya	Kırıkkale
Mücahit Durmuşoğlu	Hasan Çilez	Fehmi Alpay Özalan
Osmaniye	Amasya	İzmir
	Yaşar Kırkpınar	
	İzmir	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, eğitim zorunluluğunun sonucunda üyeliğin düşmesine ilişkin hükmün metinden çıkarılması öngörülmektedir.

Yönetim kurulu üyeleri için yapılan düzenlemeye uygun olarak, kamu kaynaklarından desteklenen kredilere kefil olan kooperatifler ile kamu kaynaklı tarımsal desteklemelere aracılık yapan kooperatiflerin denetim kurulu üyelerinin ortağı oldukları kuruluşlarda da görev almaları hâlinde kooperatif, birlik veya merkez birliği görevlerinden yalnızca birinden ücret veya huzur hakkı alabilmesi öngörülmüştür.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8'inci maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8'inci madde kabul edilmiştir.

9'uncu madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hasan Özgüneş

Abdullah Koç

Kemal Peköz

Şırnak

Ağrı

Adana

Necdet İpekyüz

Murat Çepni

Habip Eksik

Batman

İzmir

İğdır

Şevin Coşkun

Muş

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞAHİN TİN (Denizli) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Muş Milletvekili Sayın Şevin Coşkun.

Buyurunuz Sayın Coşkun. (HDP sıralarından alkışlar)

ŞEVİN COŞKUN (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifin 9'uncu maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, kooperatifçilik fikri aslında kapitalist, tekelci zihniyete karşı bir örgütlenme ve dayanışma biçimidir fakat Türkiye'de kooperatifler ticari bir şirket gibi görülüp devlet vesayetiyle malul oluyor ve bu vesayetten kurtulamıyor. Devlet vesayeti, kooperatifleri basit bir ekonomik kalkınma aracı hâline düşürmüş ve sosyal yönlerini de yok etmiştir.

Kooperatifler bir ülkenin sosyal, siyasal ve ekonomik gidişatı açısından büyük bir öneme sahip. Kooperatiflerin amacı dayanışma, yardımlaşma ve ortaklaşmayken tek kişinin yetkisi altında bulunan şirketlerin yapısına dönüştürülmek isteniyor; aynı zamanda bir ticari kurum olarak da görülüyor. Son zamanlarda kooperatiflere toplumsal ilgi artsa da verili koşullarda kooperatifleri var etmek ve ayakta tutmak mümkün olamamakta. Türkiye'de yaklaşık 50 bin kooperatif var ancak bunların büyük bir kısmı kooperatif olmaktan uzak.

Değerli milletvekilleri, partimizin yerel yönetimleri, bir model olarak alternatif, dayanışmacı sosyal kooperatifçiliği destekleyerek güçlendirdi. Belediyelerimiz, buna bağlı olarak, yerel ürünlerin üretilmesi ve geliştirilmesi amacıyla kooperatiflerin kurulmasında öncülük etti. Birçok proje geliştirilerek hayata geçirildi ancak 2016 yılında belediyelerimize atanan kayyumlarla birlikte bu kooperatifler işlevsiz hâle getirildi.

Özellikle, 2014 yerel seçimlerinden sonra belediyelerimiz öncülüğünde kurulan kooperatiflere birkaç örnek vereceğim: Bismil Belediyesine ait atıl durumdaki 16 dönümlük bakımsız arazi kadın kooperatifi için tayin edilerek üzüm bağı hâline getirildi. Toprağın sürülmesi, fidelerin alınması ve ekilmesi gibi işlemlerin tamamı kadınlar tarafından yapıldı. Yine Siirt Belediyesinin destekleriyle kadınlar tarafından organik tarım için yapılan çalışmalar kapsamında belediyenin 20 dönümlük arazisi ekildi, atanan kayyum bu çalışmayı kadınların elinden alarak atıl bir hâle getirdi. Mazıdağı Belediyesi tarafından taze fasulye üretmek ve kadınlara istihdam yaratmak amacıyla kurulan Sarya Kadın Kooperatifi kayyum eliyle durduruldu, ne yazık ki bu çalışma da suç olarak dava dosyasına işlendi.

Değerli milletvekilleri, belediyelerimize atanan kayyumların kooperatiflerle sağlanan üretime ve istihdama yönelik saldırgan tutumları bunlarla da bitmiyor. Van Gürpınar Belediyesi öncülüğünde kadınların bir araya gelerek kurduğu Havasor Kadın Kooperatifinde tekstil, ekolojik deterjan,

yöresel yemekler üretiliyordu fakat 2016 yılında Gürpınar Belediyesine atanan kayyumun ilk icraatı bu kooperatifi kapatarak malzemelerine el koymak oldu. Ayrıca, 2019 seçimlerinden sonra Kars Belediye Eş Başkanlarımızın kurmuş olduğu KarsBel Kooperatifinde yerel birçok ürün geliştirilerek üretim zenginleştirildi ve bu ürünler Türkiye'nin dört bir tarafına gönderiliyordu. Ne yazık ki Kars Belediyesine atanan kayyumun ilk icraatı ise bu kooperatifi pasifize etmek oldu. Devletin kooperatifleri destekleyip bu konuda yetkinleşmiş, nitelikli gençleri yetiştirmesi gerekirken aksine, kooperatifçilik her türlü saldırıya maruz bırakılmıştır. Bu sorun katılımcı, demokratik, şeffaf ve denetlenebilir bir yapıya kavuşturulmasıyla çözülebilir.

Genel Kurulu selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinde geçen "çıkarılan" ibaresinin "çıkarılacak" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Çetin Osman Budak	Müzeyyen Şevkin
Kocaeli	Antalya	Adana
Ahmet Vehbi Bakırloğlu	Tacettin Bayır	Burcu Köksal
Manisa	İzmir	Afyonkarahisar

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞAHİN TİN (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Burcu Köksal.

Buyurunuz Sayın Köksal. (CHP sıralarından alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinde söz almış bulunmaktayım.

Teklifin geneline baktığımda mesela kooperatiflerin, kooperatif birliklerinin, merkez birliklerinin ve Türkiye Milli Kooperatifler Birliğinin genel kurul toplantılarından en az on beş gün önce ilgili Bakanlıktan temsilci talebinde bulunması zorunlu hâle getiriliyor. Bunu destekliyoruz ancak bu temsilcinin nitelikleri, görev ve yetkileri ile ücret tarifesinin yönetmelikle yapılacağı belirtiliyor. Bir kere, Bakanlık temsilcisinin alacağı ücretin tarifesinin yönetmelikle belirlenmesi doğru değil, bunun yasayla belirlenmesi gerekiyor. Ayrıca, yönetmelik henüz Bakanlık tarafından hazırlanmadığı için de bir belirsizlik söz konusu, bunun için de mutlaka kanunda yer alması gerektiğini söylüyoruz.

Tabii, teklifin geneline baktığımızda birtakım değişiklikler yapılmış ama kooperatiflerin genel sıkıntılarının çözümüne dair bir ibare yok, bir madde yok. Mesela, Tarım Kredi Kooperatiflerine borçlu olan çiftçiler için bir çözümünüz yok. Çiftçi bugün sırtında 200 milyar liralık borç taşıyor, hiç olmazsa Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçlarının faizini silin diyoruz "Hayır." diyorsunuz. Tam da bu teklifte Komisyonunda, Komisyon üyesi milletvekillerimizin verdiği bir önerge vardı -hani sizin reddettiğiniz bir önerge- orada, o önergede Cumhuriyet Halk Partisi olarak "Tarım Kredi Kooperatiflerine borcu olan çiftçilerin borçlarının faizinin tamamını silin, anapara'yı bir yıl gecikme zammı almadan erteleyin ve kırk sekiz ayda ödenecek şekilde taksitlere bölün yani çiftçiye

nefes aldırın.” ama reddettiniz. Niye? Milletin anasına küfreden müteahhidin vergi borcunu silen AKP, Tarım Kredi Kooperatiflerine borcu olan çiftçilerin faizini neden silmiyor? Kafanızı kaldırın, bakın, çiftçinin tarlasını süreceği traktörü ipotekli, sütünü sağacağı ineği hacizli. Bugün çiftçi tarımdan çekiliyor çünkü kullandığı her şeye zam üstüne zam geliyor; gübreye, mazota, yeme, ilaca neredeyse her gün zam geliyor ama yaptığınız hiçbir şey yok, öyle görmezden geliyorsunuz.

Cumhurbaşkanı bir markete gitti, fiyatların uçtuğunu görünce kendi maaşına 12 bin lira zam yaptı ama millete gelince “Şükredin.” diyorsunuz. Seçimlerde “Yaparsa AK PARTİ yapar.” dediniz; elektriğe, doğal gaza, benzine, mazota, gübreye, yeme, kömüre, her şeye iğneden ipliğe zam üstüne zam yaptınız. “Memura 3600 ek gösterge vereceğiz.” dediniz, ona vermediniz ama Somali’ye 1 milyar dolar hibe ettiniz. Emeklilikte yaşa takılanlara söz verdiniz, “Çözeceğiz.” dediniz; Erdoğan çıktı “EYT”linin maliyeti 750 milyar lira. Ekonomik kurtuluş savaşı verdiğimiz şu dönemde böyle bir yükü milletin sırtına bindirmeye hakkınız var mı?” dedi ama 2 saray yapmanın, 2.600 süper lüks makam aracının, tanesi 30 milyon liraya mal olan 9 kat zırhlı Mercedes aracın yükünü milletin sırtına bindirdiniz. Hiç ihtiyacı olmayan yandaşlarınıza çiftler çiftler maaş bağlıyorsunuz. Cumhurbaşkanı için uçak üstüne uçak alıyorsunuz, saray üstüne saray yapıyorsunuz, danışman üstüne danışman atıyorsunuz; sıra işçiye, memura, emekliye, esnafa, öğrenciye gelince “Para yok.” diyorsunuz. Size bir şey söyleyeyim mi? Vatandaş da sandıkta “AKP’ye oy yok.” diyor.

Zafer Havalimanı’nda devletin milyonlarca lirasını resmen çöpe atıp Kabil Havalimanı’nı işletmeye heves eden, kendi çiftçisi zarardayken Venezuela’dan peynir ithal edip Sudan’da arazi kiralayan AKP’ye vatandaş kırmızı kart göstermek istiyor. Elektrik ve doğal gaz faturalarını ödeyemediği için elektriği ve gazı kesilen 3 milyonun üstündeki vatandaşımız, borçlarını ödeyemediği için icralık olan ve dosya sayısı 22 milyonu bulan borçlular, yurt bulamadığı için üniversiteye gidemeyen öğrenciler, pandemide sırtınızdı çevirdiğiniz esnaflar, alay eder gibi 55 liralık zam verdiğiniz emekliler artık bu iktidardan kurtulmak istiyor. Yeter artık, yeter! Çekilin, çekilin sandığı getirin! Bu millet artık hak ettiği gibi yönetilmeli, hak ettiği gibi yönetimi Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında millet görecektir.

Genel Kurula saygılarımla. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9’uncu madde kabul edilmiştir.

10’uncu madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hayrettin Nuhoğlu

Fahrettin Yokuş

Hüseyin Örs

İstanbul

Konya

Trabzon

Bedri Yaşar

Dursun Ataş

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Samsun

Kayseri

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞAHİN TİN (Denizli) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurunuz Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, görüşülen kanun teklifinin ilgili maddesiyle kooperatiflerin kooperatif birliklerine, kooperatif birliklerinin de merkez birliğine ortak olmadığı takdirde kamudan desteklenen kredilere kefalet sağlanmayacağı ve tarımsal desteklemelere aracılık yapılmayacağı hüküm altına alınmak istenmiştir. Böylece kamusal israfın önüne geçileceği; esnaf, sanatkâr ve çiftçilerin bu desteklerden daha etkin bir şekilde yararlanacağı belirtilmiştir. Yani her fırsatta “İtibardan tasarruf olmaz.” diyen AKP iktidarı, Kooperatifler Kanunu’nda ufak bir değişiklik yaparak kamu kaynaklarında tasarrufa gidileceğini, ekonomik kriz ve pandemide terörist ilan ettiği esnaf ve çiftçiye destek vereceğini iddia etmektedir.

Değerli milletvekilleri, AKP iktidarı gerçekten tasarruf etmek istiyorsa yol bellidir. İşe sefa sürdüğü 1.150 odalı sarayı boşaltmakla başlayabilir. AKP gerçekten tasarruf etmek istiyorsa 13 uçaklı filosunu satabilir. AKP iktidarı tasarruf etmek istiyorsa koruma ordusuyla gezmekten vazgeçebilir. AKP iktidarı tasarruf etmek istiyorsa kamunun kaynaklarını 5’li çeteye aktarmayı, danışmanlarına üçer beşer maaş vermeyi bırakabilir. AKP iktidarı gerçekten tasarruf etmek istiyorsa yazlık ve kışlık saraylarını kamu yararına terk edebilir. AKP iktidarı tasarruf etmek istiyorsa Merkez Bankasına müdahaleyi bırakarak vatandaşın daha da yoksullaşmasını engelleyebilir ve en önemlisi, AKP tasarruf etmek istiyorsa partili Cumhurbaşkanlığı sisteminden vazgeçebilir. Ancak, AKP bunları yapmak yerine bu kanun teklifinde de kamusal kaynak israfını süslü cümleler içerisinde kullanmayı tercih etmiş; esnaf, sanatkâr ve çiftçimiz kan ağlarken onlara doğrudan destek vermek yerine yine göstermelik iş yapmıştır.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin genel gerekçesinde kanun teklifinin hazırlama amaçları arasında 2021-2023 Yeni Ekonomi Programı ve 12 Mart 2021 tarihli Ekonomi Reformları Eylem Planı’na atıfta bulunularak bu hedefler çerçevesinde teklifin hazırlandığı belirtilmiştir.

Gelin, birlikte AKP’nin daha önceki hedeflerine bakalım. AKP’nin Onuncu Kalkınma Planı’nda hedefleri neydi? Hedefleri bugün hangi noktada? AKP 2013 yılında yayımladığı Onuncu Kalkınma Planı’nda 2023 yılı hedeflerini açıkladı, sonrasında da AKP bu hayalî 2023 yılı hedeflerini her fırsatta ısıtıp ısıtıp vatandaşın önüne getirdi. Bu hedeflere göre 2023 yılında yıllık gayrisafi yurt içi hasıla 2 trilyon dolar olacaktı. Dünyanın ilk 10 büyük ekonomisi arasına girecektik. Kişi başına düşen millî gelir 20 bin doların üzerine çıkacaktı. 500 milyar dolarlık ihracat yapılacak; işsizliği yüzde 5’e, enflasyonu ise tek haneli rakamlara düşüreceklerdi.

Peki, sonra ne oldu? Aradan beş yıl geçti, takvimler 2019’u gösterdiğinde On Birinci Kalkınma Planı açıklandı. Hayalî 2023 hedefleri güncellendi. “2 trilyon dolar olacak.” dedikleri yıllık gayrisafi yurt içi hasıla 1,1 trilyon dolara düşürüldü. Aynı şekilde, Onuncu Kalkınma Planı’ndaki kişi başına millî gelir hedefi 25 bin dolardı, On Birinci Kalkınma Planı’nda 12.484 dolara düşürüldü. Yetmedi, son orta vadeli planla 2023 yılı kişi başına düşen millî gelir hedefi 12.484 dolardan 10.703 dolara düşürüldü. Yine, Onuncu Kalkınma Planı’nda 500 milyar dolar hedeflenen ihracat, On Birinci Kalkınma Planı’nda 242 milyar dolara, son orta vadeli planda ise 226,6 milyar dolara düşürüldü.

2023 için Onuncu Kalkınma Planı'nda yüzde 5 olarak belirledikleri işsizlik hedeflerinde durum yine aynı. On Birinci Kalkınma Planı'nda işsizlik önce yüzde 5'ten yüzde 9,9'a, son orta vadeli planda da yüzde 11,4'e çekildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Ataş.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – On Birinci Kalkınma Planı'nda hedef en büyük 10 ekonomi arasına girmekti, iktidarın ekonomideki hatalı politikalarıyla bugün en büyük 20 ekonominin dışına çıkmak üzereyiz. İktidar, bırakın 2023'ü, bir sonraki yılı bile görmekten âciz durumdadır.

Değerli milletvekilleri, görüldüğü gibi, iktidar kendi koyduğu hedeflerin yanına bile yaklaşamamıştır. Tek adamın ekonomi bildiğini zannetmesi sonucu vatandaş açlığa, sefaletle terk edildi, ülke ekonomisi yürütülemez duruma geldi ancak çözüm basit: Yeniden güven tesis etmek. Bunun için de iktidar ve bu ucube partili Cumhurbaşkanlığı sisteminin değişmesi şarttır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinde geçen “ortak olmadığı takdirde” ibaresinin “ortak olmadığı mühletçe” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan

Müzeyyen Şevkin

Çetin Osman Budak

Kocaeli

Adana

Antalya

Ahmet Vehbi Bakırloğlu

Tacettin Bayır

Okan Gaytancıoğlu

Manisa

İzmir

Edirne

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞAHİN TİN (Denizli) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Edirne Milletvekili Sayın Okan Gaytancıoğlu.

Buyurunuz Sayın Gaytancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, beş sene çalışmışsınız -bize öyle dediler Komisyona girdiğimizde, beş sene çalışmışsınız- içinde birçok şey eksik. Neredeyse tamamına katılıyoruz, çok büyük sorun yok, eksik olan ne? Aramızdaki dünya görüşü farkı çok eksik. Nedir? Biz kooperatiflere inanmışız, siz şirketlere inanırsınız çünkü kooperatiflerin sahibi kişilerdir, bireylerdir, ortaklardır; sahibidir çünkü ortaklar. Şirketlerin sahipliğinde de para kimdeyse söz ondadır; kooperatiflerde herkesin 1 oyu vardır ama şirketlerde para kimdeyse söz sahibi odur.

Şimdi, burada, güzel, çok madde var, şeffaflık getiriyorsunuz. Kooperatife ortak olanlar merkez birliğine ortak olacaklar, bölge birliklerine ortak olacaklar, kamu yararından dolayı destek alacaklar ama dediğim gibi, içinde bir yaşam biçimi olan kooperatiflerin desteklenmesine yönelik bir madde yok. Yani vatandaş neden kooperatife ortak olsun, neden kooperatifle çalışsın, bunlar yok. Bir ayrıcalık tanınmıyor. Yani o kadar çok kooperatif var ki, kooperatif birlikleri var ki örneğin, TRAKYABİRLİK var, MARMARABİRLİK var, TARIŞ var, ÇUKOBİRLİK var, FİSKOBİRLİK var, TİFTİKBİRLİK

var, GÜLBİRLİK var, GÜNEYDOĞUBİRLİK var, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri var, Köy Kalkınma Kooperatifleri var ama burada hiçbir tanesi yok, bunlara hiçbir ayrıcalık tanınmıyor. Yani bunlar ortaklarından, çıkarları olan kişilerden, genelde üreticilerden ürün satın alıyorlar, kendi aralarında bu ürünü başka ürünlere dönüştürüyorlar; örneğin, domates alıyorlar, salça yapacaklar. Ya, bunu destekleyelim, ortak içi alışveriş bu. Ortaklarından ayçiçeği satın alacaklar, bunu ham yağ hâline getirecekler, rafine yağ hâline getirecekler, satacaklar. E, bundan vergi almayalım, destekleyelim, hani bunun finansmanı? Ben sizin yerinizde olsam 40 bin ortaklı TRAKYABİRLİK'i, 100 bin ortaklı ÇUKOBİRLİK'i desteklerim. Neden? E, çünkü 100 bin kişinin oyunu alacaksınız, desteğini alacaksınız. Bırakın, piyasadaki istikrarı kooperatifler sağlar. Nasıl pandemide halka kredi verdiniz kamu bankaları aracılığıyla, işte, şimdi de bu koşullarda kooperatifleri desteklemeniz lazım ama nerede? Yok. Gelişmiş ülkelerde neredeyse her şey kooperatifler aracılığıyla yapılır. Zaten ülkemizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk de kooperatifçiliğe son derece önem vermiştir. Neden? Gidip Tarım Kredi Kooperatiflerinin Tekir'deki 1 no.lu ortağı olmuştur, hatta ortak olurken de ne telefon etmiştir ne telgraf çekmiştir, bir tane dilekçe yazmıştır Ziraat Bankasına "Ben kooperatife ortak olmak istiyorum." demiştir. Yani o zaman Cumhurbaşkanı her şeyi yapabilir ama sırf örnek olsun diye, kooperatifler çalışsın, kooperatifler büyüsün diye bu işi yapmıştır. Ama siz ne yapıyorsunuz? FİSKOBİRLİK'i devre dışı bırakıp Ferrero'ya yol veriyorsunuz. Diyorsunuz ki: "Ya, biz fındık işini Ferrero'ya teslim edelim, ayçiçeği işini gerekirse Bunge'ye teslim edelim. Ya, bırakalım, biz piyasalardan bu kooperatifleri çıkartalım, yerine şirketler gelsin; şirketler kâr etsin, vatandaşlara yüksek fiyatlı ürün satsın, çalıştırdığı insanları asgari ücretle çalıştırsın." Siz böyle bir ekonomik düzen istiyorsunuz, biz de kooperatifçiliğin yaygın olduğu, çoğu kişinin kooperatiflere ortak olduğu -bakın, "ortak" diyorum, "üye" demiyorum-sahibi olduğu... Çünkü kooperatiflerde kâr amacı yoktur. Ne kadar düşük fiyatla gübre alabilirse, ilaç alabilirse, tohum alabilirse -çünkü pazarlık gücü var- ama ne kadar yüksek fiyatla da ürünü satabilirse, değerlendirebilse kooperatif o kadar başarılıdır. Hatta uluslararası literatüre bakarsanız, pamuk alıp gömlek satan kooperatifler gerçek kooperatiflerdir. Neden? Pamuğu almış, iplik hâline getirmiş, kumaş hâline getirmiş, gömlek hâline getirmiş, başka bir sektöre katma değer sağlamış; işte, bu tip kooperatifleri destekleyen mekanizmalar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Gaytancıoğlu.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Siz beş sene çalışmışsınız, bu beş sene içerisinde bu maddeler varmış -ben bunu öğrendim- sonradan çıkardınız. Neden? "Ya, işte, şirket sahiplerine ayıp olur." O zaman kooperatiflere ne ayrıcalık sağlıyorsunuz? Düşünün, birdenbire piyasaya bir sürü ürün geliyor, eğer bu kooperatif faaliyet gösterecekse şirketlerden daha avantajlı bir kredi finansmanına sahip olsa fena mı olur? Birdenbire 150-200 bin ton ürün gelecek aynı günde, aynı haftada; bu kooperatiflere ayrıcalık tanısanız fena mı olur?

Yine, on binlerce ortağı olan, yüz binlerce ortağı olan Tarım Kredi Kooperatiflerinin çiftçilerini hiç mi görmüyorsunuz, ne kadar zor durumda olduklarını hiç mi görmüyorsunuz?

Vatandaşlarımız bir de son dakikada beni çok aradılar. Kömür fiyatları çok arttı arkadaşlar; herkes doğal gazla ısınmıyor, kömürle ısınanlar var. Kömür fiyatları çok arttı, vatandaş sobasına kömür dahi alamıyor. Geçen sene 700 liraydı, 2 bin liraya çıktı kömürün tonu. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Pek kısa bir söz talebim var.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, benim de bir söz talebim var.

BAŞKAN – Maddeyi oylayayım, ondan sonra...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Olur.

BAŞKAN – 10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10’uncu madde kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Beştaş.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Leyla Güven ve Hülya Alökmen Uyanık’a cezaevinde “yasa dışı” halay çektikleri ve şarkı söyledikleri gerekçesiyle verilen disiplin ve iletişim cezasına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Ya, Leyla Güven’in, Diyarbakır Milletvekilimiz iken -bilindiği üzere- hukuksuz bir şekilde vekilliği düşürüldü ve şu anda Elâzığ Cezaevinde tutuklu. Diğeri; Hülya Alökmen Uyanık Diyarbakır İl Eş Başkanımız iken o da tutuklandı, ikisi de Elâzığ Cezaevinde. Kendilerine yasa dışı halay çektikleri ve şarkı söyledikleri gerekçesiyle disiplin cezası verilmişti. Buna dair infaz hâkimliğine itirazda bulundular ve infaz hâkimliği -bugün itibarıyla öğrenmiş bulunuyoruz, biraz önce öğrendim- bu kararı hukuka uygun bulmuş. Açıkçası, cezaevinde dört duvar arasında, kendi bulundukları koğuşta halay çekmek ve şarkı söylemek sebebiyle iletişim cezası verilmiş aylarca. Sadece bu da değil, Leyla Güven Vekilimiz haber gönderdi bana avukatlar vasıtasıyla, üç dört haftadır, mektup göndermiş bizzat şahsıma ve bu mektup bize verilmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben buradan soruyorum: Neden bize gönderilen mektuplara el konuluyor? Yani milletvekili olan, böyle bilinen bir isme bile bu uygulanıyorsa, iletişim cezası veriliyorsa bunun anlamı nedir hakikaten? Bunu Adalet Bakanlığına bir kez daha buradan soruyorum. En azından iktidar grubunun bunu takip etmesini istiyorum.

Bir de şarkılar cezaevlerine yönelik tehdit imiş. Bu, infaz hâkimliğinin kararından. Nasıl bir tehdit? Bunu hakikaten Türkiye kamuoyunun dikkatine ve bilgisine sunuyorum. Hülya Alökmen Uyanık ve Leyla Güven arkadaşlarımıza buradan selam ve sevgilerimizi gönderiyorum.

BAŞKAN – Efendim, Hakkâri Milletvekilimizdi malumunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – A, pardon.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, Hakkâri Milletvekilimizdi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet, özür dilerim, Hakkâri

Milletvekilimiz.

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu...

33.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Eren-7 Operasyonunda şehit olan Burak Tortumlu'ya Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Millî Savunma Bakanlığının yaptığı bir açıklamayla yine acılı bir haber aldık. Tunceli kırsalında Eren-7 Operasyonu'nda şehit olan kahraman askerimiz Burak Tortumlu'ya Cenab-ı Allah'tan rahmet, kederli ailesine sabırcemil niyaz ediyorum. Şehidimizin ruhu şad, mekânı cennet olsun. Aziz milletimizin başı sağ olsun.

Teşekkür ederim efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Diyarbakır'dan alındığı için “Diyarbakır” olarak söyledim. Düzelteniz için teşekkürler.

BAŞKAN – Evet, efendim.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 76 Milletvekilinin Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3863) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 283) (Devam)

BAŞKAN – 11'inci madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinde geçen “şekilde” ibaresinin “biçimde” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hasan Özgüneş

Kemal Peköz

Necdet İpekyüz

Şırnak

Adana

Batman

Murat Çepni

Habip Eksik

Abdullah Koç

İzmir

Iğdır

Ağrı

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞAHİN TİN (Denizli) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Iğdır Milletvekili Sayın Habip Eksik.

Buyurunuz Sayın Eksik. (HDP sıralarından alkışlar)

HABİP EKSİK (Iğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teklifin 11'inci maddesiyle kooperatiflerin bir üst birliğe üye olmasıyla ilgili bir değişiklik yapılıyor. Bu, üst birliğe üye olunması şartı zorunlu olduğu zaman küçük kooperatiflerin hepsinin kapanmasına sebep olacaktır; zaten sistemin tümüyle teklesmesine yol açacaktır. Ayrıca, küçük kooperatiflere ciddi anlamda da maddi külfet getirecektir, ek külfet getirecektir. O açıdan, bu maddenin çok da yararlı olmayacağına, düzenlenmesi gerektiğine inanıyoruz.

Şimdi, bunları söyledikten sonra biraz farklı bir konuya değinmek istiyorum değerli milletvekilleri. Bugün, Kobani kumpas davasını takip ediyordum. Malum, 6–7 Ekim olaylarıyla ilgili, o olaylar bahane edilerek partimizin MYK üyelerine ve yöneticilerine yönelik bir kumpas davası açıldı ve iktidar cenahı orada arkadaşlarımızı yargılamaya çalışıyor ama şunu gözlemledim, gerçekten orada şu durum oluyor: Arkadaşlarımız iktidarı yargılıyorlar ve iktidarın orada, o dönemde yarattığı tahribatları ortaya koyuyorlar, nasıl yanlış politikalar izlediklerini gerçekten savunmalarında âdeta gözler önüne seriyorlar.

Şimdi, o dönemin olayları konuşulurken benim aklıma da gerçekten seçim bölgem olan Iğdır’la ilgili bir konu geldi ve vicdanen de çok rahatsız olduğum, kamu vicdanını da ciddi anlamda rahatsız etmiş olan bir konu, o olaylar örgüsü böyle âdeta bir şerit gibi, bir film şeridi gibi gözümün önünden geçti. Hepinizin malumudur, hepimizin yüreğini parçalamıştır, hepimizi derin bir üzüntüye boğmuştur. Er Sefter Taş, bir de başka bir er daha IŞİD canileri, katilleri tarafından hunharca yakılarak katledilmişti. Sefter Taş, Iğdırlı olduğu için, seçim bölgemden bir insan olduğu için, aynı zamanda akrabalık bağım olduğu için özellikle bu konuyu işlemek istedim, anlatmak istedim. Bakın, Sefter Taş o dönem IŞİD tarafından kaçırıldı ve tüm dünyanın gözü önünde hunharca katledildi, hem de yakılarak ve bir yıl boyunca, maalesef, AKP iktidarı tarafından, ölmediği, öldürülmediği şeklinde iddialarda bulunuldu. En sonunda, Millî Savunma Bakanlığı ailesine gidip şehit düştüğünü ve öldürüldüğünü, katledildiğini kabul etti; o haklardan yararlanmalarının önü açıldı.

Şimdi, şunu söylemek istiyorum: Sefter Taş’ı katleden IŞİD ve IŞİD’in o emrini veren kadısı Antep’te kuşçu dükkânı açıyor; kuşçu dükkânı açıyor, şirket açabiliyor. Hatta size şöyle bir şey daha göstermek istiyorum: Sınırdaki IŞİD’liler şu şekilde bizim tarafa el sallıyorlardı, yine, poz veriyorlardı, işaretler yapıyorlardı. O dönem, işte, IŞİD bunları yaparken AKP’nin ne kadar garip bir ilişki ağına girdiğini herkes biliyordu, görüyordu ama AKP bir türlü bu ilişkilerinden vazgeçmiyordu. Kobani’ye yönelik saldırılar gerçekleştiği zaman da herkes demokratik bir şekilde yapılan o tepkilere, o eylemlere katıldı ama iktidarın şiddet olaylarını önleme görevini yerine getirmemesi neticesinde yine 6-7 Ekim olaylarında da onlarca insanımız yaşamını yitirdi.

Maalesef, bugün, baktığımız zaman, Sefter Taş’ı katleden IŞİD’li kadı Antep’te elini kolunu sallayarak geziyor ve şirket açabiliyor, dükkân açabiliyor ama demokratik bir tepkiyi ortaya koymak için -şiddet içermeyen taleplerini- şiddet içermeyecek şekilde eylem yapan ya da buna çağrıda bulunan MYK’mizin, yöneticilerimizin hepsi bugün hukuksuz bir şekilde maalesef, Sincan Mahkemesinde yargılandılar, yargılanıyorlar. Ama şunu çok iyi biliyoruz: Geçmişte de böyle durumlar oldu ve bu şekilde davranan iktidarlar oldu, foyaları önünde sonunda ortaya çıktı, kaybettiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Vekil.

HABİP EKSİK (Devamla) – Şimdi ben bunu niye anlatıyorum? Değerli milletvekilleri, bizler bu coğrafyada yüzyıllardır birlikte yaşıyoruz, birlikte yaşamaya da devam edeceğiz. Bizim atacağımız adımların, yapacağımız eylemlerin bu birlikteliğimizi, bu ortak yaşamımızı zedelememesi gerekir. İktidarın kendi bekasını sürdürmek için, kendisini var etmek için girdiği garip ilişkiler neticesinde, insanların katledilmesi dahi normal görülüyorsa hepimiz buna topyekûn bir şekilde karşı durmalıyız. Eğer siz, birilerini hukuksuz bir şekilde yargılayıp başka birilerini de katlettikleri askerlere rağmen orada cezaevlerine atmazsanız, o zaman samimiyetiniz sorgulanır. Burada, bu coğrafyada, Orta Doğu coğrafyasında, Mezopotamya’da ortak yaşamın temellerini dinamitlemiş olursunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HABİP EKŞİK (Devamla) – Bu yanlıştır, bunlardan vazgeçin derim.

Teşekkürler sayın milletvekilleri. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ünal...

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, hatip partimize karşı çok ağır bir ithamda bulunmuştur. O yüzden, yerimden bir dakika söz rica ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, bir süreden beri, özellikle HDP milletvekilleri 6-7 Ekim olaylarıyla ilgili yaptıkları açıklamalarla âdeta bir anlam kayması oluşturuyorlar. Öncelikle, Türkiye Cumhuriyeti devleti bütün terör örgütleriyle, PKK'yla, IŞİD'le, FETÖ'yle gerektiği gibi mücadele vermekte ve IŞİD'le en sıkı ve en güçlü mücadeleyi veren ülke de Türkiye Cumhuriyeti devletidir.

Yine, “Gaziantep'te ticaret yapıyor.” diye burada anlatılan ve bilginin tamamı verilmeyen konu: Bu kişi yakalanmış ve gözaltına alınmıştır. Dolayısıyla, HDP milletvekilinin bizim askerlerimizle ilgili gösterdiği hassasiyeti her konuda göstermesi gerektiğini ve sadece bir konu üzerinden meseleye girip, 6-7-8 Ekim olaylarına konuyu bağlayıp buradan bir manipülasyon oluşturulmasını da kayıtlara geçmesi açısından zikretmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Ben de kısa bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, siz de yerinizden efendim.

35.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, 6-7-8 Ekim olayları, protestoları daha doğrusu, neye karşıydı? Kobani'nin IŞİD tarafından kuşatılması tablosu vardı ve bütün dünya, koalisyon güçlerinin öncülüğünde IŞİD çetesine, barbarlığına karşı Kobani halkının yanındaydı. Bu protestolar da esas itibarıyla IŞİD'e karşıydı ve Türkiye o dönemde insani koridoru açsaydı -ki sonra açtı- o protestolar olmayacak, o paramiliter güçler sokaklara çıkmayacak ve insanlar katledilmeyecekti. Ve IŞİD'le olan ilişkilerde biz söylediğimiz her sözün ispat araçlarını getiriyoruz. Yani canlı yayınlarda, sınırlarda, IŞİD'lilerin nasıl geçtiğini hatırlatmak istiyorum; sanırım bu kadarı yeterlidir.

Teşekkür ediyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 76 Milletvekilinin Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3863) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 283) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin ikinci cümlesinde geçen "işleminden sonra" ibaresinin yerine "tarihinden itibaren altı ay içerisinde" ibaresinin getirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Çetin Osman Budak	Müzeyyen Şevkin
Kocaeli	Antalya	Adana
Ahmet Vehbi Bakırloğlu	Tacettin Bayır	Levent Gök
Manisa	İzmir	Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞAHİN TİN (Denizli) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Levent Gök.

Buyurunuz Sayın Gök. (CHP sıralarından alkışlar)

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerinde söz aldım. Hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Önemli bir kanun görüşüyoruz. Tüm dünyada özendirilen ve tüketicilerin de üreticilerin de haklarının korunması amacıyla son derece yoğun girişimlerde bulunulan bir konu kooperatifçilik. Ülkemizde de ta Osmanlı zamanından beri üzerinde kafa yorulmuş, çeşitli oluşumlar üretilmiş. Mithat Paşa, Osmanlı zamanında, 1867 yılında Memleket Sandıkları kurmuş sayın milletvekilleri. Bu Memleket Sandıklarıyla tüketiciyi ve üreticiyi bir potada nasıl buluşturabiliriz, bunun tartışmasını yürütmüşler ve bu Memleket Sandıkları gelişen süreçte Ziraat Bankasının kuruluşuna öncülük eden bir kuruluş olarak da karşımıza çıkıyor.

Mustafa Kemal Atatürk savaş koşullarında dahi kooperatifçiliği özendirmek amacıyla olağanüstü çabalar gösteriyor. Ankara'mızın 70 kilometre mesafesinde Haymana ve Polatlı'da Sakarya Savaşları cereyan ederken Meclis çalışıyor ve Mecliste Sakarya Savaşlarının en şiddetli olduğu bir anda dahi ülkenin ekonomik gelişmesine katkıda bulunsun diye kooperatifçiliğin bir altyapısı olan kanun çıkartıyor değerli milletvekilleri. Yani o koşullarda dahi ülkemizde kooperatifçilik özendirilmiş ve korunmuş.

Daha sonra ülkemizde gelişen koşullarda 1935 yılında Tarım Kredi Kooperatiflerinin kuruluşu, 1961 Anayasası'nda bunların Anayasa hükmü olarak korunması, 1969 yılında ilk kanunun çıkışıyla Türkiye'de kooperatifçilik bir aşamaya gelmeye çalışmış ve özellikle bu kuruluşun amacının birlikte hareket etme, dayanışma ve ortaklaşa çözüm bulma temelinde olması nedeniyle dünyaca ünlü düşünür Warbasse "Tek başına demokrasi alanıdır." diye tarif ediyor kooperatifleri.

Değerli milletvekilleri, Anayasa'mızda da hüküm altına alındığı ve tüketici ile üreticinin haklarının korunması açısından son derece yararlı bir şekilde, kurulması öngörülen kooperatiflerimiz şu anda maalesef, amaca hizmet etmiyor. Sabahleyin Ankara'mızın Haymana ilçesinin -70 kilometre mesafede- bir köyünde çiftçilerimizle beraberdik. Soğan... Geçtiğimiz hafta Şereflikoçhisar'da, bugün de Haymana'da Ankara İl Başkanımızla beraber, değerli arkadaşlarım, çiftçilerimizle beraberdik. Şimdi, ülkemizde bir yandan bakıyoruz, televizyonlarda, gazetelerde çöplerden ürün toplayan, daha doğrusu bozuk ürünleri almaya çalışan ve karınlarını doyurmaya çalışan vatandaşlarımız var ama değerli arkadaşlarım, ne garip bir ülkeyiz, tarlalarımız soğan dolu. Bu soğanı çiftçimiz pazarlayamıyor, çürüyor

soğan. Her yerde böyle, sizler de tanık olmuştunuzdur. Ben AK PARTİ’li milletvekili arkadaşlarımı bir gün davet etmek isterim, beraber gezelim, beraber görelim yani yerinde görün bu tabloyu. Sayın Mahir Ünal eğer görevlendirirse ben arkadaşlarımı gezdirmeye hazırım.

Değerli arkadaşlarım, çiftçimiz Bekir Özmen -isim veriyorum- Sırçasaray köyünde, Haymana’da, 1 liraya ürettiğini söylüyor soğanın kilosunu. Bakın, tam 40 dönüme soğan ekmiş, 72 bin lira masraf var ve 50 kuruşa alıcı yok, soğanlar istiflenmiş, bekliyor. Peki, bu arkadaşımızın haklarını kim koruyacak? Çiftçimizin kooperatifler yoluyla bu ürününün alınıp değerlendirilmesi niçin mümkün olamıyor, niçin elde kalıyor değerli arkadaşlarım? Her yer soğan dolu, marketlerde 3 lira, 4 lira; çiftçimizin tarlasında 50 kuruşa alınamayan soğan var. Değerli arkadaşlarım da geziyorlar, görüyorlar tabloyu. Şimdi, böyle bir tablo Türkiye’ye yakışan bir tablo değil değerli arkadaşlarım.

Eğer biz bu yasaları sadece metinlerde değişiklik yapıyoruz diye çıkarırsak yanlış yaparız. Bakın, gerçek amacına hizmet eden bir anlayışla biz kanunları yapacak ve üreticiyi de tüketiciyi de koruyacaksak yasaları yapalım. Yoksa burada yaptığımız birkaç kelime değişikliğiyle ne çiftçimiz memnun oluyor ne üretici memnun oluyor ne de tüketici memnun oluyor.

Değerli milletvekilleri, bunları niye anlattım?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

LEVENT GÖK (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün Sayın Bülent Arınç bir yerde dedi ki: “Cumhuriyet Halk Partisinin oyları artıyor.” Ona AK PARTİ camiasından tepkiler geldiğini görüyorum ediyorum. Bülent Arınç’ı peki, bir kenara bırakın ama ana muhalefet partisinin bir milletvekili olarak, bir kardeşiniz olarak diyorum ki: Çiftçimizin durumu iyi değil. Ben, çok net bir şekilde, en çok oyu aldığınız köylerde oylarınızın düştüğünü rahatlıkla söyleyebilirim. Bülent Arınç’a kızın, bana kızarmısınız bilmiyorum ama gerçekleri göz ardı etmeyelim değerli arkadaşlarım.

Ben teklifimi yineliyorum, AK PARTİ’li arkadaşlarımla Ankara’mızın bütün ilçelerini, bütün köylerini bütün masrafı, aracı bana ait olmak suretiyle gezmeye hazırım. Gelin bu konuyu ülke menfaatleri doğrultusunda beraber yapalım diyor, hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11’inci madde kabul edilmiştir.

12’nci madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hayrettin Nuhuğlu

Fahrettin Yokuş

Bedri Yaşar

İstanbul

Konya

Samsun

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Hüseyin Örs

İzmir

Trabzon

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞAHİN TİN (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin Örs.

Buyurunuz Sayın Örs. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Örs.

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; kanun teklifinin 12’nci maddesi üzerine söz aldım, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifle kooperatifler ve üst kuruluşlarına genel kurul toplantılarından en az on beş gün önce ilgili Bakanlıktan temsilci talebinde bulunmaları zorunluluğu getirilmektedir. Yine, teklifle usulüne uygun talepte bulunulduğu hâlde temsilcinin toplantıya katılmaması hâlinde yapılması öngörülen genel kurulların gerçekleştirilmesine imkân sağlanmaktadır. Tersinden bir yorum yapacak olursak, teklifle temsilcinin toplantıya katılmamasının yolu açılmaktadır. Bu durum pratikte keyfiliğe ve hukuka aykırı uygulamalara yol açar diye düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün size biraz seçim bölgem Trabzon’dan bahsedeceğim. Bizim Trabzon seçim dönemlerinde çok renkli görüntülere sahne olan bir ilimizdir. Renkli görüntülerden kastım, vadedilen projelerin, işte, kuşe kâğıtlı kitapçıklara basılan fotoğrafları, işte billboardlarda, medya ve dijital ortamlarda yayınlanan rengarenk resimleri ya da filmleridir. Seçim dönemlerinde vadedilen projeler yarışması olsa herhâlde bizim Trabzon 1’inci olur diye düşünüyorum ama gelin görün ki seçim geçer, pazartesi olur, ortada ne vaat kalır ne vadeden ne de proje. Örnek mi? Güney Çevre Yolu Projesi. AK PARTİ’nin her seçim dönemi mega vaatlerinden biridir Güney Çevre Yolu Projesi ama gelin görün ki her ne hikmetse hâlâ daha Bakanlığın tozlu raflarında durur. Çevre illerimizin hemen hepsi çevre yollarını ya tamamlamışlardır ya da tamamlanmak üzeredir ama bizim Trabzon’un Güney Çevre Yolu hâlâ daha Bakanlığın tozlu raflarında.

Başka bir örnek mi? Havaalanına ikinci pist. Seçim dönemi billboardlarda gerçekten en güzel görünen görsellerden biri budur. Seçim biter, birkaç gün sonra üzerine yeni bir reklam afişi vurulur, ikinci pist unutulur. Bırakın ikinci pisti, var olan pistimiz zaman zaman çatlar, onarımlar olur, havaalanımız kapanır, açılır ama ikinci pist seçim hatırası olarak hafızalarımızda kalır.

Başka bir örnek daha vereyim mi? Yine, güzel, renkli, görselli projelerden bir tanesi de Trabzon’a demir yolu projesidir. Bu proje bazen “demir yolu projesi” bazen de “Hızlı tren geliyor.” diye sunulur Trabzon’a ama her ne hikmetse bu da seçim dönemleri geçtikten sonra unutulur, ne bir metre ray döşenir, bırak hızlı treni, ne vagon gelir ne de hiçbir şey.

Değerli arkadaşlar, bugün, yüce Meclisimizin kürsüsünden AK PARTİ’nin başka bir vaadini hatırlatacağım, başka bir mega projesini gündeme getireceğim. Bu projemizin adı Yatırım Adası Projesi’dir. Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası ile DOKAP tarafından hazırlanan Yatırım Adası Projesi’ne onay verilmişti. Trabzon ve bölgedeki illerde istihdam yaratması bakımından çok önemli olan Yatırım Adası Projesi 2022 Yatırım Programı’na mutlaka ve mutlaka alınmalıdır.

Son dönemde, Trabzon’da, AK PARTİ’nin yerel yöneticilerinin Yatırım Adası’yla ilgili süreci çeşitli sebeplerle uzatmak istediklerine dair bir kanaat oluşmuştur. İktidar partisi yetkilileri kendilerince mazeretler üretmektedir. Buradan onlara sesleniyorum, diyorum ki: Artık bu projede ipe un sermeyin, bu projeyi bir an önce Trabzon’a kazandıralım. AK PARTİ’nin yapması gereken şey, seçim vaadi olarak “mega proje” diye sunduğu Yatırım Adası Projesi’ni bir an evvel hayata geçirmek; millete vermiş olduğu, Trabzon’a ve bölgeye vermiş olduğu istihdam sözünü tutmaktır. Bunun için önümüzde önemli

bir fırsat vardır. Bu proje, 2022 Yatırım Programı'na alınmalı ve bir an önce işe başlanmalıdır. İktidar sahiplerine sesleniyorum, AK PARTİ'li arkadaşlara sesleniyorum: Kabinede Trabzonlu 4 Bakanımız var. Yatırım Adası şimdi yapılmayacak da ne zaman yapılacak diye soruyor arkadaşlar, haberiniz olsun. Trabzon mazeret istemiyor, Yatırım Adası'nı istiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Örs.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlarım -şu anda salonda olanlar da var- diyorum ki: Gelin bu Yatırım Adası Projesi'ni 2022 Yatırım Programı'na aldıralım ve hayata geçirelim, Trabzon kazansın.

Hepinize iyi akşamlar diliyorum, teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Maddeyi bir oylayayım efendim, önerge işlemi bir bitsin Sayın Cora.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinde geçen “şekilde” ibaresinin “biçimde” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hasan Özgüneş

Abdullah Koç

Kemal Peköz

Şırnak

Ağrı

Adana

Necdet İpekyüz

Murat Çepni

Habip Eksik

Batman

İzmir

Iğdır

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞAHİN TİN (Denizli) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurunuz Sayın Gergerlioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kooperatifler Türkiye'de iyi bir durumda değil. Yapılan istatistiklerde Avrupa'da 100 kişiden 16 kişi kooperatif üyesiyken Türkiye'de bu, yerlerde sürünüyor ve demokratik bir kooperatifçilik yapılamıyor, yasa da bu yaraya merhem olamıyor. Normalde yerelde üretimi teşvik eden ve dağıtımı da başarabilen bir yapı olmalıdır kooperatifler yani Adana'daki domatesi getirip Ankara'da dağıtmak değil, Ankara'daki domatesi dağıtabilmenin adıdır kooperatifçilik. Aynı zamanda devlet kooperatiflere hukuk ve yazılım anlamında da destek vermelidir. Çünkü biliyoruz ki kooperatifçilik Türkiye'de çok sahtekârlıkla malul bir yapıdır, bunu da çok iyi biliyoruz. Kooperatif yapılarından mağdur olan çok insan vardır ve kooperatifçilik denilince daha çok yapı kooperatifi akla gelir, üretim kooperatifleri de yeterince desteklenmez.

Şimdi, kooperatif neden var? Dayanışma için değil mi, dayanışmayı gerçekleştirmek için. İşte, dayanışmayı gerçekleştirmek için birtakım yapılar var; kooperatifler, vakıflar ve bunları çok kötü bir şekilde kullanan bir iktidar var karşımızda. Türkiye Gençlik Vakfı günlerdir konuşuluyor; Türkiye'nin gündeminde, dün de Meclisin gündemindeydi, CHP ve HDP önergeler getirdi; sayısal çokluğuyla -AK PARTİ, MHP- reddettiniz. Peki, gerçeklerin üstünü örtbildiniz mi? Peki, vicdanın üstünü örtbildiniz mi? Mümkün mü? Hayır. Devlet imkânlarıyla, iktidara yakın, yandaş vakıfları korumak, kollamak... Nerede, hakta, hukukta böyle bir şey var mı? Nasıl iktidara geldiniz? Bu söylemleri biliyoruz, Türkiye toplumu biliyor değil mi? “Efendim, Hazreti Ömer işini yaparken ayrı bir mum kullanırdı, devlet işi yaparken ayrı bir mum kullanırdı; biz de öyle olacağız.” diyerek geldiniz, sonuçta devletin bütün malını mülkünü mideye indiren, deveyi havuduyla yutan bir yapı hâline döndünüz. TÜGVA nedir ya? Bütün sefaletiyle dökülüyor ortalıkta, Mecliste bunun üstünü örtmeye çalışıyorsunuz. Hayır, halkımız görüyor, apaçık gerçekler ortada; vicdan bunu kabul etmiyor.

Bakın, İslam tarihinden size örnek vereyim. Gerçek din adamları bu zalimliklere karşıydı, şu andaki Diyanetin yaptığıнын tam tersini yapıyordu o günün gerçek din adamları. Said Bin Cübeyr... Bir araştırın, Kûfe Valisi Haccacı Zalim onu katletmek istediğinde karşılıklı bir diyalogları vardır. Orada Haccacı Zalim “Niye bana itiraz ediyorsun Kûfe Valisi olarak? Bak biz fetihler yaptık, camiler yaptık.” gibi İslami argümanlar kullanır ama Said Bin Cübeyr “Sen o camileri iktidarını sağlamlaştırmak için yaptın. Sen o yaptığın camilerle milleti dinden uzaklaştırdın.” der. Ben de şimdi aynısını söylüyorum: Sizin iktidarınız dönemindeki kadar, insanların dinden uzaklaştığı bir dönem yoktur. Bütün bu konuları çok iyi bilen bir insan olarak bütün bunları yakından takip ediyorum. Bu günden ve suçtan uzaklaşın.

Bakın, bu bir vicdan meselesidir. TÜGVA meselesini, TÜRGEV meselesini ve diğer tüm yandaş vakıfları nasıl kolladığınızı biz size söylüyoruz. AK PARTİ’li Vekil dün çıkmış ne diyor? Arkadaşlar, Türkiye toplumu duysun bunu; bu hırsızlığı biz söylediğimizde AK PARTİ’li Vekil diyor ki: “Biz, o vakıflarda hayırlı evlat yetiştireceğiz.” Şunu bilin ki: Haram parayla hayırlı evlat yetişmez. Haram parayla hayırlı evlat yetişmez arkadaşlar, bunu çok iyi bilin. (HDP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Bu senin lafın, senin.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, bunu siz çok iyi bilin: Ancak ve ancak devleti daha da yağmalayan, talan eden evlatlar yetiştirirsiniz sizin gibi; sizin gibi, tamam mı?

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Bırak onu millet değerlendirsın, yirmi yıldır iktidardayız.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – TÜGVA paralel devlet yapılanması oluşturmuşsunuz ya, apaçık ortada her şeyi, ne yaptığı. Bütün bunların karşısında, evet, Meclis bunu, bu suçu örttü. Peki, savcılar nerede? Savcılar nerede? Ya, bir Allah’ın kulu savcı bu suçlar için çıkmıyor meydana, neredesiniz ey savcılar? Ya, Ruhsar Pekcan’da çıkmadınız, Sedat Peker’in söylediklerinde çıkmadınız, her şeyde çıkmadınız, neredesiniz ya? Allah aşkına!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Yalan konuşuyorsunuz, yalan!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Tamamen doğru konuşuyorum, asıl sizin yaptıklarınız sahtekârlıktır, tamam mı AK PARTİ Vekili, bunu bil.

Bakın, biz, o savcılara buradan sesleniyoruz: İfade özgürlüğü kullanıldığı zaman hemen iddianameler, davalar açılır hak savunucuları için. Ya, benim için açtınız ya, utanın ya! Haksız, hukuksuz bir davayla vekilliğimi düşürdünüz, bu Meclisin vekilini cezaevine yolladınız ve daha sonra Anayasa Mahkemesi kararıyla geri geldim. Bütün bu sahtekârlıklar hukuksuzlar sizin boyunduruk altına aldığınız yargıyla oldu, tamam mı?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Başkan, temiz dil kullanmaya davet eder misiniz? “Sahtekâr” ifadesini kullanamaz, lütfen hatibi temiz dil kullanmaya davet edin. Bu ifadeleri aynen iade ediyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Yerel istinaf ve Yargıtayın hukuksuz kararlarından sonra Anayasa Mahkemesinin kararıyla döndüm, 2 kez geldim bu Meclise, sizin hukuksuzluğunuza rağmen geldim, tamam mı? Bunu çok iyi bilin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Burası kişisel hesapların yeri değildir, öfkesini götsün başka yerde görsün. Lütfen uyarır mısınız?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, vekilliğimizi düşürebilirsiniz, zindanlara atabilirsiniz ama biz aynı yolda devam edeceğiz, bunu da bilin. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12’nci madde kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.25

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.49****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10’uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

283 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Sayın Köksal, 60’a göre söz talebiniz vardı.

Buyurunuz.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal’ın, Afyonkarahisar’da Atatürk İlkokulunda görev yapan Öğretmen Cesur Hasırcı’ya yapılan saldırıyı kınadığına ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bugün, seçim bölgem Afyonkarahisar ili merkezde Atatürk İlkokulunda görev yapan öğretmenimiz Cesur Hasırcı’nın görev yaptığı sırada, okulunda bir veli tarafından darp edildiğini öğrenmiş bulunmaktayım. Öncelikli olarak öğretmenimize geçmiş olsun diyorum. Yapılan bu çirkin saldırıyı kınıyorum. Şiddetin hiçbir mazereti, gerekçesi ve bahanesi olamaz. Öğretmenlerimize karşı yapılan her türlü baskının, tehdidin ve şiddetin sona ermesi için bugüne kadar olduğu gibi bugünden sonra da mücadeleye devam edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Yaşar.

37.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar’ın, kantincilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim Başkanım.

Türkiye genelinde 20 bin okul kantini 2021-2022 eğitim dönemine kadar aylarca kapalı kalmıştır. Binlerce kantin ağır borçlar altında ezilmiştir. Bütün bu yaşanan sıkıntılara rağmen, Samsun’un bazı ilçelerinde Millî Eğitim Müdürlüğü, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ilçe millî eğitim müdürlüklerine gönderilen 18 Ekim 2020 tarihli yazısında ve tekrar, daha sonra 2021 tarihli yazısında “muhammen bedel” adı altında ihale üzerinden yapılamayacağı ve kira zamlarının ÜFE üzerinden artırılarak 23 Mart öncesi kirayla ödeneceğini bildirmiştir. Bazı ilçe millî eğitim müdürlükleri bu yazıya rağmen yüzde 50, yüzde 95 oranında zam yapmıştır. Esnafımızı “İhaleleriniz fesih olur.” diye sözleşmelerini imzalamak zorunda bırakmışlardır. Kantinci esnafı, başka şehirlerde olduğu gibi Samsun’da da Bakanlık tarafından alınan kararlara uyulmasını beklemektedir. Bugünkü şartlar altında bu zamlarla bu işin yürümesi mümkün değildir.

Teşekkür ederim.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 76 Milletvekilinin Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3863) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 283) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 13 ila 25’inci maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde söz isteyen, İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Ayhan Altıntaş.

Buyurunuz Sayın Altıntaş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 283 sıra sayılı Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Kanun teklifinin amacını desteklediğimizi, kooperatifçiliğin güçlendirilmesini istediğimizi belirttik. Fakat bu kanun teklifini yeterli görmediğimiz gibi, istişare ve ortak akıldan yararlanmadan hazırlanmış olduğunu da belirttik.

Bakın, değerli arkadaşlar, ilk bölümdeki 10’uncu maddede öngörülen ve Komisyona sunulan değişikliğin kabul edilmesi durumunda Kooperatifler Kanunu’nun 72’nci maddesinin değişeceğini, bu değişikliğin de aynı Kanunun 77’nci maddesiyle çelişeceğini belirttik ama maalesef, Genel Kurulda değiştirilmeden kabul edildi.

Teklifin Komisyona gelen hâlinde, kamu kaynaklarından desteklenen veya aracılık yapan kooperatifler ve üst kuruluşlarında üst üste en fazla iki dönem görev yapılması yer alıyordu. Demokratik yarışmada fırsatların artırılmasına yönelik bir adımdı ancak iktidar milletvekillerinin önerleriyle bundan vazgeçildi. Bu alelacele yapılan Komisyon değişikliklerinden de anlaşılıyor ki teklif verilirken yeterince istişare ve planlama yapılmamış.

Değerli arkadaşlar, teklifin ikinci bölümünde olan maddelere bakalım olursak, bu teklifin 13’üncü maddesiyle kadınların ve engellilerin çoğunlukta olduğu kooperatiflere pozitif ayrımcılık yapmak amaçlanıyor. Türkiye’de 1999’da ilk kadın kooperatifi kurulduktan sonra, kadınlar tarafından çoğu 25 üyeden daha küçük çok sayıda kooperatif kurulmuştur. 2020 yılı itibarıyla toplam üye sayısı 3 binin üzerinde olan 300 kadın kooperatifi bulunmaktadır. İlgili maddeyle, ortakların çoğunluğu kadınlardan oluşan ve kadın emeğinin değerlendirilmesi amacıyla kurulan kooperatifler ile ortaklarının çoğunluğu engellilerden oluşan kooperatiflerden, kuruluş aşamasından faaliyet dönemi kadar tescil ve ilan ücretleri, odaya kayıt ücreti ve yıllık aidat ile munzam aidat ücretlerinin alınmayacağı hedefleniyor.

Biz, tabii, bu desteklerin ve teşviklerin yanındayız. Kadınların ve engellilerin imkânlarını artırıcı her türlü düzenlemeleri destekleriz. Biz, gençlerin de özellikle tarım faaliyetlerine katılımını teşvik etmek maksadıyla bu maddeye eklenmesini Komisyonunda teklif ettik. 30 yaş altı gençlerin kurduğu kooperatiflere de bu desteğin verilmesini istedik. Fakat Komisyonunda iktidardan olumlu yanıt gelmedi, “Gençlerimizin ekonomiye katılması için çeşitli bakanlıklarımızın uhdesinde uygulanan yeterli teşvikimiz, desteğimiz ve projemiz var, daha fazlasına şu anda ihtiyaç yok.” denildi. Biz, kooperatifçilik hususunda da bahane bularak değil, çözümü hep birlikte arayarak gençlerin de teşvik edilmesini istiyoruz.

Konu gençlere gelmişken bir parantez açıp biraz gençler hakkında konuşmak istiyorum. Gençler bizim geleceğimizdir; onların önlerini açmalı, dünyanın sorunlarına ilgilerini artırmalı, onları meslek sahibi yapmalı, fiziksel ve ruhsal olarak mutlu olmalarını sağlayacak tedbirleri almalıyız. Gençlerimize yeteneklerini ve becerilerini en iyi şekilde geliştirip değerlendirebilecekleri bir eğitim sunarak beşerî sermayemizi artırmak ve onları meslek sahibi yapmak bizim sorumluluğumuzdur; bu amaçla mesleki ve teknik eğitime ağırlık vermeliyiz. Ortaöğretimden başlanarak bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik konularında eğitimin nitelikli olması sağlanmalı, iklim değişikliği, çevre koruma, kalabalık şehirler, siber güvenlik, yapay zekâ gibi dünyadaki ortak teknolojik konulara ve sorunlara öğrencilerin ilgilerini artırmalıyız.

Peki, gençlerimize bunları sağlayabildik mi? Genç işsizliğin dünyada en yüksek olduğu, üniversite mezunlarının üçte 1'inin iş bulamadığı, pek çoğunun geleceklerini yurt dışında aramak istediği bir ülkede yaşıyoruz. Gençlerimizi alıştığımız şekilde eğitmeye çalıştık, çalışıyoruz, onu da tam beceremiyoruz. Gençlerimizi gelişen yenilikçi teknolojilerle, dijital teknolojilerle yeteri kadar tanıştırdık mı? Onlara gereken altyapıyı ucuz, erişilebilir olarak verebildik mi, bunları sorgulamalıyız.

Yenilikçi teknolojiler dünyada yaşamın her alanına girmiş durumda. Bir yandan mobil internet sabit interneti ikame ediyor, diğer yandan WhatsApp, Viber benzeri uygulamalar operatörlerin SMS servislerinin yerini alıyor. Yapay zekâyla donatılmış robotlar insan zekâsının yerini almaya başlıyor. “Blockchain” teknolojisiyle üretilen dijital para cebimizdeki paraya gözünü dikmiş durumda. Bunlarla birlikte nesnelerin interneti, üç boyutlu yazıcılar, akıllı cihazlar, kendi kendini yöneten otonom sistemlerde yaşanan teknolojik gelişmeler, mevcut iş modellerini yenileriyle değiştirmektedir. Amazon, Uber ve Airbnb gibi şirketler yeni dijital iş modelleri yaratarak mevcut endüstriyi tehdit etmektedir. Dijital iş transformasyonu hemen hemen her endüstriyi etkilemektedir.

Teknolojik danışmanlık firması Gartner'ın tahminlerine göre, 2030 itibarıyla tüm sanayi dijitalleşecektir. CEO ve üst düzey yöneticilerin yüzde 52'si dijital iş stratejisinin kaçınılmaz olduğunu belirtmektedir. Önde gelen organizasyonların stratejisi dijital iş stratejisi olmaktadır. Bugün Ford GT modelinin motor kontrol ünitesinde çalışan 10 milyon satır kod bulunmaktadır. Volkswagen'in yeni Golf serisinde 54 CPU işlem yapıp veri toplamaktadır. Dünyadaki otomobillerin yüzde 8'i yani 84 milyon araç bir şekilde internete bağlıdır.

Teknolojinin ve inovasyonun 4'üncü sefer iş dünyasını altüst edişine tanık oluyoruz. İlk ikisi, dünya tarihinin ve iş dünyasının seyrini değiştiren 1769 ve 1856 yıllarındaki sanayi devrimleriydi. 1960'ların elektronik ve otomasyon devrimini takiben bugün yaşadığımız da yeni bir sanayi devrimidir.

Dijital mecralarda özel hayatın gizliliği, kişisel verilerin korunması, kişilerin sağlıklı bilgi almasının sağlanması gibi hususlarda vatandaşların aydınlatılması, haklarının korunması, kamu otoritesinin sınırlarının belirlenmesi gibi konular olası tehditleri ortadan kaldırmaya yönelik çalışmalar olacaktır.

Dijital dönüşümün fırsata çevirmek için yapmamız gereken ilk şey, iyi planlama yapmaktır. Yine Gartner tarafından yapılan araştırmada, geleceği iyi planlayan şirketlerin ortalama üstü performans gösterdikleri görülmüştür. Yüksek performanslı, başarılı şirketlerin yüzde 50'den çoğu yirmi yıl ve ilerisini planlıyor. Demek ki uzun vadeli planlar yapmak durumundayız.

Sürekli yenilenen bu teknolojilere sahip olmak yanında hızlı gelişime ayak uydurmak da önemli bir eğitim hedefi olarak ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda, eğitilmiş genç nüfus ciddi avantajlar sağlamakta ancak kuşaklar arası sürtüşmelere de sebep olmaktadır. Hazreti Ali'nin bin dört yüz sene evvel söylediği muhteşem bir tanımlama var: “Anne babalar kendi yetiştikleri çağa göre değil, çocuklarının yaşayacağı çağa göre çocuklarını yetiştirsinler.” Eğitim sistemimizin, yeni kuşağın paradigmasına uygun bir eğitim düzeneğinden geçmesi gerekiyor. Öğretmenlerin de bu yeni sisteme ayak uydurabilecek, yenilik ve

inovasyon eğitimi verebilecek, açık fikirleri destekleyebilecek özgür ve farklı düşünmeye teşvik edici olmalarını sağlamalıyız. Daron Acemoğlu ve James Robinson'un ifade ettikleri gibi, hür düşüncenin yaygın olduğu toplumlar daha çok gelişiyorlar.

Kısaca, değerli arkadaşlar, ülkenin geleceği gençlerde bitiyor. Devletlerin yanında çok küçük organizmalar olan şirketle dahi en az yirmi yıl ötesinin planlamasını yapıyorsa bir devletin daha fazlasını hesaplaması gerekir. Sadece günü kurtarmaktan kaçınılmalıdır. Bu yüzden, gençlere ne kadar daha imkân tanıyabiliriz, gençlerin yolunu ne kadar daha açabiliriz, onlara nasıl daha fazla destek verebiliriz diye düşüneceğiz, ancak bu sayede gelecekte devletimizi hak ettiği yerde görebiliriz.

Değerli arkadaşlar, tekrar kanun teklifinin maddelerine dönecek olursak 23'üncü maddede tarım satış kooperatifleri ve birlikleri, muhatap olacakları hukuki uyumsuzlukların çözümünde Türk Ticaret Kanunu kapsamından çıkarılmakta. Bu, serbest piyasa ekonomisine uygun bir düzenleme değil. Bu durum rekabet hukukuna da aykırı. Bu maddenin geliş amaçlarından birinin Tarım Kredi Kooperatifleri marketlerinin vatandaşlara ulaşmasını kolaylaştırmak olduğunu anlıyoruz ama bunu yaparken mahalledeki bakkal amca'yı da, manav teyzeyi de mağdur duruma düşürdüğümüzün farkında olmanızı bekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Vatandaşın sizden talebi, devlet tekeli çağrıştıracak uygulamalar değil; vatandaş, sizden insanca yaşayabileceği imkânlar istiyor; devletin tekelinde olan marketler değil, kazandıkları parayla kaliteli gıdaya ulaşabilmek istiyor diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Lütfi Kaşıkçı.

Buyurunuz Sayın Kaşıkçı. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi ve ekran başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Tunceli'de gerçekleştirilen Eren-7 Operasyonu'nda çıkan çatışma sonucu Jandarma Uzman Çavuş Burak Tortumlu şehit olmuştur. Sözlerimin başında, şehidimize Allah'tan rahmet, ailesine ve yakınlarına başsağlığı diliyorum, milletimizin başı sağ olsun.

Değerli milletvekilleri, kooperatif kuruluşları görüşülmekte olan bu kanun teklifini uzun zamandır beklemekteydi. Uzun yıllardır üzerinde çalışılan taslak metin bugün yasalaşmak üzere Genel Kurul gündemine gelmiş bulunmaktadır. Sektörün öne çıkan sorunlarının çözümü ve aynı zamanda gelişiminin önünün açılması üzere hazırlanan bu teklifin yasalaşması durumunda vatandaşlarımıza ve sektörümüze hayırlar getirmesini sözlerimin başında ifade etmek isterim.

Değerli milletvekilleri, kooperatifçilik gerçek manada Türk milletine uzak bir teşkilatlanma yapısı değildir. Bugünkü modern ismiyle ilk bakışta yabancı olsa da sosyal hayata etkisi üzerine bakıldığında kooperatiflerin kültürümüzün bir parçası olan Ahilik ve lonca teşkilatlarının devamı niteliğinde olduğunu görmek mümkündür. İmece kültürümüzün modern dünyadaki yansıması olan kooperatifçilikte, üzülmek istiyorduk ki gelişmiş ülkelerin oldukça gerisindeyiz. Avrupa'da kooperatifçiliğin bir kültür hâline dönüştüğünü ve özellikle dar gelirli ve üreten kesim için muazzam fırsatlar oluşturduğunu söyleyebiliriz. Gerek yakaladıkları üye sayısı ve gerekse oluşturdukları ekonomik büyüklük göz önüne alındığında bu teşkilatlanma modelinin Avrupa'da önemli bir yere geldiği görülmektedir. 5 kişiden 1'inin kooperatiflere üye olduğu Avrupa'da bu sektörün yakaladığı ekonomik büyüklüğün 1,5 trilyon

avroya ulaştığını görüyoruz. Ülkemizde ise Avrupa'dan çok daha derin köklere sahip olan bu kuruluşlar cumhuriyetle birlikte yasal bir zemine oturtulmuş ve gelişimi için önemli adımlar atılmıştır. Bugün ülkemizde geldiğimiz nokta itibarıyla 3 farklı bakanlık oluruyla faaliyet gösteren toplamda 60 bin civarında kooperatif ve bu kooperatiflere üye 6 milyon vatandaşımız bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, ürün ya da hizmet arzını kontrol ederek piyasa dengesini kontrol etmeye yarayan kooperatifler, konuttan sağlığa, bankacılıktan sigortacılığa ve en önemlisi de tarımdan hayvancılığa kadar pek çok alanda hizmet veren kuruluşlardır. Kırsalın kalkınması, tekelin önüne geçilmesi ve özellikle dar gelirli vatandaşlarımızın ekonomik refaha ulaşması için son derece önemli olan kooperatiflerle ilgili Milliyetçi Hareket Partisi yaptığı çalışmalar ve yayınladığı eserlerle hep öncü rol üstlenmiştir. Partimizin kurucu lideri merhum Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş tarafından 1964 yılında yayınlanan ve önce Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi, ardından da Milliyetçi Hareket Partisinin temelini oluşturan "Dokuz Işık" adlı eserin "Köycülük" başlığı adı altında bu konu esaslı bir şekilde incelenmiş ve çözüm yolları eserde tek tek ifade edilmiştir. Türk devletini koruyabilmek, millî bir ülkü etrafında birleştirmek, Türkiye'nin hızla kalkındırılmasını, bunun yanı sıra büyük olmayı, büyük düşünmeyi, büyük ülkü sahibi olmayı ve manevî yüceliği hedef, çare ve metot olarak gösteren, Türk milletini her alanda refaha kavuşturmak üzere izlenmesi gereken yol haritası niteliğinde ve her maddesi uzun bir gözlemlerle, üzerinde kafa yorularak hazırlanmış olan "Dokuz Işık" adlı eserde şüphesiz, köylülerimizin durumuna ve onların kırsalı terk etmeden yerinde kalkınmasına önemli bir yer ayrılmıştır.

Bakınız, bu "Köycülük" başlığı altında ta 1964 yılında Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş'in köylü ve yine, köylünün kırsalda kalkınmasıyla ilgili ifade ettiği bazı bölümleri sizlerle paylaşmak istiyorum: "İnsanımızın tüketim iktisadından ziyade üretim iktisadına önem vermesi gerekmektedir. Kooperatifçiliğin memleketimizin ve milletimizin özel durumlarına göre ayarlanarak halkımızı üretim ve tüketim birlikleri hâlinde teşkilatlandırmak gerekir. Tarım siyaseti, tarımdaki imkânları değerlendirecek ve sınırlayıcı faktörleri ortadan kaldıracak şekilde tespit edilmelidir. Tarımdaki bünye bozukluğu ıslah edilmeli ve iktisaden yaşayabilir işletmeler kurulmalı; bunlar bünye ıslahatında temel unsur olarak kabul edilmelidir. Kooperatifleşme tarım reformunun tamamlayıcı bir unsurdur. Tarım işletmeciliği teknoloji, sermaye ve pazarlama ister. Küçük çiftçilerin ya da köylülerin bunu tek başına başarmaları mümkün değildir. Bunlar, yalnız, birleşme ve dayanışma yoluyla gerçekleşebilir. Kooperatifçilik geliştirilmeli ve çiftçinin kooperatiflerde aktif görev alması temin edilmeli. Merkez köy olarak geçen köylerde kooperatif birlikleri kurularak yakın köyler birleştirilmelidir."

Bakınız, 1964 yılından yani bundan tam elli yedi yıl önce köylümüz ve dar gelirli için Milliyetçi Hareket Partisi tarafından ortaya koyulan vizyon bugün hâlâ geçerliliğini korumaktadır. Köylüsü memnun ve kırsal kalkınmasını tamamlamış olan bir millet hayaliyle yarım asırlık siyasetini devam ettiren Milliyetçi Hareket Partisi bundan sonra da kırsal kalkınma ve köylüsünün memnuniyeti için çalışmalara devam edecektir.

(Gürültüler)

LÜTFİ KAŞIKÇI (Devamla) - Sayın Başkanım, sestem ve gürültüden dolayı konsantre olamıyorum.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, hatibimiz sizi bekliyor efendim. Sayın milletvekilleri...

LÜTFİ KAŞIKÇI (Devamla) – Arkadaşlar, burada konuşma yapıyoruz, müsaadenizle...

BAŞKAN – Sayın Hatip...

LÜTFİ KAŞIKÇI (Devamla) – Buyurun, oturun efendim, devam edeyim ondan sonra.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Hatip.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Devamla) - Bu manada, bugün görüşülmekte olan kanun teklifi üzerine görüşlerimizi de kısaca belirtmek istiyorum. Öncelikle, kadın ve engelli vatandaşlarımızın kooperatif çatısı altında daha fazla aktif rol alması için onlara sağlanacak pozitif ayrımcılığı olumlu bulmakla beraber, genç kardeşlerimizin de bu pozitif ayrımcılık kümesine dâhil olmasının yerinde olacağını düşünüyoruz. Öyle ki tarımla uğraşan çiftçilerimizin yaş ortalaması giderek artmakta, bir diğer ifadeyle genç nüfusun tarıma olan ilgisi azalmaktadır. Genç kardeşlerimizin tarıma yönelmesi açısından özendirici olacağını düşündüğümüz kooperatiflerin kurulması aşamasında tescil ve ilan ücretleri ile yıllık aidatların vergi, sigorta gibi giderlerden muaf tutulması ideal olacaktır.

Kooperatiflerin daha da şeffaflaşması açısından önemli olduğunu düşündüğümüz bir diğer yenilik ise Ticaret Bakanlığı tarafından uygulamaya geçirilecek olan Kooperatif Bilgi Sistemi'dir. Bu sayede, kooperatiflerimizin gelir gider hesapları, bilanço ve denetçi raporları elektronik ortamlarda görülecektir. Bu bilgi sistemi sayesinde ayrıca kooperatif seçimleri sırasında sıkça karşılaştığımız hazırun listesine ulaşma sıkıntısı da ortadan kalkmış olacaktır.

Kooperatif kültürünün daha da yaygınlaşması için önemli olduğunu düşündüğümüz bir diğer gelişme ise kooperatiflerin yönetim ve denetim kurulu üyelerinin kooperatifçilik konusunda daha nitelikli bilgiye sahip olmaları, daha profesyonel şekilde görevlerini yerine getirebilmeleri amacıyla seçildikten sonra kooperatifçilik eğitimi alma zorunluluğu getiriliyor olmasıdır.

Diğer bir konu, dış denetim konusudur. Kooperatifçilik sisteminde güvenin tesis edilmesi, bu güvenin artırılması için profesyonel bir denetim mekanizmasının oluşturulmasını faydalı buluyoruz. Kooperatiflerin büyüklüğüne göre -üye sayısına, cirosuna, hesaplarına- bunlarla ilgili bir kademelendirme söz konusu olması, doğrusunu isterseniz, yine bu kanun teklifi içerisindeki en önemli unsurlardan biridir. Ülkemizde kamu kaynağı kullanan Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet ile Tarım Kredi Kooperatifleriyle ilgili düzenlemeleri de önemli buluyoruz. Bu kooperatifler ana sözleşmede belirtilen şartları taşıyan kişileri ortaklığa kabulden kaçınamayacaktır. Düzenlemeyle, yönetim kurulunca ortaklık şartlarını taşıdığı hâlde ortaklığa kabul edilmeyen ve bu nedenle finansmana erişemeyen esnaf, sanatkâr ve çiftçilerimizin mağduriyetinin önüne de geçilmiş olacaktır. Kamu kaynağı kullanan kooperatiflerle ilgili ikinci düzenleme de üst üste iki dönem yönetim kurulu üyeliği yapanlar aradan bir seçim dönemi geçmedikçe bu görevlere tekrar seçilemeyecektir. Burada da demokratik kültürün yerleşmesi, kişiye bağlı değil, kurumsal bir yapının oluşması, yönetimde dinamizmin getirilmesi açısından önemlidir.

Değerli milletvekilleri, sözlerime son vermeden önce, çiftçinin Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borcu hayli yükselmiş durumda ve bu borç karşısında vatandaşlarımız bizlerden yeni bir düzenlemeyle yapılandırma talep etmektedir.

Yine, son söz olarak da Hatay ilimizle ilgili bir hususu burada dile getirmek istiyorum. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yapılan bir düzenlemeyle zeytinyağı işletme tesislerinin üç fazlı çalışmadan iki fazlı çalışmaya geçmeleri istenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Kaşıkçı.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Devamla) - Bu manada, Hatay ilimizde toplamda 103 tane zeytinyağı işletme tesisi bulunmaktadır. Bu tesislerin 57 tanesi Çevre ve Şehircilik Bakanlığının istediği gibi kendisini dönüştürmüştür ancak 46 tane tesisimiz bu dönüşümü maalesef yapamamıştır. O yüzden tam da zeytin hasadının başladığı bugünlerde bu 46 tesisimizin dönüşümünü sağlaması için bizler Bakanlığımızdan dört ay gibi kısa bir süre uzatımı verilmesini ayrıca talep etmekteyiz.

Ben tekrardan bu kanun teklifinin hayırlı olmasını diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu.

Buyurunuz Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, hepinize iyi akşamlar diliyorum.

Şimdi, bu 283 sayılı kooperatiflerle ilgili kanun önemli bir kanun fakat bu kanun metninde bu önemi haiz olan hiçbir cümle göremedim. Mesela, bu kanunu çalışan arkadaşlar, Allah aşkınıza -Komisyon orada- hiç mi bu Ahilik teşkilatıyla ilgili olarak tartışmadınız aranızda? Ahilik teşkilatı ile kooperatifler arasındaki ilişki üzerine hiç mi düşümediniz? Anlayamıyorum çünkü bakın, ben size kendi yazınızı okuyayım, genel gerekçede aynen şöyle başlıyorsunuz, diyorsunuz ki: “Kooperatifler, demokratik yönetimleriyle sorumluluk, eşitlik, adalet, yardımlaşma ve dayanışma gibi değerlerin kılavuzluk ettiği girişimler olarak diğer işletmelerden ayrılırlar.” Sonra genel gerekçenin son cümlesini okuyorum: “Bu amaçla hazırlanan kanun teklifiyle ülkemizde bulunan kooperatif ve üst kuruluşları, uluslararası kooperatifçilik ilke ve uygulamalarına...” Vesaire, vesaire... “...bulunan ticari işletmeler hâline getirilmek istenmektedir.” Yani ayrı özelliği olduğunu düşündüğünüz... “Ayrı”dan kastınız nedir? Yani kooperatifler ne kamu işletmesi ne özel sektör işletmesi. Dolayısıyla da bunlara benzemediğini söylüyorsunuz, eyvallah ama ondan sonra “Biz bunları ticari işletme yapacağız.” diyorsunuz. Arkadaşlar, Ahilik teşkilatı ve de kooperatiflerin aralarında farklılıklar var, oluşum sebepleri farklı, benzerlikleri de var. “Benzerlikleri nedir?” diye soracak olursanız, bana göre dayanışmacı bir insanlığın kapitalizmle karşılaştığında, kapitalizmin yoksullaştırmasına cevaben bulduğu bir çözümdür bir bakıma. Ama değerli arkadaşlar, bu “kooperatif” dediğimiz mesele sadece Türkiye’de değil, bütün dünyada da esasında -bu konuyla ilgili olan arkadaşlar bileceklerdir- sorunları olan -teorik anlamda söylüyorum- ve çözülmesi için çaba gösterilen konulardan bir tanesidir ama siz diyorsunuz ki: “Bu işletmeler ticari işletme hâline gelecek.” Nasıl olacak bu? Yani esas itibarıyla gönüllülük esasına dayalı, yardımlaşma ve dayanışma çerçevesinde oluşmuş olan bir mekanizmayı siz ticari bir işletmeye benzeteceksiniz yani kâr amacıyla çalışan bir işletmeye çevireceksiniz, yaptığınız bu aslında.

Bu kanun, kooperatiflerin ruhunu anlamamış -kooperatiflere Türkiye’nin kendi gelenekleri içinde baktığımızda- Ahilik teşkilatını da anlayamamış bir anlayışın sonucu olarak yazılmış olan bir metindir. Bu metin esas itibarıyla yaptığınız diğer birçok şeye benziyor. “Nedir o?” diye soracak olursanız, kontrolünüz dışında hiçbir şey kalsın istemiyorsunuz, her şeyi zapturapta alalım istiyorsunuz, her şey merkezileşsin ve saraydan yönetilsin istiyorsunuz; buna ilişkin bir sürü madde var.

Nereden çıktı şimdi Ticaret Bakanlığı kooperatiflerle ilişkili hâle geliyor? Ha, şunu anlıyorum: Kooperatifçiliğin bizim deneyimimizde, Türkiye deneyiminde olumsuzlukları var, arkadaşlarımızın bir kısmı bunu ifade etti, evet, dolayısıyla da bir yaklaşım içinde kooperatiflerin yeniden düzenlenmesiyle ilgili bir şey getirmeyi düşünebilirsiniz, ona da eyvallah ama getireceğiniz şeyin kooperatiflerin ruhuna aykırı olmaması lazım. Bu getirdiğiniz, temel olarak, kapitalist bir işletmeye çevirmeye çalıştığınız kooperatifler. Hatta ben daha abartılı söyleyeyim -hani, muhafazakâr değerlere sahip olduğunuzu söylüyorsunuz Adalet ve Kalkınma Partisi olarak- siz Ahilik teşkilatını -fikriyat anlamında söylüyorum- kapitalist bir işletmeye çevirmeyi kabullenmişsiniz bu metinle. Bu, kabul edilebilir bir şey değil arkadaşlar, gerçekten değil. Hani “Adalet ve Kalkınma Partisi” derken ben Komisyona bakıyorum doğal olarak ama zaten arkadaşlarımız, her zaman olduğu gibi, kendi kanunlarını düşünmeyi, dinlemeyi dahi kendilerine bir şekilde uygun bulmuyorlar ve dolayısıyla da gördüğünüz gibi koltuklar boş kalmış ve biz de boşa konuşmuş oluyoruz. Ama değerli arkadaşlar, bu olmaz, bir ülke böyle yönetilemez.

Hele hele bu denli önemli bir oluşum olan kooperatiflerin her şeye rağmen Türkiye’de sayıları oldukça fazladır. Kooperatiflerin ruhuna uygun bir düzenleme getireceğinize, bunları tümüyle ticari işletmeler yani kâr amacı peşinde koşan serbest piyasa aktörleri hâline getiriyorsunuz.

Arkadaşlar, şöyle söyleyeyim: İnsanların kolektif davranmasını istiyorsanız iki tane yolunuz vardır: Biri, insanların kendi gönüllülükleri üzerinden bir araya gelmeleridir; ikincisi de müeyyideler koyarak yani cezai müeyyideler koyarak insanları kanunlar çerçevesinde kolektif davranmaya yöneltmenizdir. İnsanlık tarihi bu söylediğim 2 özelliği de geçmişte yaşadı, hâlen de bir ölçüde yaşıyor. Dolayısıyla da şimdi, ben bakıyorum; efendim, okuyayım şuradan: “Genel kurulu zamanında çağırmayan yöneticilere ceza, denetçilere ceza, ortaklığı kabul konusunda uygun davranmayan yöneticilere ceza, bilgi sistemine girmeyen yöneticilere ceza.” Arkadaşlar, hani kooperatifler gönüllüydü, nasıl oldu bu? Yani gönüllülük esasına uygun olarak bir araya gelmiş olan, dayanışma duygularıyla hareket eden insanların bu özgürlük alanını siz cezayla sıkıştırıyorsunuz ve cezayla yönlendirmeye çalışıyorsunuz. Bu kabul edilebilir değil değerli arkadaşlar.

Gerçekten, insan şunu bekliyor; muhafazakâr değerlere sahip olduğunu söyleyen Adalet ve Kalkınma Partisinin böyle bir yasayı önümüze getirirken en azından bu ülkenin kültürel mirasını dikkate alan bir yerden bir organizasyon yapmasını bekliyor insan. Kaldı ki bu yasada mesela uluslararası kooperatifçilikle ilgili sorunlara dair bir tek cümle yok. Mesela Arjantin uzun yıllar kooperatifçilik yaşadı, Brezilya bunu yaptı; kimisi başarılı oldu kimisi başarısız oldu. Hâlâ tartışılıyor, ne olursa başarılı olur, ne olursa başarısızlık söz konusu oluyor diye hâlâ tartışılıyor. Dolayısıyla da kooperatifleri bizim Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu olan partiler olarak düşünmemiz ve buna ilişkin bir yaklaşım göstermemiz zaten gerekiyor. Ama arkadaşlar, bu değil çünkü bunun hiçbir şey anlamamış olan bir yasa çalışması olduğunu söyleyebilirim. “Hiçbir şey anlamamışlık” iddialı bir cümle, biliyorum, farkındayım. Ama gerçekten de siz, gönüllülük esasına uygun olarak oluşmuş olan bir mekanizmayı cezalarla yönetecekseniz eğer veya Ticaret Bakanlığına bağlı hâle getirecekseniz eğer, birçok alanda yaptığınız gibi, insanlarımızın dayanışma duygularını, yardımlaşma duygularını ve birlikte iş yapma duygularını önlersiniz ve zaten önlüyorsunuz da arkadaşlar. Önlüyorsunuz çünkü bu Mecliste çoğunluğunuzun var olması ortak bir iş yaptığımız duygusunu yaşamamızı engelliyor. Çünkü siz tartışmıyorsunuz, çünkü siz fikre fikirle karşı koyamıyorsunuz; yok böyle bir şey, elinizi kaldırıyorsunuz sadece ve sonuçta geçiriyorsunuz yasaları. Ama inanın arkadaşlar, bu yasalar bir süre sonra geri dönecek, geri dönecek. Çünkü bu, toplumsal dokuya uygun olmayan bir yasadır ve bu yasa öyle veya böyle çok uzun süre işlev görecektir bir yasa değildir.

Dolayısıyla da biz, grup olarak bu yasaya karşıyız. Bu yasayla memleketin ihtiyacı olan kooperatifleri düzenlemek değil, zapturapta almak, tam anlamıyla zapturapta almak amacını ve yine bu metinde ifade ettiğiniz gibi, kalkınma yönüne doğru kooperatiflerin yönelmelerini sağlamak gibi bir perspektifi benimsemiş durumdasınız. Ama kooperatifler kapitalist işletmeler değildirler, kâr amacıyla çalışmazlar, dayanışmayı ve birlikte iş yapmayı, birlikte kazanmayı öneren kurumlardır. Siz bunları kâr amacıyla çalışan kurumlara dönüştürmeye çalışıyorsunuz, bunun nafil bir iş olduğunu söylemeye çalıştım.

Hepinize iyi akşamlar. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Müzeyyen Şevkin.

Buyurunuz Sayın Şevkin. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kooperatifler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Gelir düzeyi düşük, sermayeleri yetersiz insanların bir araya gelip ekonomik güç sağlanmasına imkân sunan kooperatifçiliğin yaygınlaştırılması ülkemiz için vazgeçilmez ve büyük bir öneme sahiptir. “Tek taşla duvar örülmez.” denilir Anadolu’da, dolayısıyla bu manada kooperatifçilik önemlidir ülkemizde. Bireylere kendi işinin sahibi olma duygusunu hissettiren, istikrar ve kazanmayı sağlayan kooperatiflerin şeffaflığı gerek ortaklar arasında gerekse kamuoyu nezdinde güvenin sağlanması açısından oldukça önemlidir.

Değerli milletvekilleri, kırsalda yaşayan insanlarımızın ürettiği ürünlerin ekonomik olarak pazarlanmasında kooperatifler önemli bir yere sahip. Her geçen gün dünya nüfusunun ve gıdaya olan ihtiyacın artması bunu daha da zorunlu hâle getirmektedir. Büyük ölçekli işletmelerin karşısında sürdürülebilir bir üretimin yapılmasını sağlayacak tek yol kooperatifleşmelerin desteklenmelerinden geçmektedir. Dolayısıyla, üreticilerin kendilerini geliştirmelerinde, ürettikleri ürünleri pazara ulaştırmalarında kooperatifler ve üretici örgütleri önemli rol oynamaktadırlar. Küçük çiftçilerin altyapı, yeni teknoloji imkânlarına ulaşmalarının yegâne yolu kooperatifleşmeyle mümkün olacaktır. Bu bağlamda kullanacağı ekipmana, bilime, teknolojiye, krediye, uygun depolamaya, nakliye ve pazara erişimi de kolay olacaktır. Aynı zamanda çiftçilerin ürünlerini hak ettikleri fiyata satmalarını önümüze getirmiş olacaktır. Kooperatiflerin özellikle kuruluş aşamasında desteklenmesine ve ürettikleri ürünlerin pazara ulaşmasında mutlaka soğuk hava depolarına ve ürünlerinin tüketiciye ulaşmasına, aynı zamanda satış ofislerine de ihtiyaç vardır.

Sayın milletvekilleri, teklif geneli itibarıyla olumlu ancak tabii, kooperatiflerin taleplerini karşılamaktan ve kooperatiflerle üst kuruluşların hâlihazırda var olan ekonomik ve finansmana yönelik sorunlarının çözümünden uzaktır. Teklifin her ne kadar katılımcı bir anlayışla hazırlandığı ifade edilse de kooperatiflere ve üst kuruluşlara daha önce iletilen taslağın aynısı olmadığı, TBMM’ye sunulan teklifin daraltılmış olduğu görülmektedir. AKP tarafından verilen teklife Komisyon aşamasında yine AKP milletvekilleri tarafından 7 ayrı değişiklik önergesi sunulması bir ciddiyetsizlik örneğidir gerçekten ve hazırlıksız olduğunu göstermektedir.

Kanun tekliflerinin uzmanlıkları yönünden tali komisyonlarda ele alınmaması da yine ayrı bir handikaptır. Kooperatiflerin üst kuruluşlarının ve üreticilerin sorunlarına çözümleri içeren önergelerimiz reddedildi, yeterince tartışılmadı, teklif önergelerimiz üzerinde yeterince tartışılmadan reddedildi. Yeni yapılacak düzenlemeler için maliyet-fayda-etki analizleri yapılmamıştır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin uygulanmaya başlanmasından beri tekliflerin düzenleyici etki analizlerinin yapılmadığı görüldü ve bu görüşmeler sırasında da maalesef Komisyonunda da bunlar değerlendirilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, teklifle ilgili olarak bir diğer eksiklik, yine, teklifin gerekçesinde Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı’ndan bahsedildiği hâlde 2011-2023 Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı’nın olmaması nedeniyle 2012-2016 yıllarını kapsayan bir eylem planına göre hazırlık yapılmasıdır. Bu husus Komisyon görüşmelerinde anlaşılmıştır.

Değerli milletvekilleri, çağdaş kooperatifçilik bilindiği gibi 1863 yılında Memleket Sandıklarıyla başlamıştır Türkiye’de ve ülkemizde kooperatifçilikte sadece bir otorite değil, çeşitli bakanlıkların uhdesinde kooperatifler vardır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının çalışma alanında 35.938, Ticaret Bakanlığının çalışma alanında 12.327, Tarım ve Orman Bakanlığının çalışma alanında 11.499 kooperatif olmak üzere toplam 59.764 kooperatif faaliyet göstermekte olup bu kooperatiflerin 6 milyon 328 bin üyesi bulunmaktadır. Evet, bu rakamları uluslararası ölçekte kıyasladığımızda maalesef Türkiye kooperatifçilikte oldukça geri kalmaktadır. Avrupa nüfusunun yüzde 17’si kooperatif ortağı

konumundayken maalesef ülkemizde tarımda kooperatifleşme geride kalmıştır. Danimarka'ya göz attığımızda bu oran yüzde 98, Hollanda'da yüzde 95, Almanya'da yüzde 76, Kanada'da yüzde 75, ülkemizde ise yüzde 13 seviyelerinde kalmıştır.

Değerli milletvekilleri, en büyük 300 kooperatif listesinde Hollanda'nın 17 kooperatifi var ve gayrisafi yurt içi hasılasının yüzde 12'sine karşılık gelmekte bu kooperatifçilik. Finlandiya'da ise 9 kooperatif bu listede yer alıyor ve bunların ülke gayrisafi yurt içi hasılasındaki payı ise yüzde 16 civarında. Türkiye'de kooperatiflerimizin gayrisafi yurt içi hasılasına dair ise ne yazık ki ciddi bir veri noksanlığı vardır, buna da bu nedenle erişilememiştir. Rakamlar dünyada kooperatifçiliğin her ne kadar ilerlemiş olduğunu gösterse de ülkemizde kooperatifçiliğin ne kadar geri kalmış olduğu maalesef gözler önündedir. Tabii ki demokrasinin gelişmiş olduğu ülkelerde kooperatifçilik de gelişmiş oluyor; çağdaşlığın, büyüklüğün, istihdamın yoğun olduğu ülkelere de bu paralel ilişkinin olduğunu görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, tam bu noktada Adana'da ÇUKOBİRLİK'ten bahsetmek isterim. ÇUKOBİRLİK 1940 yılında Çukurova Pamuk, Yerfıstığı ve Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliği olarak kurulmuştur. Ceyhan ve Tarsus Tarım Satış Kooperatiflerinin bir araya gelmesiyle Çukurova Bölgesi'nde pamuk üreticilerinin ürünlerini değerlendirmek ve üreticiye destek sağlamak amacıyla 275 üyeyle kurulmuş olan ÇUKOBİRLİK maalesef şu anda tamamen gözden çıkarılmış durumdadır. Sadece merkezî entegre tesislerinde 10 bine yakın eleman çalışırken Türkiye'nin dört bir yanına dağılmış ve burada yüz binlerce insana iş, aş, ekmek kapısı ve umudu olan ÇUKOBİRLİK -bizim bölgemizin- maalesef tamamen şu anda elden çıkarılıyor, âdeta peşkeş çekiliyor.

Bundan kısa bir süre önce, 41 dönümlük arazi üzerinde en son Mihmandar Kooperatifi de satışa çıkarılmıştır. Arkadaşlar, buradaki sorun, rayiç bedel olarak 56 milyon 500 bin lira fiyat biçildiği hâlde maalesef satış 30 milyon 810 bin 627 liraya gerçekleşiyor. İki farklı rayiç bedel ve satış nedeniyle ortada bir yetkili ve yetkisiz firma kaosu yaşanıyor, yani yağma Hasan'ın böreği.

Arkadaşlar, ÇUKOBİRLİK, Hazine Müsteşarlığınca oluşturulan Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) kaynaklı, yeniden yapılandırılan borçlarının ödenmesinde sıkıntı yaşadığını açıklıyor ve 108 milyon 750 bin lira DFİF kredi borcu olduğunu ifade ediyor. Satıştan ne kadar alınıyor; 35 milyon 500 bin. Arkadaşlar, aklımızla alay mı ediyorsunuz? Üretimin bu kadar yoğun olduğu, yüz binlerce insana hitap eden, hem mal varlıkları hem de üretimden uzaklaşan ÇUKOBİRLİK'i nasıl ifade edeceksiniz? Yani hem kooperatiflerle ilgili yasa çıkarıyorsunuz, bir taraftan da bu kadar önemli bir kuruluşu kapatıyorsunuz. Pamukla birlikte soya, kanola, ayçiçeği üreticisi serbest piyasa koşullarına ezdirilmiyor burada; gübre, tohumluk, küspe desteğinde bulunuluyor. Özellikle pamuk üreticisinin ekmek kapısı olan ve tüccara ezdirmeyen, tekellere ezdirmeyen bir yapı olan ÇUKOBİRLİK'i gerçekten nereye koyduğunuzu, nasıl konuşturduğınızı bilemiyoruz ve bu Meclisin, yüce Meclisin bir an önce ÇUKOBİRLİK'i yeniden etkin günlerine kavuşturması gerektiği çağrısını buradan yapmak istiyorum. Üretmek zorundayız arkadaşlar. Üretmediğimiz sürece kooperatiflerin ne anlamı var?

Değerli milletvekilleri, yine, kooperatiflere yeni bir düzenleme getirilmek isteniyor. Sayın Cumhurbaşkanımız Tarım Kredi Kooperatif Marketi gezerken gofret, bisküvi, ve benzeri abur cubur şeyleri satın aldığı anda "Ülke ne kadar ucuzmuş." diye âdeta aklımızla dalga geçiyor arkadaşlar, sanki insanlar karnını gofretle, bisküviyle dolduruyormuş gibi. Bununla dalga geçerken, tüm üretim alanları özelleştirilip elden çıkarılırken bine yakın Tarım Kredi Kooperatif marketin Cumhurbaşkanının emriyle üretime, açılmaya sevk edilmesi ayrı bir ironi, ayrı bir komik durum gerçekten. Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu diye buradan sormak isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, tabii, yine, bu, Tarım Kredi Kooperatiflerinin zarar ettiği ortadayken Genel Müdür Fahrettin Poyraz’ın net maaşının 62.500 Türk lirası olması ayrı bir handikaptır. Zarar eden bu kurum dururken Genel Müdür hangi başarısından dolayı bu maaşı almaktadır arkadaşlar?

Değerli milletvekilleri, dünyadaki örnekleriyle karşılaştırıldığında Türkiye’deki kooperatifçilik oldukça geridedir. Kadınların ve engellilerin yanı sıra gençlere de destek verilmesini önerge olarak sunduk ama Komisyondaki oylarla, çoğunluk sayısıyla maalesef reddedildi.

Benim, yine, Adana’dan bir iki örnek vermem gerekirse; uyuşturucuda 3’üncü kent olan Adana, suça sürüklenen çocuk sırasında 13’üncü, doğum yapan küçük çocuk sıralamasında 7’nci olan Adana her seferinde sizi 1’inci yapıyor Sayın AK PARTİ milletvekilleri ama Adana’ya şaşı bakıyorsunuz. Yeter artık! Gelin, Adana’da ÇUKOBİRLİK’i canlandırın, üretim alanlarını açın. Ya gideceksiniz ya da gideceksiniz! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Cora, 60’a göre söz talebiniz var.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Trabzon Milletvekili Salih Cora’nın, Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs’ün 283 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım, İYİ Parti Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs’ün satışması üzerine cevap vermek istiyorum.

Değerli Hüseyin Hocam, AK PARTİ döneminde Trabzon’a yaklaşık 35 milyar TL’lik yatırım yapılmıştır.

Mega projelerimizi eleştirdiniz, bunlar bizim vizyonumuz, yol haritamızdır. Biz bu projeleri dile getirirken siz “Bunlar yapılamaz.” demiştiniz ve özellikle ifade etmek isterim ki biz Yatırım Adası’nın deniz dolgu alanında yapılabilmesi için Kıyı Kanunu’nda değişiklik teklif ettiğimizde arkadaşlarınız “ret” oyu vermiştir. Bir başka mega projemiz olan şehir hastanesi için de itiraz etmişsiniz, şu an inşaatına başlandı.

Aynı şekilde, Trabzon Üniversitesi kurulması yönündeki teklifimiz oylanırken şehrimizin muhalefet partisi milletvekili oy kullanmamıştır. Biz hangi sözü vermişsek yaptık, yapıyoruz.

Yatırım Adası dolgu alanı ve güney çevre yolunun projesi yeni bitti, ihalesi önümüzdeki yıl yapılacaktır.

BAŞKAN – Sayın Örs şu anda hazır değil.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Efendim, Sayın Örs burada olmadığı için daha önceden söylediklerini ben onun adına tekrarlıyorum. Salih Bey’in de eleştirilerine saygı duyuyorum ama nasıl olsa her ikisi de Trabzon Milletvekili olarak bu Meclis çatısı altında bir daha karşı karşıya gelirler, münazaralarını sürdürürler.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Başkan.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 76 Milletvekilinin Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3863) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 283) (Devam)

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerinde önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

13'üncü madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kooperatifler Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 13- 1163 sayılı Kanunun 93 üncü maddesinin linci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş; 4 üncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“f) Ortaklarının tamamı kadın olan kooperatiflerin kamu ve diğer kurum ve kuruluşlardan amaç ve konuları doğrultusunda kullanılmak üzere sağladıkları hibeler her türlü vergiden muaftır.”

“Bu fıkra hükmü ortaklarının tamamı kadın olan kooperatifler, kooperatif birlikleri ve kooperatif merkez birlikleri bakımından uygulanmaz.”

“5. Ortaklarının çoğunluğu kadınlardan oluşan ve kadın emeğinin değerlendirilmesi amacıyla kurulan kooperatifler ile ortaklarının çoğunluğu 18-25 yaş arası gençlerden, sosyal kooperatiflerden ve engellilerden oluşan kooperatiflerin, bu Kanun ve 6102 sayılı Kanun gereğince tescil ve ilana tabi işlemlerinden ücret alınmaz ve ilana tabi olanlar Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde ücretsiz olarak yayımlanır. Birinci cümlede yer alan koşulların sürdürülmesi kaydıyla, bu kooperatiflerin 18/05/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nun 24 üncü maddesi gereğince ödeyeceği oda kayıt ücreti ve yıllık aidat ile 25 inci maddesinde tanımlanan munzam aidatın iki katı, ilgili bulunduğu yılı takip eden Ocak ayı içerisinde tahsilatı yapan oda tarafından üye kooperatife destek ödemesi olarak aktarılır.”

Tahsin Tarhan
Kocaeli

Müzeyyen Şevkin
Adana

Çetin Osman Budak
Antalya

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

Tacettin Bayır
İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HACI ÖZKAN (Mersin) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Müzeyyen Şevkin.

Buyurunuz Sayın Şevkin. (CHP sıralarından alkışlar)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim.

Kooperatifler Kanunu Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerine CHP Grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Türkiye'de kurulu kadın kooperatifleri sektörü küçük olsa da ülke genelinde ortaklarına ve topluma mal ve hizmet sunmaktadır. Kadın kooperatiflerinin sosyal ve ekonomik amaçlı kendilerine has yapılan anlaşmasına ve tanınmasına ihtiyaç vardır. Bütünleyici ve destekleyici bir mekanizma hayata geçirilmedikçe kadın kooperatifleri sadece ayakta kalma mücadelesi vermeye devam edecek ve ne yazık ki gelişemeyecektir. Arkadaşlar, ortalama iki buçuk yılda bir kadın kooperatifinin kapandığı istatistiklerle ölçülmüştür.

Türkiye'de, yoksullukla mücadelede ve kadınların güçlenmesinin önünün açılmasında kooperatifler büyük önem taşımaktadır. Ülkemizde 192'si aktif, toplam kadın kooperatifi sayısı 227'dir ve ilk olarak 1999 yılında başlanmıştır kadın kooperatifleşmesine.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde kadınların iş gücüne katılım oranı oldukça düşüktür; Türkiye'de 15 yaş üzeri 30 milyon kadın nüfusunun sadece 10 milyon 723 bini iş gücüne katılabilen. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğini besleyen, kadını istihdam dışına iten politikalar ve sosyal yaşamdan uzaklaştırılan kadınlar, Türkiye'de hem ekonomik hem de sosyal özgürlükten yoksun yaşamaktadırlar. Türkiye'de kadının karşısına en büyük sorun olarak şiddet, işsizlik, eğitimsizlik ve taciz gibi sorunlar gelmektedir. Ülkemizde her 10 kadından 7'si iş bulamıyor arkadaşlar, kadınların istihdama katılım oranı yüzde 29,3. Maalesef, 15 yaş ve üzeri 20 milyon kadın iş yaşamının dışında. Kadınların erkeklerle yaptığı aynı işe rağmen daha az ücret aldıkları ortada. Yüzde 34,93'ü herhangi bir işte çalışmıyor ya da iş arıyor. İşsizlik türlerinin tamamında, her alanda maalesef “kadın” adına rastlıyoruz. Pandemi tabii, bunu bir kat daha artırdı. 9 milyon 635 bin ev kadını iş gücüne dâhil olamıyor, iş bulma umudu olmadığı için de artık iş aramaktan vazgeçmiş durumda. 15-24 yaş arasındaki 5 milyon 795 bin genç kadının yüzde 32'si ne eğitimde ne iş yerinde yani arada bir yerde, nerede oldukları istatistiklerde görünmüyor.

Evet, kadınların kooperatif kurmasının başlıca nedenlerinden ilki iş olanağı yani ekonomik; ikincisi, sosyal açıdan kooperatif kurmaya çalışıyorlar ve ortak sorunlara çözüm bulmak amacıyla kooperatif kuruyorlar. Ekonomik hayatta kendilerine yer bulmak için, istihdam ve gelir elde imkânı sağlamak adına kooperatif kuran kadınlar çok düşük sermayelerle başlıyorlar. İşlerini geliştirme olanaklarını hem sosyal hem ekonomik olarak güçlendirmek amacıyla tabii ki Ticaret ve Tarım Bakanlıklarından, Kalkınma Ajanslarından ve Avrupa Birliğinden fonlar alıyorlar arkadaşlar. Ama tabii, bu fonların çeşitli kriterleri var ve vergilendiriliyor bu fonlar. Dolayısıyla tamamen amaca uygun olarak kullanılsa bile vergi alındığı için kadınlar bu fonlara erişimde zorlanmaktalar.

Doğrusu, bu kadınlara, bu hibelerde de verginin kaldırılmış olması gerekiyordu Kooperatifler Kanunu Teklifi'nde, bunu da beklerdik ama ne yazık ki olmadı. Yine, benzer şekilde, Türkiye'de TÜİK rakamlarına göre genç işsizlik sayısı yüzde 24,7. Tabii, “Türkiye Sayın Tayyip Erdoğan'ı mutlu etme kurumu” diyoruz biz ona, çünkü TÜİK ne kadar doğru veriyor... “Her 4 gençten 1'i işsiz.” diyor TÜİK bile. Bu durumda biz yine de gençlerin de bu muafiyetten yararlanmasını istedik ama maalesef yine Komisyonunda AKP ve MHP oylarıyla reddedildi.

Yine, ortaklarının çoğu engellilerden ve 18-25 yaş arası kadınlardan oluşan kooperatiflerle ilgili odaların nakdî destek yapması talebimiz yine AKP ve MHP oylarıyla maalesef reddedildi.

Değerli milletvekilleri, çoğunluğu kadınlardan oluşan ve kadın emeğinin değerlendirilmesi amacıyla kurulan kooperatifler ve ortaklarının çoğunluğu engellilerden oluşan kooperatiflerden kuruluş aşamasında ve faaliyet dönemlerinde tescil ve ilan ücreti alınmayacağı yasalaşacak. TOBB Kanunu

gereği yine 2 katı kadar tahsilatı yapan oda tarafından üye kooperatife destek ödenmesiyle ilgili verdiğimiz önergemiz maalesef yine reddedildi. Kanunun yükümlülüğünü yerine getiren ve ortaklarının çoğunluğu kadınlardan oluşan kooperatiflerde ortaklarının çoğunluğu engellilerden oluşuyorsa bu koşulların sürdürülmesi kaydıyla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) - ...oda nakdî olarak bizce destek yapmalıdır.

Değerli milletvekilleri, kooperatiflerde lider pozisyonundaki kadın sayısının diğer işletmelere göre daha fazla olduğu dikkate alınmalıdır. Bu nedenle kadın kooperatiflerinin kamu, diğer kurum ve kuruluşlardan aldıkları hibeler vergiden muaf olmalıdır. Bakın, noterden tutun pek çok alanda hem aidaat ödüyorlar hem harç ödüyorlar hem de vergi ödüyorlar. Kadınların bu alanda mutlaka desteklenmesi gerekiyor arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, kadınlarını kalkındırmayan ülkelerin medeniyeti yakalayamadığı ortada. Norveç’e, İzlanda’ya, Finlandiya’ya baktığımız zaman kadınlarıyla omuz omuza, yan yana; ne erkeklerden bir adım geride ne de bir adım önde ama yan yana yürüyen ülkelerin kalkındığını ve geliştiğini görüyoruz. Ülkemizde kadın adının her alanda daha çok yer alması gerektiğine inanarak hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesinin işlenecek hükmünde yer alan “ortakların çoğunluğu” ifadesinden sonra gelmek üzere “30 yaşını doldurmamış gençlerden ya da” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Feridun Bahşi

Ümit Beyaz

İbrahim Halil Oral

Antalya

İstanbul

Ankara

Fahrettin Yokuş

Bedri Yaşar

Yasin Öztürk

Konya

Samsun

Denizli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HACİ ÖZKAN (Mersin) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın İbrahim Halil Oral.

Buyurunuz Sayın Oral. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 283 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, kooperatiflerle alakalı olumlu düzenlemeler içeren teklif aslında bizi bir yandan da bu alandaki eksiklikleri görmeye itmiştir. Özellikle tarım alanında kooperatifleşmeyle alakalı çok kapsamlı politikalara ihtiyacımız olduğu aşikârdır. Dünyada ve Avrupa’da kooperatifleşme istihdamı ve verimliliği artmaktayken bizde özellikle tarım alanında bir kısır döngü ortaya çıkmıştır.

Daha önce bu kürsüden defalarca çiftçimizin Tarım Kredi Kooperatiflerine ve Ziraat Bankasına olan borçlarını dile getirmiş, faizsiz, uzun dönemli erteleme ve taksitlendirme yapılmasını istemiştik ancak bu gerçekleşmedi. Bunun üstüne kuraklık felaketi yaşandı, çoğu çiftçimiz ekinlerini biçemeyecekleri için koskoca tarlaları sadece hayvan otlatmak için kullandılar. Bunu başkentimizde, Balâ'dan canlı canlı gördüm. Bir çiftçimiz bu hâli anlatırken gözyaşlarına boğuldu.

Şimdi, 31 Ekim tarihi yaklaşıyor, yapılandırma ödemelerinde son tarih olan 31 Ekime kadar borçlarını ödeyemeyen çiftçilerimize haciz gelecek. Pek çok çiftçi ailesi ödeyecek gücü olmadığı için hacizlerle boğuşmaya başlayacak. Traktörü olanın traktörü gidecek, olmayan “Köyü satsak ödeyemeyiz.” diyerek kaderine razı olacaktır. Sadece Tarım Kredi Kooperatifleri değil de kökenlerinde kooperatifleşmenin olduğu Ziraat Bankasına ait borçlar, elektrik borçları, diğer özel banka borçları da üst üste gelecek.

Doların 10 lirayı hedeflediği, mazotun, benzinin tarihinin en yüksek seviyesine ulaştığı, üstüne kuraklığın vurduğu bir ortamda çiftçiden borç tahsil etmeye çalışmak sorumsuzluktur, vicdansızlıktır. Bu sorumsuzluğu temizlemek yerine burada kooperatiflerin yönetimlerini ya da başka tali konuları veyahut palyatif çözümleri konuşmak ise Türkiye Büyük Millet Meclisine yakışmaz. İktidar bir an önce bütün partilerin, tarımla ilgili bütün sivil toplum kuruluşlarının katkısını alacağı bir tarım kurultayı, bir tarım şûrası yapmalı, bunu da Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir araştırma komisyonuyla desteklemelidir.

Bütün dünyada kooperatifler istihdam, gelir ve verimlilik artırırken Türkiye’de “kooperatif” denilince akla sadece borçlar geliyor. Sizce de bir şeyler yanlış gitmiyor mu Türkiye’de?

Saygıdeğer milletvekilleri, Tarım Kredi Kooperatifleri borçlarında çiftçiler çaprazlama olarak birbirlerine kefil olmuş durumdadırlar yani kefillerin de kooperatife kendi borçları bulunmaktadır. Böyle bir sistemde ne borç ödenebilir ne de borç alınabilir. Tarımsal verimliliği artıracak, modernleşmeyi güçlendirecek adımlar atılmadıkça, tarımı kara düzen, babadan oğula geçen usullerle sürdürmeyi engellemedikçe bir adım ileri gidemeyiz. İlerleyemediğimiz için de çiftçi çocukları büyük şehirlere göç etmektedirler. Göç edince asgari ücretle çalışmaya mahkûm olurlar. Türkiye’de pek çok kalemin dövizle bağlı olduğunu da biliyoruz. Yakıt bunun başında geliyor. Ekonomik beceriksizlikleriniz dövizdeki artışı tetikledikçe alım gücümüz düşüyor. Şubat ayında Türkiye’de 426 euro olan brüt asgari ücret 325 euroya kadar gerilemiştir. Böylece Türkiye asgari ücrette Avrupa Birliği’nin dibindeki 332 euroluk Bulgaristan’ı da maalesef geçmiştir. İşte çiftçi çocukları tarımdan kazanamayacakları için bu ücretlere mahkûm olmaktadır o da iş bulabilirlerse.

Sayın milletvekilleri, kısacası, takke düşmüş kel görünmüştür, beceriksizliğiniz tescillenmiştir. İktidarın bir eski milletvekilinin geçtiğimiz günlerde dediği gibi ülkemizde mini mini zamlar yoktur, ülkemizde zamlar Ağrı Dağı’nı geçmiştir. Ülkemizde mini mini olan tek zam işçiye, memura, ücretliye yapılan zamlardır. Bunun müsebbibi de maalesef AK PARTİ iktidardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Teşekkür ederim.

2023’te iktidarı terk ettiğiniz günden sonra az da olsa hayırla anılmak istiyorsanız çiftçimizin lehine kalıcı birkaç adım atarsınız.

Bu düşüncelerle Genel Kurulu selamlıyor, teşekkür ediyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

14'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinde geçen “lira” ibarelerinin “Lira” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Müzeyyen Şevkin	Çetin Osman Budak
Kocaeli	Adana	Antalya
Ahmet Vehbi Bakırloğlu	Tacettin Bayır	Murat Bakan
Manisa	İzmir	İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HACI ÖZKAN (Mersin) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Murat Bakan.

Buyurunuz Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; benim “kooperatifçilik” deyince aklıma İzmir geliyor. Çoğunuzun aklına “İzmir” deyince özgürlük gelir, demokrasi gelir, barış, kardeşlik gelir, çok güzel şeyler gelir, kooperatifçilik pek gelmeyebilir ama İzmir bir tarım kenti arkadaşlar, şimdinin tarım kenti de değil. Osmanlı İmparatorluğu döneminde, 16'ncı, 17'nci, 18'inci ve 19'uncu yüzyıllarda Akdeniz'deki en büyük ihracat limanı İzmir. Neden bu kadar güçlü ihracatı? Tarımdan dolayı. Küçük Menderes havzası, Gediz havzası, Bakırçay havzası, hemen arka bölgesinde Aydın Söke Ovası, diğer tarafta Manisa, tüm bu bölgenin tarım ürünlerini İzmir Limanı dünyaya satıyor. İncir satıyor, pamuk satıyor, tütün satıyor -yani bugün sizin bitirdiğiniz tüm ürünleri- üzüm satıyor, kuru üzüm satıyor. İhracatı yaptığı o tarım bölgesi, hâlihazırda da Türkiye'nin en güçlü tarım bölgelerinden biri ve bunun en önemli sebeplerinden biri yani Türkiye'de tarım geriye giderken İzmir'de tarımın hâlâ güçlü olmasının temel sebebi İzmir Büyükşehir Belediyesi değerli arkadaşlar. Yani geçmiş dönemde, önceki dönemde, Tire Süt Kooperatifi, Bayındır Çiçekçiler Kooperatifi, Ödemiş'teki Bademli Fidancılık Tarımsal Kalkınma Kooperatifiyle başlayan süreç, bugün, yeni, bu dönemki Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Tunç Soyer döneminde daha da yükseldi. Şimdi küçük üreticiyi destekleyen fabrikalar yapılıyor, tarım sanayisi geliştiriliyor, iklim krizine uygun tarım ürünleri, sürdürebilir tarım uygulamaları yapılıyor. Dolayısıyla, Türkiye'de tarım küçülürken İzmir'de tarım büyümeye devam ediyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Bir başka konu, KÖY-KOOP yani İzmir'de bir de KÖY-KOOP farkı var, KÖY-KOOP İzmir, orada da bir yiğit cumhuriyet kadını var, KÖY-KOOP'la küçük üreticiyi destekleyen Neptün Soyer, ona da buradan, bu kürsüden saygılarımızı gönderiyoruz değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bugün, buraya, SADAT'la ilgili bir Meclis araştırması geldi, AK PARTİ ve MHP oylarıyla reddedildi. Ben, SADAT'la ilgili de birkaç kelime etmek istiyorum. Arkadaşlar, SADAT dediğinizde sadece bir şirketi düşünmeyeceksiniz, SADAT iç içe geçmiş 3 yapıdan oluşuyor, 2 tane dernek, 1 şirket. 2 dernek ne? ASDER, ilk dernek, ilk kurdukları dernek, Adaleti Savunanlar Derneği. Daha sonra

ASSAM kuruluyor, Adaleti Savunalar Stratejik Araştırmalar Merkezi Derneği ve son olarak SADAT kuruluyor. Bu üçünün ortak noktası var. Kim ortak nokta? Adnan Tanrıverdi. Birinin onursal başkanı, birinin başkanı, birinin de yönetim kurulu başkanı, SADAT'ın.

Kim Adnan Tanrıverdi arkadaşlar? Çoğunuz biliyorsunuz, emekli bir general. ASDER'in sayfasında bir yazısına rastladım, inceledim yani kim diye, geçmişini vesaire. Ergenekon kumpasında 16 Ocak 2009'da yazdığı bir yazı var. Haksız, hukuksuz yargılanan vatansever subayları yargılayan FETÖ'cü hâkimler, savcılar için diyor ki: "Destekliyoruz onları, bu yargılamayı yapanları destekliyoruz." Destekleyen bir yazı yazmış, o yazı da hâlâ Adnan Tanrıverdi'nin kendi sayfasında duruyor değerli arkadaşlar.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Onun sayesinde orada duruyor ki, o yazının sayesinde.

MURAT BAKAN (Devamla) – ASDER, 30 Aralık 2011 tarihinde bu Meclise bir anayasa önerisi getiriyor. Bakın "Farklı Bir Anayasa" başlıklı önerinin 3'üncü maddesinin (a) fıkrasında diyor ki: "Anayasa'da resmî ideoloji olmamalıdır." (b) fıkrasında "Değişmez maddeler bulunmamalıdır." diyor, Anayasa'mızın değişmez maddelerinin değişmesi gerektiğini söylüyor. "Laiklik ilkesi anayasada bulunmamalıdır." diyor ASDER. (d) fıkrasında "Resmî dil Türkçe olmalı." diyor ama gerçi bu "Resmî dil Türkçe"yi daha sonra "Arapça" olarak değiştirdiler, biliyorsunuz bir konfederasyon anayasası yaptılar.

Arkadaşlar, nedir bizim Anayasa'mızdaki değişmez maddeler: Cumhuriyet yani devletin şeklidir. Nedir? Cumhuriyetin nitelikleridir. "Atatürk milliyetçiliği kalkabilir." diyor mesela. "Demokratik, laik, sosyal hukuk devleti olmayabilir Türkiye Cumhuriyeti." diyor. Ve son olarak "Türkiye Cumhuriyeti'nin üniter yapısı da değişebilir." diyor. "Resmî dili, ay yıldızlı bayrağı, millî marşı olan İstiklal Marşı da değişebilir, başkenti de değişebilir." diyor. Daha sonra zaten 2017 yılında Uluslararası ASSAM İslam Birliği Kongresi -bununla ilgili bir anayasa çalışması- yaptılar İstanbul'da, orada açıkladılar. Şimdi, o konfederasyon anayasasında neler söyleniyor, onu söyleyeyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bakan.

MURAT BAKAN (Devamla) – Bakın, ilk taslaklarındaki 6'ncı maddede diyor ki: "ASRİKA İslam Devletler Birliğinin resmî dili Arapçadır." Bizim millî dilimizden vazgeçmemizi bekliyorlar. "Bayrağı, şekli kanunla belirlenen kırmızı yeşil zemin üzerine beyaz ay ve millî devlet sayısı kadar yıldızlı bayraktır." Bir konfederasyon oluşturacaklar, biz egemenlik haklarımızın bir kısmını konfederasyona devredeceğiz; konfederasyon böyle bir şeydir.

7'nci maddede "İslam Birliğinin temel amacı, İslam şeriat ve akidesini hâkim kılarak İslam dünyasının süper güç olarak tarih sahnesine yeniden çıkmasını sağlamaktır." diyor.

8'inci madde "Egemenlik şeriatındır." diyor. Yani burada "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." yazısını kaldırmaya kimsenin gücü yetmez, "Bunu kaldıracacağız." diyor değerli arkadaşlar. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bakın, biz Kurtuluş Savaşı'nda 3 cephede savaştık; doğu cephesinde, batı cephesinde, güney cephesinde savaştık. Yedi düvelin gücü yetmedi bunları değiştirmeye, kimsenin de gücü yetmez değerli arkadaşlar.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinde geçen "yer alan" ibarelerinin "bulunan" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hasan Özgüneş

Abdullah Koç

Kemal Peköz

Şırnak

Ağrı

Adana

Necdet İpekyüz

Murat Çepni

Habip Eksik

Batman

İzmir

İğdır

Serpil Kemalbay Pekgözegü

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HACI ÖZKAN (Mersin) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay.

Buyurunuz Sayın Kemalbay. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın vekiller; kooperatif, dayanışma, paylaşma, güç birliğiyle ortak iş yapmayı ifade eder. Dünya tarihinde de ilk olarak, dünya ekonomik krizlerinde yoksulluk ve pahalılık sebebiyle ortaya çıkan çözümlerden doğmuştur. Bugün de görülüyor ki aslında sarayda alınan ekonomik kararlar, tercihler nedeniyle Türkiye’de de böyle bir şeye ihtiyaç var, halk perişan durumda. Aslında bizlerin, acilen ekonomik kriz, pandemi ve Türk lirasının durdurulamaz değer kaybının karşısında halkın ayakta kalmasını destekleyecek demokratik ekonomik modeller üzerinde burada konuşuyor olmamız gerekirdi.

Aslında yapılması gereken de gerçekten son derece kolay: Ekonomiyi demokratikleştirmek, toplumu ekonomi üzerinde söz, yetki, karar sahibi yapmak, sömürüye dayanan, ranta, kâra dayanan ekonomiyi desteklemek yerine, yandaşı desteklemek yerine halkı kapsayan, dayanışmacı, paylaşımcı ekonomileri birlikte yaratmak. Fakat nerede, kime söylüyoruz! Kooperatifler bugün amaçları dışında kullanılıyor ve -Türkiye bugün, örneğin, Gri Liste’de anılıyor, böyle bir durumda- böyle bir iktidardan bunları bekleyemeyiz.

Her kurumun içini boşaltıp dejenere ettiğiniz gibi kooperatiflerin de içini boşalttınız. Bütün kurumları yolsuzluk, fırsatçılıkla sömürüyorsunuz. Bugün alınan bir karar, dediğim gibi, bunun bir örneği olmuştur. Kooperatiflere, vakıflara, sendikalara çöküyorsunuz. Bu kürsüden defaatle anlatıldı, Tarım Kredi Kooperatiflerine yaptıklarınızı burada tekrarlamayacağım ama çiftçi yem alamazken, mazot alamazken Tarım Kredi Kooperatiflerine çökülüyor ve daha nicelerine aynı şekilde. Gerçekten utanç verici ama sizlerin utanma duygunuz kalmamış ne yazık ki.

Bakın, arkadaşlar, ben size sahadan bir örnek vermek istiyorum: Şimdi, biz, iş ve aş buluşmaları için Mersin’e gittiğimizde bir balıkçı kooperatifini ziyaret ettik, Karaduvar Mahallesi Su Ürünleri Kooperatifi. Balıkçıların hâlini orada gördük; tam bir sefalet içindeydiler, avurtları çökmüş, üst baş perişan, âdeta Potemkin zırhlısından çıkmış gibiydiler. Kendi teknelerinde kendi işlerini yapan, boğaz tokluğuna çalışan emekçilerdiler. Neden, biliyor musunuz? Öyle borçlandırılmışlar ki balıkçıları, bütün iradelerini o borcu verenler teslim almış ve getirdikleri balıkları yok pahasına satın alıyorlar ve balıkçıları gerçekten bir ekmek parasına orada kendi işlerini yapmak durumunda kalıyorlar. Bir balıkçı şunu söyledi, dedi ki: “12 kilo sardalyayı 14 liradan ben veriyorum, çarşıya gidiyorum 2 kilosu 14 lira.” Yani bu kadar korkunç bir sömürü var. Soğuk hava deposu açamamış o kooperatif, neden diye

soruyorum, kooperatifleri var ama bir barınakları, güneşten, rüzgârdan korunacakları bir yerleri bile yok. Soruyorum size: Bu nasıl kooperatiftir ki üreticiyi koruyamıyor? 40-50 bin lira borç vererek bir emekçinin rızına bu şekilde çökülebiliyor ve bu soruna çözüm bulunamıyor, acaba yasadan mı yoksa zihniyetten mi?

Yine Ağrı'ya gittik, Ağrı'da da aynı şekilde esnaf kan ağlıyor “Maliyetler çok yüksek bu nedenle zarar ediyoruz. İş yok, gençlerimiz göç ediyor, Afganistan'ı geçecek duruma geldik.” diyor Ağrılılar. Hayvanlara bir torba yem yerine yarım torba yem veriyorlar. Toprağına ekini ekemiyor, tohumu atamıyor, bu kadar zor durumda. Bu Kooperatifler Yasanız Ağrılı üreticilerin hangi işine yarayacak acaba?

Yine, bakın, mevsimlik tarım işçileri -ki kanayan bir yaradır, asfaltlarda her yıl onlarca mevsimlik tarım işçisi yaşamını yitirir- Mersin'de karşılaştık, sabah dörtte toplanıp minibüslere biniyorlar, tarlalara gidiyorlar. Biz de yanlarına gittik. Bakın “16+1”lik minibüslere yani 17 kişinin binebileceği minibüse 60 kişi biniyor. Koltukları çıkarmışlar, yanlarında o gün yiyecekleri yemekleri koydukları plastik kovaların üzerine oturarak yolculuk yapıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın Kemalbay

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Mevsimlik tarım işçileri 17 kişilik minibüse 60 kişi biniyor, kovaların üzerinde seyahat ediyorlar. Pandemi koşullarından bahsediyorum ve pandemiye hatırlattığımızda diyorlar ki: “Keşke ölsek de kurtulsak.” Peki, bu kooperatifler acaba bu ulaşım sorununu, mevsimlik tarım işçilerinin bu kadim ulaşım sorununu çözemiyor mu? Her gün 1.500 işçi tarlalara buradan gidiyor Mersin'de. Yani bu yasanız bu sorunu çözecek mi? Çözmeyecek, ne yazık ki biz bunu görüyoruz.

Ben şöyle söyleyeyim, sözlerimi şöyle bağlayayım: Bakın, inanıyorum ki toplumu ekonomide söz, yetki, karar sahibi yaptığımızda ancak o zaman toplumun sorunları da çözülür, ekonomik sorunları da çözülür, kooperatifler de o zaman gerçek işlevini kazanır. Bunu da ancak biz bu düzeni değiştirdiğimiz ve yeni bir yaşamı ve yeni bir yaşam ekonomisini kurduğumuz zaman sağlayabiliriz.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Feridun Bahşi

Ümit Beyaz

Yasin Öztürk

Antalya

İstanbul

Denizli

Fahrettin Yokuş

Aylin Cesur

Konya

Isparta

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HACI ÖZKAN (Mersin) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur.

Buyurunuz Sayın Cesur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu yeniden saygıyla selamlıyorum.

Bir önceki konuşmamda dedim ki cumhuriyet tarihinin en kötü yönetilen ekonomi yönetimiyle karşı karşıyayız. Oradan sesler geldi “Neden?” falan diye. Şimdi, konuşmamı değiştirdim, başka bir şey konuşacaktım, belki tam anlaşılmadıysa neden en kötü ekonomi yönetimi, biraz daha anlatayım istiyorum.

Dolar her gün yükseliyor malum, onu herkes biliyor, yükseliyor da ne oluyor yani değil mi, ne oluyor? Onu hemen söyleyelim: Enerji ithal, gübre, yem ithal, teknoloji ithal, mercimek ithal, buğday ithal, ithal de ithal. İhracat yapmak için bile ithalat gerekiyor. Dolayısıyla artık Türkiye işte böyle bir ülke oldu. Ekonomiye gelince, dolayısıyla ekonomi doyurmayan bir ekonomi artık. Türkiye’de ciddi bir gıda ve aslında artık açlık sorunu var ve üreticileri teröristlikle suçlamaya kadar varan, anlaşılmaz, milletten bir kopuş, bunun sonucu olarak işlemeyen bir demokrasi ve doyurmayan bir ekonomi, işte bununla mücadele eden vatandaş. Gelişmekte olan ülkeler arasında 2011-2020 yılları içinde sefaletin en çok arttığı ülkemiz mesela. Hani “Neden?” diyorsunuz ya. 34 milyon 119 bin 250 kişi bankalara borçlu, kişi başı borç 25.600 lira, asgari ücret 2.825 lira. 383 dolarmış asgari ücret, şimdi 303 dolara inmiş. Daha yıl bitmedi, yıl bitmeden asgari ücretli yine gelirinden yüzde 25 kaybetmiş. Giyim, konut, ulaşım ve sağlığı eklediğiniz zaman yoksulluk sınırı 9.931 lira, tekrar ediyorum asgari ücret 2.825 lira.

Türkiye gelirinden daha fazla harcamak zorunda kalan 44 milyon vatandaşı besliyor ve 3 milyon 644 bini borcunu ödeyemediği için yasal takipte bunların. 4 kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenmesi için harcaması gereken para yani açlık sınırı 3.049 lira. Şimdi, 16 milyon vatandaşımız her öğüne 1 simit parası bile kazanamıyor, evlerin yarısına kırmızı et girmiyor ve 3,75 milyon hanedeki toplam 10 milyon insan da beyaz et alamıyor.

Şimdi, enflasyon neredeyse yüzde 20 ama maaşlar, emekli aylıkları, burslar, yardımlar falan hiç bu rakamlarda değil. Kiralar yüzde 34,6 artmış, satılık evler yüzde 38,9 artmış. 2002’den beri yüzde 10 artmış öğrenci sayısı ama yurtlar yerinde sayıyor, öğrenciler sokakta kalıyor. Geniş tanımlı işsizlik yüzde 23,5’in üzerinde, 8,5 milyona yakın işsiz vatandaş var. Mazot dört yılda yüzde 74 artmış yani 100 lira ödeyen şimdi 174 lira ödemek zorunda. Süt yemi ve saman dört yılda yüzde 230 artmış yani 100 lira ödeyen şimdi 330 lira ödemek zorunda. Üre gübresi dört yılda yüzde 310 artmış yani 100 lira ödeyen şimdi 410 lira ödemek zorunda. 619 binin üzerinde borcunu ödeyemeyen çiftçimiz var yani her 4 çiftçiden 1’i borcunu ödeyemiyor değerli arkadaşlar. 2003’te 2,5 milyar lira olan çiftçinin borcu 2021’de 180 milyar liraya yükselmiş. Bakın, 2,5 milyar liradan 180 milyar liraya yükselmiş. 2002’de çiftçinin kazancının yüzde 7’si borç ödemeye gidiyormuş, 2020’de yüzde 43’ü borç ödemeye gidiyor. Tarım Kredi Kooperatiflerine borcu olan çiftçi borcunu nasıl ödeyecek gözünüzü seveyim? Açın kulaklarınızı, gözlerinizi ve bakın hâline çiftçinin, yanına gidemiyorsunuz ama bari benim söylediklerimi dikkate alın.

Çiftçi Kayıt Sistemi’ne kayıtlı çiftçi 2002’de 2 milyon 588 bin iken 2020’de 1 milyon 803 bine düşmüş yani sistemden 800 bin çiftçi ayrılmış. Bu ne demek biliyor musunuz? Artık bırakıyor, bu işi yapamıyor demek. SGK’ye kayıtlı çiftçiler 2008’den beri yarı yarıya azalmış, 1 milyon 127 binden 547 bine düşmüş. Çiftçi sayısı düşünce ne oldu biliyor musunuz? Ekili araziler azaldı ve tarımın hafızası var, bu bitiyor, çok üzülyorum. 4,2 milyon hektar ekili arazimiz artık işlenmiyor yani Türkiye üretmiyor. Nasıl üretsin?

Şimdi elma hasat zamanı bizim Isparta’da. Eğirdir ve Gelendostlu çiftçilerimizi buradan saygıyla sevgiyle selamlıyorum. İlacın geçen sene tonu 5-6 bin lira, bu sene yüzde 60 artmış, 8-10 bin liraya çıkmış ve 1 kilo elmayı 1,9 liraya üretiyor elmacı. Şimdi, satış 2-2,20 lira güya ama 1,5 lira ile 1,8 lira arasında bulabilse satacak. Geçen sene satamadı, depolarda çürüdü, sokağa atmak zorunda kaldı. Gelendost ve Eğirdir’de on beş sene önce, bakın, on beş sene önce 0,50 liraya üretip 1,5 liraya satıyordu elma üreticisi ve şimdi aynı paraya satıyor. Bu ne demek biliyor musunuz? O zaman 3 katına satıyordu, şimdi aynı paraya satıyor yani bu da on beş yılda elma üreticisini 30 kat fakirleştirmişsiniz demek.

2019’da 114 bin, 2020’de 99.588 esnafımız kepenk kapattı. Yani her gün 300 esnaf kapatmış dükkânı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYLİN CESUR (Devamla) – Ve en düşük emekli maaşıyla 2002’de 8 çeyrek altın alınıyordu, bugün 2 çeyrek altın alınıyor. 13 milyon emeklinin 9 milyonu yoksulluk sınırının altında. Zamlar peş peşe geliyor, ürettiğini satamıyor ki sanayici. Sanayici ve aslında sanayiyle uğraşan kesim de çok zor durumda. Son beş yılda neredeyse iş imkânı, istihdam hiç yaratılamamış.

Şimdi, aş yok, iş yok; huzur yoksa geleceğe dair umut da olmuyor. Umut yoksa ne oluyor biliyor musunuz? Bu düzen böyle sürmez. Yoksulluğun da umutsuzluğun da boşa giden yılların da hırsızlığın da kayırmacılığın da bütün bunların da hesabını soracağız.

Taş mı yiyecek çiftçi demiştim ben bu kürsüde. Evet, taş yemiyor ama o taşı saklıyor çiftçi, sandığa saklıyor o taşı. Bakın, artık durum Fuzuli’nin dediği yere dayanmış: “Söylesem tesiri yok, sussam gönül razı değil.” O yüzden ben ve biz söylemeye devam edeceğiz. Umut hiç bitmeyen bahar mevsimi; içinde kar da yağar, fırtına da var ve ama sonunda çiçekler mutlaka açar.

Hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

14’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14’üncü madde kabul edilmiştir.

15’inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin çerçeve 15’inci maddesiyle 1163 sayılı Kanun’a eklenen ek 5’inci maddenin birinci fıkrasında yer alan “tarafından” ibaresinden sonra gelmek üzere “diğer ilgili bakanlıklarla koordineli olarak” ibaresinin eklenmesini; ikinci fıkrasında geçen “yönetim kurulu” ibarelerinin “ilgili kooperatif yönetim kurulu” olarak değiştirilmesini; dördüncü fıkrasındaki “çıkarılan” ibaresinin “çıkarılacak” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan

Müzeyyen Şevkin

Çetin Osman Budak

Kocaeli

Adana

Antalya

Ahmet Vehbi Bakırloğlu

Tacettin Bayır

Utku Çakırözer

Manisa

İzmir

Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HACI ÖZKAN (Mersin) – Katlıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Eskişehir Milletvekili Sayın Utku Çakırözer.

Buyurunuz Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Afganistan’da AFP Foto Muhabiri Bülent Kılıç’a Taliban tarafından yapılan saldırıyı kınıyorum, kendisine Meclisimizden geçmiş olsun dileklerini gönderiyorum.

Bu kürsüden zaman zaman Eskişehir’imizin sorunlarını, hemşehrilerimizin bizden beklentilerini sizlerle paylaşıyorum. İki gün sonra AK PARTİ Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan şehrimizi ziyaret edeceği için bugün bir kez daha söz aldım ola ki unutmuşlardır diye bugüne kadar verdikleri sözleri hatırlatmak için.

Buradan Eskişehir’e, Bursa’ya, Balıkesir’e giderken hepimiz görüyoruz, Eskişehir’imizin bir çevre yoluna ihtiyacı var. Şehrin ortasından geçen Ankara-Eskişehir kara yolu trafik yükünü karşılamıyor. Bakanı, Başbakanı, iktidar yöneticileri hep söz vermiş ama yatırım programına kaç lira koymuşsunuz bu yolu yapmak için göstereyim, şurada: Sadece bin lira, bu yılın yatırım programı. Bakın, seçim zamanı ne sözler verildi “Sarıcakaya yolunu, Mihaliççık yolunu, Alpu yolunu bu yıl bitiriyoruz.” diye. Hani, nerede o yollar? Milim milim ilerliyor göstermelik iş makineleri. Mihaliççık’ı bıraktık, Alpu’ya varması onlarca yıl alacak bu kaplumbağa hızıyla. Seyitgazi-Afyon yolumuzun halkın arasında adı “ölüm yolu”, son on bir yılda 815 kaza oldu, 1.362 yurttaşımız yaralandı, 29 kişi ailesinden, sevdiklerinden koparıldı. En son bu yıl hayatlarını kaybeden Ferhat Kunak’ın, Hayri Arslangiray’ın ailelerinin feryadını bu iktidardan duyan bile yok. Planda, programda yolun adı dahi geçmiyor. Seyitgazi’den devam edelim, Sağlık Bakanınız, milletvekiliniz belediye seçimi öncesi geldiler; Kırka’ya entegre hastane sözü verdiler. Nerede? Yerde yeller esiyor. Hastane sözünü tutmadıkları gibi, temelini törenle attıkları Kırka Kültür Merkezi’ni de yarım bırakıp kaçtılar. Niçin? Çünkü seçimi AK PARTİ kaybetti, CHP’nin, Millet İttifakı’nın adayı kazandı. Böyle devlet yönetimi olur mu değerli arkadaşlarım?

Başka? Han ilçemizde yıllardır Emniyet lojmanı yok. Orada görev yapmakta olan 25 personel her gün Afyon’a ya da Eskişehir’e, 100 kilometre yol gidiyor, geliyor. CHP’li Başkan “Arsasını hazırladım.” diyor, kimse gidip lojmanı yapmıyor. Yazık değil mi bu polislere?

İktidarın beceriksiz, saplantılı yönelimleri nedeniyle çıkmaza giren dış politika fiyaskolarının bedelini de maalesef yine Eskişehir sanayisi ödüyor. Kullanmayacağımızı bile bile S-400 füzelerini aldık, Yeni Nesil Savaş Uçağı Projesi’nden haksız bir biçimde çıkarıldık; bunun bedelini şimdi Eskişehirli ödüyor. On yıllık siparişi kesilen TEI ve yaklaşık 50 alt taşeron üreticimiz kara kara düşünüyor. Uçakların motor bakımını yaparak millî bütçeye milyarlarca dolar kazandıracak Hava İkmal Fabrikamızın da eli boşa kaldı. Sayın Erdoğan bilsin ki, savunma şirketlerimiz üretim hatlarını dolduracak siparişler bekliyor.

Yüzyıllık gururumuz TÜLOMSAŞ’ımızın üretimi Eskişehir’de ama Ankara’ya bağlandı, ismi “TÜRASAŞ” oldu. Niye? Sırf İstanbul Belediyesinden ayrılan bürokratlara ballı koltuk, ballı maaş verilsin diye.

On yıllardır kullanımda olan üniversite havaalanımızın adını değiştirdiniz, merhum Hasan Polatkan’ın ismini yaşıyoruz artık ama havaalanı boş; Cumhurbaşkanının uçağı incek, o kadar, kendi bayrağımız Türk Havayolları yıllardır tarifeli sefer koymuyor. Allah razı olsun, Emirdağlı gurbetçilerimiz var da yaz aylarında charter seferleri yapılabilir ama Eskişehirli oradan İzmir’e, Diyarbakır’a, Samsun’a, Brüksel’e uçmak istiyor.

Değerli milletvekilleri, Ankara'daki beyler Eskişehir'in hakkını yiyor. Evet, resmen hakkımız yeniyor. Eskişehirspor'unuzun 6 milyon lirasını Spor Toto gasbediyor. Bu nedenle transfer yapamayan Anadolu yıldızımızın feryadını duyan yok. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültemizin yıllık 100 milyon lira bütçesine göz göre göre el konuldu. Bu paralar Eskişehir'de kalırdı; öğrenciye, hocaya, kitap yazımına harcanırdı, şehrin ekonomisine aylık en az 10 milyon lira katkı sağlardı; bu parayı da YÖK gasbetti. Bitmedi, Büyükşehir Belediyemizin yirmi beş yıldır ihtiyaç sahibi yurttaşlarımıza sıcak yemek çıkardığı aşevine yurttaşlarımızın bağışlarından oluşan 1 milyon 600 bin liralık hesabına Maliye Bakanlığı el koydu.

Eskişehir'de kadınlar endişeli değerli arkadaşlarım, “İstanbul Sözleşmesi'nden çıkınca bizi kim, nasıl koruyacak?” diye soruyorlar. İşte, Öznur Sazlar, kendisini 16 yerinden bıçaklayan saldırgan iki yıl yattı, tahliye edildi. Ayşe Tuba Arslan'ı satırla öldüren katiline ceza indirimi verildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Eskişehir'de çiftçimiz dertli. Muttalıp'te, Fevzi Çakmak'ta, Cumhuriyet'te, Osmaniye'de kullanmadıkları suya bile para ödetiliyor çiftçilere. Alpu, Bozan, Çardakbaşı, Yeşildon'a... Verimli Alpu Ova'mız tren raylarına kurban gitmesin.” diyor çiftçiler.

21 ilde tohum desteği verdiniz, Eskişehir çiftçisi kapsam dışı. IPARD desteklerinde Eskişehir yine yok. Binlerce Eskişehirli kentsel dönüşüm projelerini bekliyor. Gündoğdu'da, Karapınar'da, Küçük Sanayi Sitesi'nde yetki Çevre Bakanlığında, TOKİ'de; adım atılmıyor, belediyelerimize de adım atılmıyor.

Değerli milletvekilleri, daha sayabilirim, Eskişehir'imizin derdi çok, Eskişehir'imiz üvey evlat muamelesi görüyor. İki gün sonra Erdoğan Eskişehir'imize gelecek, hoş gelsin ama artık sözler, müjdeler vermesin çünkü Eskişehirililer kanmıyor, inanmıyor. Çok az kaldı, Allah'ın izniyle ve milletimizin iradesiyle Millet İttifakı olarak biz, Eskişehir'imizin de Türkiye'mizin de sorunlarını birer birer çözeceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir. Bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinde geçen “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hasan Özgüneş

Necdet İpekyüz

Kemal Peköz

Şırnak

Batman

Adana

Abdullah Koç

Murat Çepni

Habip Eksik

Ağrı

İzmir

İğdır

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Feridun Bahşi

Yasin Öztürk

Bedri Yaşar

Antalya

Denizli

Samsun

Fahrettin Yokuş

Ümit Beyaz

Konya

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HACİ ÖZKAN (Mersin) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Adana Milletvekili Sayın Kemal Peköz.

Buyurunuz Sayın Peköz. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 15’inci maddesi üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

“Kooperatif” denince hem üretimi hem tüketimi dengeleyen bir kurum anlaşılır ve uzun zaman Türkiye’de faaliyet gösteren kurumlar, özellikle de tarımsal KİT’ler bu anlamda piyasayı da düzenleyici kurumlar olagelmışlerdir ancak son zamanlarda kooperatiflerin durumuna baktığımız zaman, durumun da hiç de öyle olmadığı, artık bunların işlevlerini yerine getiremez duruma geldikleri görülmüyor.

Biraz önce Müzeyyen Vekilim de ifade etti, ÇUKOBİRLİK, binlerce ortağı olan, aynı zamanda binlerce çalışanı olan bir işletme; borçları yapılandırılmadığı için çıkmaza girmiş durumda ve en son arsası da bilirkişilerin tespitlerine göre 54 milyon lira olan değerinden değil, 30 milyon 800 bin liraya elden çıkarıldı. Oysaki vergi aflarıyla ve vergi düzenlemeleriyle ya da işte, vergi muafiyetleriyle kendi iktidar çevrelerine milyarlarca lira aktarmayı bilen iktidar, ÇUKOBİRLİK’in borçlarını yapılandırmayı düşünmedi ve dolayısıyla da ÇUKOBİRLİK’i iflasla karşı karşıya bıraktı o kadar insanın ekmek yediği bir kapı olmasına rağmen.

Değerli milletvekilleri, 3 Ekim günü AKP Genel Başkanı evinin yakınındaki Tarım Kredi Kooperatiflerinin bir satış mağazasına gitti ve orada alışveriş yaptı; çıkışta Kooperatifte yaptığı alışverişin son derece uygun fiyatlarla olduğunu ifade etti ve suçu piyasayı kontrolde tutan 5 firmaya attı. Sonra başka mağazalara da gitmiş olmalı ki fiyatların aslında çok da ucuz olmadığını, fiyatların bir hayli pahalı olduğunu, dolayısıyla Tarım Kredi Kooperatiflerindeki satışların da durumu kurtarmaya yetmediğini görmüş olmalı ki -gelir düzeyi düşük olan insanların durumunu düzeltmek için bir çaba içerisine girmesi gerekiyordu diye düşünüyorum- herhâlde en çok bu pahalılıktan ve fiyat artışlarından zarar gören kişi kendisi olmalı ki ilk elde kendi maaşını yüzde 14 artırarak 100.750 liraya çıkardı. Şimdi, çözüm bu mudur? Tabii ki çözüm bu değil. Eğer çözmek istiyorsanız, gıda fiyatlarını düşürmek istiyorsanız yanlış tarım politikalarından vazgeçin, tarımsal üretimdeki sorunları doğru tespit edin ve beraber çözümünü bulalım. Tarım satış kooperatiflerini işlevsel hâle getirin ve destekleyin. Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu’nu tekrar devreye sokun. Bu Fon 2004’e kadar faaliyetlerini işlevsel olarak sürdürüyordu ama şu anda bu işlevi yerine getiremiyor. Tarımda girdi maliyetlerini düşürün; mesela, gübreyi, zirai ilaçları, mazotu, işçiliği, sulama yapılan yerlerde de enerji maliyetlerini düşürün, fiyatlar da dengeye girmiş olsun ve Türkiye’de insanlar biraz nefes alabilsin.

Burada bir soru sormak istiyorum: Tarım ürünlerinin fiyat oluşumunda düzenleyici olan, olması gereken tarımsal KİT’ler neden özelleştirildi ve bu özelleştirme sonucu Türkiye ne kazandı? Bunu sormak istiyorum ve merak ediyorum. Mesela, Süt Endüstrisi Kurumu özelleştirilerek üreticiden çok ucuza alınan sütler tüketicilere çok daha yüksek fiyatlarla satılmaya başlandı. Süt fiyatları sanayicilerin denetimine girdi, yem ve diğer girdilerin fiyatları arttığı hâlde süt fiyatlarında bir artış olmadı ve şu anda 3 lira 40 kuruş-3,5 lira civarında satılan sütler piyasada 8-9 liraya satılmaya devam ediyor.

YEMSAN özelleştirildi ve hayvancılık onarılmaz yaralar aldı. Hayvan yetiştiricileri fakirleşti, mecburen hayvanlarını satmak zorunda kaldı, hayvan sayılarında önemli ölçüde azalmalar oldu ve Türkiye et ve canlı hayvan ithal eder duruma düştü.

Yine, Türkiye Gübre Sanayi AŞ (TÜGSAŞ) ve İstanbul Gübre Sanayi AŞ (İGSAŞ) özelleştirildi. Dolayısıyla, kamu da gübre sektöründen çekilmiş oldu. Sonuç yine aynı, gübre fiyatları yükseldi ve gübre ithalatına başladık.

TEKEL özelleştirildi, tütün üreticileri daha çok yoksullaştı ve tütün üreticileri artık şimdi elindeki tütünü bile doğru dürüst satamaz duruma geldi.

Saymakla bitmiyor; Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü kaldırıldı; Türkiye Ziraî Donatım Kurumu özelleştirildi; Tarım Kredi Kooperatifleri özleştirildi, bunun sonucunda küçük üreticiler büyük üreticilerin denetimi altına girmiş oldu; Et ve Balık Kurumu, Et ve Süt Kurumuna dönüştürüldü ve işlevsizleştirildi; Toprak Mahsulleri Ofisi işlevsizleştirildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

KEMAL PEKÖZ (Devamla) - Tahıl ithal ediliyor ve makarnalık un bile şimdi ithal edilerek ancak makarna üretilip satılabiliyor. Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM) özleştirilme sürecine sokulmuş durumda ve dolayısıyla tarım işletmeleri otuz yıllığına kiraya verilerek elden çıkarılmış durumda. Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü bile yenilenmedi ve özel sektöre devredildikten sonra yenilenmesi için teşvik verilme devam ediyor.

Görüldüğü gibi, nereden baktığınız önemli. “Cami ne kadar büyük olursa olsun imam bildiğini okur.” derler. Burada kanun düzenlemelerini ne kadar yaparsak yapalım; önemli olan uygulamadır, yaklaşımdır, mantıktır ve mantalıdır. Bu mantalite değiştirilmediği sürece kamuda üretimin gelişmesi söz konusu olamayacağı için piyasada hem üretimin hem tüketimin bir dengeye girmesi mümkün değil ve yoksullarımız her gün biraz daha yoksullaşmaya devam edeceklerdir.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki öneriler üzerindeki ikinci konuşmacı Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurunuz Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, ben Kooperatifler Kanunu’yla ilgili konuşurken bir kooperatif hikâyesini anlatarak sözlerime başlamak istiyorum: Yıl 1972, Gümüşhane Şiran Evren köyü; ilk defa bir kooperatif kuruluyor. Burada kooperatif üyelerinin fotoğrafları var, bunu da sizlerle paylaşmak istiyorum. Kurucuları marangoz Mehmet Polat, soğuk demirci Hakkı Özel, inşaat ustası Fazlı Yıldız, inşaat kalfası Efraim Kaya, inşaat ustası Fazlı Keleş, inşaat kalfası Abdullah Erenler, çiftçi Seyfettin Keleş, bakkal Maşuk Özel, inşaat ustası Mustafa Yıldız, inşaat kalfası Mehmet Erenler, duvarcı Veysel Özel, inşaat kalfası Hüseyin Yaşar.

Değerli milletvekilleri, tabii, kooperatif dediğimiz zaman sanki ilk önce aklımıza hep sadece tarımsal üretimler geliyor. Hâlbuki bu kooperatif kurulduğu zaman köyümüzün yaklaşık yüzde 85’inde elektrik yoktu. Evren Köyü Kalkınma Kooperatifi o zamanda Almanya’ya ciddi oranda işçi gönderiyordu, kurduğu kooperatif marifetiyle Almanya’dan 100 kw’lık bir jeneratör siparişi verdi. Bu jeneratör ile köyün içerisindeki direkleri, devletten aldıkları yardımla beraber köyün içerisine bu elektrik direklerini diktiler, köyün orta yerine de jeneratör için bir bina yaptılar; 1973 yılında -Gümüşhane Şiran kazasının yaklaşık 75 tane köyü var- ilk defa elektrikle tanışan, hatta, Gümüşhane genelinde de ilk defa elektrikle tanışan köy oldu. Tabii, bu yeterli değil, aynı zamanda temel tüketim maddeleri... Ben hatırlıyorum, babam da –rahmetli- kooperatif başkanıydı; toptancı olarak o zaman Sivas, Elâzığ,

Trabzon gibi buralara yakın bölgelere kamyonlarla bu temel gıda maddelerini getirir, köylüye minimum kârlarla satarlardı. Bununla da yetinmiyorlardı, aynı zamanda köye gelecek suyu yine bu kooperatif marifetiyle, işte 8 kilometreden, 10 kilometreden kooperatif üzerinden oradaki malzemeleri de daha uygun fiyatlarla alarak köye getirirlerdi.

Yine, bununla da yetinmediler -o zaman Almanya'ya işçi gidiyor- kooperatifin binasından Almanya'ya gidecek işçilere ders veriyorlardı. İşte, duvar şöyle yapılır, demirciyseniz böyle bağlarsınız, sıvacıysanız şuna şöyle, buna böyle dikkat edersiniz gibi dersler veriliyordu.

Yine, buna paralel olarak, o zaman en yakın ortaokul 10 kilometre mesafedeydi, öğrencilerin ev tutması gerekiyordu, yakın ilçelerde kooperatif marifetiyle bu evler tutuluyordu, kooperatifin görevlendirdiği elemanlar da orada kalan öğrencilere bakıyordu. Tabii, o zaman üniversite müniversite hayaldi, dolayısıyla daha çok ortaöğretimin yapılmasına katkı sağlanıyordu. Tabii, buna paralel olarak yine yemle ilgili olsun, gübreyle ilgili olsun alınan malzemeler de bu kooperatif malzemeleriyle satılıyordu. Yani 70'li yıllarda, tahmin ediyorum, her yerde bu tür başarılı hikâyeler vardır. Ne zaman ki kooperatifler kapanmaya başladı, köyler göç vermeye başladı, kooperatifler de işlevlerini yitirmeye başladı. İnşallah bundan sonra bu kanun çerçevesinde kooperatifler de umulan yere, umulan mesafelere gelirler.

Tabii, o zaman en küçük birimlerinden bir tanesi köylerde muhtarlıktı. Geçtiğimiz hafta da Samsun'da, İlkadım'da -bizim İlkadım en büyük ilçelerimizden biri- orada muhtarlarla yaptığımız toplantıda İlkadım Muhtarlar Derneği Başkanının muhtarlar adına bizden talepleri vardı, onların taleplerini sizlerle paylaşmak istiyorum. En önemli taleplerinden biri, diyorlar ki: "Artık elektronik ortamda bir sürü tebligatlar yapılıyor. Dolayısıyla gelirlerimiz az, bu mevcut gelirlerle bu işleri başarmamız mümkün değil."

İkinci olarak yine diyorlar ki: "Bizim elektrik, su, doğal gaz faturalarımız var. Bunlar hiç olmazsa bağlı bulunduğumuz belediyeler üzerinden ödensin. Şimdi, bir şekilde ödeniyor ama gayriyasal; bazı belediye meclisleri 'evet' diyor, bazı 'hayır' diyor." Bununla ilgili bizden destek istiyorlar.

Yine, hiç olmazsa büyükşehirlerdeki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Samsun Büyükşehir kapsamı içerisindeki diyor ki: "Bizim nüfusumuz çoğu vilayetlerden daha yüksek. Muhtarlıklara aldığımız evrakları bazen dağıtmamız da icap ediyor. Bu manada tek başımıza bu işin altından kalkmamız mümkün değil." Dolayısıyla, onlara bu konuda bir yardımcı da sağlarsa mutlu olacaklarını ifade ediyorlar.

Yine, özlük hakları... "Biz de kamu görevi yapıyoruz ama kamu görevlilerinin elde ettiği ücretsiz otoparktan bile istifade edemiyoruz. Kamu görevlilerinin elde ettiği imkânlardan bizde faydalanalım." diyorlar.

Yine, diyorlar ki: "Seçimlerde bizim oy pusulaları ayrı ayrı, birleşik oy pusulası içerisinde muhtarların -kim hangi muhtara oy vermek istiyorsa- oy pusulaları da yan yana olsun."

Yine, diyorlar ki: "Bizim sınırlarımız içerisinde yapılacak olan yatırımlarda bize de sorsunlar, bizim de görüşümüzü alsınlar. Yol mu yapacaksınız, üst geçit mi yapacaksınız, alt geçit mi yapacaksınız; bu konularla ilgili bizim de görüşümüzü alın." diyorlar. Ümit ediyoruz ki şöyle biraz daha genişletilmiş bir karar çıkar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Siz de biz de “evet” oyu veririz, muhtarlarımızı da mutlu etmiş oluruz.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sadece muhtarların değil, sizin bile görüşünüzü alıyoruz Bedri ağabey; biliyorsun, beraber yaşıyoruz.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Teşekkür ederim, sağ olun; Meclisin de görüşünü alırsanız isabet olur.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Eyvallah.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Teşekkür ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

15’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15’inci madde kabul edilmiştir.

16’ncı madde üzerinde 1 önerge vardır.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 16’ncı maddesinde yer alan “tarihten itibaren” ibaresinden sonra gelmek üzere “en geç” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan

Müzeyyen Şevkin

Çetin Osman Budak

Kocaeli

Adana

Antalya

Ahmet Vehbi Bakırloğlu

Tacettin Bayır

Serkan Topal

Manisa

İzmir

Hatay

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Hatay Milletvekili Sayın Serkan Topal.

Buyurunuz Sayın Topal. (CHP sıralarından alkışlar)

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, hepinize saygılarımı sunuyorum.

Tabii, şu ana kadar birçok milletvekili arkadaşımız kooperatiflerle ilgili konuşmalarını yaptı. Ek olarak şunu söylemek istiyoruz: Tarım Kredi Kooperatifleri -az önce değerli Adana Milletvekilimiz Sayın Şevkin de söyledi- bu kadar zarar ederken profesyonel takımlara milyon liralara nasıl aktarabilir? Bir yanda, evet, dersiniz ki: Çiftçilerimizin, amatör futbolcuları amatör spor anlamında destekleyecekleri şeyler olabilir ama siz profesyonel bir takıma destek olacaksınız, devletin parasını peşkeş çekeceksiniz; öbür yandan, çiftçinin traktörüne haciz koyacaksınız, çekiciyle tarladan alıracaksınız. Arkadaşlar, vicdan mı bu?

Şimdi, biz sporun desteklenmesini istiyoruz ancak Tarım Kredi Kooperatifleri önce -ben maaşımı geçtim- çiftçimize destek olacak değerli arkadaşlar. Kooperatif gibi çok ortaklı kurumlarda yönetim biçimi, ücret tercihleri demokratik yöntemlerle belirlenmeli ve ortakları rahatsız edecek düzeyde olmamalıdır.

Arkadaşlar, şimdi bu yasa teklifinde Tarım Kredi Kooperatiflerine borcu olan çiftçimiz için ne var? Mesela, faizleri siliniyor mu? Mesela, traktörü hacizden kurtulacak mı? Hayır. Ya da bakkalın, kasabın, fırıncının, kahvecinin, lokantacının, esnafın lehine herhangi bir şey var mı? Yok.

Değerli arkadaşlar, az önce Sayın Şevkin de dile getirdi, bunu da bir kez daha ifade etmek istiyoruz: Biz de kadın kooperatiflerini destekliyoruz ancak lütfen ayırım yapmayın, ayrımcılık yapmayın, kadınları da bölmeyin.

Şimdi, ülkeyi yöneten bir Cumhurbaşkanı son on dokuz yıl içerisinde 160 bin soruşturma, 38.581 kişiye dava açıyorsa demokrasinin ve toplumsal dayanışmanın örneği olan kooperatifler nasıl gelişir, demokrasi nasıl gelişebilir? Devlet geleneğimizde Cumhurbaşkanını baba olarak görür vatandaş, sığınacağı bir liman olarak görür ama maalesef, sizin sayenizde -daha doğrusu, siz neden oldunuz- vatandaşın devlete olan güveni azaldı. Buna sebep olan sizsiniz. Dünyanın hangi ülkesinde 160 bin kişiye soruşturma açan bir cumhurbaşkanı, bir devlet başkanı var? Cumhurbaşkanı şefkatli olmalı, kucaklamalı; hangi partiden olursa olsun, sorununu çözebilecek bir makam olmalı Cumhurbaşkanlığı makamı ama siz bunu vatandaşın elinden aldınız. Düşünebiliyor musunuz, bir Cumhurbaşkanı kürsüye çıkıyor ve bir vaat veriyor, diyor ki: “Ben polise, öğretmene, hemşireye, din görevlisine -sonra infaz koruma memurlarını da ekliyor- söz veriyorum, 3600 ek göstergeyi vereceğiz.” Ya, bir Cumhurbaşkanı bir sözü veriyor, aradan üç yıl geçiyor ve o sözü daha yerine getirmiyor.

Sayın AK PARTİ milletvekilleri, bu sözünü siz hatırlatmıyor musunuz? Buradan Sayın Cumhurbaşkanına, sayın iktidara bir kez daha bu sözü hatırlatıyoruz, Cumhurbaşkanına bu sözü bir kez daha hatırlatıyoruz. Umarım, en kısa sürede de bu sözü yerine getirebilir.

Bir kez daha şunu söylüyoruz: Soruşturma geçiren o 160 bin kişinin de o 38.581 kişinin de lütfen günahını almayın, Cumhurbaşkanı olarak da büyüklüğünüzü gösterin ve onları affedin.

Son olarak şunu söylemek istiyorum: Çiftçimiz mazotunu alamıyor, gübresini alamıyor -geçen de söylemiştim- elektrik faturasını yatıramıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Topal.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Elektrik faturasını ödeyemiyor. Bizler ne yapıyoruz? Bizler burada, evet, her birimiz çıkıyor, konuşmaları yapıyor ama şu anda iktidar, Hükûmet maalesef gereğini yapamıyor.

Son olarak şunu da ifade etmek istiyorum, bunu da söylemeden geçemeyeceğim: Hayır işleri, kişilerin ya da kurumların şahsi ve helal kazançları üzerinden yaptığı bir faaliyettir. Devletin malına çökerek, kamunun haklarını gasbederek vakfa para aktarılamaz. Bu, bizim kültürümüze göre ayıptır, inancımıza göre de günahdır, hukukumuza göre de suçtur.

Bakin, Bolu’da İzzet Baysal Vakfı yüzlerce okul kuruyor, yetmiyor, üniversite yurtlarını da inşa ederek devlete teslim ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERKAN TOPAL (Devamla) – Çok önemli gerçekten, bunları da söylemem gerekiyor Sayın Başkanım son olarak, zaten son konuşmacıyım. Bir dakikanızı son olarak...

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yine, aynı şekilde, 1984 yılında Sabancı Vakfı Ankara’da dönemin en yüksek katlı binasını yani 28 katlı kız öğrenci yurdunu inşa ediyor ve YURTKUR’a devrediyor. Yine, bakınız, rahmetli Vehbi Koç, 1949 yılında Ankara’da bir öğrenci yurdu yapıyor ve Ankara Üniversitesine devrediyor.

Şimdi, peki, TUGVA, TURGEV ve Ensar ne yapıyor? Mahkeme “Boşalt.” demesine rağmen ne yapıyor? Gasbediyor. Peki, Hükümet ne yapıyor? Seyrediyor. Yapmayın arkadaşlar, yapmayın ya! Ya, samimi söylüyorum, ben üzülüyorum bunu gördüğüm zaman. Bir an önce TUGVA da TURGEV de tıpkı az önce saydığım gibi, Sabancı gibi, Koç gibi devlete bunları vermelidir, açık ve net söylüyoruz, bunları vermelidir. Hükümetten de milletvekili arkadaşlarımızdan da bu konuda destek bekliyoruz.

Çok teşekkür ediyorum, hepinize saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

16’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16’ncı madde kabul edilmiştir.

17’nci madde üzerinde bir önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 17’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yasin Öztürk

Fahrettin Yokuş

Ümit Beyaz

Denizli

Konya

İstanbul

Bedri Yaşar

Feridun Bahşi

Samsun

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş? Yok.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kanun teklifinin 5’inci ve 8’inci maddelerinin teklif metninden çıkarılması talep edildiğinden, intikal hükmü olan işbu maddenin bu kanunun geneliyle uyum sağlanması amacı doğrultusunda düzenleme kapsamından çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

17’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17’nci madde kabul edilmiştir.

18’inci madde üzerinde 2 önerge vardır. Önergeler aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesinde geçen "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hasan Özgüneş

Abdullah Koç

Kemal Peköz

Şırnak

Ağrı

Adana

Necdet İpekyüz

Habip Eksik

Murat Çepni

Batman

İğdır

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Feridun Bahşi

Yasin Öztürk

Ümit Beyaz

Antalya

Denizli

İstanbul

Fahrettin Yokuş

Dursun Ataş

Konya

Kayseri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İzmir Milletvekili Murat Çepni.

Buyurunuz Sayın Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız; evet, kooperatif meselesi bilinmeyen, karmaşık bir mesele değil aslında, son derece basit. Burada yaptığımız tartışmalarla bizim açımızdan kafası üzerinde duran bu sistemi ayakları üzerine dikmek istiyoruz. HDP olarak 90 maddelik bir kanun teklifi getirmiştik, bu anlamda son derece, yoksullardan, işçilerden, emekçilerden yana bir teklif olarak ortaya koyduk, bu teklifimizin tekrar tekrar değerlendirilmesi gerektiğini söylüyoruz. Bu, aynı zamanda şu anlama geliyor: Bu yasa teklifinde görüldüğü üzere palyatif, geçici tedbirler, makyaj tedbirler, düzenlemeler yerine yapısal sorunları çözen, esaslı yapısal çözümler üretme tartışması yapıyoruz. 90 maddelik kanun teklifimiz esasen bu anlama geliyordu.

Şimdi, tabii, HDP açısından şunu söylemek gerekir ki: Biz, meselelere yoksullardan, işçilerden, emekçi halklarımızdan yana bakan bir partiyiz ve dolayısıyla, halkımızın yaşadığı tüm sorunlara çözümlerimiz var. Çözümlerimiz her ne kadar iktidar tarafından ezilmeye, silinmeye, görünmez kılınmaya çalışılsa da bizim her soruna dair çözümümüz var; bunu buradan bir kez daha söylüyoruz.

Evet, kooperatifler, bütün dünyayı bir avuç şirketin yönettiği, halkı ve doğayı acımasızca katlettiği, sömürdüğü koşullarda yoksulların bunun karşısında dayanışmasını ve yardımlaşmasını kapsayan organizmalar, mekanizmalar. Dolayısıyla kooperatif meselesine de biz esasen yoksullardan yana bakıyoruz. Yani bu, herhangi bir örgütlenme değil; bu, yoksulların, emekçi köylülüğün bu kan emici şirketlere, sermayeye karşı ayakta durma, kendi yerel çözümlerini üretme mekanizmalarıdır. Bu anlamda kooperatifçilik meselesini ayakları üzerine dikmekten kastettiğimiz tam olarak bu yani kapitalist tekelleşmeye karşı bir örgütlenme. Endüstriyel tarımın yok ettiği, tarım alanlarının ortadan kalktığı, şirketlere peşkeş çekildiği, çiftçinin üretmez hâle geldiği, ürettiğini satamaz hâle geldiği, sattığıyla karını doyuramaz hâle geldiği koşullarda kooperatifçilik önemli bir örgütlenme aracı. Evet, örgütlenme aracı çünkü Türkiye’de sendikalardan tutalım da derneklere, kooperatiflere kadar bu halk örgütlenmelerine karşı çok ciddi bir iktidar saldırısı var yani birincisi, aracın içini boşaltmak -bu düzenlemede olduğu gibi- yetmezse de bunu tümüyle tasfiye etmek. Bu anlamda kooperatifçilik bir örgütlenme aracı, halkın örgütlenmesinin aracı.

Şimdi, 18'inci maddede de yönetim ve denetim kurulu için eğitim şartı getiriliyor. Aslında bu, bu yasanın ruhunu ortaya koyan çok kritik bir madde yani yönetici kastı yaratmaya çalışıyor. Yani eğitim şartı getirerek yani kulaklara hoş gelen bir madde getirerek aslında kooperatifçiliği eğitilmiş, seçkin bürokratlara teslim etme yani devlet mekanizmalarına benzer bir yapıya teslim etme amacı güdüyor. Oysa, evinin geçimini, mutfağının geçimini yapabilen, pazarda ürününü satabilen her çiftçi pekâlâ kooperatifçilik yapabilir, yöneticilik de yapabilir. Burada eğitim nasıl düzenlenmelidir? Bizim buna önerimiz şudur: Evet, bir eğitim yapılabilir, gereklidir fakat bu, mutlaka ve mutlaka kamusal olmalıdır çünkü bu düzenlemede bu eğitimi kimin yapacağı belli değildir. Evet, bu, yaygın eğitim biçiminde gerçekleşmeli, ilköğretiminden başlayarak kooperatif dersleri olmalıdır, aynı zamanda da kooperatif üniversiteleri kurulmalıdır. Önerimiz, bu anlamda kooperatifleri bir avuç seçkine teslim etme, şirketleştirme önerisinin yerine, yine halkın - başta emekçi köylülüğün olmak üzere- pekâlâ yürütebileceği, kendisini koruyup örgütlebileceği bir mekanizmaya dönüştürmektir.

Bu anlamda emekçi halkımıza, emekçi köylülere çağrımız şudur: Kooperatif kurmaktan çekinmeyelim, kooperatifleri kuralım. Bu anlamda HDP yanınızdadır, bu konuda bulunduğumuz her yerde bu kooperatifleştirme çalışmalarına her türlü desteği vereceğimizi buradan bir kez daha söylüyoruz ve bu anlamda tüm halkımıza da başarılar diliyoruz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ikinci konuşmacı Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurunuz Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, seçim bölgem, memleketim Kayseri iktidarın görmezden gelmesi sonucu tarımdan sanayiye, sağlıktan eğitime, ticaretten ulaşım, turizmden çevreye, demografik yapıdan kültürel yapısına her konuda sürekli geriye gitmektedir. Hâlbuki Kayseri, çok eski zamanlardan beri sanayi, ticaret ve tarım şehri olarak anılır, diğer Anadolu şehirlerinin başını çekerd. AKP iktidarının Kayseri'yi kaderine terk etmesiyle kamu yatırımlarını hak ettiği ölçüde almayan, teşviklerden mahrum bırakılan, yaklaşık 1,5 milyon nüfusuyla 15'inci sırada olan Kayseri, kişi başına düşen millî gelirde 23'üncü sıraya kadar gerilemiştir yani Kayseri, her geçen gün yoksullaşmaktadır. Kayseri'de yoksulluk oranı yüzde 17,6'ya yükselmiştir, diğer bir deyişle, her 100 Kayseriliden yaklaşık 18'i yoksul durumdadır.

Değerli milletvekilleri, Kayserilinin ticari zekâsı yüksektir. Altı bin yıl önceye dayanan ilk ticari belgelerin çıkarıldığı Kültepe, uluslararası ticaretin ve ilk sanayileşmenin doğduğu yer olan şehrimizde ticaretin dahi bitme noktasına gelmesinin sorumlusu AKP iktidarındır.

Sanayi ve ticaret için en önemli konuların başında lojistik gelmektedir. En başta hem ham maddeye ulaşım hem de ürün satışı için elzem olan ulaşım altyapısı Kayseri'de sanayiye, ticarete, turizme kadar her sektörü olumsuz etkilemektedir. Kayseri'de ticaret kara yolu taşımacılığına bağlı hâle gelmiştir, ulaşım altyapısı yetersizdir. Bu durum da lojistik maliyetlerini artırmaktadır. Dolayısıyla, başkalarının 3 liraya mal ettiği bir ürünü Kayserili 5 liraya almak zorunda kalmaktadır.

Kayseri'de bin kilometrekare başına düşen demir yolu uzunluğu sadece 15,3 kilometredir, kara yolunun uzunluğu ise 66,4 kilometredir, Türkiye sıralamasında 74'üncü sırada bulunmaktadır. 3 organize sanayi bölgesi, 16 sanayi sitesi, 1 serbest bölge, 2 teknoloji geliştirme bölgesi olan ve Türkiye'nin tam ortasında olan Kayseri ulaşımında en kötü 7'nci il konumundadır. AKP yirmi yıldır

sürekli “Biz yol yaptık.” dese de o yol maalesef Kayseri’ye uğramamıştır tıpkı hızlı trenin bir türlü Kayseri’ye uğramadığı gibi. On yıldır Kayseri’ye her gelen bakan söz verdi gitti, milletvekili söz verdi gitti, Cumhurbaşkanı söz verdi gitti. Sonuç: Ulaşılamayan kocaman bir şehir. Hava yolu ulaşımı da diğerlerinden farksız; köy garajından farksız bir havaalanı, yetersiz uçuşlar, yine ulaşılamayan bir Kayseri...

Değerli milletvekilleri, buradan tekrar tekrar söylüyorum, Kayseri’yi ulaşılabılır hâle getirin, limanlara erişim sağlayın, kara yolları ve demir yollarını genişletin, mevcut demir yolu ağını bölgenin ihtiyaçlarına göre yenileyin, sözünüzü tutun, hızlı treni Kayseri’ye getirin. Size son bir şans. Yoksa zaten İYİ Parti iktidarında bunları biz yapacağız.

Değerli milletvekilleri, yıllar içinde Kayseri’de tarım ve hayvancılık sektörü de sekteye uğramıştır. Kayseri’nin son beş yılda yüzde 11,4 tarım alanı rant kurban edilmiştir, son on beş yılda kaybolan tarım alanı ise tam 743 bin dekadır. Bu miktar, yaklaşık olarak İstanbul’un toplam tarım alanı kadardır. Bu bile tek başına Kayseri’ye ve Kayseri çiftçisine yapılan ihaneti gözler önüne sermektedir.

Ranttan, AKP’nin hatalı tarım politikalarından kurtarabildiğimiz tarım alanlarında da sulama problemi yüzünden yeterli verimi alamıyoruz. Şehrimizde sulama projeleri yirmi yıldır tamamlanamamıştır. Develi 2’nci Merhale, Bahçelik, Yamula barajlarından toprağına su bekleyen çiftçiye verdikleri cevap “Ödenek yok.” olmuştur. Yazlık kışlık saraylara, aile üyelerinin vakıflarına, müteahhitlerine, danışmanlarına, yandaşlarına olan ödenek, Kayserili çiftçiye gelince yok olmuştur. İktidarın ilçe bazında teşvikler vermemesi nedeniyle Yahyalı’nın kirazı, elması; Tomarza’nın kabak çekirdeği, Pınarbaşı’nın patatesi, pancarı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Vekilim.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – ...Yamula’nın patlıcanı, İncesu’nun üzümü, Akkışla ve Bünyan’ın gilaburusu, Develi’nin gaceri, Sarız’ın buğdayı, Yeşilhisar’ın ay çekirdeği sahipsiz kalmıştır.

İlçelerimizin pek çok mağduriyeti daha bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi de doğal gazdır. Her yere ulaşan doğal gaz Kayseri’nin 6 ilçesine hâlen gelmemiştir. Sarız ve Pınarbaşı ilçelerimiz planlamaya dahi alınmamıştır; planlamaya alındığı söylenen Sarioğlu, Akkışla, Felahiye, Özvatan’a sözde 2023’te doğal gaz gelecek.

Değerli milletvekilleri, sonuç olarak Kayseri’nin sorunları saymakla bitmez, pek çok sorununa sürem yetmediği için değinmiyorum.

Kısacası, iktidar tarafından unutulmuş, sahipsiz bırakılmış koca bir şehrin adıdır Kayseri. Ancak Kayserili bunun hesabını ilk seçimlerde sorar diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

18’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 18’inci madde kabul edilmiştir.

19’uncu madde üzerinde 1 önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Feridun Bahşi

Fahrettin Yokuş

Behiç Çelik

Antalya

Konya

Mersin

Ümit Beyaz

Yasin Öztürk

İstanbul

Denizli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurunuz Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

283 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesi, kooperatiflerin ve üst kuruluşların ana sözleşmelerinin üç yıl içinde yeni düzene intibak ettirilmesini öngörmektedir. Ana sözleşmeden doğan ihtilafların nasıl çözüleceği 1163 sayılı Kanun'a bir geçici madde eklenmesiyle halledilmeye çalışılmıştır.

Değerli arkadaşlar, ben bu konuşmamda özellikle denetim konularına değinmek istiyorum. "Denetim" olgusu AKP'nin hiç hazzetmediği bir husustur. AKP, yıllardır, iktidarı süresince denetim birimleriyle ve yargıyla cebelleşmiş, onları etkisiz kılmak için elinden geleni yapmıştır; tüm bakanlıkların teftiş kurullarına müdahale ederek siyasi iradenin nüfuz edemeyeceği teftiş, denetim ve murakabe kanalları önce sulandırılarak sindirilmiş, sonra büyük oranda lağvedilmiştir, bazıları da dönüştürülmüştür. AKP'nin kendi çıkardığı 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu dahi defalarca değiştirilerek yolsuzluk, hırsızlık ve talanın, rüşvet ve iltimasın, zimmetin, irtikabın, ihalelere fesadın dünyasına pervasızca girilmiştir. 5018 sayılı Kanun'un yanına 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nu ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nu da ilave etmeliyiz. Hele hele, Sayıştay denetim raporlarına müdahaleler ve sonunda denetçilerin raporlarının Sayıştay ilgili dairesinde yeniden yazılarak Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilmesi ne kadar acıdır.

Evet, kamu emvaline göz diken soysuzların korunması asla düşünülemez ama işte, denetimi pasifize ederseniz hırsız kapıdan girer, etkisi onlarca yılı kapsayacak bir yoksulluğa toplumu dışar edersiniz. İşte, yaşanan budur.

Değerli arkadaşlar, denetim, Türk kamu yönetiminde iç ve dış denetim olarak ikiye ayrılır. İç denetim, kurum ve kuruluşun kendi denetim organlarıyla yaptığı bir denetim yöntemidir. Bu, bir denetim birimince olabileceği gibi hiyerarşik amirler eliyle de olabilir. Dış denetim ise gerek Sayıştay ve gerekse ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlarca yapılan denetimlerdir. Bunun yanında Kamu Gözetimi Kurumu, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu'na uygun yapılan, onlara tevdi edilen denetim yöntemleri ve bakanlıkların denetim için yetkilendirdiği kurum ve kuruluşlar.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin en önemli idare hukukçularından Profesör Doktor Metin Günday "Son yıllarda gördüğüm uygulamalardan sonra artık Türkiye'de idare hukukuna gerek kalmamıştır." mealinde görüş açıklamıştır ve devamla şöyle diyor Sayın Günday: "Sarayda azar işiten yargı, Türkiye'de adalet dağıtamaz." Bu nedenle, ünlü hukukçu böyle dediğine göre Türkiye'de hukukun zerresinin bile kalmadığı aleni ortadadır. Şimdi, bu görüş karşısında Danıştayın, idari yargının biçimsel olarak duruyor olması da bir anlam ifade etmiyor. Değerli arkadaşlar, adli yargı da bir yargısal denetim mercisidir ve dış denetimdir. Yargının kuvvetler ayrılığı tahrir edildiğinden yargısal denetim yetkisini kullanamaması, kurum ve kuruluşların denetlenememesi sonucunu doğuruyor. Kooperatiflerin de bu genel devlet mekanizması içerisinde denetimden uzak olması sonucunda pis kokuların da geldiğine bizzat hepimiz tanık oluyoruz. Diğer taraftan partizan idare, polise, Jandarmaya, adliye, maliye, belediyelere müdahaleler işleri iyice çığırından çıkarak âdeta bir zulme döndürmektedir. Kooperatiflerin kaderinde bu zulüm çarkının bir dişlisi olmak da vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Şimdi, Tarım Kredi Kooperatifleri Birliği kötü örneklerinden biridir. Nasıl bir yönetim sergileniyor? Nasıl maaş alıyorlar? Nasıl denetleniyorlar? Gübre ithalat ve tedarikiyle satışını nasıl yapıyorlar? Gübre fiyatlarının fahiş olmasında dahilidir? Kâr ve zarar hesabı nedir? Çiftçilere kullandırılan kredilere uygulanan faiz niçin şikâyetlere konu ediliyor? Evet, bu sorulara cevap verecek bir kişi çıkabilir mi yönetimden? Muhakkak ki çıkamaz. Hakiki manada dolayısıyla buralarda da bir denetim söz konusu değildir değerli arkadaşlar.

Sayın milletvekilleri, 19'uncu madde bir ana sözleşme yenilemesidir ve biz, İYİ Parti olarak her zaman kooperatifçiliği önemsiyoruz ancak kooperatifçiliğe fetih anlayışıyla yaklaşmadan yurttaşların çıkarlarını azami kılmak için bakmak gerekir diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

19'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 19'uncu madde kabul edilmiştir.

20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 20'nci madde kabul edilmiştir.

21'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 21'inci madde kabul edilmiştir.

22'nci madde üzerinde 1 adet önerge vardır.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Feridun Bahşi
Antalya

Ümit Beyaz
İstanbul

Bedri Yaşar
Samsun

Fahrettin Yokuş
Konya

Yasin Öztürk
Denizli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) –Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş.

Buyurunuz Sayın Yokuş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi İYİ Parti Grubu adına saygıyla selamlıyorum.

Tarım Kredi Kooperatifleri, Türk tarımını kalkındırmak, Türk çiftçisinin ihtiyaçlarını karşılamak için kurulmuş bir çiftçi kuruluşudur. Türk çiftçisinin tarımsal faaliyetlerini ve tarımsal girdi ihtiyaçlarını karşılamak görevleri arasındadır. Türkiye’de uzun yıllardır tarım sektöründe var olan GÜBRETAS ve Tarım Kredi Kooperatifine bağlı TARKİM’in girdi ürünleri de kurumun marketlerinde satışa sunulmuştur. Buraya kadar her şey güzeldir. Lakin gelin görün ki Tarım Kredi Kooperatifleri marketlerinde yerli üretimin dışında ithal olan ürünler de satılmaktadır. Tarım Kredi Kooperatifleri marketlerinde maalesef, İspanya, Amerika, İtalya başta olmak üzere birçok ülkenin ithal ürünleri, gıda ürünleri, çeşitli tarım ürünleri satılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, ithal gübre fiyatları her hafta füze hızıyla artarken neden yerli üretim artırılmıyor? Yerli üretime destek verilmesi gerekirken Tarım Kredi Kooperatifleri marketleri yerli girdilere neden yeteri kadar destek vermiyor? Çiftçilerimiz tarım girdilerini karşılayamaz duruma gelmiştir. Bir yandan sürekli artan gübre, mazot, ilaç ve tohum girdileri, diğer yandan elektrik faturası çiftçilerin ekim yapmasını zorlaştırmaktadır.

Çiftçileri düşünen bir iktidar maalesef ortada yok. Eğer gerçekten Türk tarımı ve Türk çiftçisi düşünülse idi her gün borsa gibi artan gübre fiyatları çiftçilerimizin canını yakmazdı. Değerli milletvekilleri, ülkemizde gübre fiyatları füze hızıyla artarken bakınız, en son geline nokta oldukça ibret vericidir. Türkiye’de belki son yıllarda yüzde 300’lere varan artış sağlayan tek ürün gübredir. Bakınız, geçen hafta ton başına DAP gübresi 6.800 TL iken bu hafta 7.150 TL, üre gübresi 6.650 TL iken bu hafta 7.200 TL, ekim gübresi 4.500 TL iken bu hafta 5.000 TL’ye kadar yükselmiştir. Anadolu’muzda kışlık ekimin başladığı bu günlerde çiftçilerimize acilen destek sağlanmalıdır.

Tarım girdilerinde fahiş artışları seyreden iktidar verdiği sözleri de tutmuyor. Hepinizin bildiği gibi -bu yılki kuraklık sebebiyle- 4 Haziranda Sayın Cumhurbaşkanımız, 61 ilde kuraklık sebebiyle zarar gören yüz binlerce çiftçinin zararlarının giderileceğini hatta dekar başına 100 TL’ye kadar ücret ödeneceğini ifade etmiştir. Aradan aylar geçmiştir ama hâlen verilen sözler tutulmamıştır.

Tarım Kredi Kooperatifleri Birliği AK PARTİ’nin maalesef çiftliği hâline getirilmiş, başındaki kişiden tutunuz da tüm iştiraklerinin ve bağlı şirketlerinin yöneticilerinin tamamı AK PARTİ eski milletvekilleri ve sarayın müdavimlerinden oluşmuştur. Güya Tarım Kredi Kooperatifleri çiftçi kuruluşu. Çiftçinin traktörüne, iş makinesine, tarlasına takkasına el koyan, haciz koyan bir kurum çiftçi kuruluşu olabilir mi? Hele hele ortaklarına, çiftçilere banka faizinden daha fazla faiz uygulayan bir kurum Allah aşkına çiftçi kuruluşu olabilir mi? Üçer beşer akçeli maaşlarla yüzlerce yandaşı besleyen bir kurumdan çiftçilere hayır gelir mi? Elbette gelmez.

Tarım Kredi Kooperatiflerine bağlı başta GÜBRETAS olmak üzere yine Tarım Kredi Kooperatiflerinin marketleri her yıl milyonlarca lira zarar ediyor, neden acaba? Elbette ki kötü yönetimden, elbette ki yolsuzluktan, elbette ki yandaş kayırmacılığından...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) - Ne acıdır ki kooperatif yönetimlerine atanan yüzlerce yandaş yöneticinin üçer beşer maaş almalarından dolayı bu kurum AK PARTİ'nin arpalığı hâline getirilmiş ve bu kurum zarar ettirilmektedir.

Elbette bu böyle gitmez, zaman yaklaşıyor, devran dönüyor, gün geliyor; çiftçilerimizi mağdur eden, sadece yandaşları ihya eden bu kuruluşun yöneticilerinden elbette hesap sorulacaktır. Bu hesap asla mahşere bırakılmayacaktır. İYİ Parti geliyor ve bu hesabı soracağız. Herkes ayağını denk alsın diyorum.

Hepinize hayırlı akşamlar diliyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

22'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 22'nci madde kabul edilmiştir.

23'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 23'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, yeni madde ihdasına dair bir önerge vardır. Malumları olduğu üzere, görüşülmekte olan teklife konu kanunun, komisyon metninde bulunmayan ancak teklifle çok yakın ilgisi bulunan bir maddesinin değiştirilmesini isteyen ve komisyonun salt çoğunlukla katıldığı önergeler üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açılacağı İç Tüzük'ün 87'nci maddesinin dördüncü fıkrası hükmüdür.

Yeni madde ihdasına dair Divana ulaşan önerge, Komisyon metninde bulunmayan bir konuda değişiklik öngörmektedir. Dolayısıyla, İç Tüzük'ün hükmü nedeniyle bu önergeyi işleme almamız olanaklı değildir, ancak grupların uzlaşısı nedeniyle emsal teşkil etmemek üzere önergeyi işleme alacağım.

Önergeyi okutup Komisyona soracağım, Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılırsa önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açacağım, Komisyonun salt çoğunlukla katılmaması hâlindeyse önergeyi işlemekten kaldıracacağım.

Yeni madde ihdasına ilişkin önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 283 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE-24 23/2/2017 tarihli ve 6824 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “2022 yılının Ekim ayından”ibaresi “2022 yılının Kasım ayından” şeklinde “2021 yılının Ekim ayı” ibareleri “2021 yılının Kasım ayı” şeklinde değiştirilmiştir.”

Engin Altay

İstanbul

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Mahir Ünal

Kahramanmaraş

Meral Daniş Beştaş

Siirt

Ramazan Can

Kırıkkale

Erkan Akçay

Manisa

Abdullah Güler

İstanbul

BAŞKAN – Sayın Komisyon, önergeye salt çoğunlukla katılıyor musunuz?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, salt çoğunluğumuz vardır, katılıyoruz.

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılmış olduğundan, önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açıyorum.

Madde üzerinde gruplar adına söz talebi yok.

Şahsı adına söz isteyen Mersin Milletvekili Rıdvan Turan.

Buyurun Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

RİDVAN TURAN (Mersin) – Saygıyla selamlıyorum değerli arkadaşlar.

Türkçede “Ölümü gösterip sıtmaya razı etmek.” diye bir laf var biliyorsunuz. Şimdi, 15 Nisanda, o döneme kadar pek çok sermaye kesiminin borçları yeniden yapılandırılmışken son noktada, bu çiftçi borçları ne olacak tartışmasının sonuçlarından bir tanesi olarak, Tarım Kredi Kooperatifine borcu olan çiftçilerin de borçlarının yapılandırılması gündeme geldi. Değerli arkadaşlar, 9,3 milyar lira Tarım Kredi Kooperatifine çiftçilerin borcu var. Toplamda Ziraat Bankası ve özel bankaları da kattığımızda 200 milyar liranın üzerinde bir borca tekabül ediyor. Bu planlama yalnızca Tarım Kredinin borçlarını temel alıyor. Örneğin, yine kamuya yönelik bir borç olan Ziraat Bankasına ilişkin borçları meselenin içerisine dâhil etmiyor. Şimdi, şunu açık yüreklilikle söylemek lazım: Biz, bu tarımsal süreçlerin tümüne antikapitalist bir perspektiften bakıyoruz. Yani, sermayeye verilen destekler bir yandayken bu toplumun en altında olanlar... Fakat bu toplumu var edenlere, değer katanlara, sıfırdan bu noktaya getiren emek kesimine olağanüstü bir haksızlığın ve eşitsizliğin uygulandığını düşünüyoruz. Bu çerçevede, şimdi, bu yeni ihdas edilen madde diyor ki: Ya, Tarım Krediye borçları olanlar önce borcunun yüzde 30'unu getirsin, versin -15 Nisandaki madde böyleydi kabul edilen- ondan sonra geri kalanını da üç yıl, yüzde 12 ila 18 arasında faizle bize tekrar ödesin. Şimdi, bu maddenin iyi tarafı -tırnak içinde- şu: Bu ödeme ekimde başlıyordu, şimdi ihdas edilen yeni maddeyle beraber kasıma almışlar.

Değerli arkadaşlar, şimdi...

(Uğultular)

RİDVAN TURAN (Devamla) – Yoğun bir gürültü var, kendi sesimi duyamıyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, o kadar uğultu var ki...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Turan.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Şimdi, bakın, sermayenin affedilen borçlar -geçen gün burada tek tek söyledim- yalnızca 2007 ile bugün arasında Unilever'den TÜVTÜRK'e, Aksigortadan Akbanka, Sabancılardan Turkcell'e, Cengiz Holdingden Emlak Konuta, Akfene, Jokey Kulübüne kadar affedilen miktar arkadaşlar, 3 milyar 106 milyon lira, tamam. Bir de bu Ziraat Bankasının bağışlayıp da bir daha dönüp bakmadığı, Demirörene verdiği 750 milyon dolar var. Erdoğan'ın müthiş ekonomi dehasıyla, “Faiz sebeptir, enflasyon sonuctur.” yaklaşımı sebebiyle bugünkü kurdan hesaplırsak bu da 7 milyar 125 milyon lira civarında tutuyor. Bakın, şimdi, yalnızca bu ikisini üst üste koyduğunuzda çiftçi borçlarından yani Tarım Krediye olan çiftçilerin borçlarından çok daha fazla bir miktarı sermaye lehine affetmiş durumdasınız. Hâl böyleyken esas olan şey, çiftçi borçlarının, küçük ve orta ölçekli çiftçinin borçlarının kamu borcu hâline getirilmesidir. Devlet, sermayeye bu kadar destek veriyorsa bu ülkedeki değerleri yaratan esas güce yani emekçilere, küçük ve orta ölçekli köylülere, çiftçilere de bu desteği sağlamalıdır. O sebeple 9 milyar 300 milyon liralık Tarım Krediye olan borç yapılandırılmamalı, kamu borcu olarak haneye yazılmalıdır. Sermayeye bu yapılıyorsa elbette yoksullara da bu yapılmalıdır. Bu sebeple, ihdas edilen bu madde yalnızca, çiftçinin bu ayın sonunda ödemesi gereken yüzde 30'u bir dahaki ayın sonuna ertelemiştir. Çiftçi diyor ki zaten “Ya, kardeşim, ben bu borcun yüzde 30'unu ödeyebilsem zaten otururum, hepsini öderim bunun, niye bu kadar kepezelik çekeyim.” Her biri gece rüyalarında traktörlerinin haczedildiğini, toprağının haczedildiğini görüyor. Onlarla konuştuğum için

söylüyorum bunları. Şimdi, bu kadar büyük bir travmaya yönlendirdiğiniz bu kesim aslında tarımsal olarak bu ülkenin bel kemiğidir. Hadi, Ziraat Bankasına olan borçları bir kenara bıraktınız, bunları hiç yeniden yapılandırma kapsamına almadınız ama el insaf yani!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Turan.

RİDVAN TURAN (Devamla) - En azından sermayeye verilen desteğin bir kısmı küçük ve orta ölçekli çiftçilerin Tarım Krediye olan borçlarını affetmek için ya da kamu borcu olarak kabul etmek için verilebilirdi. Şaşıyor muyuz? Vallahi şaşırmıyoruz. Niye? Çünkü iktidarın bu zamana kadarki yaklaşımının temeli, aslına bakılırsa, alt sınıflardan devşirdiği kaynağı, başka bir deyişle alt sınıfların cebinden çıkarttığı, gasbettiği parayı egemen sınıfların, zenginlerin cebine koymak biçimindedir. O sebeple 24'üncü madde nispi olarak çiftçilere destek sağlayabilir ama aslolan şey, bu borcun kamu borcu hâline getirilmesi ve onların rahatça üretim yapabilmesini sağlamak, aynı zamanda traktörünün yani üretim araçlarının yani tarlasının haczedilmesini engellemektir.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yeni maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Yeni madde kabul edilmiş ve teklife yeni bir madde eklenmiştir.

Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için bundan sonra maddeler üzerindeki önerge işlemlerine mevcut sıra sayısı metnindeki madde numaraları üzerinden devam edilecek, kanun yazımı esnasında madde numaraları teselsül ettirilecektir.

24'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 24'üncü madde kabul edilmiştir.

25'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 25'inci madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylama işlemleri tamamlanmıştır.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

2'nci sırada yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-Interpol Arasında 2021 Yılında İstanbul'da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-Interpol Arasında 2021 Yılında İstanbul'da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3606) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 271) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 271 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

(x) 271 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ULUSLARARASI KRİMİNAL POLİS
TEŞKİLATI-INTERPOL ARASINDA 2021 YILINDA İSTANBUL'DA DÜZENLENECEK
89. GENEL KURUL OTURUMU VE İCRA KOMİTESİ TOPLANTILARI İÇİN
İMTİYAZLAR VE MUAFİYETLERE İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti adına 18 Ocak 2021 tarihinde Ankara'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-INTERPOL Arasında 2021 Yılında İstanbul'da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3’üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için verilen süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-Interpol Arasında 2021 Yılında İstanbul’da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 277

Kabul : 267

Çekimser : 10 (x)

Kâtip Üye
Abdurrahman Tutdere
Adıyaman

Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel
Mardin”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.30

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 22.31****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10’uncu Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

3’üncü sırada yer alan 141 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I’in Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III’ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 141)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, Anayasa’nın 92’nci maddesi kapsamında sunulan (3/1704) ve (3/1705) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkereleri ile alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 26 Ekim 2021 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.32

VIII.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 271) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-Interpol Arasında 2021 Yılında İstanbul'da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu Ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar Ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu:

Sıra Sayısı : 271

Oylama Saati : 22:25

Üye Sayısı : 600

Kabul Edenler : 260

Reddedenler : 0

Çekimserler : 10

Geçersiz Oylar : 0

Mükerrer Oylar : 12

Toplam : 282

Açık Üyelikler : 16

Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 271
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Kabul
Adana	Çulhaoğlu	Mehmet Metanet	İYİ PARTİ	Katılmadı
Adana	Dağlı	Tanır	AK PARTİ	Kabul
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Adana	Erdinç	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Kabul
Adana	Hatmoğulları Oruç	Tulay	HDP	Katılmadı
Adana	Koncuk	İsmail	ZAFER P	Katılmadı
Adana	Peköz	Kemal	HDP	Katılmadı
Adana	Saneroğlu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Kabul
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Kabul
Adana	Varlı	Muharem	MHP	Katılmadı
Adana	Zenbilci	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Taş	Yakup	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Toprak	Muhammed Fatih	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Tutdere	Abdurrahman	CHP	Kabul
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Kabul
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Uysal	Gültekin	DP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Çelebi	Ekrem	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Ağrı	Koç	Abdullah	HDP	Çekimser
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet Dilan	HDP	Katılmadı
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Karahocagil	Mustafa Levent	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 271
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Altıntaş	Ayhan	İYİ PARTİ	Kabul
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Aydın	Barış	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı
Ankara	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Destici	Mustafa	BBP	Katılmadı
Ankara	Durmaz	Sadir	MHP	Katılmadı
Ankara	Enir	Murat	CHP	Kabul
Ankara	Erdogan	Asuman	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Gök	Levent	CHP	Kabul
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Katılmadı
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Katılmadı
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Ankara	Kaya	Yıldırım	CHP	Katılmadı
Ankara	Kerestecioğlu Demir	Filiz	HDP	Katılmadı
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı
Ankara	Oral	İbrahim Halil	İYİ PARTİ	Kabul
Ankara	Polat Düzgün	Arife	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Taşcier	Gançe	CHP	Katılmadı
Ankara	Taşlıçay	Nevin	MHP	Kabul
Ankara	Turan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ünsal	Servet	CHP	Katılmadı
Ankara	Yegin	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Katılmadı
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Yılmaz	Dumuş	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	An	Cavit	CHP	Katılmadı
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Bağşi	Feridun	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Katılmadı
Antalya	Bülbül	Kemal	HDP	Katılmadı
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul 2 (Mük.1)
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 271
Antalya	Özer	Aydın	CHP	Katılmadı
Antalya	Subaşı	Hasan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Zeybek	Rafet	CHP	Katılmadı
Artvin	Balta	Ertunç Erkan	AK PARTİ	Kabul
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Kabul
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Katılmadı
Aydın	Erim	Bekir Kuvvet	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Posacı	Rıza	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Serzin	Aydın Adnan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yavuz	Metin	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Aydemir	Pakize Mutlu	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Çelik	Adil	AK PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Ok	İsmail	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Balıkesir	Subaşı	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Şahin	Fikret	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı
Bilecik	Yağcı	Selim	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Aydemir	Erdal	HDP	Katılmadı
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Gaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Katılmadı
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Taşar	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Aydın	Arzu	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Küpeü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Uğur	Yasin	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ala	Elkan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Kabul
Bursa	Aydın	Muhanmet Müfit	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Erozan	Ahmet Kamil	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Esgin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Işık	Zafer	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 271
Bursa	Karabıyık	Lale	CHP	Katılmadı
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Mesten	Osmân	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Ödünç	Atilla	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özkan	Yüksel	CHP	Katılmadı
Bursa	Sanbal	Orhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Tatlıoğlu	İsmail	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Vahapoğlu	Mustafa Hidayet	MHP	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yılmaz Gürel	Vildan	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Erkek	Muhammed	CHP	Katılmadı
Çanakkale	İskenderoğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammed Emin	AK PARTİ	Katılmadı
Çankırı	Çivicioğlu	Salim	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Çorum	Kavuncu	Erol	AK PARTİ	Katılmadı
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı
Denizli	Biçer Karaca	Gülizar	CHP	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Katılmadı
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Kabul
Denizli	Sancar	Haşim Teoman	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Yıldız	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Aydeniz	Salih	DBP	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Dağ	Dersim	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Güzel	Senra	HDP	Çekimser
Diyarbakır	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Paylan	Caro	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçier	İrmam	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Tosun	Remziye	HDP	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Edirne	Çakırlar	Orhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Edirne	Gaytancıoğlu	Okan	CHP	Katılmadı
Elazığ	Ağar	Zülfü Tolga	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Balık	Semin	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 271
Erzincan	Çakır	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Cinisi	Muhammet Naci	İYİ PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Taşkesenlioğlu Ban	Zehra	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Çakıröz	Ulku	CHP	Kabul
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Kabukcuoğlu	Arslan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Sazak	Metin Nurullah	MHP	Kabul
Eskişehir	Süllü	Jale Nur	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Atay	Sermet	MHP	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Filiz	İmam Hüseyin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Kaplan	İrfan	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Kirazozğlu	Mehmet Sait	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Taşdoğan	Ali Muhittin	MHP	Katılmadı
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Katılmadı
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Yılmazkaya	Bayram	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Yüksel	Müslüm	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Aydın	Kadir	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Tıgılı	Necati	CHP	Katılmadı
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul
Hakkari	Dede	Sait	HDP	Çekimsiz
Hakkari	Diñç	Husret	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Katılmadı
Hatay	Kaşıkcı	Lütfi	MHP	Kabul
Hatay	Mengülluoğlu	Baş Atay	TİP	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Katılmadı
Hatay	Özgürsoy Çelik	Sabahat	AK PARTİ	Katılmadı
Hatay	Şahin	Suzan	CHP	Katılmadı
Hatay	Şanverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Tokdemir	İsmet	CHP	Katılmadı
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Kabul
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 271
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Katılmadı
Isparta	Cesur	Aylin	İYİ PARTİ	Kabul
Isparta	Gökğöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Antmen	Alpay	CHP	Katılmadı
Mersin	Başanır	Ali Mahir	CHP	Kabul
Mersin	Çelik	Behiç	İYİ PARTİ	Kabul
Mersin	Gökçel	Cengiz	CHP	Katılmadı
Mersin	Gül Yılmaz	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Kılavuz	Olcay	MHP	Kabul
Mersin	Kurtulan	Fatma	HDP	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Sıdali	Zeki Hakan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Mersin	Şinşek	Baki	MHP	Kabul
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Turan	Rıdvan	HDP	Çekimsiz
İstanbul	Açıkel	Fethi	CHP	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ağralıoğlu	Yavuz	İYİ PARTİ	Kabul
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gançe	CHP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Kabul
İstanbul	Andican	Abdul Ahat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Arınç	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Arkaz	Hayati	MHP	Kabul
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydın	Emine Sare	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydoğan	Turan	CHP	Kabul
İstanbul	Ayrın	Şamil	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı
İstanbul	Beyaz	Ünit	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Boyraz	Osman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bozkar	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canbaz Kaya	Dilşat	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canikdi	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çelik	Ahmet	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çetin	Cemal	MHP	Kabul
İstanbul	Çeviköz	Ahmet Ünal	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 271
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Dedegil	Alev	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Denir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Denizolgun	Fatih Süleyman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Emecan	Emine Gülizar	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enre	Yunus	CHP	Kabul
İstanbul	Enre	Zeynel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Katılmadı
İstanbul	Erdoğan	Aykut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ersoy	Oya	HDP	Katılmadı
İstanbul	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Gülüm	Züleyha	HDP	Katılmadı
İstanbul	Hanızaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı
İstanbul	İslam	Nazır Cihangir	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kaboğlu	İbrahim Özden	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kadigil Sütlü	Saliha Sera	TİP	Katılmadı
İstanbul	Kalsın	Canan	AK PARTİ	Kabul/Mük.
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı
İstanbul	Karataş	Menet Bülent	MHP	Katılmadı
İstanbul	Katircioğlu	Erol	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kavakçı Kan	Ravza	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kenanoğlu	Ali	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Kabul
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kurtulmuş	Nurman	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Nuhoglu	Hayrettin	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Oluç	Hakkı Saruhan	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özdağ	Ümit	ZAFER P	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Kabul
İstanbul	Özen	Zeynel	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özsoy	Eyüp	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Piroğlu	Musa	HDP	Katılmadı
İstanbul	Polat	İffet	AK PARTİ	Kabul/Mük.
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 271
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şatıroğlu	Nevzat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Kabul
İstanbul	Şeker	Fatih Mehmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şik	Ahmet	TİP	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tannikulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Zeybek	Gökhan	CHP	Katılmadı
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Kabul
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı
İzmir	Bekle	Cemal	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Beko	Kani	CHP	Katılmadı
İzmir	Böllünmez Çankır	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Celebi	Mehmet Ali	MEMLEKET P	Katılmadı
İzmir	Çepni	Murat	HDP	Katılmadı
İzmir	Çıray	Aytun	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Kabul
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Katılmadı
İzmir	Kalyoncu	Hasan	MHP	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kennilbay Pekgözegü	Serpil	HDP	Çekimsiz
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Nasır	Necip	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Osmanağaoğlu	Tamer	MHP	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Katılmadı
İzmir	Purcu	Özcan	CHP	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atilla	CHP	Katılmadı
İzmir	Serter	Bedri	CHP	Katılmadı
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 271
İzmir	Yıldırım	Binalı	AK PARTİ	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Baltacı	Hasan	CHP	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Ank	Çetin	CHP	Kabul
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Kabul
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Katılmadı
Kayseri	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Kabul
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Mınsırmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı
Kırşehir	Kendirli	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Sani	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Gergerlioğlu	Ömer Faruk	HDP	Çekirser
Kocaeli	İşık	Fikri	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Kabul
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Zeybek	Emine	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Kabul
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Etyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Kabul
Konya	Kara	Esin	MHP	Kabul
Konya	Karaduman	Abdulkadir	SAADET P	Katılmadı
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Kabul
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Samancı	Gülai	AK PARTİ	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 271
Konya	Şener	Abdüllatif	CHP	Katılmadı
Konya	Yokuş	Fahrettin	İYİ PARTİ	Kabul
Kütahya	Çetin Erenler	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Katılmadı
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Kasap	Ali Fazl	CHP	Katılmadı
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı
Malatya	Çakır	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul
Malatya	Kahtalı	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Kabul
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Aydenir	Uğur	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bakırhoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Kaplan Kıvrıkcı	Semra	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı
Manisa	Özkan	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Aycan	Sefer	MHP	Kabul
Kahramanmaraş	Cüvenç	Celalettin	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Kılıç	İnran	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Öçal	Habibe	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Özdemir	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Özünç	Ali	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Sezal	Mehmet Cihat	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Çelik	Tuna	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Mardin	Demirkaya	Cengiz	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Diñçel	Şeyhnus	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Dundar	Pero	HDP	Katılmadı
Mardin	Günay	Ebrü	HDP	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı
Muğla	Alban	Mürsel	CHP	Katılmadı
Muğla	Demir	Mehmet Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Erbay	Burak	CHP	Katılmadı
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Muğla	Erol Gökcen	Yelda	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Girgin	Süleyman	CHP	Katılmadı
Muğla	Özcan	Suat	CHP	Katılmadı
Muş	Coşkun	Şevin	HDP	Çekinser
Muş	Işık	Mensur	BAĞIMSIZ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 271
Muş	Kılıç Koçyiğit	Gülüstan	HDP	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Katılmadı
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Menekşe	Yücel	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Sarıslan	Faruk	CHP	Kabul
Niğde	Ergun	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gültekin	Selim	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı
Ordu	Enginyurt	Cemal	DP	Katılmadı
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Katılmadı
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı
Ordu	Yediyıldız	Şenel	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Kabul
Sakarya	Dikbayır	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan Atabek	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı
Sakarya	Sofuoğlu	Kenan	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Hancıoğlu	Neslihan	CHP	Katılmadı
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Samsun	Yaşar	Bedri	İYİ PARTİ	Kabul
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Katılmadı
Siirt	Danış Beştaş	Meral	HDP	Çekimsiz
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Katılmadı
Siirt	Taş	Sıdık	HDP	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Başı	CHP	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Ekinci	Semih	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Katılmadı
Sivas	Suluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Kabul
Tekirdağ	Kaplan	Enez	İYİ PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Koncaçıl	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul/Mük.

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 271
Tekirdağ	Özrak	Faik	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Kabul
Tokat	Dumaz	Kadim	CHP	Katılmadı
Tokat	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Ayvazoglu	Bahar	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Ginnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Kaya	Ahmet	CHP	Katılmadı
Trabzon	Örs	Hüseyin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Katılmadı
Tunceli	Şaroğlu	Polat	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Açanal	Zenzem Gülender	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Akay	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Aydınlık	Aziz	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Erdoğan	Nimetullah	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Fakubaba	Ahmet Eyref	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Gülpinar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Maçın	Nusrettin	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Özşavlı	Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul
Şanlıurfa	Sütrüci	Ayşe	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Yalın	Özkan	CHP	Katılmadı
Van	Arvas	Abdulahat	AK PARTİ	Kabul
Van	Gülaçar	Osman Nuri	AK PARTİ	Kabul
Van	Kartal	İrfan	AK PARTİ	Kabul
Van	Orhan Işık	Muazzez	HDP	Katılmadı
Van	Sarıaç	Murat	HDP	Katılmadı
Van	Temel	Tayip	HDP	Katılmadı
Van	Temelli	Sezai	HDP	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Katılmadı
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı
Yozgat	Keven	Ali	CHP	Katılmadı
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul
Zonguldak	Çolakoglu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 271
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Kabul
Zonguldak	Türkmen	Polat	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Uçar	Hamdi	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Yavuzylmaz	Deniz	CHP	Kabul
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Erel	Ayhan	İYİ PARTİ	Kabul
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Kaşı	Ramazan	MHP	Kabul
Bayburt	Battal	Fetani	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Katılmadı
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Önal	Ahmet	CHP	Kabul
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Katılmadı
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı
Batman	İpekyüz	Necdet	HDP	Katılmadı
Batman	Özdemir	Ziver	AK PARTİ	Kabul
Batman	Tiryaki	Mehmet Ruştü	HDP	Katılmadı
Batman	Uca	Feleknaş	HDP	Katılmadı
Şırnak	Birlik	Rizgin	AK PARTİ	Kabul
Şırnak	İmir	Nuran	HDP	Katılmadı
Şırnak	Kaçmaz	Hüseyin	HDP	Katılmadı
Şırnak	Özgüneş	Hasan	HDP	Çekimser
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	YENİLİK P	Katılmadı
İğdır	Eksik	Habip	HDP	Çekimser
İğdır	Karadağ	Yaşar	MHP	Katılmadı
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Özel	Özcan	MEMLEKET P	Katılmadı
Karabük	Aksoy	Hüseyin Avni	MEMLEKET P	Katılmadı
Karabük	Güneş	Niyazi	AK PARTİ	Kabul
Karabük	Ünal	Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Dumaşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Kaya	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Ünlü	Baha	CHP	Katılmadı
Düzce	Çakır	Fahri	AK PARTİ	Katılmadı
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Yılmaz	Ümit	MHP	Kabul

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Hakkâri ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Kilis ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Ağrı ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Aksaray ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Ardahan ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Bayburt ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Bingöl ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Bitlis ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Çankırı ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Yalova ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Diyarbakır ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Düzce ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Şanlıurfa ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Erzincan ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Batman ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Erzurum ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Mardin ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Gümüşhane ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Isparta ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Siirt ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Karabük ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Şırnak ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Kars ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Muş ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

İstanbul ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Rize ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

Van ilinde kadınların niteliksel gelişimini ve iş gücü piyasasına girişini sağlayacak projelere,

İlişkin soruları ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/52187), (7/52188), (7/52189), (7/52190), (7/52192), (7/52193), (7/52194), (7/52195), (7/52196), (7/52197), (7/52198), (7/52199), (7/52200), (7/52201), (7/52202), (7/52203), (7/52204), (7/52205), (7/52206), (7/52207), (7/52208), (7/52209), (7/52210), (7/52211), (7/52212), (7/52213), (7/52214)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Hakkari ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Kilis ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Aksaray ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Ardahan ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Ağrı ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Bayburt ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Bingöl ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Bitlis ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Çankırı ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Yalova ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Diyarbakır ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

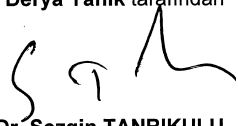
Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Düzce ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Şanlıurfa ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibarıyla kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibarıyla kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Erzincan ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibarıyla kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibarıyla kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Batman ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Erzurum ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Mardin ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Gümüşhane ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Isparta ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Siirt ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Karabük ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Şırnak ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Kars ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Muş ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

İstanbul ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Rize ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?
3. Sosyal güvencesi olmayan veya kaçak olarak istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınız anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir? Bu projeler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Van ilinde;

1. Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınız 2016-2021 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç projeyi desteklemiştir?
2. Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30671023-610- **292**
Konu : Soru Önergeleri

18/10/2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 06.10.2021 tarihli ve 889009 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/52187, 7/52188, 7/52189, 7/52190, 7/52192, 7/52193, 7/52194, 7/52195, 7/52196, 7/52197, 7/52198, 7/52199, 7/52200, 7/52201, 7/52202, 7/52203, 7/52204, 7/52205, 7/52206, 7/52207, 7/52208, 7/52209, 7/52210, 7/522011, 7/52212, 7/52213 ve 7/52214 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni

İstanbul Milletvekili Sayın **Dr. M. Sezgin TANRIKULU**'na Ait 7/52187, 7/52188, 7/52189, 7/52190, 7/52192, 7/52193, 7/52194, 7/52195, 7/52196, 7/52197, 7/52198, 7/52199, 7/52200, 7/52201, 7/52202, 7/52203, 7/52204, 7/52205, 7/52206, 7/52207, 7/52208, 7/52209, 7/52210, 7/522011, 7/52212, 7/52213 ve 7/52214 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergelerine İlişkin Cevap Metni

İşgücü piyasasında kadınların güçlenmesi, kadınların çalışma hayatına katılımlarının artırılması konuları Ülkemizin temel öncelikleri arasında yer almaktadır. Nitekim gerek yasal gerekse politika düzeyinde konuya ilişkin önemli düzenlemeler gerçekleştirilmiş olup önemli proje ve faaliyetler hayata geçirilmektedir. Bu kapsamda;

Cumhurbaşkanlığı I. 100 Günlük İcraat Programında yer alan kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi, sürdürülebilirliklerinin sağlanması, kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi ve görünürlüklerinin artırılması hedefine yönelik olarak Tarım ve Orman Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı ile Bakanlığımız işbirliğinde 30 Ekim 2018 tarihinde Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İşbirliği Protokolü imzalanmıştır. Söz konusu Protokol 12.07.2021 tarihinde 2 yıl süre ile yenilenmiştir.

Protokolün yerelde uygulanabilirliğini sağlamak ve uygulayıcılara rehberlik etmek amacıyla Bakanlıkların İl Müdürlükleri için “Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İşbirliği Protokolü Uygulama Esasları” oluşturulmuş ve 81 il ile paylaşılmıştır. Bu kapsamda, Bakanlığımız İl Müdürlüklerinin koordinasyonunda 81 ilde “Kadın Kooperatifçiliği Çalışma Grubu” oluşturulmuş ve yıllık iş planları hazırlanmış, kooperatif ziyaretleri, eğitim, çalıştay ve toplantılar gerçekleştirilmiştir.

Bununla birlikte, kadın kooperatifçiliği alanında işbirliği ve diyalogu geliştirmek, farkındalık yaratmak ve iyi uygulamaları yaygınlaştırmak amacıyla, 81 İl Valileri, milletvekilleri, kamu kurumu ve kadın kooperatiflerinin temsilcilerinin katılımıyla “Kadın Kooperatifleri Bölgesel Buluşmaları” gerçekleştirilerek 81 ilimizde 3.152 kişiye ulaşılmıştır.

Ayrıca, “Cumhurbaşkanlığı İcraat Programları” ve “Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı”nda yer alan “kadınların finansal okuryazarlık konusunda bilgi ve farkındalıkları artırılacaktır” hedefi kapsamında; Bakanlığımız İl Müdürlüklerinin koordinasyonunda SGK, KOSGEB, İŞKUR, TOBB Kadın Girişimciler Kurulu ve Türkiye İsrافی Önleme Vakfı İl Temsilcilerinin desteğiyle “Finansal Okuryazarlık ve Kadınların Ekonomik Güçlenmesi Seminerleri” kitle iletişim ve sosyal medya araçları ile çevrimiçi olarak gerçekleştirilmektedir. Seminerlerle; kadınların para yönetimi, gelir, harcama, birikim, varlık, borç, tasarruf, yatırım, yatırım araçları, sosyal güvenliğin önemi, bireysel emeklilik sistemi gibi konularda farkındalıkları artırılmakta, ayrıca kadınların ekonomik güçlenmesine yönelik destek ve teşviklere ilişkin bilgilendirme yapılmaktadır. 2017 yılından bugüne kadar 81 ilde gerçekleştirilen etkinlikler ile 617.591 kişiye ulaşılmıştır.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 5

10'UNCU BİRLEŞİM
21 EKİM 2021 PERŞEMBE
SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

1.- 264 sıra sayılı 2020 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporunun görüşülmesi, bu görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin 30’ar dakika olması (bu süre en fazla 3 konuşmacı tarafından kullanılabilir) önerilmiştir.

(Genel Kurulun 05.10.2021 tarihli 2’nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun 21, 26 ve 27 Ekim 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 12.10.2021 tarihli 5’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun,

21 Ekim 2021 Perşembe günkü Birleşiminde 264 Sıra Sayılı Karma Komisyon Raporuna kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

26 Ekim 2021 Salı günkü Birleşiminde 259 Sıra Sayılı Kanun Teklifine kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

26 Ekim 2021 Salı günkü Birleşiminde 259 Sıra Sayılı Kanun Teklifine kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanamaması halinde 27 Ekim 2021 Çarşamba günkü Birleşiminde 259 Sıra Sayılı Kanun Teklifine kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

çalışmalarını sürdürmesi;

283 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 12 nci maddelerden, ikinci bölümünün 13 ila 25 inci maddelerden oluşması, önerilmiştir.

(Genel Kurulun 20.10.2021 tarihli 9’uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTISI

***Dijital Mecralar Komisyonu**

21.10.2021 Perşembe - Saat: 11.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

10'UNCU BİRLEŞİM

21 EKİM 2021 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1.- **(S. Sayısı: 283)** Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 76 Milletvekilinin Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3863) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.10.2021) (*) (**)

2.- **(S. Sayısı: 271)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-Interpol Arasında 2021 Yılında İstanbul'da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3606) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.06.2021) (X)

3.- **(S. Sayısı: 141)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'nın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

4.- **(S. Sayısı: 264)** 2020 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu İle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/6) (Dağıtma tarihi: 01.06.2021)

5.- **(S. Sayısı: 272)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2546) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.06.2021) (X)

6.- **(S. Sayısı: 259)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Cıvaya İlişkin Minamata Sözleşmesinin Beyan ile Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2226) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

7.- **(S. Sayısı: 256)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti Arasında Teknik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3264) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

8.- **(S. Sayısı: 172)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

9.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

10.- **(S. Sayısı: 203)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

11.- **(S. Sayısı: 205)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabwe Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

() Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.*

(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

12.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

13.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

14.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

15.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

16.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

17.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

18.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

21.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

23.-**(S. Sayısı: 47)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

24.-**(S. Sayısı: 76)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

25.-**(S. Sayısı: 55)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

26.-**(S. Sayısı: 70)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Macaristan Hükûmeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

27.-**(S. Sayısı: 73)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Diplomatik Misyön ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

28.-**(S. Sayısı: 74)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Diplomatik Misyön ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

29.-**(S. Sayısı: 75)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

30.-**(S. Sayısı: 86)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Diplomatik Misyön veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

31.-**(S. Sayısı: 108)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

32.-**(S. Sayısı: 109)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

33.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Gine Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamboçya Krallığı Hükûmeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Tayland Krallığı Hükûmeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Filistin Devleti Hükûmeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

44.- **(S. Sayısı: 178)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

45.- **(S. Sayısı: 179)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

46.- **(S. Sayısı: 181)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

47.- **(S. Sayısı: 182)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

48.- **(S. Sayısı: 183)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

49.- **(S. Sayısı: 184)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

50.- **(S. Sayısı: 186)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarıcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

51.- **(S. Sayısı:187)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

52.- **(S. Sayısı: 189)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

53.- **(S. Sayısı: 190)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

54.- **(S. Sayısı: 194)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) **(X)**

55.- **(S. Sayısı: 202)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

56.- **(S. Sayısı: 206)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

57.- **(S. Sayısı: 208)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

58.- **(S. Sayısı: 209)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

59.- **(S. Sayısı: 211)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

60.- **(S. Sayısı: 241)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) **(X)**

61.- **(S. Sayısı: 165)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) **(X)**

62.- **(S. Sayısı: 243)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) **(X)**

63.- **(S. Sayısı: 257)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) **(X)**

64.- **(S. Sayısı: 258)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3056) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) **(X)**

65.- **(S. Sayısı: 261)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3323) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2021) **(X)**

66.- **(S. Sayısı: 270)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü (EİTEE) Arasında EİTEE'nin Hak, Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3168) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.06.2021) **(X)**

67.- **(S. Sayısı: 273)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Karayolları İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesi, Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşması ve Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşmasına Ek Karayolu Yatay İşaretleme Protokolüne Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3178) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.06.2021) **(X)**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 271

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-Interpol Arasında 2021 Yılında İstanbul'da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3606) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/3606 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5

• Dışışleri Komisyonu Raporu6

• Teklif Metni10

• Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiğı Metin10

• Anlaşma Metni11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 814374 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-INTERPOL Arasında 2021 Yılında İstanbul’da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşma”nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/3606)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı (INTERPOL) üyesi tüm ülkelerin üst düzey polis temsilcilerinden oluşan Genel Kurul, INTERPOL’ün en üst yetkili organıdır. Yılda bir kez toplanan Genel Kurulda INTERPOL tarafından uluslararası seviyedeki suçlarla etkin mücadele amacıyla alınması gereken tedbirler görüşülerek karara bağlanmakta, yeni mücadele yöntem ve teknikleri değerlendirilmektedir. Ayrıca, Genel Kurulda INTERPOL’ün mali politikası görüşülmekte, Genel Sekreterlik tarafından bir sonraki yıl için hazırlanan genel faaliyet programı ve diğer uluslararası kuruluşlarla yapılacak olan anlaşmalar incelenip onaylanmaktadır. Diğer taraftan, çok sayıda üst düzey kamu görevlisinin katıldığı Genel Kurul toplantıları, ikili görüşmelerin yapılmasına ve önemli konularda fikir teatisinde bulunulmasına imkân sağlamaktadır.

INTERPOL Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi toplantılarının sorunsuz bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için ev sahibi ülkenin, bu etkinliklere katılacak INTERPOL üye ülkelerinin temsilcileri ile INTERPOL çalışanlarına toplantı süresince belirli güvence, imtiyaz ve muafiyetler tanınması gerekmekte olup bu amaçla ev sahibi ülke ve INTERPOL arasında İmtiyazlar ve Muafiyetler Anlaşması imzalanmaktadır.

Şili’de düzenlenen 88. INTERPOL Genel Kurul Oturumunda, 2021 yılında düzenlenecek olan 89. INTERPOL Genel Kurul Oturumunun ülkemizde yapılması kabul edilmiştir. Bu itibarla, 20-25 Kasım 2021 tarihleri arasında İstanbul’da düzenlenmesi planlanan 89. Oturumun gerçekleştirilebilmesi için İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşma ülkemiz adına 18 Ocak 2021 tarihinde imzalanmıştır.

Mezkûr Anlaşmada düzenlenen imtiyaz ve muafiyetler, Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi toplantılarının yapılacağı tarihlerde geçerli olacaktır.

Başta FETÖ/PDY olmak üzere PKK/KCK, DEAŞ, DHKP-C gibi terör örgütleriyle mücadelemizin ve bu konulardaki görüşlerimizin katılımcılara en üst düzeyde aktarılabilmesi, ayrıca küresel terörizm ve sınıraşan suçlarla mücadele konularında görünürlüğümüzün artırılması amacıyla, ülkemizin geçmişte iki defa ev sahipliği yaptığı INTERPOL Genel Kurul Oturumuna bir kez daha ev sahipliği yapmamızın faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-17837

28 Nisan 2021

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti adına 18 Ocak 2021 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-INTERPOL Arasında 2021 Yılında İstanbul’da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşma”yı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişkide bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

17/6/2021

Esas No: 2/3606

Karar No: 177

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 29/4/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-Interpol Arasında 2021 Yılında İstanbul’da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşma”, 7/5/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-Interpol Arasında 2021 Yılında İstanbul’da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 10/5/2021 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak İçişleri ile Plan ve Bütçe komisyonlarına havale edilen 2/3606 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 2/6/2021 tarihli 29’uncu toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı (INTERPOL) Genel Kurul oturumu ve İcra Komitesi toplantılarının sorunsuz bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için INTERPOL’e üye ülkelerin temsilcileri ile INTERPOL çalışanlarına toplantı süresince belirli güvence, imtiyaz ve muafiyetlerin tanınmasını öngören Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Dışışleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim Kıran ve İçişleri Bakanlığı temsilcisi tarafından;

Ülkemizin de kurucu üyelerinden olduğu INTERPOL’ün 194 üyeyle Birleşmiş Milletleri de geçerek dünyanın en büyük teşkilatı olduğu, 1923 yılında kurulan Teşkilata 1930 yılında Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün bizzat Bakanlar Kurulu kararıyla, kendi imzasıyla ülkemizi üye yaptığı ve o tarihten itibaren INTERPOL’ün en etkili, en verimli, en aktif üyelerinden biri hâline geldiği,

EUROPOL teşkilatının İstanbul ve Antalya’daki şubelerindeki 80 personel ile yıllık 200 bin evrak sirkülasyonu ile sadece suç ve suçlularla mücadele değil, tarihî eserlerin ülkemize getirilmesinden kayıp şahısların bulunmasına kadar geniş bir alanda faaliyet gösterdiği,

Ülkemizin tecrübelerinden kaynaklanan birikimin dünyanın dört bir tarafından gelen diğer ülke INTERPOL’lerine eğitim verilerek paylaşıldığı,

Tüm ülkelerin üst düzey polis temsilcilerinin katıldığı ve teşkilatın en üst düzeyde yetkili organı olan Genel Kurulun yılda bir kez toplandığı, toplantılarda, uluslararası suçlarla etkin mücadele için alınması gereken tedbirlerin görüşülmesine, karara bağlanmasına, yeni yöntem ve tekniklerin değerlendirilmesine imkân sağlandığı,

Ülkemizin bugüne kadar İstanbul’da düzenlenen 1955 yılındaki 24’üncü Genel Kurul ve Antalya’da düzenlenen 1996 yılındaki 65’inci Genel Kurul olmak üzere Genel Kurula iki kez ev sahipliği yaptığı, Şili’nin başkenti Santiago’daki 88’inci Genel Kurul toplantısında ülkemizin 20-25 Kasım 2021 tarihlerinde düzenlenecek Genel Kurul ve İcra Komitesi toplantıları için aday olduğu ve önerinin kabul edildiği,

Genel kurul toplantısının yan tarafında yapılacak fuarda Türk savunma sanayisinin 193 ülkeye tanıtımının amaçlandığı, sosyal programlar ve gezi programları ile katılımcıların eş ve çocuklarına Türkiye’nin tanıtılmasının da amaçlandığı,

Ülkemizin, INTERPOL içinde etkin ve suçla mücadelede öncü bir rol oynadığı,

2020 yılının Mart ayından bu yana haklarında yakalama kararı bulunan 93 kişinin ülkemize iadesinin sağlandığı, 3 suçlunun da Türkiye’de yakalanarak ilgili ülkelere iade edildiği,

Bununla birlikte, 15 Temmuz hain darbe girişiminin ardından INTERPOL’ün ülkemizle iş birliğinde gösterdiği mütereddit tavır nedeniyle teşkilatla ilişkilerimizin arzu edilen düzeyde olmadığı,

Genel Kurul toplantısında, başta FETÖ olmak üzere PKK, KCK, DEAŞ, DHKP-C gibi terör örgütleriyle mücadelemez ve iptal ya da reddedilen kırmızı bültenlerimiz konusundaki haklı pozisyonumuzun katılımcılara ayrıntılarıyla izah edileceği,

INTERPOL üye ülkelerinin temsilcileri, heyetler, uzmanlar ve INTERPOL teşkilatı yetkilileri ve aile üyelerine, Genel Kurul oturumu ve İcra Komitesi toplantılarının yapılacağı tarihlerle sınırlı olmak üzere ev sahibi ülke olarak teşkilatla ilişkilerimizi yapıcı bir anlayışla idare etme irademizi teyit etmek amacıyla belirli güvence, imtiyaz ve muafiyetlerin tanındığı,

Katılımcıların, görevlerine bağlı eylemleri için medeni, idari ve cezai konularda hukuki süreçlerin işletilmesi muafiyetinden yararlandırıldığı, kişisel bagajlarına el konulmaması, karantina tedbirlerinden muaf tutulma, resmî evrak dokunulmazlığı, döviz işlemlerinde kolaylıklar, ücretsiz vize hizmeti gibi mutlak ayrıcalık ve bağımsızlıkların tanındığı,

ifade edilmiş;

Komisyon üyeleri tarafından;

INTERPOL’den taleplerimizin neler olduğu,

93 kişinin Türkiye’ye iade edildiğine, Türkiye’den ise 3 iade olduğuna ilişkin bilgiye istinaden, bu sayıların birbirine yakın olmamasının nasıl değerlendirilmesi gerektiği,

Türkiye Cumhuriyeti’nin INTERPOL’den kırmızı bültenle ya da diğer yollarla aranmasını istediği kaç kişinin olduğu,

Türkiye’nin taleplerine karşı ilgisizlik olup olmadığı, gerekçelerin neler olduğu ve bu durumun nasıl aşılabileceği,

hususlarında yöneltilen sorulara cevaben Dışişleri Bakan Yardımcısı ve İçişleri Bakanlığı temsilcisi tarafından;

INTERPOL’le çalışmalarımızda, kırmızı bülten ve iade taleplerimizin reddedilmesi, kırmızı bültenlerin silinmesi ve Kayıp ve Çalıntı Seyahat Belgeleri Sistemi’ne ülkemiz makamlarınca yapılan veri girişlerinin silinmesi olmak üzere üç konuda arzu edilen düzeyde iş birliğinin sergilenmediği,

1982 yılından bugüne kadar iade edilen 1064 iade talebimizin bulunduğu,

Türkiye’nin INTERPOL’den FETÖ, PKK/PYD, YPG ve DHKP-C’yle mücadelesinde yeterli destek göremediği; yine, INTERPOL’ün terör örgütü mensuplarının ülkemize iadesinde ve

cezalandırılmasında üzerine düşeni yapmadığı; Türkiye’nin “kayıp ve çalıntı seyahat belgeleri” denilen, “SLTD” diye adlandırılan veri tabanına girişinin engellenmesinin kabul edilemeyeceği; INTERPOL’ün bir yargı makamı olmadığı ve suçla mücadeleyi kolaylaştırmayı amaçlayan bir örgüt olduğu, bu hususların Genel Kurul organizasyonu vesilesiyle detaylı olarak aktarılacağı,

Ülkemizin INTERPOL’ü ve veri tabanlarını en çok kullanan ülkelerden biri olduğu, hâlihazırda 2212 tane kırmızı bültenin yayında olduğu,

Asayiş, kaçakçılık ve benzeri suçlar kapsamında kırmızı bültenin üç ila altı gün içerisinde çıktığı, ancak INTERPOL Genel Sekreterliğinin INTERPOL Anayasası’nın “INTERPOL her türlü askerî, siyasi, ırki ve dinî konuların dışındadır.” şeklindeki 3’üncü maddesi hükmüne dayanarak 15 Temmuz darbe girişiminin askerî ve siyasi suç olduğu varsayımıyla FETÖ için yapılan 773 kişi ile ilgili kırmızı bülten taleplerini reddettiği,

PKK, DHKP-C ve TKP-ML gibi terör örgütleri kapsamında ise 240 şahsa ilişkin talebin reddedildiği,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak ve Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Üye
<i>Akif Çağatay Kılıç</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>	<i>Ahmet Haluk Koç</i>
İstanbul	İstanbul	Ankara
Üye	Üye	Üye
<i>Aydın Adnan Sezgin</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ahmet Kamil Erozan</i>
Aydın	Balıkesir	Bursa
(Bu raporun özel sözcüsüdür)		
Üye	Üye	Üye
<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Kamil Aydın</i>	<i>Utku Çakırözer</i>
Bursa	Erzurum	Eskişehir
(Bu raporun özel sözcüsüdür)		
Üye	Üye	Üye
<i>Derya Bakbak</i>	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>	<i>Ahmet Ünal Çeviköz</i>
Gaziantep	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsüdür)		

Üye
Yunus Emre
İstanbul

Üye
Hasan Turan
İstanbul

Üye
Serpil Kemalbay Pekgözegü
İzmir

Üye
Niyazi Güneş
Karabük
(Bu raporun özel sözcüsüdür)

Üye
İsmail Özdemir
Kayseri

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN
TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE ULUSLARARASI KRİMİNAL POLİS
TEŞKİLATI-INTERPOL ARASINDA 2021
YILINDA İSTANBUL'DA DÜZENLENECEK
89. GENEL KURUL OTURUMU VE
İCRA KOMİTESİ TOPLANTILARI İÇİN
İMTİYAZLAR VE MUAFİYETLERE İLİŞKİN
ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti adına 18 Ocak 2021 tarihinde Ankara'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-INTERPOL Arasında 2021 Yılında İstanbul’da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE ULUSLARARASI KRİMİNAL POLİS
TEŞKİLATI-INTERPOL ARASINDA 2021
YILINDA İSTANBUL'DA DÜZENLENECEK
89. GENEL KURUL OTURUMU VE
İCRA KOMİTESİ TOPLANTILARI İÇİN
İMTİYAZLAR VE MUAFİYETLERE İLİŞKİN
ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

ULUSLARARASI KRİMİNAL POLİS TEŞKİLATI – INTERPOL

ARASINDA

2021 YILINDA İSTANBUL’DA DÜZENLENECEK

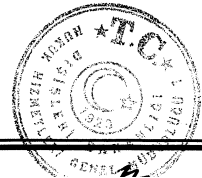
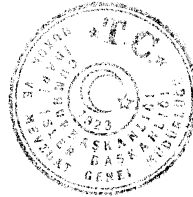
89. GENEL KURUL OTURUMU

VE İCRA KOMİTESİ TOPLANTILARI

İÇİN

İMTİYAZLAR VE MUAFİYETLERE İLİŞKİN

ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti (bundan sonra "Ev Sahibi Ülke" olarak anılacaktır) ve

Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-INTERPOL (bundan sonra "ICPO-INTERPOL" veya "Teşkilat" olarak anılacaktır),

89. Genel Kurul oturumu ve İcra Komitesi toplantılarının 2021 yılında, İstanbul-Türkiye Cumhuriyeti'nde gerçekleştirileceği düşüncesiyle,

ICPO-INTERPOL'ün, uluslararası kamu hukukunca idare edilen ve Ana Tüzüğü altındaki hedefleri tüm kriminal polis otoriteleri arasında, farklı ülkelerdeki yasalar çerçevesinde ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ışığı altında, karşılıklı olarak en geniş düzeyde yardımlaşmayı sağlamak ve adi suçların önlenmesi ile bastırılmasına katkıda bulunacak kuruluşları teşkil etmek ve geliştirmek olan bir uluslararası teşkilat olduğunu **dikkate alarak;**

ICPO-INTERPOL Ana Tüzüğü'nün 3. maddesi uyarınca, Teşkilatın siyasi, askeri, dini veya ırksal nitelikte herhangi bir müdahale veya faaliyet üstlenmesinin kesinlikle yasak olduğunu **dikkate alarak;**

ICPO-INTERPOL Ana Tüzüğü'nün 31. maddesi uyarınca, Teşkilatın, faaliyetlerine özenle ve sebat ederek katılmaları için kendi ülkelerinin mevzuatı ile uyumlu yetkileri dâhilinde her şeyi yapması gereken üyelerinin sürekli ve aktif işbirliğine ihtiyacı olduğunu **dikkate alarak;**

Ayrıca, ICPO-INTERPOL Ana Tüzüğü'nün 30. maddesi uyarınca, Teşkilatın tüm üyelerinin Genel Sekretere ve personele görevlerini yerine getirmelerinde yardımcı olmak için ellerinden gelenin en iyisini yapacaklarını **dikkate alarak;**

Uluslararası polis işbirliğinin başarıyla gerçekleştirilebilmesi için sağlam güvencelerin gerekli olduğuna **inanarak;**

Uluslararası teamüllere göre, uluslararası kamu hukuku ile yönetilen uluslararası örgütler için güvenceler verildiğini **göz önünde bulundurarak;**

Üye ülkelerin her birinin toprağında, Teşkilatın tüm bu ülkelerin yararına olan misyonunu yerine getirmesi için gerekli olan güvenceleri kullanmak zorunda olduğunu **dikkate alarak;**

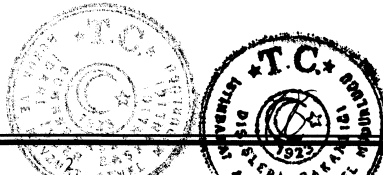
Ayrıca, üye ülkelerin temsilcileri ve Teşkilatın Genel Sekreteryası personelinin, Teşkilat adına görevlerini tam bağımsızlıkla ifa etmeleri için gereken imtiyazlar ve muafiyetlerden yararlanması gerektiğini **dikkate alarak;**

Bu tür imtiyazlar ve muafiyetlerin verilmesinin uluslararası polis işbirliğinin güçlendirilmesine ve geliştirilmesine katkıda bulunacağına **inanarak;**

Herhangi bir üyenin, ülkesi adına, Genel Kurul'u o ülke topraklarında buluşmaya davet edebileceğini öngören ICPO-INTERPOL Genel Yönetmeliğinin 3. maddesini **akılda tutarak;**

Genel Kurul Usul Kurallarının, "Genel Kurul oturumlarına ev sahipliği yapan ülkelerin üzerine düşen yükümlülükler" ilişkin 17. maddesi ile Genel Kurul Oturumlarının Düzenlenmesine İlişkin Kuralların, ev sahibi ülkenin Genel Kurul oturumu ve İcra Komitesi toplantılarına yönelik imtiyazlar ve muafiyetler hakkında yasal olarak bağlayıcı bir anlaşma yapmasını ve uygulamasını öngören 4 (5) maddesini **dikkate alarak;**

Aşağıdaki hususlarda **anlaşmışlardır:**

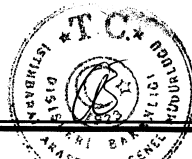
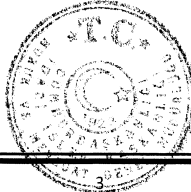

Madde 1 **Anlaşmanın Amacı**

ICPO-INTERPOL'un Ana Tüzüğünde tanımlanan görevleri ifa etmesini sağlamak ve özellikle uluslararası polis işbirliği ile 5. maddesinde listelenen organların işleyişini kolaylaştırmak için, 2021 yılında ve taraflarca daha sonra yazılı olarak teyit edilecek tarihler arasında İstanbul-Türkiye Cumhuriyeti'nde gerçekleştirilecek 89. Genel Kurul oturumu ve İcra Komitesi toplantılarını organize etmek, düzenlemek ve tamamlamak için gereken süreye yönelik olarak bu Anlaşmada tanımlanan imtiyazlar ve muafiyetler Ev Sahibi ülke topraklarında kendisine verilecektir.

Madde 2 **Ev Sahibi Ülke Topraklarına Giriş**

1. Ev Sahibi Ülkenin yetkili hükümet otoriteleri, 89. Genel Kurul oturumu ve İcra Komitesi toplantıları için topraklarına girip çıkmasına izin verecektir;
 - a) 89. Genel Kurul toplantısına katılan üye ülkelerin temsilcileri ve heyetleri;
 - b) ICPO-INTERPOL İcra Komitesi üyeleri ve heyetleri;
 - c) ICPO-INTERPOL Genel Sekreterlik mensupları;
 - d) INTERPOL Dosyalarının Kontrolü Komisyonu üyeleri ve bu Komisyon adına resmi görevlerde bulunanlar;
 - e) ICPO-INTERPOL Genel Sekreterliği tarafından tutulan tercümanlar ve tutanak yazıcıları;
 - f) Teşkilatın danışmanları;
 - g) 89. Genel Kurul toplantısına ve/veya İcra Komitesi toplantılarına katılmak üzere davet edilen gözlemciler, uzmanlar ve diğer kişiler; ve
 - h) Yukarıda sayılanların beraberindeki aile üyeleri ile beraberindeki personelidir.
2. 89. Genel Kurul toplantısına ve/veya İcra Komitesi toplantılarına katılacak kişiler için gerekli olan vize veya giriş-çıkış izinleri ücretsiz, harçsız ve gecikmeksizin verilir.

Madde 2 (2)

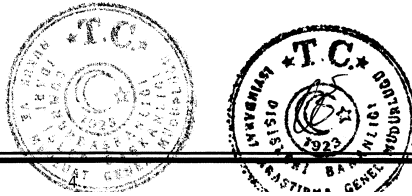
Halk sağlığı ve güvenliği tedbirlerine yönelik ek teminatlar

1. Ev Sahibi Ülkenin yetkili hükümet otoriteleri, 89. Genel Kurul oturumu ve/veya İcra Komitesi toplantıları için yukarıdaki Madde 2’de listelenen tüm katılımcıların topraklarına girip çıkmasına izin verecektir ve bu katılımcılar için gerekebilecek vizeler ya da giriş veya çıkış izinlerini ücretsiz şekilde, gecikme olmadan, herhangi bir ulusal yasaya veya sınırlayıcı olmamak şartıyla aşağıdakilere dayalı tüm kısıtlamalar dahil olmak üzere halk sağlığı ve güvenliğine yönelik diğer ihtiyati tedbirlere bakılmaksızın sağlayacaktır:
 - a. seyahat edenin çıkış veya geçiş ülkesi ya da
 - b. seyahat eden tarafından daha önce ziyaret edilen ülkeler.
2. Yukarıdaki Madde 2’de listelenen tüm katılımcılar, ulusal yasa kapsamında bulunan veya Ev Sahibi Ülkenin yetkili hükümet otoriteleri tarafından herhangi bir halk sağlığı ve güvenliği meselesine yönelik olarak başka şekilde uygulanabilecek olan her türlü karantina tedbirinden muaf olacaktır.
3. Ev Sahibi Ülke, ICPO-INTERPOL Genel Sekreterliği’ni bölgesinde halk sağlığı ve güvenliği meselelerini ele almak için gerekli olabilecek tüm diğer tedbirler hakkında bilgilendirecek ve bu tür bir tedbirin uygulanmasının 89. Genel Kurul oturumu ve/veya İcra Komitesi toplantılarına ya da yukarıdaki Madde 2’de listelenen katılımcıların herhangi birine etki edebilecek olması durumunda önceden ICPO-INTERPOL Genel Sekreterliği’ne önceden danışacaktır.

Madde 3

Teşkilatın İmtiyazları ve Muafiyetleri

1. ICPO-INTERPOL hukuki süreç ve sivil, idari ve cezai konularda hukuki sürecin yürütülmesi muafiyetinden faydalanır.
2. Genel Sekreterin kararı ve Ev Sahibi Ülkedeki yetkili otoritelerin gerekçeli talepleriyle yasal süreçten muafiyet açık bir şekilde geri çekilebilir.

Madde 4

Teşkilatın Arşiv ve Yazışmalarının Dokunulmazlığı

1. ICPO-INTERPOL'e ait veya herhangi bir biçimde onun tarafından tüm tutulan dokümanlar ve bunun yanı sıra arşivler ve hesaplar ev sahibi ülkenin sınırları içinde dokunulmaz olacaktır.
2. ICPO-INTERPOL'ün resmi yazışmalarının dokunulmazlığı garanti altına alınacaktır. Resmi iletişimi sansüre tabi tutulamaz ve şifrelerden istifade edebilir.

Madde 5

Kambiyo

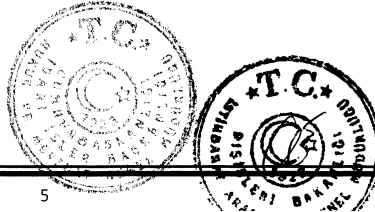
ICPO-INTERPOL herhangi finansal kontrol, düzenleme veya moratoryuma tabi olmaksızın:

- a) Her türlü fon ve döviz alabilir, tutabilir ve Ev Sahibi Ülke topraklarında tüm para birimlerinde hesap işletebilir;
- b) Fon ve dövizlerini Ev Sahibi Ülke toprakları içerisinde, Merkezinden veya Alt Bölge Bürolarından Ev Sahibi Ülkeye veya tam tersi yöne serbest bir şekilde transfer edebilir.

Madde 6

Gümrük Vergileri ve Diğer Vergilerden Muafiyet

89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları için ICPO-INTERPOL tarafından temin edilen idari, teknik ve bilimsel materyaller ve bunların yanı sıra kendi çalışmaları için istenen ICPO-INTERPOL yayınları ve diğer resmi dokümanlar, Genel Sekreter ve Teşkilat yetkilileri tarafından takdim edilen veya alınan olağan hediye ve 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları süresince katılımcılara satılan küçük değer ve sınırlı miktarda tanıtım malzemeleri gümrük vergisi, katma değer vergisi (KDV) ve diğer tüm vergilerden muaf tutulacaktır. ICPO-INTERPOL, 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları sonunda kullanılmayan veya dağıtılmayan tüm materyal, yayın ve hediyeleri yeniden ihraç etmeyi taahhüt etmektedir.

Madde 7

Katılımcıların İmtiyazları ve Muafiyetleri

Ev Sahibi Ülke, yukarıda Madde 2’de listelenen tüm katılımcılara, 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları boyunca ve toplantı veya oturumun yapılacağı yere gidiş-dönüş yolculukları süresince Ev Sahibi Ülke toprakları içerisinde aşağıda belirtilen imtiyaz ve dokunulmazlıkların sağlanması için elverişli tedbirleri alacaktır:

- a) Kişisel bagajlara el konması, tutulması ve zapt edilmesinden muafiyet;
- b) 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları sonrasında dahi görevlerini yerine getirmede gerçekleştirdikleri eylemler için yasal süreçten muafiyet;
- c) Tüm resmi evrak ve dokümanların dokunulmazlığı;
- d) Döviz işlemleri konusunda diplomatik temsilcilere sağlanan kolaylıkların aynısının sağlanması.

Madde 8

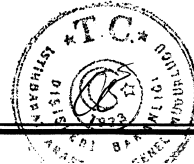
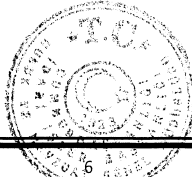
Diplomatik İmtiyazlar

Yukarıdaki 7. maddede sağlanan imtiyazlar ve muafiyetlere ek olarak, Genel Sekreter, İcra Komitesi üyeleri ve onlara eşlik edecek aile üyelerine, uluslararası hukuka uygun olarak diplomatik temsilcilere verilen imtiyazlar, muafiyetler ve kolaylıklar tanınacaktır.

Madde 9

Muafiyetlerin Kullanılması

İşbu Anlaşmanın 7 ve 8. maddelerinde öngörülen imtiyazlar ve muafiyetler, ilgililere kişisel çıkarları için değil, ICPO-INTERPOL kurumlarının sorunsuz işleyişi için verilir. Muafiyet adaletin seyrine engel teşkil ederse ve Teşkilatın çıkarlarına halel getirmeksizin muafiyetten feragat edilebiliyorsa ICPO-INTERPOL, yönetmelik ve kaideleri gereğince, bu muafiyetlerden feragat edebilir ve etmelidir. Aynı şekilde, Üye Devletler de muafiyet adaletin seyrine engel teşkil ederse ve Teşkilatın çıkarlarına halel getirmeksizin muafiyetten feragat edilebiliyorsa, ilgili temsilcilerinin muafiyetlerinden feragat edebilir ve etmelidir.

Madde 10 **Sorumluluk**

1. Ev Sahibi Ülke, Genel Kurul ve İcra Komitesi'nin çalışmalarına dâhil olan veya katılan kişilerin uğrayacağı herhangi bir zararın yanı sıra 89. Genel Kurul oturumu ve/veya İcra Komitesi toplantılarında tesis veya araçların katılımcılar tarafından kazara uğrayacağı hasarlara karşı sigorta teminatı sağlamak için uygun önlemleri alır.
2. Ev Sahibi Ülke; Teşkilatı, kuruluş çalışanlarını ve temsilcilerini bu gibi eylemler, şikâyetler veya iddialar için tazmin eder ve bu nedenle kaynaklanan sorumluluklardan muaf tutar.

Madde 11 **Anlaşmazlıkların Çözümü**

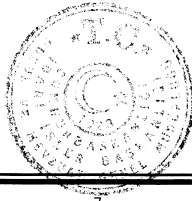
İşbu Anlaşmanın yorumlanmasından veya uygulanmasından doğan anlaşmazlıklar Taraflar arasında müzakereler veya karşılıklı olarak mutabık kalınan yöntemlerle giderilecektir.

Madde 12 **Yürürlüğe Giriş**

1. İşbu Anlaşma her iki tarafın imzasına tabi olacaktır. İşbu Anlaşma, anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli tüm iç yasal usullerin tamamlandığına ilişkin ev sahibi ülke tarafından yapılacak yazılı bildirimin diplomatik yollar vasıtasıyla Teşkilat tarafından alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.
2. İşbu Anlaşma, tarafların yazılı biçimde karşılıklı rızası ile değiştirilebilir. Her bir değişiklik, işbu maddenin birinci fıkrası kapsamında öngörülen usule uygun şekilde yürürlüğe girecektir.

İşbu anlaşma, yukarıdaki hususları teyiden, aşağıda imzası kayıtlı olan ve usulüne uygun şekilde yetkilendirilmiş kişilerce imzalanmıştır.

İşbu anlaşma, Türkçe ve İngilizce ikiye orijinal nüsha halinde düzenlenmiştir. Metinlerin yorumlanmasında uyumsuzluk olması halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA

ULUSLARARASI KRİMİNAL POLİS
TEŞKİLATI-INTERPOL ADINA

Mehmet Aktaş

Jürgen Stock

Türk Emniyet Genel Müdürü

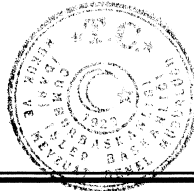
Genel Sekreter

Tarih: 18.01.2021

Tarih: 22-02-2021

Yer: ANKARA

Yer: Lyon / France

TBMM Basımevi - 2021